

Forslag

til

Lov om planter og plantesundhed m.v.

Kapitel 1

Lovens anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Loven finder anvendelse på produktion af og handel med planter og planteprodukter og bekæmpelse af uønskede hjemmehørende plantearter.

Stk. 2. Med henblik på sikring af plantesundheden finder loven derudover også anvendelse på enhver art, stamme eller biotype af patogener, dyr og parasitplanter, der er skadelige for planter eller planteprodukter (skadegørere). Loven finder endvidere anvendelse på andre objekter med hvilke, der kan indslæbes eller spredes skadegørere, herunder jord og vækstmedier.

Stk. 3. I denne lov forstås ved:

- 1) Handel: Salg, herunder lagerføring, fremvisning, frembydelse eller besiddelse med henblik på salg, udbud til salg og enhver overdragelse, levering eller overførsel med henblik på kommerciel udnyttelse af planter til tredjepart mod vederlag eller vederlagsfrit.
- 2) Planteprodukter: Produkter af uforarbejdet materiale af vegetabilsk oprindelse og de forarbejdede produkter, der i kraft af deres natur eller deres forarbejdning kan udgøre en risiko for spredning af skadegørere.
- 3) Planter: Levende planter og følgende levende plantedele:
 - a) Frø i botanisk forstand, herunder frø i kogler og frøstande, bortset fra sådanne, som ikke er bestemt til brug som såsæd.
 - b) Frugter i botanisk forstand.
 - c) Grøntsager.
 - d) Rod- og stængelknolde, løg, jordstængler, rødder, grundstammer og stoloner.
 - e) Skud, stængler og udløbere.
 - f) Afskårne blomster.
 - g) Grene med eller uden løv.
 - h) Fældede træer med løv.
 - i) Blade, løv.
 - j) Plantevævs kulturer, herunder cellekulturer, kimplasma, meristemer, kimæriske kloner og materiale produceret ved mikroformering.
 - k) Levende pollen og sporer.
 - l) Knopper, okuleringsmateriale, stiklinger, podekviste og podninger.

Kapitel 2

Regulering af produktion og handel med planter og foranstaltninger mod planteskadegørere m.v.

Bemyndigelse til at gennemføre EU-lovgivning m.v.

§ 2. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler eller træffe bestemmelser med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af denne lov. Ministeren kan endvidere fastsætte regler eller træffe de beslutninger, som er nødvendige for anvendelsen af Den Europæiske Unions forordninger om forhold, som er omfattet af denne lov. Ministeren kan fastsætte regler om fravigelse af reglerne i de ovennævnte retsakter, i det omfang disse indeholder adgang hertil.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler med henblik på opfyldelse af internationale traktater, konventioner og aftaler inden for lovens område.

Registrering m.v. af professionelle operatører

§ 3. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om registrering, godkendelse eller autorisation af professionelle operatører. Ministeren fastsætter nærmere regler herom, herunder, betingelser og vilkår for registrering m.v.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at professionelle operatører er registreringspligtige i det omfang, der er adgang hertil i EU's retsakter om forhold omfattet af denne lov.

Navngivning af plantesorter, sortlisten og kåringslisten

§ 4. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om navngivning af sorter af landbrugs- og havebrugsplantearter.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om en officiel fortegnelse over godkendte sorter landbrugsplante-, frugtplante- og grønsagsarter (sortlisten). Ministeren kan endvidere fastsætte regler om en officiel fortegnelse over godkendt formeringsmateriale af slægter og arter af træer, der finder forstlig anvendelse (kåringslisten).

Bemyndigelse til at fastsætte regler om produktion af og handel med planter

§ 5. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fastsætte regler om produktion og handel med planter, herunder om afprøvning og godkendelse af sorter af landbrugs- og havebrugsplantearter og af formeringsmateriale af slægter og arter af træer, om klassificering og godkendelse til salg på grundlag af oprindelse, anvendelse, sundhed, kvalitet og behandling, om dokumentation, egenkontrol, indførsel, udførsel, pakning og mærkning samt regnskab over lager, køb og salg.

Bemyndigelse til at fastsætte regler om foranstaltninger mod skadegørere m.v.

§ 6. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om foranstaltninger henblik på bekæmpelse af og forebyggelse af indslæbning og udbredelse af planteskadegørere og om underretning af offentligheden og professionelle operatører om sådanne foranstaltninger i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af denne lov, samt om fravigelse af offentlighedens og professionelle operatørers underretningsforpligtelser fastsat i Den Europæiske Unions forordninger.

Undersøgelse af plantesundhedstilstanden

§ 7. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling undersøger plantesundhedstilstanden i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af denne lov. Ministeren undersøger endvidere plantesundhedstilstanden for skadegørere, der ikke er omfattet af Den Europæiske Unions forordninger. Undersøgelse kan foretages på offentlige og private ejendomme og lokaliteter og af transportmidler, maskiner og emballage.

Stk. 2. Undersøgelserne foretaget efter stk. 1, består af visuelle undersøgelser, herunder passiv skadegørerobservation. Ministeren kan som led i undersøgelserne efter stk. 1, endvidere indsamle prøver og foretage analyse heraf.

Foranstaltninger påkrævet efter tredjelandes plantesundhedslovgivning

§ 8. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan ved eksport af planter, planteprodukter og andre objekter med hvilke der kan spredes skadegørere, herunder jord eller vækstmedier, træffe afgørelse om iværksættelse af nødvendige de foranstaltninger, som er påkrævet efter modtagerlandets plantesundhedslovgivning.

Grænsekontrolsteder og andre kontrolsteder i tilknytning til grænsekontrolsteder

§ 9. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om, at der i forbindelse med udpegningen af et grænsekontrolsted eller et andet kontrolsted i tilknytning til et grænsekontrolsted uden udgift for staten stilles udstyrede lokaler og indretninger til rådighed for grænsekontrollen i overensstemmelse med den Europæiske Unions forskrifter med henblik på kontrol af planter, planteprodukter og andre objekter ved indførsel fra lande, der er ikke er medlemmer af Den Europæiske Union.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at omkostninger i forbindelse med drift af grænsekontrolsteder helt eller delvist afholdes af de lokale interessenter i grænsekontrolstedet.

Stk. 3. Ministeren kan indgå aftaler om, at etablering og drift af grænsekontrolsteder helt eller delvist finansieres af lokale interessenter.

Kompensationsordning

§ 10. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om kompensation til ejere i forbindelse med påbudt tilintetgørelse af planter, planteprodukter eller andre objekter efter § 16.

Stk. 2. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, i hvilket omfang udgifter i forbindelse med påbudte foranstaltninger mod skadegørere, herunder udgifter til bekæmpelsesmidler, kan kompenseres.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om beregning af kompensationen i henhold til stk. 1 og 2.

Bemyndigelse til at fastsætte regler om hjemmehørende plantearter, der er uønskede

§ 11. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte, hvilke hjemmehørende plantearter der skal anses for uønskede, og kan med henblik på bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af disse plantearter, fastsætte regler om

- 1) håndtering og behandling af varer og produkter med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter,
- 2) transport ad offentlig vej af varer og produkter med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter,
- 3) rengøring af transportmidler, maskiner, redskaber, emballage og lokaler, der har været anvendt til transport, behandling, håndtering og opbevaring af varer med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter,
- 4) overdragelse af varer og produkter med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter,
- 5) behandling af dyrkede og udyrkede arealer med forekomst af uønskede hjemmehørende plantearter og

- 6) pligt til at afgive oplysning om forekomst af uønskede hjemmehørende plantearter, herunder ved overdragelse af ejendoms- eller brugsret til arealer eller ved anvendelse af maskiner og redskaber m.v., der tilhører andre.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at regler fastsat i medfør stk. 1, finder anvendelse for ejere og brugere af ubebyggede og ubefæstede arealer, samt virksomheder tilknyttet landbrugsdrift.

Kapitel 3

Formålsbestemte betalinger m.v.

Betaling for omkostninger ved kontrol m.v.

§ 12. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte gebyrer til dækning af omkostningerne ved kontrollen med indførsel og udførsel af planter, planteprodukter og andre objekter, der udføres efter loven eller regler fastsat i medfør af loven eller af Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte gebyrer til dækning af omkostningerne ved afprøvning, godkendelse, kontrol og administration.

Stk. 3. Bestillinger på plantesundhedscertifikater for frø og konsumvarer, der udføres til stater, der ikke er medlemmer af den Europæiske Union, kan mod betaling af et tillæg til certifikatgebyret behandles forud for tidligere modtagne bestillinger. I hastende tilfælde betales et tillæg på 50 pct. af certifikatgebyret, som fastsat efter stk. 1. I meget hastende tilfælde betales tillige et tillæg på 400 kr.

Betaling for opgaver, der varetages af private juridiske personer

§ 13. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om betaling for særlige ydelser og ekspeditioner, herunder godkendelse til optagelse på sortliste og certificering af planteformeringsmateriale m.v., som er henlagt til private juridiske personer i medfør af § 21, stk. 1.

Stk. 2. Private juridiske personer kan opkræve betaling i henhold til egen prisliste for omkostninger i forbindelse med løsning af opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, som ministeren har henlagt til disse i medfør af § 21, stk. 1.

Stk. 3. Betaling opkræves af den private juridiske person hos den, der har anmodet om den særlige ydelse eller ekspedition efter stk. 1, eller bestilt den pågældende opgave efter stk. 2.

Erindringskrivelser og rentetilskrivning ved for sen eller udeblivende betaling m.v.

§ 14. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte nærmere regler om opkrævning af beløb, der er nævnt i § 14, herunder ved brug af særlige e-betalingstjenester.

Stk. 2. Betalingsforpligtelser, der er fastsat ved forordning inden for lovens område, i denne lov eller i regler udstedt i medfør af denne lov, og som ikke betales rettidigt, tillægges, medmindre andet er fastsat i Den Europæiske Unions retsakter, en årlig rente, der svarer til den fastsatte referencesats i renteloven med tillæg fra forfaldsdagen at regne. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr. For rykkerbreve betales et gebyr på 100 kr., som reguleres med tilpasningsprocenten i lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste hele kronebeløb, der kan deles med 10.

Kapitel 4

Kontrol og offentliggørelse af kontrolresultater m.v.

Kontrol og tilsyn

§ 15. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om tilsyn og kontrol med overholdelsen af denne lov eller de i medfør heraf fastsatte regler eller Den Europæiske Unions forskrifter om forhold omfattet af denne lov.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om opbevaring af oplysninger og analysemateriale med henblik på tilsyn og kontrol med overholdelsen af denne lov eller de i medfør heraf fastsatte regler eller Den Europæiske Unions forskrifter om forhold omfattet af denne lov.

Påbud og forbud

§ 16. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan træffe de afgørelser, herunder meddele de forbud og påbud, der er nødvendige for overholdelse af loven eller af regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af denne lov.

Stk. 2. Hvis et påbud ikke efterkommes inden for en nærmere fastsat frist, kan ministeren lade arbejdet udføre for den ansvarliges regning. §§ 17 og 18 finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med arbejdets udførelse.

Pligt til at yde myndigheden bistand

§ 17. Den, der er omfattet af reglerne i denne lov, af regler fastsat i medfør af denne lov eller af bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af denne lov, skal efter anmodning fra ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling eller den, ministeren bemyndiger hertil, give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som er påkrævet af hensyn til gennemførelse af kontrol efter loven, samt vederlagsfrit yde ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, fornøden bistand ved kontrol, undersøgelser og udtagning af prøver, kopiering og udlevering af skriftligt materiale og udskrifter af oplysninger, som opbevares i elektronisk form.

Stk. 2. Ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, kan som led i løsningen af opgaver i henhold til loven eller til regler, som er fastsat i medfør af loven eller Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af denne lov, vederlagsfrit medtage dokumenter, herunder udskrift af elektroniske data eller kopier heraf, samt vederlagsfrit medtage eller udtage prøver af planter, planteprodukter og andre objekter mod kvittering.

Adgang uden retskendelse

§ 18. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling eller den, ministeren bemyndiger hertil, har, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til offentlig og privat ejendom, lokaliteter, transportmidler, forretningsbøger, papirer m.v., herunder også materiale, der opbevares i elektronisk form, for at tilvejebringe oplysninger, der er nødvendige til brug for løsning af opgaver i henhold til denne lov, regler fastsat i medfør af loven eller bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af denne lov.

Stk. 2. Politiet yder om nødvendigt bistand til gennemførelse af den i stk. 1 nævnte kontrol. Ministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler herom.

Offentliggørelse af kontrolresultater

§ 19. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om offentliggørelse med navns nævnelse af resultater samt art og omfang af sanktioner på grundlag af kontrol, som gennemføres i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven eller af Den Europæiske Unions forordninger. Ministeren kan herunder fastsætte regler om, at klage ikke har opsættende virkning på offentliggørelsen.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, på hvilken måde og i hvilken form kontrolresultaterne skal gøres tilgængelige for offentligheden, herunder på hvilke betingelser virksomheder kan fritages for pligten til at gøre kontrolresultater tilgængelige.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om formen for og omfanget af offentliggørelse, herunder at offentliggørelse kan ske elektronisk. Ministeren kan bestemme, at visse resultater ikke skal offentliggøres.

Stk. 4. Ministeren kan bestemme, at offentliggørelse skal ske på grundlag af et af ministeren oprettet elektronisk informationssystem vedrørende kontrolresultater. Ministeren kan på ethvert tidspunkt, herunder periodisk, videregive såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger fra informationssystemet til en ubestemt kreds af modtagere. Enhver har adgang til fra informationssystemet at få meddelt oplysninger, som enten har været offentliggjort, eller som skal offentliggøres. Adgangen omfatter såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger.

Kapitel 5

Obligatorisk digital kommunikation

§ 20. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Miljø- og Fødevareministeriet om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør heraf eller af Den Europæiske Unions forordninger, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse efter denne lov anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Stk. 4. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør heraf er et krav, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, fiskeri og landbrug, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 5. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 5. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om opfyldelse af underskriftskrav, jf. stk. 4.

Kapitel 6

Delegation og klage

§ 21. Henlægger ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling sine beføjelser efter loven til en myndighed under ministeriet, kan ministeren fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan efter forhandling med vedkommende minister henlægge sine beføjelser efter loven til en anden statslig myndighed eller institution. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens eller institutionens afgørelser, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Stk. 3. Ministeren kan henlægge sine beføjelser til at træffe visse afgørelser i medfør af regler fastsat efter §§ 3-5 og 15, om sortsadministration, certificering eller godkendelse af planteforermingsmateriale, og om autorisation af virksomheder og laboratorier med egenkontrol og autorisation af personer,

der medvirker ved egenkontrol, til private juridiske personer. Ministeren kan endvidere henlægge løsning af visse opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, som følger af regler fastsat i medfør af §§ 3-5, 15 og 19, om sagsbehandlingskridt i forbindelse med sortsadministration, certificering eller godkendelse af planteforneringsmateriale, og autorisation, samt teknisk afprøvning, kontroldyrkning, prøvetagning og analyse til private juridiske personer. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over afgørelser truffet af den private juridiske person, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om den private juridiske persons adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan ændre en afgørelse, uden at der foreligger en klage. Den private juridiske person er undergivet ministerens instruktion og tilsyn i de sager, som er henlagt efter denne bestemmelse.

§ 22. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf eller i henhold til Den Europæiske Unions forordninger kan, hvis ikke andet er fastsat i regler udstedt i medfør af § 21, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den afdeling, der er nævnt i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. § 21 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.

Kapitel 7

Straf m.v.

§ 23. Medmindre strengere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) overtræder et forbud eller undlader at efterkomme påbud meddelt efter § 16,
- 2) undlader at afgive oplysninger eller at stille bistand til rådighed efter § 17.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan i regler, der udstedes i medfør af denne lov, fastsætte straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser fastsat af den Europæiske Union om forhold, der er omfattet af denne lov.

Stk. 4. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Administrative bødeforelæg

§ 24. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at der for nærmere angivne sager om overtrædelser af denne lov, regler fastsat i medfør af denne lov og regler i den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov, der ikke skønnes at medføre højere straf end bøde, i et bødeforelæg kan tilkendegives, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale en bøde som angivet i bødeforelægget.

Stk. 2. Retsplejelovens regler om krav til indholdet af et anklageskrift og om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, finder tilsvarende anvendelse på sådanne bødeforelæg.

Stk. 3. Vedtages bøden, bortfalder videre forfølgning.

Kapitel 8

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser m.v.

§ 25. Loven træder i kraft den 14. december 2019, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Samtidig ophæves lov om frø, kartofler og planter, jf. lovbekendtgørelse nr. 12 af 4. januar 2017.

Stk. 3. Lov om planteskadegørere, jf. lovbekendtgørelse nr. 14 af 4. januar 2017, ophæves den 1. januar 2022.

Stk. 4. Regler fastsat i medfør af de love, der er nævnt i stk. 2 og 3, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler fastsat i medfør af denne lov.

§ 26. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

1.1. Lovforslagets baggrund og formål

1.2. Regulering af planter og plantesundhed i historisk perspektiv

1.2.1. Kontrollen med frø og sædekorn

1.2.2. Kontrollen med planteformeringsmateriale og –skadegørere

1.2.3. Bekæmpelse af flyvehavre

1.3. Plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen

1.4. Miljø- og Fødevareministeriets lovkompass

1.5. Overordnet om den retlige ramme for lovforslaget

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Lovens anvendelsesområde (§ 1)

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser

2.1.3. Lovforslagets indhold

2.2. Bemyndigelse til at gennemføre EU-lovgivning m.v. (§ 2)

2.2.1. Gældende ret

2.2.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

2.3. Reguleringen af produktion og handel med planter og foranstaltninger mod planteskadegørere (§§ 4-7)

2.3.1. Gældende ret

2.3.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser

2.3.3. Lovforslagets indhold

2.3.3.1. Registrering m.v. af professionelle operatører (§ 3)

2.3.3.2. Navngivning af plantesorter, sortlisten og kåringslisten (§ 4)

2.3.3.3. Bemyndigelse til at fastsætte regler om produktion af og handel med planter (§ 5)

2.3.3.4. Bemyndigelse til at fastsætte regler om foranstaltninger med skadegørere m.v. (§ 6)

2.3.3.5. Undersøgelse af plantesundhedstilstanden (§ 7)

2.4. Foranstaltninger påkrævet efter tredjelandes plantesundhedslovgivning (§ 8)

2.4.1. Gældende ret

2.4.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

2.6. Godtgørelse i forbindelse med foranstaltninger mod karantæneskadegørere (§ 10)

2.6.1. Gældende ret

- 2.6.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
- 2.6.3. Lovforslagets indhold
- 2.7. Hjemmehørende plantearter, der er uønskede (§ 11)
 - 2.7.1. Gældende ret
 - 2.7.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
 - 2.7.3. Lovforslagets indhold
- 2.10. Formålsbestemte betalinger m.v.
 - 2.10.1. Betaling for omkostninger ved kontrol m.v. (§ 12)
 - 2.10.1.1. Gældende ret
 - 2.10.1.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold
 - 2.10.2. Betaling for opgaver, der varetages af juridiske personer (§ 13)
 - 2.10.2.1. Gældende ret
 - 2.10.2.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
 - 2.10.2.3. Lovforslagets indhold
 - 2.10.3. Erindringskrivelser og rentetilskrivning ved for sen eller udeblivende betaling m.v. (§ 14)
 - 2.10.3.1. Gældende ret
 - 2.10.3.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold
- 2.11. Kontrol og tilsyn (§ 15)
 - 2.11.1. Gældende ret
 - 2.11.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold
- 2.12. Afgørelser, påbud og forbud – bekæmpelse og foranstaltninger for ejers regning (§ 16)
 - 2.12.1. Gældende ret
 - 2.12.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold
- 2.13. Bistand under kontrolbesøg (§ 17)
 - 2.13.1. Gældende ret
 - 2.13.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold
- 2.14. Adgang uden retskendelse (§ 18)
 - 2.14.1. Gældende ret
 - 2.14.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold
- 2.15. Offentliggørelse af kontrolresultater (§ 19)
 - 2.15.1. Gældende ret
 - 2.15.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
 - 2.15.3. Lovforslagets indhold
- 2.16. Obligatorisk digital kommunikation (§ 20)

- 2.16.1. Gældende ret
- 2.16.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
- 2.16.3. Lovforslagets indhold
- 2.17. Delegation og klage
 - 2.17.1. Delegation og bemyndigelse til at regulere klageadgangen (§ 21)
 - 2.17.1.1. Gældende ret
 - 2.17.1.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold
 - 2.17.2. Indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet (§ 22)
 - 2.17.2.1. Gældende ret
 - 2.17.2.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold
- 2.18. Straf (§ 23)
 - 2.18.1. Gældende ret
 - 2.18.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold
- 2.19. Administrative bødeforelæg (§ 24)
 - 2.19.1. Gældende ret
 - 2.19.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold
- 3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
- 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
- 5. Administrative konsekvenser for borgerne
- 6. Miljømæssige konsekvenser
- 7. Forholdet til EU-retten og internationale forpligtelser
- 8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
- 9. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Lovforslagets baggrund og formål

Formålet med lovforslaget er at tilpasse dansk plantesundhedslovgivning i overensstemmelse Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/2031 af 26. oktober 2016 om beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere (herefter plantesundhedsforordningen) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevarer- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler (herefter kontrolforordningen), for så vidt beskyttelsen mod planteskadegørere.

Herudover gennemføres der en forenkling af lovgivningsstrukturen på planteområdet, idet regelgrundlaget om produktion og salg af planter samles med regelgrundlaget om plantebeskyttelse og reguleringen af hjemmehørende plantearter, der er uønskede. Hensigten er at understøtte første fase af udmøntningen af Miljø- og Fødevareministeriets lovkompass om udarbejdelse af en samlet plantelov.

Det foreslås således, at lov om frø, kartofler og planter, jf. lovbekendtgørelse nr. 12 af 4. januar 2017 (herefter frøloven), og lov om planteskadegørere, jf. lovbekendtgørelse nr. 14 af 4. januar 2017 (herefter planteskadegørerloven), ophæves, og erstattes med en ny lov om planter og plantesundhed m.v.

Samtidig foreslås reguleringen af hjemmehørende plantearter, der er uønskede, som hidtil har været reguleret i lov om drift af landbrugsjorder, jf. lovbekendtgørelse nr. 958 af 10. juli 2017 (herefter driftsloven), overført til den nye lov om planter og plantesundhed m.v.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af lov om plantenyheder og flere andre love (Miljø- og Fødevarerministeriets lovkompass og obligatorisk digital kommunikation m.v.).

Den foreslåede samling af regler i nærværende lovforslag og den foreslåede samling af regelgrundlaget vedr. den immaterielle beskyttelse af plantenyheder i samtidig fremsatte ændringsforslag medfører et behov for at foretage konsekvensændringer i anden lovgivning, som f.eks. lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevarerklagenævnet (herefter klagenævnsloven), og driftsloven. De nødvendige ændringer af den øvrige lovgivning foreslås samlet i ændringsforslaget.

1.2. Reguleringen af planter og plantesundhed i historisk perspektiv

1.2.1. Kontrollen med frø og sædekorn

Produktionen af frø og sædekorn spiller en stor rolle inden for landbrugs-, skovbrugs- og gartnerisektoren i EU. Tilfredsstillende resultater af dyrkningen afhænger i vid udstrækning af kvaliteten og sundheden af det materiale, som anvendes dertil.

Købere af eksempelvis frø, kan have svært meget svært ved at afgøre, hvilken sort eller sorter, der er tale om, om frøet kan spire, og om der er andre sorter eller arter i sækken. Forkert sort, lav spireevne eller uønskede frø i udsæden kan have store konsekvenser. For dyrkeren kan dette resultere i lavere afregning af avlen eller udgifter til omsåning af marken. Der kan også ske spredning af uønskede arter, som der skal bruges tid og penge på at fjerne flere år frem i tiden.

For at sikre køberne materiale af sund og god kvalitet og dermed også EU's landbrugs- og gartneriproduktion, er der derfor på EU-plan fastsat harmoniserede plantesundheds- og kvalitetsnormer for dette grundlæggende dyrkningsmateriale.

Frøkontrollen begyndte i Danmark i privat regi som Dansk Markfrøkontrol helt tilbage i 1871, hvor E. Møller Holst efter inspiration fra udlandet ønskede at sikre landmændene mod forfalskninger og dårlig kvalitet af frø. Allerede dengang var formålet at tjene dansk landbrug og dansk frøhandel.

Med finansloven i 1883-1884 opnåede Dansk Markfrøkontrol økonomisk støtte fra staten og blev i 1891 overtaget af staten og videreført under navnet Statsanstalten Dansk Frøkontrol. Fra 1916 til 1989 hed myndigheden Statsfrøkontrollen og var en statslig myndighed, der førte tilsyn med ægtheden og sundheden af frø i handelen, primært til brug i landbrug og skovbrug. Statsfrøkontrollen blev i 1990 samlet med en række andre statslige institutioner i Plantedirektoratet, herunder Statens Plantetilsyn, som var den danske plantesundhedsmyndighed. Området administreres i dag af Landbrugsstyrelsen under Miljø- og Fødevarerministeriet.

Der blev meget tidligt skabt et samarbejde mellem frøkontrolstationer i flere lande, og behovet for et mere organiseret samarbejde førte til dannelsen af ISTA – den internationale sammenslutning af frø-analyselaboratorier – i 1924, med den daværende direktør i Statsfrøkontrollen, K. Dorph-Petersen, som den første præsident. ISTA udarbejder metoder for prøvetagning og analyse af frø, som anerkendes af både OECD, WTO og EU.

Parallelt med dannelsen af frøkontrollen blev man i Danmark opmærksom på betydningen af det rette sortsvalg og afprøvning af nye plantesorter under danske forhold. Tystofte Forsøgsstation blev således indviet 1. april 1886 af Peder Nielsen og stod allerede fra begyndelsen for afprøvning af nye sorters egen-skaber. Efter Peder Niensens død blev Tystofte Forsøgsstation solgt til staten i 1899. Forsøgsstationen eksisterer fortsat og blev i 2015 til den erhvervsdrivende fond TystofteFonden.

Danmark deltog i udviklingen af de første regler om certificering af frø i regi af OEEC (Organisationen for Europæisk Økonomisk Samarbejde) tilbage i 1948 med det formål at tilskynde brug af kvalitetsfrø i medlemslandene. OEEC blev i 1961 omdannet til OECD (Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling). Reglerne sikrer sporbarhed og mærkning og er en garanti for frøets sortsrenhed.

ISTA- og OECD-reglerne er med til at fremme international handel med frø gennem harmoniserede regler og danner grundlaget for EU's markedsdirektiver om handel med frø.

Danmark har en stor eksport af frø på ca. 2 milliarder kroner (2018). Danske frø eksporteres i dag til over 80 lande verden over. Eksporten er spredt på mange forskellige plantearter, såsom sædekorn, græs-frø til foder og plæneformål og spinatfrø. Danmark står for ca. 50 % af EU's produktion af græs- og kløverfrø. Denne førerposition skyldes bl.a. dygtige avlere, højt specialiserede planteforædlings- og han-delsvirksomheder, som producerer certificeret frø, der lever op til de fastsatte EU-kvalitetsnormer for handel i EU og internationalt.

1.2.2. Kontrollen med plantemateriale og skadegørere

Adgangen til sundt planteforneringsmateriale af god kvalitet er afgørende for produktion af og omsæt-ning af planter indenfor gartnerier og planteskoler. For producenter af frugt og grøntsager er det særligt vigtigt, at sorten er korrekt, så produktionen kan målrettes kundernes efterspørgsel.

For at sikre køberne materiale af god og sund kvalitet, herunder også EUs gartneri- og planteskolepro-duktion, er der derfor på EU-plan fastsat harmoniserede plantesundheds- og kvalitetsnormer for dette grundlæggende dyrkningsmateriale. Kvalitetsnormerne omfatter både formeringsmaterialet og de fæ-rdige frugt- og grøntsagsplanter til erhvervmæssig videredyrkning, mens sundhedskravene omfatter alle planter til plantning.

På plantesundhedsområdet blev den danske plantesundhedsmyndighed etableret i 1913. Myndigheden blev hovedsageligt oprettet, for at Danmark kunne stille garantier om, at danske planter var sunde, in-den de skulle eksporteres til andre lande i Verden. Dette skulle ske ved udstedelse af plantesundheds-certifikater, som også i dag udgør en hjørnesten i den danske plantesundhedsmyndighed.

I første omgang drejede det sig om eksport af planteskoleplanter og kartofler til USA, der havde lukket for importen af oversøiske planter. Dette skyldtes, at udenlandske planter kunne medbringe plantesyg-domme og skadedyr, som udgjorde en trussel mod den amerikanske natur. Mange andre lande fulgte hurtigt efter og lukkede også deres grænser for import af planter.

Dermed blev grundstenen lagt til oprettelse af ”Landbrugsministeriets Tilsyn med Planteskoler og Plan-teskoleartikler”, som myndigheden hed dengang. I 1946 skiftede myndigheden navn til ”Statens Plante-tilsyn”. Statens Plantetilsyn blev som førnævnt i 1990 samlet med en række andre statslige institutioner i Plantedirektoratet. Området administreres i dag af Landbrugsstyrelsen under Miljø- og Fødevarer-ministeriet, som er den formelle danske plantesundhedsmyndighed.

I 1951 vedtog FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations) – der er en FN organisa-tion med en række traktat- og bistandsmæssige opgaver inden for fødevarer, landbrug, skovbrug, fiskeri og akvakultur – den internationale plantebeskyttelseskonvention (herefter IPPC-konventionen). Ved kgl. resolution af 2. december 1952 ratificerede Danmark IPPC-konventionen, jf. bekendtgørelse nr. 31 af 25. juni 1962 af den internationale konvention af 6. december 1951 om plantebeskyttelse.

IPPC-konventionen – der er en multilateral traktat - har til formål at sikre fælles handelsmåder med henblik på en koordineret og effektiv indsats for at forebygge og bekæmpe indførelse og spredning af planteskadegørere, og fremme hensigtsmæssige tiltag til at kontrollere udbredelsen og udryddelsen af planteskadegørere.

Konventionen strækker sig ud over beskyttelse af dyrkede planter til beskyttelse af naturens flora og også til beskyttelse af planteprodukter. Dette indebærer, at konventionen både omfatter skadegørere med direkte virkning på planter, og de skadegørere, som har indirekte virkning på planter, som f.eks. ikke-parasitære invasive plantearter, som udkonkurrerer hjemmehørende flora.

Selvom IPPC-konventionens primære fokus er på planter og planteprodukter, der bevæger sig i international handel, dækker konventionen også forskningsmaterialer, organismer i biologiske bekæmpelsesmidler, kimplasmabanker, indeslutningsfaciliteter, fødevarerhjælp, nødhjælp og alt andet, som kan fungere som middel til spredning af planteskadegørere, som eksempelvis containere, emballagematerialer, jord, køretøjer, skibe og maskiner.

Konventionen har 183 parter, som omfatter 180 FN-lande, Cook-øerne, Republikken Niue og Den Europæiske Union.

Ledelsesorganet for IPPC er CPM (Commission of Phytosanitary Measures), og består af de kontraherende parter. CPM fører tilsyn med gennemførelsen af konventionen. Under CPM er der nedsat et ekspertudvalg for plantesundhedsforanstaltninger (SC), der har til formål at udvikle internationale standarder for plantesundhedsforanstaltninger – de såkaldte ISPM'er (International Standards for Phytosanitary Measures). Disse standarder er underlagt en konsultationsproces af alle konventionens kontraherende parter.

IPPC-sekretariatet under FAO har base i FAO's hovedkvarter i Rom og er ansvarlig for koordineringen af kerneopgaverne i IPPCs arbejdsprogram, mens CPM Bureau er bindeleddet mellem CPM og IPPC-sekretariatet.

I henhold til IPPC-konventionens artikel IX i IPPC skal der oprettes regionale plantebeskyttelsesorganisationer (RPPO'er). Det fremgår af artiklen, at RPPO'erne skal fungere som koordinerende organer inden for de områder, der er omfattet af IPPC, samarbejde med IPPC-sekretariatet med henblik på at nå IPPC's mål og samarbejde med andre RPPO'er og deltage i de regelmæssige tekniske konsultationer for RPPO'er, der indkaldes af IPPCs sekretariat.

I 1951 oprettede 15 europæiske lande, heriblandt Danmark, den regionale plantebeskyttelsesorganisation for Europa og middelhavsområderne (herefter EPPO), jf. bekendtgørelse nr. 37 af 26. juli 1962 af konvention af 18. april 1951 om oprettelse af en plantebeskyttelsesorganisation for Europa og middelhavsområderne, som ændret den 27. april 1955. Sekretariatet for EPPO er beliggende i Paris. EPPO omfatter 52 medlemslande. Alle EU-lande er medlemmer, mens EU er ikke selvstændigt medlem af EPPO men har observatørstatus.

På nuværende tidspunkt finder der i alt 10 RPPO'er, der dækker de forskellige regioner i verden.

IPPC anerkendes af Verdenshandelsorganisationen (WTO) som det standardsættende organ for plantesundhed, og standarderne om plantesundhedsforanstaltninger anerkendes i WTO's sundheds- og plantesundhedsaftale (SPS-aftalen), som enestående tiltag til harmonisering af plantesundheden, som skal anerkendes i det omfang, de eksisterer.

IPPC-konventionen er i vidt omfang gennemført i EU-lovgivningen om beskyttelse mod planteskadegørere. Det fremgår således af betragtning nr. 5 i præambelen til plantesundhedsforordningen, at Unionen og alle dens medlemsstater er kontraherende parter i IPPC. Det fremgår endvidere af betragtning nr. 52, at der i plantesundhedsforordningen bør fastsættes krav vedrørende behandling, mærkning og reparation af emballagemateriale af træ i overensstemmelse med ISPM nr. 15.

1.2.3. Bekæmpelse af flyvehavre

Flyvehavre (*Avena fatua*) er naturligt forekommende i den danske natur, og dens forekomst har generelt ikke nogen negativ betydning for naturen og biodiversiteten. Flyvehavre er en étårig ukrudtsplante af græsfamilien, der under gunstige forhold kan modne ca. 800 kerner. Modningen sker, før de normale kornarter er høstmodne, og kernens spireevne bevares i 8-10 år. Kernerne fremspirer dog kun med ca. 10-20 pct. hvert år. Kernen kan i visse tilfælde passere husdyr og fugles fordøjelseskana l uden at miste spireevne.

Flyvehavre har en stor spredningsevne, idet kernerne har et løsningslag, som betyder, at kernerne kan sprede sig på mange måder, herunder med vinden, vand, fugle, ved korntransporter og husdyr samt høstmaskiner, halmpressere, emballeringsredskaber og jordredskaber.

Flyvehavre er i praksis vanskelig at bekæmpe, og et års manglende indsat kan spolere en påbegyndt intensiv bekæmpelse.

Planten er uønsket i landbrugserhvervet på grund af de økonomiske tab, dens forekomst i kornmarker kan have på udbyttet og de væsentlige omkostninger, der følger af behovet for bekæmpelsen af planten. Bekæmpelse af flyvehavre har derfor været reguleret i Danmark siden 1956. Reguleringen findes i dag i bekendtgørelse nr. 1548 af 11. december 2015 om flyvehavre (herefter flyvehavrebekendtgørelsen) udstedt i medfør af driftsloven.

Den effektive udryddelseskampagne rettet mod flyvehavre i Danmark i medfør af driftsloven suppleres af de danske særregler om 0-tolerance for indhold af flyvehavre i danskproducerede udsædspartier, jf. § 14 og bilag 5, afsnit III i bekendtgørelse nr. 1394 af 30. november 2018 om sædekorn (herefter sædekornsbekendtgørelsen). Særreglerne er fastsat inden for rammerne af det nationale råderum i artikel 5 i Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn, hvorefter medlemsstaterne kan fastsætte strengere regler end direktivets regler for så vidt angår f.eks. tolerancer for indhold af kerne af anden kornart og frø af andre plantearter i egne producerede partier af sædekorn, der certificeres med henblik på salg.

Den effektive udryddelseskampagne rettet mod flyvehavre i Danmark er den grundlæggende forudsætning for Kommissionens beslutning 74/269/EØF af 2. maj 1974 om bemyndigelse af visse medlemsstater til at tage strengere forholdsregler i tilfælde af, at der findes *Avena fatua* i frø af foderplanter og i såsæd. I henhold til beslutningen er Danmark i forbindelse med import bemyndiget til at fastsætte krav om, at sædekorn ikke må forhandles i Danmark, medmindre det er ledsaget af en officiel attest, der er udstedt i henhold til artikel 11 i direktivet om handel med sædekorn (66/402/EØF), jf. artikel 2, stk. 1. Bemyndigelsen i artikel 2, stk. 1, i beslutning 74/269/EØF er i medfør af frølovens § 1, stk. 2, udnyttet i sædekornsbekendtgørelsen § 32, stk. 4.

1.3. Plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen

Den 6. maj 2013 fremsatte EU-Kommissionen et forslag til en plantesundhedsforordning og en kontrolforordning. Plantesundhedsforordningen blev endeligt vedtaget den 26. oktober 2016, og kontrolforordningen blev vedtaget den 15. marts 2017.

Plantesundhedsforordningen, jf. forordning nr. 2016/2031 af 26. oktober 2016 om beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere, der trådte i kraft den 13. december 2016, afløser følgende direktiver på plantesundhedsområdet, jf. forordningens artikel 109, stk. 1 og 2:

- 1) Rådets direktiv 69/464/EØF af 8. december 1969 om bekæmpelse af kartoffelbrok
- 2) Rådets direktiv 74/647/EØF af 9. december 1974 om bekæmpelse af nellikeviklere

- 3) Rådets direktiv 93/85/EØF af 4. oktober 1993 om bekæmpelse af kartoflens ringbakteriose
- 4) Rådets direktiv 98/57/EF af 20. juli 1998 om bekæmpelse af *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al.
- 5) Rådets direktiv 2000/29/EF af 8. maj 2000 om foranstaltninger mod indslæbning i Fællesskabet af skadegørere på planter eller planteprodukter og mod deres spredning inden for Fællesskabet (herefter plantesundhedsdirektivet)
- 6) Rådets direktiv 2006/91/EF af 7. november 2006 om bekæmpelse af San José skjoldlusen
- 7) Rådets direktiv 2007/33/EF af 11. juni 2007 om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder og om ophævelse af direktiv 69/465/EØF

EU-lovgivningen på plantesundhedsområdet bringes med plantesundhedsforordningen i fuld harmoni med anvendelsesområdet for IPPC-konventionen. Med plantesundhedsforordningen sigtes mod beskyttelse af såvel planteavlen som naturens biodiversitet.

Forordningen finder anvendelse fra 14. december 2019, jf. forordningens artikel 113, stk. 1. For så vidt angår direktiverne nævnt i nr. 1, 3, 4 og 7, så finder ophævelsen af disse direktiver dog først anvendelse pr. den 1. januar 2022, jf. forordningens artikel 113, stk. 2.

Med hensyn til direktivet nævnt i nr. 5 finder relevante artikler i direktivet fortsat anvendelse i forbindelse med de spørgsmål, der er reguleret af kontrolforordningens artikel 47, stk. 2, artikel 48, artikel 51, stk. 1, litra b), c) og d), artikel 53, stk. 1, litra a), artikel 54, stk. 1 og 3 og artikel 58, litra a), i stedet for de nævnte bestemmelser indtil den 14. december 2022 eller en tidligere dato efter forordningens anvendelsesdato, der fastsættes i en delegeret retsakt vedtaget i henhold til forordningens artikel 165, stk. 3, jf. kontrolforordningens artikel 165, stk. 2.

For så vidt angår direktiverne nævnt i nr. 2 og 6 så fremgår det af betragtning nr. 3 i præamblen til plantesundhedsforordningen, at de skadegørere, som er omfattet af de pågældende direktiver efter disses vedtagelse er blevet spredt til hele Unionens område, hvorfor indeslutningsforanstaltningerne deri ikke længere kan anvendes. Direktiverne ophæves derfor uden at blive erstattet af foranstaltninger efter plantesundhedsforordningen.

Med introduktionen af den nye plantesundhedsforordning i samspil med den mere horisontal regulering af offentlig kontrol på fødevarer-, foder-, dyre- og plantesundhedsområderne fastsat i den nye kontrolforordning, jf. forordning nr. 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol, ændres arkitekturen for EU plantesundhedsreguleringen radikalt. Forordningerne med tilhørende gennemførelsesbestemmelser vil indeholde en øget harmoniseringsgrad i forhold til tidligere.

Ændringerne af EU plantesundhedsreglerne i plantesundhedsforordningen indgår i en større EU reformpakke på dyre- og planteområdet, og den nye plantesundhedsregulering skal virke i samspil med den nye, reviderede kontrolforordning. Hidtil har disse kontrolbestemmelser været inkluderet i direktiverne på området. Alle bestemmelser fra det nugældende plantesundhedsdirektiv om den offentlige kontrol er afløst af kontrolbestemmelserne i kontrolforordningen. Det vil betyde introduktion af en mere risikobaseret kontrolmodel på plantesundhedsområdet, hvor kontrollen i højere grad afpasses de konkrete risici for plantesundheden, f.eks. i forhold til kontrollens intensitet og hyppighed og en kontrolstrategi fastlagt på grundlag af kendte risici. Det betyder også oprettelse af EU referencelaboratorier på det plantediagnostiske område samt krav til nationale referencelaboratoriers samspil med disse.

Kontrolforordningen trådte i kraft den 27. april 2017 og finder ligesom plantesundhedsforordningen anvendelse fra den 14. december 2019, jf. forordningens artikel 167, stk. 1.

Direktiverne på plantesundhedsområdet, som opregnet ovenfor, er gennemført i dansk ret ved bekendtgørelser fastsat i medfør af lov om planteskadegørere, jf. lovbekendtgørelse nr. 14 af 4. januar 2017 (herefter planteskadegørerloven) og lov om frø, kartofler og planter, jf. lovbekendtgørelse nr. 12 af 4. januar 2017 (herefter frøloven).

Plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen vil have direkte virkning i Danmark, hvilket betyder, at der som udgangspunkt ikke må være anden dansk lovgivning, der indeholder regulering af plantesundhedsområdet, i det omfang dette er reguleret i forordningerne.

Danmark er således forpligtet til at indrette dansk lovgivning i overensstemmelse med forordningens bestemmelser med virkning fra den 14. december 2019 med de modifikationer, der er beskrevet ovenfor i forhold til visse typer af planteskadegørere og kontrolbestemmelser.

1.4. Miljø- og Fødevarerministeriets lovkompasset

Miljø- og Fødevarerministeriet igangsatte i efteråret 2015 et større regelforenklingsarbejde rettet mod både den eksisterende og fremtidige lovgivning på miljø- og fødevarerområdet. Formålet med arbejdet er at styrke retssikkerheden ved at gøre lovgivningen nemmere at overskue for borgere og virksomheder og lettere at administrere for myndigheder.

En del af regelforenklingsarbejdet var udarbejdelsen af et forslag til en mere enkel, klar og sammenhængende lovstruktur på miljø- og fødevarerområdet - også kaldet "lovkompasset".

Som led i dette arbejde blev der i foråret 2016 nedsat et ekspertpanel, der fik til opgave at vurdere Miljø- og Fødevarerministeriets forslag til en model for en fremtidig struktur for miljø- og fødevarerlovgivningen. Ekspertpanelets anbefalinger vedrørende den fremtidige lovstruktur blev offentliggjort i december 2017.

Miljø- og Fødevarerministeriet har i den fremtidige lovstruktur på landbrugsområdet foreslået, at samle bestemmelser om frembringelse og beskyttelse af plantenyheder, produktion og salg af frø, kartofler og planter samt sikring mod indførelse og udbredelse af planteskadegørere i Danmark i en central plantelov. Ekspertpanelet har tilsluttet sig dette forslag. Af ekspertpanelets anbefalinger fremgår endvidere en opfordring til at overveje samspillet mellem reguleringen i lov om drift af landbrugsjorder med anden lovgivning på Miljø- og Fødevarerministeriets ressortområde, herunder eksempelvis regler om bekæmpelse af uønskede plantearter.

Nærværende lovforslag og det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af lov om plantenyheder og flere andre love understøtter opfølgningen på lovkompasset. Lovpakken udgør 1. fase i arbejdet med samlingen af bestemmelserne på planteområdet.

1. fase omfatter først og fremmest forslaget i nærværende lovforslag om samling af reglerne om produktion og salg af planter, som hidtil har været omfattet af frøloven, med reglerne om plantesundhedsbeskyttelse, som hidtil har været lov om planteskadegørere. Samtidig hermed indarbejdes bestemmelser med henblik på regulering af uønskede hjemmehørende plantearter fra lov om drift af landbrugsjorder, da disse regler har en så naturlig sammenhæng med de øvrige regler på planteproduktionsområdet, at samlingen af reglerne vil bidrage til at en øget overskuelighed for borgerne og virksomheder.

1. fase omfatter herudover samlingen af regelgrundlaget vedrørende den immaterialretlige beskyttelse af plantenyheder på Miljø- og Fødevarerministeriets ressortområde, idet det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af lov om plantenyheder og flere andre love, indeholder forslag om, at lov nr. 301 af 10. maj 1995 om anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om sortsbeskyttelse indarbejdes i lov om plantenyheder, jf. lovbekendtgørelse nr. 10 af 4. januar 2017.

Lovpakken indebærer således en halvering af antallet af love på området.

1.5. Overordnet om den retlige ramme for lovforslaget

Ifølge artikel 288 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) er der forskel på, om et område harmoniseres ved et direktiv eller en forordning.

Et direktiv er med hensyn til det tilsigtede mål bindende for enhver medlemsstat, som det rettes til, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen, jf. TEUF artikel 288, 3. pkt.

Af EU-Domstolens praksis er der fastlagt en række principper for gennemførelse af direktiver, heriblandt et krav om, at direktiver skal gennemføres ved bindende regler. Herudover gælder der et krav om, at det retlige grundlag til gennemførelse af direktiver skal give sikkerhed for, at direktivet efterleves fuldt ud og med bestemt og klarhed, således den af direktivet omfattede personkreds i det omfang det ved direktivet tilsigtes at skabe rettigheder for private, sættes i stand til at få fuldt kendskab til deres rettigheder og i givet fald til at håndhæve disse rettigheder ved nationale domstole.

Lovforslaget skal danne grundlag for og videreføre den danske gennemførelse af de såkaldte markedsdirektiver, der omfatter følgende direktiver med efterfølgende ændringer og tilhørende gennemførelsesbestemmelser:

- Rådets direktiv 66/401/EØF af 14. juni 1966 om handel med frø af foderplanter
- Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn
- [Rådets direktiv 68/193/EØF af 9. april 1968 om handel med vegetativt formeringsmateriale af vin]
- Rådets direktiv 98/56/EF af 20. juli 1998 om afsætning af prydplanteformeringsmateriale
- Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale
- Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortliste over landbrugsplantearter
- Rådets direktiv 2002/54/EF af 13. juni 2002 om handel med bederoefrø
- Rådets direktiv 2002/55/EF af 13. juni 2002 om handel med grøntsagsfrø
- Rådets direktiv 2002/56/EF af 13. juni 2002 om handel med læggekartofler
- Rådets direktiv 2002/57/EF af 13. juni 2002 om handel med frø af olie- og spindplanter
- Rådets direktiv 2008/72/EF af 15. juli 2008 om afsætning af plantemateriale og formeringsmateriale af grøntsagsplanter bortset fra frø
- Rådets direktiv 2008/90/EF af 29. september 2008 om afsætning af frugtplanteformeringsmateriale og frugtplanter bestemt til frugtproduktion

Direktiverne indeholder primært bestemmelser af teknisk karakter, som f.eks. kvalitetsnormer, kontrol- og certificeringskrav, krav til mærkning o. lign. Direktiverne indeholder ganske få bestemmelser, hvorefter medlemsstaterne overlades et nationalt råderum. Der sker jævnlige justeringer af direktiverne på området.

Til forskel fra et direktiv er en forordning ifølge TEUF artikel 288, 1. og 2. pkt. almengyldig, og er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen virker således som love i medlemsstaterne, og de gælder i den form, som de er vedtaget, og de må som udgangspunkt ikke gennemføres i national ret.

Forordningerne stiller dog krav om supplerende regler af hensyn til anvendelsen af forordningerne. Dette kan f.eks. være regler om administrativ rekurs, jf. kontrolforordningens artikel 7, hvoraf det fremgår, at afgørelser, der træffes af de kompetente myndigheder i henhold til visse af forordningens bestemmelser, vedrørende fysiske og juridiske personer, er omfattet af sådanne personers ret til at klage i overensstemmelse med national ret. Der vil også kunne være tale om fastsættelse af straffebestemmelser, jf. plantesundhedsforordningens artikel 108 og kontrolforordningens artikel 139.

Forordningerne indeholder en række bestemmelser, hvorefter EU-Kommissionen tillægges beføjelse til at fastsætte gennemførelsesbestemmelser. På tidspunktet for nærværende lovforslag fremsættelse er udestår vedtagelse af et antal af disse retsakter.

Ud over, at forordningerne som udgangspunkt ikke må gennemføres i medlemsstaterne, vil medlemsstaternes modstridende lovgivning blive fortrængt af forordningerne, hvorefter det vil være hensigtsmæssigt at ophæve denne lovgivning således, at der ikke opstår nogen usikkerhed om retstilstanden. Forordningerne vil ikke i sig selv være en tilstrækkelig hjemmel til at ophæve lovgivningen. Den gældende lovgivning om planteskadegørere, er gennemført ved bekendtgørelser udstedt i medfør af planteskadegørerloven og frøloven.

Danmark er således forpligtet til at indrette dansk lovgivning i overensstemmelse med forordningens bestemmelser med virkning fra den 14. december 2019 med de modifikationer, der er beskrevet ovenfor i afsnit 1.3 i forhold til visse typer af planteskadegørere og kontrolbestemmelser.

Plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen er vedlagt som bilag til lovforslaget.

Som det fremgår ovenfor, så har Danmark ratificeret IPPC-konventionen. Lovgrundlaget skal derfor også danne grundlag for opfyldelsen af de danske forpligtelser i henhold til IPPC-konventionen, som ikke allerede er opfyldt i kraft af EU-reguleringen på området.

Lovforslaget er udformet som en bemyndigelseslov med henblik på at kunne fastsætte supplerende bestemmelser til gennemførelse af det nye forordningsgrundlag på plantebeskyttelsesområdet, herunder i nødvendigt omfang de gennemførelsesretsakter, der udstedes i medfør af forordningerne. Herudover tilgodeser udformningen af loven som en bemyndigelseslov muligheden for at tilpasse lovgivningen om produktion og handel med planter fastsat med henblik på gennemførelse af markedsdirektiverne, som jævnlige justeres.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Lovens anvendelsesområde (§ 1)

2.1.1. Gældende ret

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i frølovens § 1, stk. 1, bemyndiget til at fastsætte regler om produktion og salg af frø, kartofler samt levende planter og plantedele. Ministeren er herudover bemyndiget til at fastsætte regler eller træffe bestemmelser med henblik på opfyldelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af loven. Endelig er ministeren bemyndiget til at fastsætte de regler, der er nødvendige for anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold, der er omfattet af loven.

I medfør af frølovens § 1 er der fastsat regler, der gennemfører de såkaldte markedsdirektiver, der omfatter følgende direktiver med efterfølgende ændringer og tilhørende gennemførelsesbestemmelser:

- Rådets direktiv 66/401/EØF af 14. juni 1966 om handel med frø af foderplanter
- Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn
- [Rådets direktiv 68/193/EØF af 9. april 1968 om handel med vegetativt formeringsmateriale af vin]
- Rådets direktiv 98/56/EF af 20. juli 1998 om afsætning af prydblanteformeringsmateriale
- Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale
- Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortsliste over landbrugsplantearter
- Rådets direktiv 2002/54/EF af 13. juni 2002 om handel med bederoefrø
- Rådets direktiv 2002/55/EF af 13. juni 2002 om handel med grøntsagsfrø

- Rådets direktiv 2002/56/EF af 13. juni 2002 om handel med læggekartofler
- Rådets direktiv 2002/57/EF af 13. juni 2002 om handel med frø af olie- og spindplanter
- Rådets direktiv 2008/72/EF af 15. juli 2008 om afsætning af plantemateriale og formeringsmateriale af grøntsagsplanter bortset fra frø
- Rådets direktiv 2008/90/EF af 29. september 2008 om afsætning af frugtplanteformeringsmateriale og frugtplanter bestemt til frugtproduktion

Herudover er der i medfør af loven fastsat nationale kvalitetsnormer for læggekartofler og konsumkartofler, jf. § 24 og bilag 7-9 (læggekartofler) og § 37 og bilag 13 (konsumkartofler) i bekendtgørelse nr. 584 af 28. maj 2018 om avl m.v. af kartofler (herefter kartoffelbekendtgørelsen).

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i planteskadegørerlovens § 1 bemyndiget til at fastsætte regler om bekæmpelse og om forebyggelse af indslæbning og udbredelse af levende organismer, dog ikke hvirveldyr, samt vira, der direkte og indirekte kan forvolde tab for planteavl (planteskadegørere), og regler til gennemførelse af regler fastsat af Det Europæiske Fællesskab.

Ifølge bemærkningerne til loven, jf. Folketingstidende 1983-84 (2. samling), tillæg A, spalte 1023, retter de foranstaltninger, som ministeren efter loven bemyndiges til at fastsætte, sig mod årsagerne til de konstaterede plantesygdomme eller tab som følge af insektangreb, ikke de synlige symptomer på disse skadegørere. Lovens anvendelsesområde er efter bemærkningerne til bestemmelsen i § 1, jf. Folketingstidende 1983-84 (2. samling), tillæg A, spalte 1025, afgrænset således, at hvirveldyr, dvs. padder, pattedyr og fugle, ikke er omfattet, uanset, at de kan anrette betydelige skader på planteavl. Det fremgår, at bekæmpelse af disse skadegørere vil kunne ske efter anden lovgivning, som f.eks. lov om jagt- og vildtforvaltning, jf. lovbekendtgørelse nr. 265 af 21. marts 2019, hvorefter ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er bemyndiget til at kan fastsætte regler om regulering af vildt bl.a. for at beskytte flora og fauna og hindre omfattende skader på bebyggelse, afgrøder, husdyr, skove, fiskeopdræt eller fiskeri- og vandområder, hvis der ikke findes tilfredsstillende alternativer til reguleringen. Ved lov nr. 300 af 24. april 1996 om ændring af lov om planteskadegørere blev lovens anvendelsesområde udvidet til også at omfatte bekæmpelse m.m. af skadegørere, der indirekte kan forvolde tab for planteavl samtidig med, at det også blev muligt at iværksætte foranstaltninger vedrørende indenlandsk handel samt plantevækstmedier.

Af bemærkningerne til ændringsloven, jf. Folketingstidende 1995-96, tillæg A, spalte 3727, fremgår det, at behovet for udvidelsen af lovens anvendelsesområde skyldtes konstatering af udbredt forekomster af den new zealandske fladorm (*Artioposthia triangulata* Dendy) i bl.a. New Zealand, Skotland og Island.

Denne skadegørere lever af regnorme og kan indslæbes med inficeret jord. Hvis den indslæbes, vil den kunne forårsage en kraftig tilbagegang i bestanden af visse arter af regnorme, hvilket med tiden kan føre til en negativ ændring i jordens frugtbarhed med betydelige økonomiske konsekvenser for jordbruget til følge.

I medfør af planteskadegørerlovens § 1 er der fastsat regler, der gennemfører følgende direktiver med efterfølgende ændringer og tilhørende gennemførelsesbestemmelser på plantesundhedsområdet:

- Rådets direktiv 69/464/EØF af 8. december 1969 om bekæmpelse af kartoffelbrok
- Rådets direktiv 74/647/EØF af 9. december 1974 om bekæmpelse af nellikeviklere
- Rådets direktiv 93/85/EØF af 4. oktober 1993 om bekæmpelse af kartofflens ringbakteriose
- Rådets direktiv 98/57/EF af 20. juli 1998 om bekæmpelse af *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al.
- Rådets direktiv 2000/29/EF af 8. maj 2000 om foranstaltninger mod indslæbning i Fællesskabet af skadegørere på planter eller planteprodukter og mod deres spredning inden for Fællesskabet (plantesundhedsdirektivet)
- Rådets direktiv 2006/91/EF af 7. november 2006 om bekæmpelse af San José skjoldlusen

- Rådets direktiv 2007/33/EF af 11. juni 2007 om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder og om ophævelse af direktiv 69/465/EØF

Der er ikke i fastsat harmoniserede foranstaltninger i plantesundhedsdirektivet eller i EU-lovgivningen inden for miljøområdet mod indslæbning og spredning af den new zealandske fladorm. Der er i medfør af planteskadegørerlovens § 1 fastsat nationale regler, der hindrer indslæbning og spredning af den new zealandske fladorm. Det fremgår således bl.a. af § 16, jf. bilag I, afsnit II, litra e, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 540 af 2. maj 2019 om planter, at planter, der sælges, skal være fri for new zealandsk fladorm. Herudover fremgår det af § 1, stk. 2, nr. 1, jf. bilag I, afsnit II, litra e, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 539 af 2. maj 2019 om import af planter og planteprodukter m.m., at det ikke er tilladt at importere new zealandsk fladorm. Endelig fremgår det af § 3, stk. 1, jf. bilag I, afsnit II, litra e, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 1120 af 3. september 2018 om planteskadegørere, at den new zealandske fladorm ikke må fordeles eller på anden måde overdrages til andre.

Endelig er ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i driftslovens § 10, stk. 1, bemyndiget til at træffe bestemmelse om, hvilke plantearter der skal anses for uønskede, fordi de kan skade afgrøderne, naturen og landskabet. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i driftslovens § 10, stk. 2, endvidere bemyndiget til at fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af uønskede plantearter. Begrebet ”uønskede plantearter” omfatter både den invasive ikke-hjemmehørende plantearter, som f.eks. kæmpebjørneklo, og hjemmehørende plantearter, som f.eks. flyvehavre.

I medfør af bemyndigelsen i driftslovens § 10, stk. 2, er der bl.a. fastsat regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af flyvehavre i flyvehavrebekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 1548 af 11. december 2015.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.7.

2.1.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser

Som en del af Miljø- og Fødevareministeriets arbejde med at skabe en mere enkel, klar og sammenhængende lovstruktur på miljø- og fødevarerområdet (Lovkompasset) foreslås det at samle reglerne om produktion og salg af frø, kartofler samt levende planter og plantedele med reglerne om bekæmpelse og om forebyggelse af planteskadegørere. Hertil kommer indarbejdelse af bekæmpelse og udbredelse af uønskede plantearter, der anses for uønskede, fordi de kan skade afgrøderne, naturen eller landskabet. Ministeriet vurderer, at samlingen af reglerne er hensigtsmæssig på grund af reglernes indbyrdes sammenhæng.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 1.4.

For så vidt angår reguleringen af bekæmpelse m.m. af skadegørere, der indirekte kan forvolde tab for planteavl og nærmere de foranstaltninger, som er rettet mod f.eks. den new zealandske fladorm, som er beskrevet ovenfor i afsnit 2.1., er det Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at denne ikke bør opretholdes, da det forventes, at den new zealandske fladorm vil blive optaget på EU's liste over invasive arter, jf. Europa-parlamentets og Rådets forordning (EU) Nr. 1143/2014 af 22. oktober 2014 om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikkehjemmehørende arter ved en kommende revision af forordningen.

2.1.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås således, at lov om planter og plantesundhed m.v. vil finde anvendelse ved produktion af og handel med planter, jf. § 1, stk. 1.

Ved handel med planter forstås, jf. forslaget til § 1, stk. 3, nr. 1, salg, herunder lagerføring, fremvisning, frembydelse eller besiddelse med henblik på salg, udbud til salg og enhver overdragelse, levering eller overførsel med henblik på kommerciel udnyttelse af planter til tredjepart mod vederlag eller vederlagsfrit.

Den foreslåede definition af handel har grundlag i de definitioner af begreberne handel, afsætning og markedsføring, der anvendes i markedsdirektiverne, jf. f.eks. artikel 2, litra i), i Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale (markedsføring), artikel 2, nr. 3, i Rådets direktiv 98/56/EF af 20. juli 1998 om afsætning af prydplanteformeringsmateriale (afsætning) og artikel 1 a i Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn (handel).

Ved planter forstås, jf. forslaget til § 1, stk. 3, nr. 3, levende planter og følgende levende plantedele:

- a) Frø i botanisk forstand, herunder frø i kogler og frøstande, bortset fra sådanne, som ikke er bestemt til brug som såsæd.
- b) Frugter i botanisk forstand.
- c) Grøntsager.
- d) Rod- og stængelknolde, løg, jordstængler, rødder, grundstammer og stoloner.
- e) Skud, stængler og udløbere.
- f) Afskårne blomster.
- g) Grene med eller uden løv.
- h) Fældede træer med løv.
- i) Blade, løv.
- j) Plantevævskulturer, herunder cellekulturer, kimplasma, meristemer, kimæriske kloner og materiale produceret ved mikroformering.
- k) Levende pollen og sporer.
- l) Knopper, okuleringsmateriale, stiklinger, podekviste og podninger.

Den foreslåede definition § 1, stk. 3, nr. 3, er i vid udstrækning en gengivelse af plantesundhedsforordningens artikel 2, nr. 1. Dog er definitionen af frø i den foreslåede § 1, stk. 3, nr. 3, litra a, suppleret med frø i kogler og frugtstande. Suppleringen er nødvendig, idet frømateriale efter Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale også omfatter kogler og frugtstande.

Med den foreslåede afgrænsning af begrebet planter sikres det, at lovens anvendelsesområde er tilstrækkeligt bredt i forhold til den fortsatte implementering af markedsdirektiverne som opregnet ovenfor, som hidtil har været reguleret i frøloven.

Som det fremgår ovenfor, så er den foreslåede definition af begrebet planter i vid udstrækning en gengivelse af plantesundhedsforordningens artikel 2, nr. 1, jf. § 1, stk. 3, nr. 3. Dette gælder tillige definitionen i begrebet planteprodukter. Efter plantesundhedsforordningens artikel 2, nr. 2, defineres planteprodukter som produkter af uforarbejdet materiale af vegetabilsk oprindelse og de forarbejdede produkter, der i kraft af deres natur eller deres forarbejdning kan udgøre en risiko for spredning af karantæneskadegørere. Det fremgår dog af bestemmelsen, at medmindre andet angives i de i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 28, 30 og 41 vedtagne gennemførelsesretsakter, betragtes træ kun som et planteprodukt, hvis det opfylder mindst en af følgende betingelser:

- a) Det har helt eller delvis bevaret sin naturlige runde form med eller uden bark.
- b) Det har ikke bevaret sin naturlige runde form som følge af savning, skæring eller kløvning.
- c) Det har form af flis, spåner, savsmuld, træaffald, høvlspåner eller skrot af træ og har ikke undergået en behandling, som indebærer anvendelse af lim, varme eller tryk eller en kombination heraf til at producere pellets, briketter, krydsfiner eller spånplader.

- d) Det anvendes eller er bestemt til anvendelse som emballagemateriale, uanset om det faktisk anvendes til transport af varer

Med henblik på at sikre, at lovens anvendelsesområde er tilstrækkeligt bredt til at rumme eventuelle ændringer vedrørende definitionen af træ som planteprodukt, der følger af de gennemførelsesretsakter, der kan vedtages i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 28, 30 og 41, foreslås det, at definitionen af planteprodukter i § 1, stk. 3, nr. 2, ikke omfatter den begrænsning for så vidt angår træ, der fremgår af definitionen af planteprodukter i plantesundhedsforordningens artikel 2, nr. 2. Det er dog ikke hensigten, at loven skal finde anvendelse på træ i videre omfang end plantesundhedsforordningen med tilhørende gennemførelsesbestemmelser eller IPPC-konventionen.

Forslaget i § 1, stk. 1, om, at loven også skal omfatte bekæmpelse af planter, som kan forvolde tab for planteavlens indebærer, at reguleringen af uønskede hjemmehørende plantearter overføres fra lov om drift af landbrugsjorder.

Ved hjemmehørende plantearter forstås almindeligvis naturligt forekommende plantearter, der ikke er indført af mennesker. Flyvehavre, der er en ukrudtsplante af græsfamilien, er en hjemmehørende plantearart. Da begrebet hjemmehørende plantearter er et almindeligt kendt udtryk foreslås dette ikke medtaget i § 1, stk. 3.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.7. og til bemærkningerne til § 11.

Med henblik på sikring af plantesundheden foreslås det, jf. § 1, stk. 2, 1. pkt., at lov om planter og plantesundhed m.v. derudover også skal finde anvendelse på enhver art, stamme eller biotype af patogener, dyr og parasitplanter, der er skadelige for planter og planteprodukter (skadegørere). Endelig skal loven finde anvendelse på andre objekter med hvilke, der kan indslæbes eller spredes skadegørere, jf. § 1, stk. 2, 2. pkt.

Den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 2, 1. pkt., stemmer overens med plantesundhedsforordningens artikel 1, stk. 1 og 2. Det fremgår således, at plantesundhedsforordningens artikel 1, stk. 1, at forordningen fastsætter regler vedrørende plantesundhedsmæssige risici, som udgøres af enhver art, stamme eller biotype af patogener, dyr eller parasitplanter, der er skadelige for planter eller planteprodukter ("skadegørere"), og foranstaltninger til at begrænse disse risici til et acceptabelt niveau.

Efter plantesundhedsforordningens artikel 1, stk. 2, kan ikke-parasitære planter betragtes som skadegørere i henhold til forordningen, når der er dokumentation for, at disse ikke-parasitære planter end dem, der er reguleret i henhold til artikel 4, stk. 1, i forordning (EU) nr. 1143/2014 af 22. oktober 2014 om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikkehjemmehørende arter, udgør plantesundhedsrisici med alvorlige økonomiske, sociale og miljømæssige konsekvenser for Unionsområdet.

Det bemærkes, at visse organismer, de såkaldte vektorer, kan optræde som smittespredere ved at overføre andre skadegørere fra planter til andre planter, mens vektoren ikke nødvendigvis selv forvolder stor skade på planter. En række vektorer vil derfor blive anset som skadegørere og opføres på Kommissionens liste over EU-karantæneskadegørere, jf. plantesundhedsforordningens artikel 5, stk. 2, og er allerede i dag reguleret af plantesundhedsdirektivet, jf. direktivets bilag 1 og 2. Som et eksempel på en vektor kan nævnes træbukke i slægten *Monochamus*, som er en vektor for skadegøreren, fyrrevednematoden, og spreder denne fra træ til træ, når træbukken gnaver i unge skud af nåletræer. Fyrrevednematoden er en mikroskopisk rundorm, der kan blokere træers saftstrømme og dermed forårsage visned i nåletræer.

Den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 2, indebærer, at lovens anvendelsesområde for så vidt angår bekæmpelse af planteskadegørere udvides i forhold til den gældende bestemmelse i planteskadegørerlovens § 1. Planteskadegørerlovens § 1 finder, som beskrevet ovenfor i afsnit 2.1.1, anvendelse på bekæmpelse af og forebyggelse og udbredelse af planteskadegørere, der direkte eller indirekte kan forvolde tab for planteavl. Med forslaget til § 1, stk. 2, udvides lovens anvendelsesområde for så vidt angår bekæmpelse af planteskadegørere, således at den ikke længere er begrænset til kun at angå planteskadegørere, der kan forvolde tab for planteavl, men fremover retter sig mod alle planteskadegørere, uanset om disse findes i planteproduktionen, skove, naturområder og beplantede områder m.v. Loven retter sig herudover generelt mod bekæmpelse af og forebyggelse af indslæbning og udbredelse af planteskadegørere, uanset om disse forefindes i forbindelse med planter, planteprodukter eller andre objekter.

2.2. Bemyndigelse til at gennemføre EU-lovgivning m.v. (§ 2)

2.2.1. Gældende ret

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i frølovens § 1, stk. 1, 1. pkt., bemyndiget til at fastsætte regler om produktion og salg af frø, kartofler samt levende planter og plantedele. Ministeren er herudover i frølovens § 1, stk. 1, 2. pkt., bemyndiget til at fastsætte regler eller træffe bestemmelser med henblik på opfyldelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af loven. Endelig er ministeren i frølovens § 1, stk. 1, 3. pkt., bemyndiget til at fastsætte de regler, der er nødvendige for anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold, der er omfattet af loven.

I medfør af frølovens § 1, stk. 1 er der, som det fremgår ovenfor, fastsat regler, der gennemfører de såkaldte markedsdirektiver. Der er i medfør af bestemmelsen udstedt følgende bekendtgørelser, der implementerer markedsdirektiverne med tilhørende gennemførelsesbestemmelser:

- Bekendtgørelse nr. 1393 af 30. november 2018 om markfrø, der gennemfører Rådets direktiv 66/401/EØF af 14. juni 1966 om handel med frø af foderplanter, Rådets direktiv 2002/54/EF af 13. juni 2002 om handel med bederoefrø og Rådets direktiv 2002/57/EF af 13. juni 2002 om handel med frø af olie- og spindplanter
- Bekendtgørelse nr. 1394 af 30. november 2018 om sædekorn, der gennemfører Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn
- Bekendtgørelse nr. 1119 af 3. september 2018 om import af planter og planteprodukter m.m., bekendtgørelse nr. 1118 af 3. september 2018 om planter, der gennemfører Rådets direktiv 98/56/EF af 20. juli 1998 om afsætning af prydplanteforneringsmateriale
- Bekendtgørelse nr. 596 af 31. maj 2017 om skovfrø og –planter, der gennemfører Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale
- Bekendtgørelse nr. 1406 af 30. november 2018 om en fortegnelse over godkendte sorter af landbrugsplante-, frugtplante- og grønsagsarter (sortslisten) og bekendtgørelse nr. 942 af 11. august 2015 om plantesortsnavne, der gennemfører Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortsliste over landbrugsplantearter
- Bekendtgørelse nr. 1406 af 30. november 2018 om en fortegnelse over godkendte sorter af landbrugsplante-, frugtplante- og grønsagsarter (sortslisten) og bekendtgørelse nr. 1421 af 30. november 2018 om grønsagsfrø, der gennemfører Rådets direktiv 2002/55/EF af 13. juni 2002 om handel med grøntsagsfrø

- Bekendtgørelse nr. 584 af 28. maj 2018 om avl m.v. af kartofler, der gennemfører Rådets direktiv 2002/56/EF af 13. juni 2002 om handel med læggekartofler
- Bekendtgørelse nr. 1118 af 3. september 2018 om planter, der gennemfører Rådets direktiv 2008/72/EF af 15. juli 2008 om afsætning af plantemateriale og formeringsmateriale af grøntsagsplanter bortset fra frø
- Bekendtgørelse nr. 1118 af 3. september 2018 om planter og bekendtgørelse nr. 1406 af 30. november 2018 om en fortegnelse over godkendte sorter af landbrugsplante-, frugtplante- og grøntsagsarter (sortslisten), der gennemfører Rådets direktiv 2008/90/EF af 29. september 2008 om afsætning af frugtplanteformeringsmateriale og frugtplanter bestemt til frugtproduktion

For så vidt angår bemyndigelsen til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i frølovens § 1, stk. 1, 2. pkt., til at træffe konkrete bestemmelser med henblik på opfyldelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af loven, så forudsættes bestemmelsen alene anvendt i tilfælde af, at der f.eks. skal gennemføres EU-beslutninger om hastende foranstaltninger vedrørende f.eks. importbegrænsninger, og hvor der ikke er tid til at afvente udstedelse af generelle regler.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i frølovens § 1, stk. 2, bemyndiget til at træffe bestemmelser om fravigelse af reglerne i de i frølovens § 1, stk. 1, nævnte retsakter, i det omfang disse indeholder adgang hertil.

I Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/478 af 16. marts 2017 er der fastsat regler om fritagelse af en række medlemsstater for forpligtelsen til for visse arters vedkommende at anvende Rådets direktiv 66/401/EØF, 66/402/EØF, 68/193/EØF, 1999/105/EF, 2002/54/EF, 2002/55/EF og 2002/57/EF. Den nævnte afgørelse indebærer, at Danmark for så vidt angår visse arter af foderplanter, sædekorn, olie- og spindplanter, samt skovfrø- og plantearter, der enten ikke kan dyrkes i Danmark eller som har meget lille økonomisk betydning i Danmark, er fritaget for forpligtelsen til at implementere direktiverne for så vidt angår disse arter. Ligeledes indebærer afgørelsen, at Danmark er fritaget for forpligtelsen til at gennemføre Rådets direktiv 68/193/EØF af 9. april 1968 om handel med vegetativt formeringsmateriale af vin.

Herudover findes der en række regler i markedsdirektiverne, der åbner adgang for medlemsstaterne til enten at fastsætte lempede eller skærpede krav til det materiale, der dyrkes i medlemsstaten, i forhold til direktivernes krav.

Som eksempel på et bestemmelser, der giver mulighed for fastsættelse af skærpede regler kan nævnes artikel 5 i Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn, hvorefter medlemsstaterne kan fastsætte strengere regler end direktivets regler for så vidt angår f.eks. tolerancer for indhold af kerne af anden kornart og frø af andre plantearter i egne producerede partier af sædekorn, der certificeres med henblik på salg. Artiklen er i medfør af bemyndigelsen i frølovens § 1, stk. 2, udnyttet i Danmark til bl.a. at fastsætte 0-tolerance for indhold af flyvehavre (*Avena fatua*) i partier af sædekorn, jf. sædekornsbekendtgørelsens § 14 og bilag 5, afsnit III. Ved Kommissionens beslutning 74/269/EØF af 2. maj 1974 om bemyndigelse af visse medlemsstater til at tage strengere forholdsregler i tilfælde af, at der findes *Avena fatua* i frø af foderplanter og i såsæd, er Danmark i forbindelse med import bemyndiget til at fastsætte krav om, at sædekorn ikke må forhandles i Danmark, medmindre det er ledsaget af en officiel attest, der er udstedt i henhold til artikel 11 i direktivet om handel med sædekorn (66/402/EØF), jf. artikel 2, stk. 1. Bemyndigelsen i artikel 2, stk. 1, i beslutning 74/269/EØF er i medfør af frølovens § 1, stk. 2, udnyttet i sædekornsbekendtgørelsen § 32, stk. 4.

Et yderligere eksempel på muligheden for fastsættelse af skærpede regler er muligheden i artikel 5 i Rådets direktiv 2002/56/EØF af 13. juni 2002 om handel med læggekartofler. Det fremgår af artikel 3, at medlemsstaterne skal foreskrive, at læggekartofler kun bringes i handlen, hvis de er officielt certificerede, og hvis de opfylder de mindstekrav, der er fastsat i direktivets bilag I og II. Medlemsstaterne kan

dog for så vidt angår mindstekravene i henhold til direktivets artikel 5 fastlægge yderligere eller strengere betingelser for certificering af deres egen produktion. Muligheden i direktivets artikel 5 er udnyttet i kartoffelbekendtgørelsens bilag 7 og 8, til at fastsætte strengere regler for så vidt angår de tærskelværdier, der gælder for forekomst af symptomer på virus og sortbensyge ved marksyn af læggekartoffelavlens i vækst, og ved laboratorieundersøgelser for forekomst af virus i kartoffelknolde efter høst.

Som eksempel på muligheden for at fastsætte lempeligere regler end direktivets regler, kan nævnes artikel 2, stk. 2, litra b) i Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn. Det fremgår af bestemmelsen, at medlemsstaterne kan fastsætte de officielle undersøgelser vedrørende spirevnen og den specifikke renhed ved godkendelsen (certificeringen) ikke foretages på alle partier, undtagen hvis der består tvivl om, hvorvidt de i direktivets bilag II fastsatte betingelser er overholdt.

Bestemmelsen er bl.a. udnyttet ved sædekornsbekendtgørelsens § 15, hvorefter antallet af analyser, der skal foretages af såkaldte store partier af sædekorn (moderpartier på op til 120 tons) med henblik på at konstatering af, om kvalitetsnormerne i bekendtgørelsens bilag 5 er overholdt, er reduceret, såfremt den producerende virksomhed har sikret sig, at moderpartiet overholder EU-kvalitetsnormerne i bilag 5, der er en gennemførelse af direktivets bilag II.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i planteskadegørerlovens § 1, bemyndiget til at fastsætte regler om bekæmpelse og om forebyggelse af indslæbning og udbredelse af levende organismer, dog ikke hvirveldyr, samt vira, der direkte og indirekte kan forvolde tab for planteavlens (planteskadegørere), og regler til gennemførelse af regler fastsat af Det Europæiske Fællesskab.

I medfør af planteskadegørerlovens § 1 er der, som det fremgår ovenfor af bemærkningerne til § 1 fastsat regler, der gennemfører de såkaldte plantesundhedsdirektiver. Der er i medfør af bestemmelsen udstedt følgende bekendtgørelser, der implementerer plantesundhedsdirektiverne med tilhørende gennemførelsesbestemmelser:

- Bekendtgørelse nr. 9 af 11. januar 1985 om bekæmpelse af kartoffelbrok, der gennemfører Rådets direktiv 69/464/EØF af 8. december 1969 om bekæmpelse af kartoffelbrok
- Bekendtgørelse nr. 80 af 1. marts 1976 om bekæmpelse af nellikeviklere, der gennemfører Rådets direktiv 74/647/EØF af 9. december 1974 om bekæmpelse af nellikeviklere
- Bekendtgørelse nr. 96 af 31. januar 2007 om kartoffelringbakteriose, der gennemfører Rådets direktiv 93/85/EØF af 4. oktober 1993 om bekæmpelse af kartofflens ringbakteriose, som ændret ved Kommissionens direktiv 2006/56/EF af 12. juni 2006 om ændring af bilagene til Rådets direktiv 93/85/EØF om bekæmpelse af kartofflens ringbakteriose
- Bekendtgørelse nr. 97 af 31. januar 2007 om planteskadegøreren *Ralstonia solanacearum* (Kartoffelbrunbakteriose og tomatvisnesyge), der gennemfører Rådets direktiv 98/57/EF af 20. juli 1998 om bekæmpelse af *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al., som ændret ved Kommissionens direktiv 2006/63/EF af 14. juli 2006 om ændring af bilag II-VII til Rådets direktiv 98/57/EF om bekæmpelse af *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al.
- Bekendtgørelse nr. 1120 af 3. september 2018 om planteskadegørere, bekendtgørelse nr. 1119 af 3. september 2018 om import af planter og planteprodukter m.m., bekendtgørelse nr. 1118 af 3. september 2018 om planter, bekendtgørelse nr. 584 af 28. maj 2018 om avl m.v. af kartofler, bekendtgørelse nr. 596 af 31. maj 2017 om skovfrø og -planter, bekendtgørelse nr. 1393 af 30. november 2018 om markfrø, bekendtgørelse nr. 1348 af 29. november 2017 om salg af træ af platan, bekendtgørelse nr. 1421 af 30. november 2018 om grønsagsfrø, bekendtgørelse nr. 1032 af 26. september 2014 om eksport og udførsel af planter og planteprodukter m.m., bekendtgørelse nr. 1031 af 26. september 2014 om betaling for plantesundhedskontrol m.m., og bekendtgørelse nr. 1035 af 17. december 1997 om indførsel og flytning af planteskadegørere m.m. til brug ved forsøg, forskning og planteforædling, der gennemfører rådets direktiv 2000/29/EF af

8. maj 2000 om foranstaltninger mod indslæbning i Fællesskabet af skadegørere på planter eller planteprodukter og mod deres spredning inden for Fællesskabet

- Bekendtgørelse nr. 41 af 7. februar 1951 om foranstaltninger til bekæmpelse af San Jose-skjoldlusen, der gennemfører Rådets direktiv 2006/91/EF af 7. november 2006 om bekæmpelse af San José skjoldlusen (Kodificeret udgave)
- Bekendtgørelse nr. 471 af 26. april 2019 om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder, bekendtgørelse nr. 584 af 28. maj 2018 om avl m.v. af kartofler og bekendtgørelse nr. 1118 af 3. september 2018 om planter, der gennemfører Rådets direktiv 2007/33/EF af 11. juni 2007 om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder og om ophævelse af direktiv 69/465/EØF

Herudover er bekendtgørelse nr. 1122 af 20. september 2013 om certificering af virksomheder der fremstiller træemballage i medfør af planteskadegørerlovens § 1. Bekendtgørelsen opfylder behandlings- og mærkningsbestemmelserne i den gældende plantesundhedsstandard ISPM 15 med henblik på opfyldelse af de danske forpligtelser i henhold til IPPC-konventionen.

2.2.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Det foreslås i § 2, stk. 1, 1. pkt., at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler eller træffe bestemmelser med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions direktiver, beslutninger og afgørelser om forhold, der er omfattet af denne lov.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til frølovens § 1, stk. 1, 2. pkt. og planteskadegørerlovens § 1, stk. 1.

Med den foreslåede bestemmelse bemyndiges ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling til at fastsætte regler med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions direktiver, beslutninger og afgørelser om forhold, der er omfattet af loven, og gør det muligt at videreføre den danske implementering af markedsdirektiverne med tilhørende gennemførelsesbestemmelser, der oplyst ovenfor.

Ligeledes gøres det muligt at videreføre grundlaget for den danske implementering af fire særdirektiver på plantesundhedsområdet, indtil disse ophæves den 1. januar 2021, jf. plantesundhedsforordningens artikel 113, stk. 2. Det drejer sig om følgende direktiver:

- Rådets direktiv 69/464/EØF af 8. december 1969 om bekæmpelse af kartoffelbrok
- Rådets direktiv 93/85/EØF af 4. oktober 1993 om bekæmpelse af kartoflens ringbakteriose
- Rådets direktiv 98/57/EF af 20. juli 1998 om bekæmpelse af *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al.
- Rådets direktiv 2007/33/EF af 11. juni 2007 om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder og om ophævelse af direktiv 69/465/EØF

For så vidt angår Rådets direktiv 2006/91/EF af 7. november 2006 om bekæmpelse af San José skjoldlusen og Rådets direktiv 74/647/EØF af 9. december 1974 om bekæmpelse af nellikeviklere, så fremgår det af plantesundhedsforordningens artikel 109, stk. 2, jf. artikel 113, stk. 2, at disse direktiver ophæves. Det fremgår af betragtning nr. 3 i præambelen til plantesundhedsdirektivet, at de skadegørere, som er omfattet af de pågældende direktivet efter disses vedtagelse er blevet spredt til hele Unionens område, hvorfor indeslutningsforanstaltningerne deri ikke længere kan anvendes. Direktiverne ophæves derfor uden at blive erstattet af foranstaltninger efter plantesundhedsforordningen.

For så vidt angår Rådets direktiv 2000/29/EF af 8. maj 2000 om foranstaltninger mod indslæbning i Fællesskabet af skadegørere på planter eller planteprodukter og mod deres spredning inden for Fællesskabet, så fremgår det af betragtning nr. 2 i præambelen til plantesundhedsdirektivet, at Rådet opfordrede den 21. november 2008 opfordrede Rådet til at foretage en evaluering af den plantesundhedsordning, som var fastlagt i direktivet. Ifølge betragtning nr. 2 i præambelen til plantesundhedsdirektivet, så

er det på baggrund af resultatet af denne evaluering og erfaringerne med anvendelsen af direktivet, at direktivet erstattet af plantesundhedsforordningen. Det fremgår endvidere, at anvendelsen af forordningsformen sker for at sikre ensartet anvendelse af de nye regler.

Den foreslåede bemyndigelse i § 2, stk. 1, 1. pkt. til at træffe konkrete bestemmelser med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions direktiver, beslutninger og afgørelser om forhold, der er omfattet af loven forudsættes som hidtil anvendt i tilfælde af, at der f.eks. skal gennemføres EU-afgørelser om hastende foranstaltninger vedrørende f.eks. importbegrænsninger, og hvor der ikke er tid til at afvente udstedelse af generelle regler.

Det foreslås endvidere, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i § 2, stk. 1, 2. pkt., bemyndiges til at fastsætte regler eller træffe de beslutninger, som er nødvendige for anvendelsen af Den Europæiske Unions forordninger om forhold, som er omfattet af denne lov.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til frølovens § 1, stk. 1, 3. pkt.

De i § 2, stk. 1, 2. pkt. nævnte forordninger er efter EUF-traktatens artikel 288 almenlydige. De er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat. Det kan dog være nødvendigt eller hensigtsmæssigt at udstede nationale regler til supplerende af en forordnings bestemmelser. Forordningerne kan forudsætte, at medlemsstaterne fastsætter regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af forordningerne, ligesom en forordning kan give medlemsstaterne adgang til at vælge mellem flere angivne løsninger. Der kan desuden være tale om udstedelse af regler af mere administrativ art, f.eks. om administrerende myndighed, ansøgningsprocedurer og tilsyn m.v.

Den foreslåede bestemmelse indebærer bl.a., at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, i tilfælde hvor en retsakt pålægger medlemsstaterne at foretage et obligatorisk valg mellem flere løsninger, er bemyndiget til at foretage dette valg.

Den foreslåede bestemmelse udgør hjemmelgrundlaget for gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådet forordning (EU) 2016/2031 af 26. oktober 2016 om beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere med tilhørende gennemførelsesbestemmelser.

Ligeledes udgør den foreslåede bestemmelse hjemmelgrundlaget for gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevarer- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler (forordningen om offentlig kontrol) for så vidt angår plantesundhedsområdet med tilhørende gennemførelsesbestemmelser.

Kontrolforordningen, som udgør en harmoniseret EU-ramme for tilrettelæggelsen af offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter end offentlig kontrol i hele agrofødevarekæden, herunder på plantesundhedsområdet. Visse regler om offentlig kontrol på plantesundhedsområdet var tidligere fastsat i Rådets direktiv 2000/29/EF, som afløses af plantesundhedsforordningen.

Det foreslås i § 2, stk. 1, 3. pkt., at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler om fravigelse af reglerne i de ovennævnte retsakter, i det omfang disse indeholder adgang hertil.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til frølovens § 1, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse betyder, at såfremt retsakten indeholder adgang for medlemsstaterne til at fravige retsakten, for så vidt angår forhold omfattet af loven, er ministeren således bemyndiget til at afgøre, om adgangen skal udnyttes. Dette indebærer, at såfremt en retsakt åbner adgang for medlemsstaterne til at fravige retsakten ved at fastsætte afvigende regler, er ministeren bemyndiget til at afgøre, om og på hvilken måde denne adgang skal udnyttes.

Som det fremgår ovenfor, så findes der en række regler i markedsdirektiverne med tilhørende gennemførelsesbestemmelser, der indeholder adgang for medlemsstaterne til enten at fastsætte lempede eller skærpede krav til det materiale, der dyrkes i medlemsstaten, i forhold til direktivernes krav. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling vil således i medfør af den foreslåede bestemmelse kunne beslutte at udnytte disse afgangene til at fravige retsakterne og fastsætte de afvigende regler. Det er hensigten med hjemmel i den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 1, 3. pkt., at videreføre de gældende afvigende regler, der er fastsat med hjemmel i frølovens § 1, stk. 2, der afviger fra markedsdirektivernes krav. Der henvises til eksemplerne herpå, som beskrevet i afsnit 2.2.1.

Det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 31, stk. 1, at medlemsstaterne på deres område kan anvende strengere foranstaltninger end dem, der er vedtaget i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 28, stk. 1, 2 og 3, artikel 30, stk. 1, 3 og 4, hvis det er begrundet i målet om plantesundhedsbeskyttelse og er i overensstemmelse med principperne i afsnit 2, bilag II. De strengere foranstaltninger må ikke påføre eller resultere i forbud mod eller restriktioner for indførelse på eller flytning inden for og gennem Unionens område af planter, planteprodukter og andre objekter ud over dem i plantesundhedsforordningens artikel 40-58 og 71-102. Artikel 31 finder efter plantesundhedsforordningens artikel 37, stk. 9, tilsvarende anvendelse på de foranstaltninger, som skal træffes af medlemsstaterne vedrørende regulerede ikkekarantæneskadegørere og de respektive planter til plantning.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling vil således i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 1, 3. pkt., kunne beslutte at udnytte de adgange for medlemsstaterne til at fravige plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen med tilhørende gennemførelsesbestemmelser ved at fastsætte afvigende regler, og vil således eksempelvis kunne beslutte at anvende plantesundhedsforordningens artikel 31, stk. 1, og artikel 37, stk. 9, til at fastsætte regler om strengere plantesundhedsforanstaltninger inden for de rammer, som beskrevet i artikel 31, stk. 1.

Endelig foreslås det i § 2, stk. 2, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling som noget nyt bemyndiges til at fastsætte regler med henblik på opfyldelse af internationale traktater, konventioner og aftaler inden for lovens område.

Hensigten med den foreslåede bestemmelse er at sikre hjemmel til, at der kan fastsættes regler på områder, hvor Danmark har påtaget sig forpligtelser til at opfylde internationale traktater, konventioner og aftaler inden for lovforslagets område.

Den foreslåede bestemmelse udgør således hjemmelgrundlaget for opfyldelsen af de danske forpligtelser efter IPPC-konventionen og ISTA- og OECD-reglerne.

2.3. Regulering af produktion og handel med planter og foranstaltninger mod planteskadegørere (§§ 3-7)

2.3.1. Gældende ret

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i frølovens § 1, stk. 1, bemyndiget til at fastsætte regler om produktion og salg af frø, kartofler samt levende planter og plantedele. Det fremgår af frølovens § 1, stk. 3, nr. 1-7, at regler udstedt i medfør af stk. 1 blandt andet kan indeholde forskrifter om

- 1) registrering af produktions- og salgsvirksomheder,
- 2) afprøvning, godkendelse og navngivning af sorter af landbrugs- og havebrugsplantearter og om oprettelse af officielle fortegnelser over godkendte sorter,
- 3) godkendelse og afprøvning af formeringsmateriale af slægter og arter af træer, der finder forstlig anvendelse, og om oprettelse af en officiel fortegnelse over godkendt materiale,
- 4) klassificering og godkendelse til salg på grundlag af oprindelse, anvendelse, sundhed, kvalitet, behandling m.m.,

- 5) indførsel og udførsel,
- 6) pakning og mærkning,
- 7) regnskab over lager og salg,

Som det fremgår ovenfor af afsnit 2.1.1. er bemyndigelsen i frølovens § 1 udnyttet til at fastsætte regler, der gennemfører de såkaldte markedsdirektiver med tilhørende gennemførelsesbestemmelser.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i frølovens § 1, stk. 2, endvidere bemyndiget til at træffe bestemmelser om fravigelse af reglerne i markedsdirektiverne med tilhørende gennemførelsesbestemmelser i det omfang direktiverne indeholder adgang hertil. Som det fremgår af afsnit 2.2.1. indeholder markedsdirektiverne et nationalt råderum. Bemyndigelsen i frølovens § 1, stk. 1, jf. stk. 3, er udnyttet til at fastsætte de nødvendige regler i forbindelse med udnyttelsen af det nationale råderum.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er - som det fremgår ovenfor af afsnit 2.1.1. - i planteskadegørerlovens § 1 bemyndiget til fastsætte bestemmelser om bekæmpelse og om forebyggelse af indslæbning og udbredelse af levende organismer, dog ikke hvirveldyr, samt vira, der direkte eller indirekte kan forvolde tab for planteavl (planteskadegørere), og kan herunder fastsætte bestemmelser til gennemførelse af regler fastsat af Det Europæiske Fællesskab. Efter planteskadegørerlovens § 2, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i forbindelse med fastsættelse af bestemmelser efter § 1 fastsætte regler om:

- 1) forbud mod indførsel, salg, opbevaring samt anden form for besiddelse af levende planteskadegørere eller kulturer af planteskadegørere samt af planter, planteprodukter, jord eller andre vækstmedier, der er eller formodes at være angrebet af eller at indeholde sådanne planteskadegørere,
- 2) udførselskontrol med planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier,
- 3) forbud mod tilsåning eller tilplantning af arealer samt påbud om isolering af disse,
- 4) forbud mod plantning af angivne plantearter,
- 5) forbud mod fjernelse af angivne planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier fra et angivet område,
- 6) påbud om behandling af arealer, planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier med bekæmpelsesmidler,
- 7) påbud om beskæring eller fjernelse af planter,
- 8) påbud om desinfektion af emballage, redskaber, maskiner, transportmidler samt rum og andet, hvorfra planteskadegørere må antages at kunne udbredes,
- 9) påbud om tilintetgørelse af planter, planteprodukter og emballage,
- 10) påbud om indsamling og tilintetgørelse af planteskadegørere.

Ministerens bemyndigelse er, som det tillige fremgår af afsnit 2.1.1. udnyttet til at gennemføre de såkaldte plantesundhedsdirektiver med tilhørende gennemførelsesbestemmelser. Bemyndigelsen er ligeledes udnyttet til at udøve plantesundhedsmyndighedens opgaver angående kontrol og udstedelse af plantesundhedscertifikater og reeksportcertifikater ved eksport af forsendelser af planter og planteprodukter mv. inden for rammerne af IPPC.

2.3.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser

Som det fremgår ovenfor af afsnit 1.3. afløses direktiverne på plantesundhedsområdet af plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen den 14. december 2019, dog for visse af direktivbestemmelserne den 1. januar 2022. Som det fremgår ovenfor af afsnit 1.5. er Danmark forpligtet til at indrette dansk lovgivning i overensstemmelse med forordningernes bestemmelser i overensstemmelse med forordningernes krav.

Plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen gælder i den form, som de er vedtaget, og må som udgangspunkt ikke gennemføres i dansk ret. Dog er det nødvendigt af hensyn til anvendelsen af forordningerne i dansk ret, at der bliver mulighed for at fastsætte visse supplerende regler.

Herudover skal den foreslåede nye lov om planter og plantesundhed m.v. også danne grundlag for opfyldelsen af de danske forpligtelser i henhold til IPPC-konventionen, som ikke allerede er opfyldt i kraft af EU-reguleringen på området. Det foreslås derfor, at ministeren tillægges en række beføjelser til at fastsætte de nødvendige supplerende regler til opfyldelse af de danske EU-retlige og IPPC-konventionsretlige forpligtelser.

2.3.3. Lovforslagets indhold

2.3.3.1. Registrering m.v. af professionelle operatører (§ 3)

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i lovens § 3, stk. 1, bemyndiges til at fastsætte regler om registrering, godkendelse eller autorisation af professionelle operatører. Ministeren fastsætter nærmere regler herom, herunder om særlige frister, betingelser og vilkår for registrering m.v.

Begrebet professionelle operatører skal forstås i overensstemmelse med definitionen i plantesundhedsforordningens artikel 2, nr. 9, hvorefter en professionel operatør forstås som enhver offentligretlig eller privatretlig person, der er erhvervsmæssigt involveret i og juridisk ansvarlig for en eller flere af følgende aktiviteter vedrørende planter, planteprodukter og andre objekter:

- a) plantning
- b) avl
- c) produktion, herunder dyrkning, opformering og vedligeholdelse
- d) indførelse på og flytning inden for og ud af Unionens område
- e) markedsføring
- f) opbevaring, indsamling, forsendelse og forarbejdning

Herudover fremgår det af plantesundhedsforordningens artikel 65, stk. 1, at den kompetente myndighed skal føre og ajourføre et register over følgende professionelle operatører, som opererer på den pågældende medlemsstats område:

- a) professionelle operatører, som på eller inden for Unionens område indfører eller flytter planter, planteprodukter og andre objekter, for hvilke der kræves et plantesundhedscertifikat eller et plantepas på grundlag af gennemførelsesretsakter vedtaget i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 72, stk. 1, artikel 73, artikel 74, stk. 1, artikel 79, stk. 1, og artikel 80, stk. 1
- b) professionelle operatører, der er godkendt til at udstede plantepas i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 89
- c) professionelle operatører, der anmoder den kompetente myndighed om at udstede de i plantesundhedsforordningens artikel 100, 101 og 102 omhandlede certifikater
- d) professionelle operatører, der er godkendt til at foretage mærkning i overensstemmelse med plantesundhedsforordningens artikel 98, udstede attesteringer i overensstemmelse med plantesundhedsforordningens artikel 99 med oplysninger i henhold til artikel 45 eller 55 eller indføre planter, planteprodukter eller andre objekter i grænseområder i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 46, stk. 1, eller artikel 56 eller udføre aktiviteter, for så vidt angår de relevante planter i afgrænsede områder, medmindre disse operatører er opført i et andet officielt register, som er tilgængeligt for de kompetente myndigheder og
- e) andre professionelle operatører end dem, der er omhandlet i dette afsnit, litra a)-d), hvis det kræves i en gennemførelsesretsakt, der er vedtaget i henhold til plantesundhedsforordningens

artikel 28, stk. 1, artikel 30, stk. 1, artikel 41, stk. 2, artikel 49, stk. 1, artikel 53, stk. 2, eller artikel 54, stk. 2.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fører det i artikel 65, stk. 1, nævnte register, mens kravene til de professionelle operatørers ansøgning om registrering og registerets indhold følger af plantesundhedsforordningens artikel 66 og 67.

Det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 65, stk. 3, at registreringspligten efter artikel 65, stk. 1, ikke omfatter professionelle operatører, der er omfattet af et eller flere af følgende kriterier:

- a) De leverer udelukkende små mængder af planter, planteprodukter og andre objekter direkte til slutbrugere på andre måder end gennem fjernsalgsaftaler
- b) De leverer udelukkende og direkte til slutbrugere små mængder af frø undtagen frø, der er omfattet af plantesundhedsforordningens artikel 72
- c) Deres erhvervsmæssige aktivitet vedrørende planter, planteprodukter og andre objekter er begrænset til transport heraf for andre professionelle operatører
- d) Deres erhvervsmæssige aktivitet vedrører udelukkende transport af objekter af enhver art med anvendelse af emballagemateriale af træ.

Med den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 2, bemyndiges ministeren til at fastsætte regler om at pålægge professionelle operatører registreringspligt i det omfang, der er adgang hertil i EU's retsakter om forhold omfattet af denne lov. Den foreslåede bestemmelse giver ministeren mulighed for at udnytte det nationale råderum i plantesundhedsforordningens artikel 65. Efter plantesundhedsforordningens artikel 65, stk. 1, 2. pkt., kan medlemsstaten beslutte, at yderligere kategorier af avlere eller andre professionelle operatører skal registreres, hvis det er berettiget ud fra skadegørerrisikoen ved de planter, som de dyrker, eller ved enhver anden af deres aktiviteter.

Videre kan medlemsstaterne efter plantesundhedsforordningens artikel 65, stk. 3, 2. pkt., beslutte, at undtagelsen i litra a), ikke finder anvendelse på alle eller visse avlere eller andre professionelle operatører, hvis det er berettiget ud fra skadegørerrisikoen ved de planter, som de dyrker, eller som er berørt af enhver anden af deres aktiviteter.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan i medfør af den foreslåede bemyndigelse i § 3, stk. 2, ved bekendtgørelse fastsætte krav om, at yderligere kategorier af avlere eller andre professionelle operatører skal registreres, samt at professionelle operatører, der udelukkende leverer små mængder af planter, planteprodukter og andre objekter direkte til slutbrugere på andre måder end gennem fjernsalgsaftaler skal registreres.

Ministeren kan endvidere i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 2, fastsætte krav om, at visse yderligere professionelle operatører skal registreres eller autoriseres. Sådanne bestemmelser fastsættes af administrative hensyn med henblik på at sikre en effektiv administration og kontrol af området for certificering af planteforneringsmateriale.

Det fremgår af artikel 6, stk. 1, i Rådets direktiv 98/56/EF af 20. juli 1998 om afsætning af prydplanteforneringsmateriale, at leverandører skal officielt registreres i forbindelse med de aktiviteter, de udfører i henhold til direktivet.

Det fremgår endvidere af artikel 6, stk. 4, i Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt forneringsmateriale, at medlemsstaterne sørger for, at leverandører af forstligt forneringsmateriale er officielt registreret.

Med den foreslåede bestemmelse er det hensigten at videreføres kravet i f.eks. sædekornsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, hvorefter en virksomhed med sæde her i landet, der producerer og udvejer sædekorn

eller fører sædekorn ind i landet med henblik på salg, skal være registreret. Opgaven forbundet med registreringen er henlagt til TystofteFonden.

Videre er det hensigten at videreføre kravet om registrering af virksomheder, der markedsfører formeringsmateriale af EU- og OECD regulerede træarter, eller som markedsfører certificeret materiale af øvrige OECD-regulerede træarter med reference til et officielt stamcertifikat, jf. § 5 i bekendtgørelse nr. 596 af 31. maj 2017 om skovfrø- og planter.

2.3.3.2. Navngivning af plantesorter, sortlisten og kåringslisten (§ 4)

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling med bestemmelsen i § 4, stk. 1, bemyndiges til at fastsætte regler om navngivning af sorter af landbrugs- og havebrugsplantearter.

Med den foreslåede bemyndigelse videreføres bemyndigelsen for ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i frølovens § 1, stk. 3, nr. 2, til at fastsætte regler om navngivning af sorter af landbrugs- og havebrugsplantearter, som er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 942 af 11. august 2015 om plantesortsnavne.

Det er hensigten at udnytte bemyndigelsen til at fastsætte regler om, at sortsnavnet skal være egnet som generisk betegnelse for sorten og som identifikation af denne.

Det fremgår artikel 9, stk. 6, i Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortliste over landbrugsplantearter, at for så vidt angår en sortsbetegnelses egnethed finder artikel 63 i Rådets forordning (EF) nr. 2100/94 af 27. juli 1994 om EF-sortsbeskyttelse anvendelse. Der findes en tilsvarende bestemmelse i artikel 9, stk. 6, i Rådets direktiv 2002/55/EF af 13. juni 2002 om handel med grønsagsfrø.

I medfør af bestemmelserne i direktivernes artikel 9, stk. 6, er der fastsat gennemførelsesbestemmelser med hensyn til egnetheden af sortsbetegnelser for landbrugsplantearter og grøntsagsarter i Kommissionens forordning (EF) Nr. 637/2009 af 22. juli 2009.

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling med bestemmelsen i § 4, stk. 2, 1. pkt., bemyndiges til at fastsætte regler om en officiel fortegnelse over godkendte sorter landbrugsplante-, frugtplante- og grøntsagsarter (sortslisten).

Med den foreslåede bestemmelse i § 4, stk. 2, 1. pkt., videreføres ministerens bemyndigelse i frølovens § 1, stk. 3, nr. 2, der er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1406 af 30. november 2008 om en fortegnelse over godkendte sorter af landbrugsplante-, frugtplante- og grøntsagsarter (sortslisten).

Det fremgår af artikel 1 i Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortliste over landbrugsplantearter, at direktivet omhandler optagelsen af de forskellige sorter af bederoer, foderplanter, korn, kartofler samt olie- og spindplanter i en fælles sortliste over landbrugsplantearter, hvis frø eller planter kan forhandles i henhold til direktiverne om handel med bederoefrø (2002/54/EF), med frø af foderplanter (66/401/EØF), med sædekorn (66/402/EØF) med læggekartofler (2002/56/EF), og med frø af olie- og spindplanter (2002/57/EF).

Det fremgår endvidere af artikel 3 i Rådets direktiv 2002/53/EF, at hver medlemsstat skal udarbejde en eller flere lister over de sorter, som med officiel tilladelse kan godkendes og afsættes på deres territorium.

Det er hensigten med den foreslåede bemyndigelse i § 4, stk. 2, 1. pkt., at fastsætte regler til gennemførelse af artikel 7 i Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortliste over landbrugsplantearter.

Det fremgår af artikel 3 i Rådets direktiv 2002/55/EF af 13. juni 2002 om handel med grønsagsfrø, at grønsagsfrø kun kan godkendes og bringes i handlen, når den pågældende sort er officielt godkendt i en medlemsstat. Efter artikel 3, stk. 2, skal hver medlemsstat udarbejde en eller flere lister over de sorter, der er officielt tilladt til godkendelse, kontrol og forhandling på deres område.

Det er hensigten med den foreslåede bemyndigelse i § 4, stk. 2, 1. pkt., at fastsætte regler til gennemførelse af artikel 3, stk. 2, i Rådets direktiv 2002/55/EF.

Det fremgår af artikel 7, stk. 1, i Rådets direktiv 2008/90/EF af 29. september 2008 om afsætning af frugtplanteforneringsmateriale og frugtplanter bestemt til frugtproduktion, at formeringsmateriale og frugtplanter afsættes med angivelse af, hvilken sort materialet og planterne tilhører. Det fremgår af artikel 7, stk. 6, at Kommissionen kan træffe afgørelse om udarbejdelse og offentliggørelse af en fælles liste. Kommissionens bemyndigelse er udnyttet ved Kommissionens gennemførelsesdirektiv 2014/97/EU af 15. oktober 2014 om gennemførelse af Rådets direktiv 2008/90/EF for så vidt angår registrering af leverandører og sorter samt den fælles sortslisten.

Det er hensigten med den foreslåede bemyndigelse i § 4, stk. 2, 1. pkt., at fastsætte regler til gennemførelse af artikel 3-10 i Kommissionens gennemførelsesdirektiv 2014/97/EU.

Det foreslås i § 4, stk. 2, 2. pkt., at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler om en officiel fortegnelse over godkendt formeringsmateriale af slægter og arter af træer, der finder forstlig anvendelse (kåringlisten).

Med den foreslåede bemyndigelse videreføres bemyndigelsen til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i frølovens § 1, stk. 3, nr. 3, om oprettelse af en officiel fortegnelse over godkendt formeringsmateriale af slægter og arter af træer, der finder forstlig anvendelse, som er udnyttet ved nr. 596 af 31. maj 2017 om skovfrø og -planter.

Det fremgår af artikel 10, stk. 1, i Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale, at hver medlemsstat skal udarbejde et nationalt register over grundmateriale af forskellige arter af forstligt formeringsmateriale, som er godkendt på dens område. Hver medlemsstat skal udarbejde en sammenfatning af det nationale register i form af en national liste.

Det er hensigten med den foreslåede bemyndigelse i § 4, stk. 2, 2. pkt., at fastsætte regler til gennemførelse af artikel 10 i Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale.

2.3.3.3. Bemyndigelse til at fastsætte regler om produktion af og handel med planter (§ 5)

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i § 5 bemyndiges til at fastsætte regler om produktion og handel med planter, herunder om afprøvning og godkendelse af sorter af landbrugs- og havebrugsplantearter og af formeringsmateriale af slægter og arter af træer, om klassificering og godkendelse til salg på grundlag af oprindelse, anvendelse, sundhed, kvalitet og behandling, om dokumentation, egenkontrol, indførsel, udførsel, pakning og mærkning samt regnskab over lager, køb og salg.

Med den foreslåede bestemmelse videreføres ministerens bemyndigelse i frølovens § 1, stk. 3, nr. 2-7, og dermed hjemmelsgrundlaget for gennemførelsen af markedsdirektiverne som opregnet i afsnit 1.5 i dansk ret. Ligeledes er det hensigten, at den foreslåede bemyndigelse vil blive udnyttet til at fastsætte de regler, der er nødvendige for at udnytte det nationale råderum, som er muligt inden for rammerne af markedsdirektiverne, som beskrevet ovenfor i afsnit 2.2.1. og i bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 1, hvortil, der henvises.

2.3.3.4. Bemyndigelse til at fastsætte regler om foranstaltninger mod skadegørere m.v. (§ 6)

Det foreslås i § 6, stk. 1, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler om foranstaltninger til at begrænse skadegørerrisici til et acceptabelt niveau og om underretning af offentligheden og professionelle operatører om sådanne foranstaltninger i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af denne lov, samt om fravigelse af offentlighedens og professionelle operatørers underretningsforpligtelser fastsat i Den Europæiske Unions forordninger.

Med den foreslåede bestemmelse bliver det muligt at fastsætte de nødvendige supplerende regler om foranstaltninger i Danmark med henblik på at begrænse skadegørerrisici til et acceptabelt niveau i overensstemmelse med plantesundhedsforordningen.

Der kan både være tale om foranstaltning mod karantæneskadegørere og EU-regulerede ikke-karantæneskadegørere.

Karantæneskadegørere er defineret i plantesundhedsforordningens artikel 3, hvoraf det fremgår, at en skadegørere er en "karantæneskadegørere" i forhold til et afgrænset område, hvis den opfylder følgende betingelser:

- 1) Dens identitet er fastslået, jf. plantesundhedsforordningens bilag I, afsnit 1, punkt 1.
- 2) Den forekommer ikke i området, jf. plantesundhedsforordningens bilag I, afsnit 1, punkt 2, litra a), eller hvis den forekommer, er ikke vidt udbredt i det pågældende område, jf. plantesundhedsforordningens bilag I, afsnit 1, punkt 2, litra b) og c).
- 3) Den kan trænge ind, etablere sig og sprede sig i området eller, hvis den forekommer i området, men ikke er vidt udbredt, kan den trænge ind, etablere sig og sprede sig i de dele af det pågældende område, hvor den ikke forekommer, jf. plantesundhedsforordningens bilag I, afsnit 1, punkt 3.
- 4) Dens indtrængen, etablering og spredning vil som omhandlet i plantesundhedsforordningens bilag I, afsnit 1, punkt 4, have uacceptable økonomiske, miljømæssige eller sociale konsekvenser for det pågældende område eller, hvis den forekommer, men ikke er vidt udbredt, for de dele af området, hvor den ikke forekommer.
- 5) Der findes gennemførlige og effektive foranstaltninger til at hindre indtrængen, etablering eller spredning af den pågældende skadegørere i dette område og afbøde de risici og konsekvenser, der er forbundet med den.

EU-karantæneskadegørere er defineret i plantesundhedsforordningens artikel 4, hvoraf det fremgår, at en karantæneskadegørere er en EU-karantæneskadegørere, hvis det afgrænsede område som omhandlet i artikel 3 er Unionens område, og hvis den er opført på den liste, som Kommissionen ved en gennemførelsesretsakt i henhold til artikel 5, er bemyndiget til at opstille. De potentielle økonomiske, miljømæssige eller sociale konsekvenser ved, at visse af EU-karantæneskadegørerne indfinder sig i Unionen, er så alvorlige, at disse endvidere benævnes som "prioriterede skadegørere", jf. plantesundhedsforordningens artikel 6.

En karantæneskadegørere, der forekommer på Unionens område, men ikke forekommer på en medlemsstats område eller en del deraf kaldes "beskyttet zone-karantæneskadegørere", hvis kommissionen efter en anmodning fra den pågældende medlemsstat anerkender medlemsstatens område eller en del heraf som beskyttet zone i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 32.

"EU-regulerede ikke-karantæneskadegørere" er defineret i plantesundhedsforordningens artikel 36, og er en skadegørere, der forekommer på Unionens område. Skadegøreren er ikke en EU-karantæneskadegørere eller en skadegørere, der er omfattet af foranstaltninger efter artikel 30, stk. 1 (herefter potentiel EU-karantæneskadegørere), og som overføres hovedsageligt via planter til plantning. Dens fore-

komst på de pågældende planter til plantning har uacceptable økonomiske konsekvenser for så vidt angår den påtænkte anvendelse af disse planter til planter. Der findes gennemførlige og effektive foranstaltninger til forebyggelse af skadegørers forekomst på de pågældende planter til plantning.

Hvis en myndighed har mistanke om eller har modtaget dokumentation for forekomst af en EU-karantæneskadegørere eller en potentiel EU-karantæneskadegørere på en del af den pågældende medlemsstats område, hvor den pågældende skadegørers forekomst ikke tidligere var kendt eller i en sending af planter, planteprodukter eller andre objekter, der er indført eller skal indføres på eller flyttes inden for Unionens område, skal myndigheden efter plantesundhedsforordningens artikel 10 træffe de nødvendige foranstaltninger for på grundlag af en diagnosticering fra et officielt laboratorium at bekræfte, at den pågældende skadegørere forekommer eller ikke forekommer. Det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 10, 2. pkt., at mens der ventes på officiel bekræftelse af forekomst af skadegøreren, skal de berørte medlemsstater, når det er relevant, træffe plantesundhedsforanstaltninger for at eliminere risikoen for spredning af skadegøreren.

Det er hensigten at udnytte den foreslåede bemyndigelse i § 6, stk. 1, til ved bekendtgørelse at fastsætte de nødvendige midlertidige plantesundhedsforanstaltninger for at eliminere risikoen for spredning af skadegøreren, som omhandlet i plantesundhedsforordningens artikel 10.

Hvis en medlemsstat konstaterer, at en prioriteret EU-karantæneskadegørere forekommer på medlemsstatens område, og denne prioriterede karantæneskadegørere ikke var kendt der, eller forekommer på en del af medlemsstatens område, hvor den ikke tidligere forekom, jf. plantesundhedsforordningens artikel 11, stk. 1, litra a) og b), skal den kompetente myndighed efter plantesundhedsforordningens artikel 13 underrette offentligheden om de foranstaltninger, der er truffet eller påtænkes truffet, og om foranstaltninger, der om nødvendigt skal træffes af de relevante kategorier af professionelle operatører eller andre personer.

Endvidere skal den kompetente myndigheder underrette offentligheden, hvis der skal træffes foranstaltninger med hensyn til planter, planteprodukter eller andre objekter, hvorpå en EU-karantæneskadegørere eller en potentiel EU-karantæneskadegørere kan forekomme, jf. plantesundhedsforordningens artikel 14, stk. 7.

Det er hensigten at udnytte den foreslåede bemyndigelse i § 6, stk. 1, til ved bekendtgørelse at foretage den i artikel 13 omhandlede underretning, og den i artikel 14, stk. 7, nævnte orientering.

Efter plantesundhedsforordningens artikel 14, stk. 1, har en professionel operatør pligt til at underrette myndigheden om mistanke eller kendskab til, at en EU-karantæneskadegørere eller en potentiel EU-skadegørere forekommer på planter, planteprodukter eller andre objekter, som operatøren har kontrol med. Efter artikel 14, stk. 2, kan myndigheden dog beslutte, at den i stk. 1, nævnte underretning ikke er påkrævet, hvis en specifik skadegørere videt at forekomme i et område. I sådanne tilfælde underretter den de pågældende professionelle operatører om denne beslutning.

Efter plantesundhedsforordningens artikel 15, stk. 1, har endvidere en person, som ikke er professionel operatør, pligt til at underrette myndighederne, hvis den pågældende får kendskab til eller har begrundet mistanke om forekomst af en EU-karantæneskadegørere. Myndigheden kan efter plantesundhedsforordningens artikel 15, stk. 2, beslutte, at den i artikel 15, stk. 1, omhandlede anmeldelse ikke er påkrævet, hvis en specifik skadegørere vides at forekomme i et område.

Det er hensigten, at udnytte den foreslåede bemyndigelse i § 6, stk. 1, til ved bekendtgørelse at fravige professionelle operatørers underretningsforpligtelse i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 14, stk. 1, og andres underretningsforpligtelse efter plantesundhedsforordningens artikel 15, stk. 1.

Hvis en medlemsstat konstaterer, at en EU-karantæneskadegørere forekommer på medlemsstatens område, og denne karantæneskadegørere ikke var kendt der, eller forekommer på en del af medlemsstatens område, hvor den ikke tidligere forekom, jf. plantesundhedsforordningens artikel 11, stk. 1, litra a) og

b), skal den kompetente myndighed omgående træffe alle nødvendige plantesundhedsforanstaltninger for at udrydde den relevante EU-karantæneskadegørere fra det pågældende område, jf. artikel 17, stk. 1.

Det fremgår endvidere af artikel 18, at den kompetente myndighed omgående skal etablere et eller flere områder, hvor der skal træffes udryddelsesforanstaltninger ("afgrænset område").

Det er hensigten at udnytte den foreslåede bemyndigelse i § 6, stk. 1, til fastsætte afgrænsningen af det pågældende område. Det er hensigten, at afgrænsningen af områderne fastsættes ved bekendtgørelse med angivelse af koordinater. Bekendtgørelsen vil endvidere indeholde de nødvendige udryddelsesforanstaltninger i det pågældende område.

Eksempler på disse foranstaltning i tilfælde af angreb af karantæneskadegørere kunne være fældning og destruktion af modtagelige planter i inficerede områder eller i stødzoner til inficerede områder samt forstærket undersøgelse for karantæneskadegøreren. Fældning vil i nogle tilfælde kunne indebære etablering af rydningszoner, hvor samtlige modtagelige planter skal fældes, fjernes og destrueres. Udryddelsesforanstaltninger kan også indebære krav til flytning af planter og planteprodukter samt eksempelvis krav om behandling. Der vil endvidere kunne blive lagt restriktioner på anlæg samt på planter eller transportmidler mv., som skal føres ind og ud af områder, hvor en EU-karantæneskadegører er konstateret. I situationer hvor udryddelse af en karantæneskadegører viser sig umulig, vil der desuden kunne blive krav om inddæmmende foranstaltninger.

Det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 19, stk. 1, at de kompetente myndigheder mindst hvert år på passende tidspunkter skal foretage en undersøgelse af de enkelte områder afgrænset efter plantesundhedsforordningens artikel 18, for så vidt angår udviklingen i forekomsten af den pågældende EU-karantæneskadegører i tilfælde af et udbrud.

Det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 19, stk. 3, at de kompetente myndigheder skal ændre afgrænsningen af området, hvis det på baggrund af de foretagne undersøgelser findes relevant. De kompetente myndigheder kan på de betingelser, der er nævnt i plantesundhedsforordningens artikel 19, stk. 3, ophæve et afgrænset område og bringe de fastsatte udryddelsesforanstaltninger til ophør, såfremt det pågældende områdes status som skadegørerfrit er blevet bekræftet.

Derudover fremgår det af plantesundhedsforordningen artikel 31, stk. 1, at medlemsstaterne kan anvende strengere foranstaltninger end dem, der er vedtaget af Kommissionen for specifikke EU-karantæneskadegørere, jf. artikel 28, stk. 1-3, og for skadegørere, der ikke er opført på listen over EU-karantændeskadegørere, jf. artikel 30, stk. 1, 3, og 4, hvis det er begrundet i målet om plantesundhedsbeskyttelse og er i overensstemmelse med principperne i forordningens bilag II, afsnit 2.

De strengere foranstaltninger må ikke påføre eller resultere i forbud mod eller restriktioner for indførelse på eller flytning inden for og gennem Unionens område af planter, planteprodukter og andre objekter ud over dem i artikel 40-58 og 71-102 i plantesundhedsforordningen.

Medlemsstaterne underretter strakt Kommissionen og andre medlemsstater om sådanne foranstaltninger, jf. plantesundhedsforordningens artikel 31, stk. 2.

2.3.3.5. Undersøgelse af plantesundhedstilstanden (§ 7)

Det foreslås i § 7, stk. 1, 1. pkt., at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling tillægges kompetence til at undersøge plantesundhedstilstanden i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af denne lov. Samtidig foreslås det i § 7, stk. 1, 2. pkt., at ministeren tillægges

kompetence til at undersøge plantesundhedstilstanden for skadegørere, der ikke er omfattet af Den Europæiske Unions forordninger. Det foreslås endvidere, at undersøgelsen kan foretages på offentlige og private ejendomme og lokaliteter og af transportmidler, maskiner og emballage.

Undersøgelserne foretaget efter § 7, stk. 1, består af visuelle undersøgelser, herunder passiv skadegørerobservation, jf. forslaget til § 7, stk. 2, 1. pkt. Det foreslås endvidere, at ministeren i § 7, stk. 2, 2. pkt., som led i undersøgelserne efter stk. 1, endvidere bemyndiges til at indsamle prøver og foretage analyse heraf.

Som omtalt ovenfor, så fremgår det af plantesundhedsforordningens artikel 19, stk. 1, at de kompetente myndigheder mindst hvert år på passende tidspunkter skal foretage en undersøgelse af de enkelte områder afgrænset efter plantesundhedsforordningens artikel 18, for så vidt angår udviklingen i forekomsten af den pågældende skadegører. Denne undersøgelse skal efter plantesundhedsforordningens artikel 19, stk. 1, 2. pkt. foretages i overensstemmelse med artikel 22, stk. 2.

Efter plantesundhedsforordningens artikel 22, stk. 1, skal medlemsstaterne foretage risikobaserede undersøgelser i specifikke perioder, hvor de som minimum kontrollerer forekomst af EU-karantæneskadegørere og tegn og symptomer på skadegørere, der er omfattet af foranstaltningerne i artikel 29 eller potentielle EU-karantæneskadegørere. Undersøgelserne skal finde sted i alle områder, hvor den pågældende skadegørers forekomst ikke var kendt.

Det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 22, stk. 2, at udformningen af de undersøgelser, der er omhandlet i plantesundhedsforordningens artikel 22, stk. 1, skal baseres på risikoen for, at skadegøreren forekommer i det område, der er dækket af den enkelte undersøgelse. Undersøgelserne skal som minimum bestå af visuelle undersøgelser foretaget af den kompetente myndighed, og hvis det er relevant, indsamling af prøver og gennemførelse af test. Undersøgelserne skal foretaget på hensigtsmæssige steder og omfatter om nødvendigt anlæg, køretøjer, maskiner og emballage anvendt af professionelle aktører og andre personer. Undersøgelserne skal baseres på solide videnskabelige og tekniske principper og foretages på passende tidspunkter med hensyn til muligheden for at påvise den pågældende skadegører.

Endelig følger det af plantesundhedsforordningens artikel 24, stk. 1, at for hver enkelt prioriteret skadegører skal medlemsstaterne en gang om året foretage en undersøgelse i overensstemmelse med artikel 22, stk. 1 og 2. Disse undersøgelser skal omfatte et tilstrækkeligt stort antal visuelle undersøgelser, prøveudtagninger og test i forhold til hver enkelt skadegører for med en høj grad af vished at sikre, at disse skadegører opdages i tide, så vidt som det er muligt i forhold til den pågældende skadegørers biologi eller de økologiske forhold.

For så vidt angår ministerens kompetence i § 7, stk. 1, 2. pkt., til at undersøge for skadegørere, der ikke er omfattet af Den Europæiske Unions forordninger, er det hensigten, at ministeren vil foretage undersøgelser for visse arter, stammer eller biotype af patogener, dyr og parasitplanter, der er skadelige for planter, såfremt disse anses for uønskede skadegørere i lande uden for Den Europæiske Union, med henblik på at kunne fastslå om disse skadegørere findes i Danmark. Sådanne undersøgelser er nødvendige således, at Danmark kan opfylde sin forpligtelse i henhold til IPPC i relation til de udtalelser, som et tredjeland kan forlange i forbindelse med udførsel af planter, planteprodukter og andre objekter til disse lande. § 7, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse på undersøgelser omfattet af § 7, stk. 1, 2. pkt.

2.4. Foranstaltninger påkrævet efter tredjelandes plantesundhedslovgivning (§ 8)

2.4.1. Gældende ret

Efter § 3 i planteskadegørerloven kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling ved udførsel af planter, planteprodukter og andre objekter træffe de foranstaltninger, som er påkrævet efter modtagerlandets plantesundhedslovgivning.

2.4.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Det foreslås, at planterskadegørerlovens § 3 videreføres, og ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling foreslås derfor i § 8 bemyndiget til at ved udførsel af planter, planteprodukter og andre objekter med hvilke der kan spredes skadegørere, at træffe afgørelse om iværksættelse af nødvendige foranstaltninger, som er påkrævet efter modtagerlandets plantesundhedslovgivning.

2.5. Grænsekontrolsteder og andre kontrolsteder i tilknytning til grænsekontrolsteder (§ 9)

2.5.1. Gældende ret

Efter planteskadegørerlovens § 1 kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fastsætte regler om forebyggelse af indslæbning og udbredelse af levende organismer, dog ikke hvirveldyr, samt vira, der direkte eller indirekte kan forvolde tab for planteavlere (planteskadegørere), og kan herunder fastsætte bestemmelser til gennemførelse af regler fastsat af Det Europæiske Fællesskab.

Ministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om importkontrol og om indførselssteder og godkendte kontrolsteder er i dag udnyttet i bekendtgørelse nr. 539 af 2. maj 2019 om import af planter og planteprodukter m.m.

Importen skal som hovedregel ske over ét af indførselsstederne i Billund Lufthavn, Københavns Lufthavn, Kastrup, eller postcentrene Fredericia og København, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 539 af 2. maj 2019 om import af planter og planteprodukter m.m. Indførsel af træ kan tillige ske over indførselssteder i havne, der er godkendt af told- og skatteforvaltningen, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 2. Derudover kan import til kontrol på et godkendt bestemmelsessted efter bestemmelserne i bekendtgørelsens § 10 tillige ske over ethvert toldmæssigt indførselssted, forudsat at importøren er registreret som godkendt modtager hos SKAT, jf. § bekendtgørelsens 9, stk. 3.

Et sådant godkendt bestemmelsessted skal opfylde kravene i bekendtgørelsens bilag 7. Disse er krav til faciliteterne på stedet, forsendelsesform og dokumentation.

Kravene til et godkendt bestemmelsessted følger af Kommissionens direktiv 98/22/EF af 15. april 1998 om fastsættelse af minimumskrav gældende for plantesundhed i EF på andre kontrolsteder end kontrolstederne på bestemmelsesstedet af planter, planteprodukter eller andre objekter fra tredjelande.

Den enkelte importør afholder i dag selv omkostningerne til de faciliteter, der anvendes i forbindelse med udførelse af kontrol på et godkendt bestemmelsessted.

2.5.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

En velfungerende og smidig kontrol af planter, planteprodukter og andre objekter ved indførsel fra lander der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union er afgørende for erhvervet. Det er vigtigt, at planter, planteprodukter og andre objekter ikke forsinkes pga. kontrol ved indførslen, men kan bringes i omsætning relativt hurtigt efter ankomsten. Det er derfor miljø- og fødevarerministeriets vurdering, at den nuværende ordning, hvorefter den enkelte operatør selv afholder omkostningerne til de faciliteter,

der anvendes i forbindelse med kontrol på et godkendt bestemmelsessted, i videst muligt omfang opretholdes.

Det bemærkes, at det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at kravene til de faciliteter, der anvendes i forbindelse med kontrol på et grænsekontrolsted, vil blive skærpede i forhold til de nugældende krav.

2.5.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling med bestemmelsen i § 9 bemyndiges til at fastsætte regler om, at der i forbindelse med udpegning af et grænsekontrolsted eller et andet kontrolsted i tilknytning til et grænsekontrolsted uden udgift for staten stilles udstyrede lokaler og indretninger til rådighed for grænsekontrollen i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forskrifter med henblik på kontrol af planter, planteprodukter og andre objekter ved import fra andre lande, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union. Det foreslås endvidere, at ministeren med § 9, stk. 2, bemyndiges til at fastsætte regler om at omkostningerne i forbindelse med drift af grænsekontrolsteder helt eller delvist afholdes af de lokale interessenter på ekspeditionscentre inden for grænsekontrolstedet. Endelige foreslås det, at ministeren efter § 9, stk. 3, kan indgå aftaler om etablering og drift af grænsekontrolsteder helt eller delvist finansieres af lokale interessenter. Disse bestemmelser svarer til de, som gælder indenfor Fødevarestyrelsens ressort.

Det fremgår af kontrolforordningens artikel 47, at myndighederne skal gennemføre offentlig kontrol på grænsekontrolstedet for først ankomst til Unionen af hver sending af planter, planteprodukter og andre objekter, som indføres til Unionen, og som efter plantesundhedsforordningens artikel 72, stk. 1, og artikel 74, stk. 1, kræver plantesundhedscertifikat ved indførelsen på Unionens område eller i en beskyttet zone. Ligeledes kræves der gennemførelse af offentlig kontrol på grænsekontrolstedet for første ankomst til Unionen af hver sending af planter, planteprodukter og andre objekter, der er omfattet af en beredskabsforanstaltning efter retsakter vedtaget i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 28, stk. 1, artikel 30, stk. 1, artikel 40, stk. 3, artikel 41, stk. 3, artikel 49, stk. 1, artikel 53, stk. 3, og artikel 54, stk. 3.

Efter kontrolforordningens artikel 64, stk. 1, skal et grænsekontrolsted være placeret i umiddelbar nærhed af indgangsstedet til Unionen. Kommissionen kan dog vedtage et delegeret retsakt med henblik på at supplere forordningen vedrørende i hvilke tilfælde og på hvilke betingelser et grænsekontrolsted kan være beliggende i en anden afstand end umiddelbar nærhed af indgangsstedet til Unionen i tilfælde af særlige geografiske begrænsninger, jf. artikel 64, stk. 2.

Mindstekravene til grænsekontrolsteder fremgår af kontrolforordningens artikel 64, stk. 3. Det er bl.a. krav om at rådighed over tilstrækkeligt personale, rådighed over velegnede lokaliteter, indførsel af ordninger for at sikre adgang til eventuelt andet udstyr mv., der er nødvendige ved mistanke om f.eks. sendinger, der frembyder en risiko, beredskabsplaner, rådighed over teknologi og udstyr til at sikre en effektiv drift af IMSOC, adgang til tjeneste fra officielle laboratorier, passende ordninger for forebygge risici for krydskontaminering og ordninger for overholdelse af relevante standarder for biosikkerhed. Kommissionen kan ved gennemførelsesretsakter fastlægge nærmere regler om kravene i artikel 64, stk. 3, for at tage hensyn til særlige forhold og logistiske behov i forbindelse med kontrollen, jf. artikel 64, stk. 4.

Samtidig fastsættes det i kontrolforordningens artikel 53, stk. 1, at Kommissionen vedtager delegerede retsakter til supplerende af forordningen med regler for, i hvilke tilfælde og på hvilke betingelser de

kompetente myndigheder kan gennemføre identitetskontrol og fysisk kontrol af planter, planteprodukter og andre objekter på andre kontrolsteder end grænsekontrolsteder forudsat, at disse kontrolsteder overholder kravene i artikel 64, stk. 3 og i gennemførselsretsakterne efter artikel 64, stk. 4, til grænsekontrolsteder.

Videre er det fastsat i kontrolforordningens artikel 59, stk. 1, at medlemsstaterne skal udpege både grænsekontrolsteder efter artikel 64 og andre kontrolsteder i medfør af artikel 53, stk. 1. Godkendelser af eksisterende indførselssteder i henhold til plantesundhedsdirektivet 2000/29 inddrages, jf. artikel 61, stk. 1. Dog kan medlemsstaterne genudpege eksisterende indførselsstederne, såfremt mindstekravene til disse i artikel 64 er overholdt, jf. artikel 61, stk. 2. Sådanne genudpegninger skal ikke meddeles Kommissionen, jf. artikel 61, stk. 3, mens medlemsstaterne skal underrette Kommissionen inden udpegning af nye grænsekontrolsteder efter proceduren beskrevet i artikel 59, stk. 3-5-, jf. artikel 59, stk. 2.

2. 6. Kompensationsordning (§ 10)

2.6.1. Gældende ret

Udgifterne ved gennemførelse af påbudte foranstaltninger efter regler fastsat i medfør af planteskadegørerloven påhviler som hovedregel den, som påbuddet er rettet til, jf. planteskadegørerlovens § 8, stk. 1. Ifølge bemærkningerne, jf. Folketingstidende 1983-84/2, tillæg A, side 793, findes tab som følge af en påbudt tilintetgørelse af planter m.m., der er konstateret at være angrebet af planteskadegørere, at være omfattet af den almindelige risiko for driftstab som følge af angreb af planteskadegørere.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan dog efter planteskadegørerlovens § 8, stk. 2, bestemme, at udgifter i forbindelse med påbudte foranstaltninger, herunder udgifter til bekæmpelsesmidler skal afholdes af statskassen. Bestemmelsen har været udnyttet i sommeren 1983 i forbindelse med bekæmpelse af coloradobiller. Statskassen afholdt her udgifterne til indkøb af sprøjtemidler.

Statskassen kan efter planteskadegørerlovens § 7 erstattet tab som følge af en påbudt tilintetgørelse af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier samt emballage, medmindre det tilintetgjorte er angrebet af eller befængt med planteskadegørere.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 1983-84/2, tillæg A, side 793, at statens erstatningspligt efter bestemmelsen er begrænset til tilfælde, hvor der påbydes tilintetgørelse af planter og planteprodukter og emballage, der ikke er konstateret at være angrebet af planteskadegørere. Anvendelsen af erstatningsbestemmelsen har igennem årene været yderst beskednen, bl.a. som følge af at det i konkrete tilfælde i stedet for at påbyde tilintetgørelse af planter eller planteprodukter, har været muligt og plantesundhedsmæssigt forsvarligt at anvise andre anvendelses- eller afsætningsmuligheder af de berørte produkter.

Krav om erstatning efter planteskadegørerlovens § 7 fortabes, hvis det ikke er fremsat inden 6 måneder efter, at den påbudte tilintetgørelse har fundet sted, jf. planteskadegørerlovens § 9, stk. 1.

Hvis den, som de påbudte foranstaltninger er rettet imod, ved overtrædelse af bestemmelser fastsat efter loven, af forbud eller påbud meddelt efter sådanne bestemmelser eller på anden måde ved uforsvarlig adfærd har nødvendiggjort tilintetgørelsen, bortfalder retten til erstatning efter planteskadegørerlovens § 7, jf. planteskadegørerlovens § 9, stk. 1.

2.6.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser

Plantesundhed er meget vigtig for planteproduktion, skove, naturområder og beplantede områder, naturlige økosystemer, økosystemtjenester og biodiversiteten, jf. præambelbetragtning nr. 1 til plantesundhedsforordningen. Tidlig identifikation af trusler mod plantesundheden har stor betydning for effektivt og rettidigt at kunne træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at begrænse skader som følge af skadegørere.

For at understøtte den tidlige identifikation af EU-karantæneskadegørere, indeholder plantesundhedsforordningen anmeldelsesforpligtelser for medlemsstaterne, professionelle aktører og offentligheden ved forekomst eller mistanke om forekomst af EU-karantæneskadegørere, jf. eksempelvis plantesundhedsforordningens artikel 14 og 15.

For at understøtte efterlevelsen af anmeldelsesforpligtelserne for professionelle aktører og private, finder Miljø- og Fødevareministeriet det hensigtsmæssigt, at der er mulighed for at yde ejeren en kompensation ved påbud om behandling, destruktion og efterfølgende fjernelse af planter, planteprodukter eller andre objekter som foranstaltning mod skadegørere og for udgifter i forbindelse med rengøring og desinfektion af lokaler, arealer, vand, jord, vækstmedier, anlæg, maskiner og udstyr.

Efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) Nr. 652/2014 af 15. maj 2014 om bestemmelser vedr. forvaltning af udgifter i tilknytning til fødevarekæden, dyresundhed og dyrevelfærd samt til plantesundhed og planteformeringsmateriale, er der etableret mulighed for, at medlemsstaterne kan opnå medfinansiering af bl.a. kompensation til erhvervsdrivende eller private, der bliver pålagt hasteforanstaltninger til udryddelse, inddæmning og forebyggelse af spredning af de skadegørere, som har de alvorligste konsekvenser for Unionen, forudsat at de pågældende foranstaltninger medfører en merværdi for Unionen som sådan, jf. præambelbetragtning nr. 15 og 16 og artikel 18, stk. 1, litra c og d. Forordning 652/2014 er senest ændret ved plantesundhedsforordningens artikel 111.

For at opnå denne medfinansiering af kompensation til erhvervsdrivende og private er det nødvendigt, at det er tale om nogle nærmere fastsatte foranstaltninger mod skadegørere.

Det fremgår af artikel 16, stk. 1, litra a-c, i forordning 652/2014, at der kan opnås EU-finansiering af kompensation for udgifter til foranstaltninger til udryddelse af en skadegører fra et angrebet område truffet af de kompetente myndigheder i henhold til artikel 17, stk. 1, artikel 28, stk. 1, artikel 29, stk. 1, eller artikel 30, stk. 1, i plantesundhedsforordningen. Derudover kan der opnås EU-medfinansiering af kompensation i forbindelse med udgifter til foranstaltninger til inddæmning af en prioriteret skadegører truffet af Kommissionen efter artikel 29, stk. 2, i plantesundhedsforordningen. Endeligt kan der opnås EU-medfinansiering til kompensation for udgifter til forebyggende foranstaltninger mod spredning af en prioriteret skadegører fastsat af Kommissionen efter artikel 28, stk. 3, i plantesundhedsforordningen.

Videre er betingelserne for, at disse foranstaltninger kan være støtteberettigede, at de vedrører EU-karantæneskadegørere, der ikke vides at forekomme på Unionens område, skadegørere, som enten medlemsstaten eller Kommissionen vurderer, kan opfylde betingelserne for optagelse på listen over EU-karantæneskadegørere og har truffet øjeblikkelige udryddelsesforanstaltninger i henhold til henholdsvis artikel 29, stk. 1, eller § 30, stk. 1, i plantesundhedsforordningen eller prioriterede skadegørere, jf. artikel 17 i forordning 652/2014.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at kompensationsordningen bør afspejle de muligheder, som ministeriet har for at søge at opnå EU-medfinansiering til i henhold til forordning 652/2014 eller regler, der måtte erstatte forordningen.

2.6.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler om kompensation til ejere i forbindelse med påbudt tilintetgørelse af planter, planteprodukter eller andre objekter efter § 16, jf. lovforslagets § 10, stk. 1. Herudover foreslås ministeren bemyndiget til at fastsætte regler om, i hvilket omfang udgifter i forbindelse med påbudte foranstaltninger mod skadegørere, herunder udgifter til bekæmpelsesmidler kan kompenseres, jf. lovforslagets § 10, stk. 2.

Det er hensigten at udnytte bemyndigelserne i den foreslåede § 10, stk. 1 og 2, til at etablere en kompensationsordning, der gør det muligt for professionelle aktører og private at få godtgjort tab og andre udgifter ved foranstaltninger mod karantæneskadegørere inden for rammerne af forordning 652/2014 eller regler, der måtte erstatte forordningen.

Endelig foreslås ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om beregning af kompensationen i henhold til stk. 1 og 2, jf. lovforslagets § 10, stk. 3.

Artikel 18 i forordning 652/2014 indeholder en opregning af, hvilke støtteberettigede udgifter, der kan indgå i den kompensation, som medlemsstaterne kan opnå EU-medfinansiering af. Det fremgår bl.a., at udgifter til kompensation af de pågældende ejere for værdien af de destruerede planer, planteprodukter eller andre genstanden, der er omfattet af artikel 16 i direktiv 2000/29/EF, er begrænset til den markedsværdi, sådanne planter, planteprodukter og andre genstande ville have haft, hvis de ikke var berørt af foranstaltningerne, jf. artikel 18, stk. 1, litra d). Hertil kommer, at en eventuel restværdi af sådanne planter, planteprodukter og andre genstande fratrækkes godtgørelsen.

Ligeledes fremgår det af artikel 18, stk. 1, i forordning 652/2014, at der kun kan opnås EU-medfinansiering for kompensation, der ydes til de berørte professionelle aktører eller ejere for behandling, destruktion og efterfølgende fjernelse af planter, af planteprodukter og andre objekter samt for rengøring og desinfektion af lokaler, arealer, vand jord, vækstmedier, anlæg, maskiner og udstyr, såfremt foranstaltningerne er udført under tilsyn af den kompetente myndighed.

Det er hensigten at udnytte bemyndigelsen i den foreslåede § 10, stk. 3, til at fastsætte nærmere regler om, hvilke tab og udgifter, der kan indgå i den kompensation, der ydes efter den foreslåede § 10, stk. 1 og 2, som svarer til, hvilke udgifter, der anses for støtteberettigede i artikel 18, stk. 1, litra c og d, i forordning 652/2014 eller regler, der måtte erstatte forordningen.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at ydelse af kompensation i henhold til den kompensationsordning, som ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling foreslås bemyndiget til at etablere i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 10, vil udgøre statsstøtte. Det er derfor en forudsætning, at den foreslåede kompensationsordning etableres inden for rammerne af de statsstøtteretlige regler.

2.7. Hjemmehørende plantearter, der er uønskede (§ 11)

2.7.1. Gældende ret

Driftsloven har et bredt formål om bevaring af produktionsgrundlaget, naturen, miljøet og de landskabelige værdier, jf. lovens § 1, stk. 1.

Loven regulerer driften af landbrugsjorder, men omfatter alle jorder, hvor der kan dyrkes planter, fordi anvendelsen af andre arealer i visse tilfælde har indflydelse på driften af landbrugsjorderne, f.eks. ved bekæmpelse af flyvehavre (*Avena fatua*). Driftsloven gælder derfor som hovedregel for alle ubebyggede og ubefæstede arealer, jf. driftslovens § 1, stk. 2.

Ved bebyggede arealer forstås de arealer, der står bygninger på, og ved befæstede arealer dem, der har belægning i form af asfalt eller grus på veje, fliser og lignende.

Loven omfatter alle arealer uanset ejerskab, dvs. både offentligt og privatejede arealer.

Efter driftslovens § 1, stk. 3, gælder loven som hovedregel både for ejere og brugere af de arealer, der er omfattet af loven, samt virksomheder tilknyttet landbrugsdrift.

Ved ejere og brugere forstås både fysiske og juridiske personer og sammenslutninger heraf. Ved ejer forstås den juridiske ejer, som kan være en virksomhed, et selskab eller lignende såvel som en enkeltperson eller en personkreds. Ved bruger forstås den fysiske eller juridiske person, som enten i kraft af ejerskab eller i kraft af en aftale med ejeren har råderet over et areal.

Virksomheder, der er knyttet til driften af landbrugsjorderne omfatter f.eks. maskinstationer.

Som det fremgår ovenfor af afsnit 1.2.3, så har bekæmpelse af flyvehavre været reguleret i Danmark siden 1956. Planten er uønsket i landbrugserhvervet på grund af de økonomiske tab, dens forekomst i kornmarker kan have på udbyttet og de væsentlige omkostninger, der følger af behovet for bekæmpelsen af planten.

Efter § 10, stk. 1, i lov om drift af landbrugsjorder (herefter driftsloven), træffer ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bestemmelse om, hvilke plantearter der skal anses for uønskede, fordi de kan skade afgrøderne, naturen eller landskabet.

Bemyndigelsen til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling at føre en optegnelse over uønskede plantearter omfatter både hjemmehørende og introducerede invasive plantearter, der er uønskede, fordi de kan blive eller er blevet truende enten for de dyrkede afgrøder eller for den hjemmehørende natur.

Ved hjemmehørende plantearter forstås naturligt forekommende plantearter, der ikke er indført af mennesker. Flyvehavre er et eksempel på en hjemmehørende plantearter. Som det fremgår ovenfor af afsnit 1.2.3, er flyvehavre en ukrudtsplante af græsfamilien med stor spredningsevne, da kernen spredes på mange måder, f.eks. med vind, vand, fugle og via diverse landbrugsmaskiner.

Ved introducerede arter forstås arter, der ikke er hjemmehørende i Danmark, hvilket vil sige, at de ikke naturligt har forekommet i Danmark siden sidste istid, men som på et eller andet tidspunkt er blevet bragt til landet ved menneskelig hjælp. Arterne er med andre ord spredt uden for deres naturlige udbredelsesområde, og dermed uden for det område, som arten ved egen hjælp vil kunne sprede sig til. Introducerede arter betegnes endvidere som invasive, når de truer den oprindelige flora og fauna.

Kæmpebjørneklo (*Heracleum mantegazzianum*) er en skærmpolte, der oprindeligt stammer fra Kaukasus, og som blev indført til botaniske haver i 1830'erne. Kæmpebjørneklo, er et eksempel på en introduceret plantearter, der betegnes som invasiv.

Arter, der f.eks. er hjemmehørende i Tyskland, og som spreder sig til Danmark ved egen kraft, fordi klimaet bliver varmere, vil ikke blive betegnet som introducerede og dermed heller ikke invasive, selvom de eventuelt ville kunne have en negativ indflydelse på den danske flora og/eller fauna. Arter, der derimod er introducerede til vore nabolande, og som indvandrer herfra, vil også betegnes som introducerede i Danmark.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i driftslovens § 10, jf. Folketingstidende 2003-04/1, lovforslag nr. L 112, som fremsat, at hjemlen ved lovens ikrafttrædelse den 1. september 2004, i første omgang ville blive anvendt til at fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af flyvehavre og kæmpebjørneklo. Bestemmelsen er dog også beregnet på den situation, hvor andre arter kan blive eller er blevet truende enten for de dyrkede afgrøder eller for den hjemmehørende natur. Det fremgår endvidere, at naturen er dynamisk, og at det ikke kan forudsiges, hvilke arter, der måtte tilkæmpe sig en udbredelse, der er uacceptabel i forhold til beskyttelsen af de dyrkede afgrøder.

Optagelse af uønskede plantearter på den optegnelse, som ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter driftslovens § 10, stk. 1, er bemyndiget til at føre, forudsættes at ske efter en forudgående særlig høringsprocedure. Det fremgår således af bemærkningerne til bestemmelsen i driftslovens § 10, stk. 1,

jf. Folketingstidende 2003-04/1, lovforslag nr. L 112, som fremsat, at KL, Dansk Landbrug (nu landbrugets interesseorganisationer) og Danmarks Naturfredningsforening, forudsættes at være faste høringsparter i forbindelse med optagelse af uønskede plantearter på optagelsen, eller ved bortfald af optegnelsen, hvis fremtidige forhold måtte tilsi, at der ikke skal foretages bekæmpelse eller forebyggelse af udbredelse af uønskede plantearter. Flyvehavre og kæmpebjørneklo betragtedes allerede ved lovforslagets fremsættelse som uønskede plantearter, og disse plantearter kan opføres på optagelsen uden forudgående iagttagelse af høringsproceduren, idet lovforslaget har været forelagt de berørte parter til udtalelse.

Efter driftslovens § 10, stk. 2, er ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiget til at fastsætte detaljerede regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af plantearter, som anses for uønskede plantearter efter § 10, stk. 1. Ministeren kan således fastsætte regler om

- 1) håndtering og behandling af varer og produkter med indhold af uønskede plantearter,
- 2) transport ad offentlig vej af varer og produkter med indhold af uønskede plantearter,
- 3) rengøring af transportmidler, maskiner, redskaber, emballage og lokaler, der har været anvendt til transport, behandling, håndtering og opbevaring af varer med indhold af uønskede plantearter,
- 4) overdragelse af varer og produkter med indhold af uønskede plantearter,
- 5) behandling af arealer med forekomst af uønskede plantearter og
- 6) pligt til at afgive oplysning om forekomst af uønskede plantearter, herunder ved overdragelse af ejendoms- eller brugsret til arealer eller ved anvendelse af maskiner og redskaber m.v., der tilhører andre.

Bemyndigelsen i driftslovens § 10, stk. 2, er bl.a. udnyttet til at fastsætte krav om forebyggelse og bekæmpelse af flyvehavre i flyvehavrebekendtgørelsen. Efter flyvehavrebekendtgørelsens § 1, stk. 1, har ejere og brugere af såvel dyrkede som udyrkede arealer pligt til at holde arealerne fri for flyvehavreplanter. Pligten omfatter såvel private som offentligt ejede arealer, jf. flyvehavrebekendtgørelsens § 1, stk. 3.

Begrebet "udyrkede arealer" er defineret i driftslovens § 2, stk. 1, og ved udyrkede arealer forstås landbrugsjorder, hvor der ikke foregår nogen form for drift. Rydning for opvækst af træer og buske, herunder ved slåning, betragtes i denne forstand ikke som drift.

Selve naturkvaliteten på arealet er uden betydning for definitionen. Braklagte arealer betragtes i driftslovens forstand som udyrkede arealer. Det anses som drift, hvis der foregår jordbehandling, såning, græsning, slæt og anvendelse som udspretningsareal for husdyrgødning, eller hvis arealet på lignende måde indgår i driften eller giver et udbytte.

Efter flyvehavrebekendtgørelsens § 3, stk. 1, skal ejeren eller brugeren af en ejendom med forekomst af flyvehavre ved udlevering af afgrøder fra ejendommen afgive oplysning til modtageren om forekomsten. På anmodning skal dette gøres skriftligt. Foretages høst, tærskning mv. med maskiner, der tilhører en anden, skal maskinens ejer efter flyvehavrebekendtgørelsens § 3, stk. 2, underrettes om forekomsten af flyvehavre. Endelig skal overdrager ved salg, bortforpagtning, udlejning eller anden form for overdragelse af jordbrugsarealer skriftligt meddele erhverver sit kendskab til, om der forekommer flyvehavre på arealet, jf. flyvehavrebekendtgørelsens § 3, stk. 3.

Efter flyvehavrebekendtgørelsens § 4, stk. 1, må planter eller plantedele af flyvehavre, herunder friske eller tørrede buketter med indhold af flyvehavreplanter ikke sælges eller overdrages. Det er endvidere efter flyvehavrebekendtgørelsens § 4, stk. 2, ikke tilladt at udlægge fugle- eller vildtfoder med indhold af flyvehavre eller på anden måde at sprede flyvehavre.

Organisk materiale, herunder husdyrgødning, der formodes eller vides at indeholde flyvehavre, må ikke anvendes til gødskning, sælges eller overdrages, med mindre det er behandlet således, at det ikke indeholder spiredygtige flyvehavrekerner, jf. flyvehavrebekendtgørelsens § 4, stk. 3. Herudover må varer

bestemt til konsum eller foderbrug, der formodes eller vides at indeholde flyvehavrekerner, ikke udleveres til den endelige forbruger, før det er konstateret, at partiet er fri for flyvehavre eller behandlet således, at der ikke kan forekomme spiredygtige flyvehavrekerner, jf. flyvehavrebekendtgørelsens § 4, stk. 4. Endelig må frø til såning af arter, der ikke er omfattet af bekendtgørelserne om sædekorn og markfrø, og som kan indeholde flyvehavre, ikke udleveres til den endelige forbruger, før det er konstateret, at partiet er fri for flyvehavrekerner, jf. flyvehavrebekendtgørelsens § 4, stk. 6.

Efter flyvehavrebekendtgørelsens § 5, stk. 1, skal markredskaber, høstmaskiner, maskiner anvendt til emballering og ensilering samt rense-, tørre- og bejdsemaskiner, der har været anvendt på en ejendom med forekomst af flyvehavre, renses, så de er fri for flyvehavre, inden de fjernes fra ejendommen. Rense-, tørre- og bejdsemaskiner, der har været anvendt til behandling af afgrøder fra en ejendom med forekomst af flyvehavre, skal renses, så de er fri for flyvehavre, før de anvendes til andre afgrøder, jf. § 5, stk. 2. Herudover skal vogne, transportredskaber, containere og anden emballage samt lokaler, der har været anvendt til afgrøder med indhold af flyvehavre, renses, så de er fri for flyvehavre, før de anvendes igen, jf. flyvehavrebekendtgørelsens § 5, stk. 3.

Det fremgår af flyvehavrebekendtgørelsens § 5, stk. 4, at det afrensede materiale fra redskaber, maskiner m.m. nævnt i § 5, stk. 1-3, skal håndteres og behandles således, at spredning af flyvehavre ikke forekommer. Ligeledes skal transport af varer med indhold af flyvehavre ske således, at spredning af flyvehavre ikke forekommer, jf. flyvehavrebekendtgørelsens § 5, stk. 4.

Bemyndigelsen i driftslovens § 10, stk. 2, er endvidere udnyttet til at fastsætte krav om bekæmpelse af forekomst af kæmpebjørneklo, såfremt der er i den kommune, hvor det inficerede areal er beliggende, er vedtaget en indsatsplan for bekæmpelsen, jf. bekendtgørelse nr. 842 af 23. juni 2017 om bekæmpelse af kæmpebjørneklo.

2.7.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser

Som det fremgår ovenfor af afsnit 1.2.3., har der siden 1956 eksisteret regulering i Danmark, der indebærer effektiv bekæmpelse og forebyggelse af flyvehavreforekomster. Dette skyldes ønsket om beskyttelse af landbrugserhvervet mod de betydelige økonomiske tab, som følger af reduceret udbytte og omkostninger til bekæmpelsesforanstaltninger. Ud over den effektive udryddelseskampagne rettet mod flyvehavre i Danmark i medfør af driftsloven, er der i medfør af frøloven fastsat danske særregler om o-tolerance for indhold af flyvehavre i udsædspartier produceret i Danmark, jf. sædekornsbekendtgørelsens § 14 og bilag 5, afsnit III, og krav om, at importerede partier af sædekorn ikke må forhandles i Danmark, medmindre det er ledsaget af en officiel attest, der attesterer, at partiet er fri for flyvehavre.

Miljø- og Fødevareministeriet igangsatte i efteråret 2015 et større regelforenklingsarbejde rettet mod både den eksisterende og fremtidige lovgivning på miljø- og fødevarerområdet med det formål, at styrke retssikkerheden ved at gøre lovgivningen nemmere at overskue for borgere og virksomheder og lettere at administrere for myndigheder (lovkompasset), jf. afsnit 1.4.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at en samling af det regelgrundlag, der har til formål at udrydde flyvehavre, vil bidrage væsentligt til overskueligheden af reguleringen for borgere og virksomheder.

Det foreslås derfor, at regelgrundlaget vedr. bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af hjemmehørende plantearter, der er uønskede, samles med reguleringen af produktion og salg af planter i den foreslåede nye lov om planter og plantesundhed m.v.

2.7.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i lovens § 11, stk. 1, bemyndiges til at fastsætte, hvilke hjemmehørende plantearter der skal anses for uønskede. Forslaget indebærer en delvis

videreførelse af ministerens bemyndigelse i driftslovens § 10, stk. 1, til at føre en optegnelse over plantearter, der er uønskede, fordi de kan skade afgrøderne, naturen og miljøet, idet optegnelsen udarbejdet efter den foreslåede § 8 a, stk. 1, vil være begrænset til hjemmehørende, uønskede plantearter.

Det er hensigten, at bestemmelsen vil blive anvendt til at videreføre de gældende regler om bekæmpelse af flyvehavre. Den foreslåede bestemmelse i § 11, stk. 1, er dog også beregnet på den situation, hvor andre arter kan blive eller er blevet truende for de dyrkede afgrøder eller for de øvrige hjemmehørende arter.

Optagelse andre arter på den foreslåede optegnelse eller ændring af optegnelsen, der forudsættes fastsat ved bekendtgørelse, vil som hidtil ske efter forudgående høring af relevante høringsparter, herunder landbrugets organisation og andre organisationer med natur- og miljøbeskyttelse som formål.

Det foreslås endvidere i § 11, stk. 1, at ministeren med henblik på bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af disse uønskede plantearter, bemyndiges til at fastsætte regler om

- 1) håndtering og behandling af varer og produkter med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter,
- 2) transport ad offentlig vej af varer og produkter med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter,
- 3) rengøring af transportmidler, maskiner, redskaber, emballage og lokaler, der har været anvendt til transport, behandling, håndtering og opbevaring af varer med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter,
- 4) overdragelse af varer og produkter med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter,
- 5) behandling af dyrkede og udyrkede arealer med forekomst af uønskede hjemmehørende plantearter og
- 6) pligt til at afgive oplysning om forekomst af uønskede hjemmehørende plantearter, herunder ved overdragelse af ejendoms- eller brugsret til arealer eller ved anvendelse af maskiner og redskaber m.v., der tilhører andre.

Med den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler med henblik på bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af disse uønskede plantearter videreføres ministerens bemyndigelse i driftslovens § 10, stk. 2. For at sikre den effektive udryddelseskampagne mod flyvehavre, som angår både landbrugsjorder og andre arealer, der har indflydelse på driften af landbrugsjorder efter overflytningen af bemyndigelsen fra driftsloven til den foreslåede nye plantelov, foreslås det, at ministerens bemyndigelse i § 11, stk. 1, nr. 10, præciseres, således at det klart fremgår af bestemmelsen, at kravene om behandling af arealer med forekomst af uønskede hjemmehørende plantearter omfatter dyrkede og udyrkede arealer med forekomst af uønskede hjemmehørende plantearter. Ved fastsættelse af regler efter den foreslåede bestemmelse, vil definitionen af udyrkede arealer i driftslovens § 2, stk. 1, blive lagt til grund, jf. ovenfor i afsnit 2.7.1.

Ligeledes foreslås ministeren i § 11, stk. 2, bemyndiget til at fastsætte, at reglerne om bekæmpelse af uønskede plantearter finder anvendelse for ejere og brugere af ubebyggede og ubefæstede arealer, samt virksomheder tilknyttet landbrugsdrift. Som det fremgår ovenfor af afsnit 2.7. 1., så gælder driftsloven som hovedregel for alle ubebyggede og ubefæstede arealer, jf. driftslovens § 1, stk. 2, uanset ejerskab, dvs. både offentligt og privatejede arealer. Ligeledes gælder loven som hovedregel både for ejere og brugere af de arealer, der er omfattet af loven, samt virksomheder tilknyttet landbrugsdrift.

Med forslaget til bemyndigelsen i den foreslåede § 11, stk. 2, sikres det, at reglerne i flyvehavrebekendtgørelsen kan videreføres uændret, og dermed kan den effektive udryddelseskampagne mod flyvehavre i Danmark opretholdes i uændret omfang.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget i § 4 i det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af lov plantenyheder og flere andre love, hvori det foreslås, at driftslovens § 10 tilpasses, således at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til fremover med hjemmel i bestemmelsen i

driftslovens § 10 at fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af kæmpebjørneklo, herunder om behandling af arealer med forekomst heraf.

2. 10. Formålsbestemte betalinger m.v.

2.10.1. Betaling for omkostninger ved kontrol m.v. (§ 12)

2.10.1.1 Gældende ret

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan efter frølovens § 1, stk. 3, nr. 9, fastsætte regler om opkrævning af gebyrer til dækning af udgifterne ved afprøvning, godkendelse, kontrol og administration og gebyrer til hel eller delvis dækning af omkostningerne for erindringskrivelser.

Efter frølovens § 1, stk. 5, kan prøver af frø og sædekorn mod betaling af et tillæg til analyseprisen undersøges forud for tidligere modtagne prøver. I hastende tilfælde betales et tillæg på 50 pct. af analyseprisen fastsat efter stk. 3, nr. 9. I meget hastende tilfælde betales tillige et tillæg på 1.200 kr.

Efter frølovens § 1, stk. 6, kan bestillinger på plantesundhedscertifikater for frø- og konsumvarer, der skal udføres til stater, der ikke er medlem af den Europæiske Union, mod betaling af et tillæg til certifikatgebyret behandles forud for tidligere modtagne bestillinger. I hastende tilfælde betales et gebyr op 50 pct. af certifikatgebyret fastsat i medfør af frølovens § 1, stk. 3, nr. 9 (II-gebyr). I meget hastende tilfælde betales et yderligere tillæg på 400 kr. (II-gebyr med fortrin)

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 1998-92, tillæg B, Betænkning til L 11 afgivet den 9. december 1998, at bestemmelsen danner grundlag for imødekommelse af bestillinger på plantesundhedscertifikater i hastende tilfælde og mod tillægsbetaling forud for tidligere modtagne bestillinger i tilfælde, hvor det er nødvendigt for virksomhedernes ekspedition af hastende eksportordre på frø og konsumvarer, herunder fødevarerhjælp, katastrofrehjælp og lignende, til stater, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union, og som kræver et plantesundhedscertifikat som betingelse for at tillade indførsel af det pågældende parti.

Efter planteskadegørerlovens § 11, stk. 1, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fastsætte gebyrer til dækning af udgifterne ved kontrollen med indførsel og udførsel af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier.

Ved fastsættelsen af gebyrerne i henhold til ministerens bemyndigelser efter frøloven og planteskadegørerloven finder Finansministeriets Budgetvejledningen 2016 og vejledning om prisfastsættelse fra 2006 anvendelse.

I overensstemmelsen med Budgetvejledningens afsnit 2.3.1.2 er taksterne for de enkelte gebyrtyper fastsat således, at der opnås fuld dækning for de omkostninger, der er forbundet med det pågældende afgifts- eller gebyrbelagte område, således at det tilstræbes balance over en løbende 4-årig periode fra og med regnskabsåret. Mindst en gang årligt vurderes det, om omkostningerne skal reduceres eller gebyrsatsen justeres for at sikre balance.

Videre følger der af finansloven en række særlige bevillingsbestemmelser på § 24.21.01. Landbrugsstyrelsen. De særlige bevillingsbestemmelser giver blandt andet Landbrugsstyrelsen adgang til at fravige kravet om fuld omkostningsdækning for visse af styrelsens gebyrer. Endvidere giver bevillingsbestemmelserne mulighed for, at Landbrugsstyrelsen kan fravige prisstigningsloftet for plantekontrolområderne. Desuden fastsætter bestemmelserne, at Landbrugsstyrelsen i takstfastsættelsen for lovpligtige ydelser ikke skal indregne kalkulatorisk momsandel. Det bemærkes, at for indeværende finder adgangen til at fravige kravet om fuld omkostningsdækning kun anvendelse på kartoffelområdet. Her er det

kun en andel af den samlede omkostning til jordprøvetagning på arealer, der skal anvendes til dyrkning af kartofler, som finansieres af gebyret. Den resterende andel er bevillingsfinansieret.

Landbrugsstyrelsen sikrer via sin interne styring, at det alene er omkostninger som kan henføres til gebyrområdet som opgøres, når den samlede omkostning på aktiviteten beregnes og deraf afledt de fremtidige gebyrer. Den samlede omkostning inkluderer tre omkostningstyper; direkte omkostninger, støtteomkostninger og overheadomkostninger. Direkte omkostninger er den tid og de omkostninger, som styrelsen kan henføre direkte til en given aktivitet og som ikke samtidig kan henføres til øvrige aktiviteter. Støtteomkostninger er den tid og de omkostninger, som er understøttende for aktiviteterne og som kan henføres til en delmængde af styrelsens direkte aktiviteter men ikke alle direkte aktiviteterne. Endeligt tillægges alle ordninger en andel af fællesomkostningerne svarende til andel af de direkte og støttetimerne, som den enkelte ordning andrager.

Gebyrerne er fastsat i følgende bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse nr. 1031 af 26. september 2014 om betaling for plantesundhedskontrol m.m. (gebyrer for importkontrol, eksportkontrol og avlskontrol)
- Bekendtgørelse nr. 1235 af 15. december 2011 om betaling for jordprøvetagning m.v., på arealer, der skal anvendes til dyrkning af læggekartofler (gebyrer for jordprøvetagning)
- Bekendtgørelse nr. 1225 af 13. december 2011 om betaling for certificering og kontrol af virksomheder der fremstiller træemballage m.v. (gebyrer for kontrol med virksomheder der fremstiller træemballage)
- Bekendtgørelse nr. 1192 af 13. december 2012 om betaling for kontrol med skovfrø og -planter m.m. (gebyrer for herkomstkontrol)
- Bekendtgørelse nr. 1690 af 20. december 2016 om betaling for kontrol med planteformeringsmateriale (gebyrer for sortslisteoptagelse og plantenyhedsbeskyttelse)

Landbrugsstyrelsen udfører endvidere en række ydelser, der kan rekvireres som såkaldte frivillige ydelser. Priserne for disse ydelser fremgår af styrelsens prisliste. Dette gælder eksempelvis for avlskontrol af frømarker og for eksportkontrol af landbrugsmaskiner til Norge.

2.10.1.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Det foreslås, at bemyndigelsen til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i planteskadegørerlovens § 11, stk. 1, til at fastsætte gebyrer til dækning af udgifterne ved kontrollen med indførsel og udførsel af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier videreføres.

Bestemmelsen foreslås dog udvidet med henblik på at danne grundlag for opkrævning af gebyrer til dækning af Miljø- og Fødevarerministeriets omkostninger i forbindelse med kontrol og udgifter i forbindelse andre særlige ydelser og ekspeditioner, der følger af indførelsen af den nye kontrolforordning. Ifølge kontrolforordningens artikel 79, skal myndighederne f.eks. som noget nyt opkræve gebyrer for ekstra kontrolbesøg, når der er tale om besøg, som ikke ellers var planlagt og som skyldes manglende overholdelse og hvor det derfor er nødvendigt med et opfølgende besøg. Dette princip er nyt og indebærer, at der skal opkræves gebyrer for ekstra kontrolbesøg.

Videre foreslås bemyndigelsen i frølovens § 1, stk. 3, nr. 9, til at fastsætte gebyrer til dækning af udgifterne ved afprøvning, godkendelse, kontrol og administration videreført.

Det foreslås derfor, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i § 12, stk. 1, bemyndiges til at fastsætte gebyrer til dækning af omkostningerne ved kontrollen med indførsel og udførsel af planter, planteprodukter og andre objekter, der udføres efter loven eller regler fastsat i medfør af loven eller af Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov.

Det foreslås endvidere, at ministeren i § 12, stk. 2, kan fastsætte gebyrer til dækning af omkostningerne ved afprøvning, godkendelse, kontrol og administration.

Det foreslås endvidere at videreføre hjemlen i frølovens § 1, stk. 6, til at opkræve tillæg for hastebehandling af plantesundhedscertifikater for frø- og konsumvarer.

Det foreslås således i § 12, stk. 3, at bestillinger på plantesundhedscertifikater for frø og konsumvarer, der udføres til stater, der ikke er medlemmer af den Europæiske Union, mod betaling af et tillæg til certifikatgebyret kan behandles forud for tidligere modtagne bestillinger. I hastende tilfælde betales et tillæg på 50 pct. af certifikatgebyret, som fastsat efter stk. 1. I meget hastende tilfælde betales tillige et tillæg på 400 kr.

Det er hensigten, at bestemmelsen som hidtil kan anvendes i tilfælde, hvor det er nødvendigt for virksomhedernes ekspedition af hastende eksportordre på frø og konsumvarer, herunder fødevarehjælp, katastrofehjælp og lignende, til stater, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union, og som kræver et plantesundhedscertifikat som betingelse for at tillade indførsel af det pågældende parti.

2.10.2. Betaling for opgaver, der varetages af private juridiske personer (§ 13)

2.10.2.1. Gældende ret

Ifølge tekstanmærkning nr. 167, stk. 3 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fastsætte nærmere regler om opkrævning af gebyr i forbindelse med opgaver bl.a. inden for certificering af planteformeringsmateriale og sortsadministration, der varetages af en privat juridisk person efter delegation i medfør af tekstanmærkning nr. 167, stk. 1.

2.10.2.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i § 13, stk. 1, bemyndiges til at fastsætte regler om betaling for særlige ydelser og ekspeditioner, herunder godkendelse til optagelse på sortliste og certificering af planteformeringsmateriale m.v., som er henlagt til private juridiske personer i medfør af § 21, stk. 1.

Det foreslås endvidere i § 13, stk. 2, at private juridiske personer kan opkræve betaling i henhold til egen prisliste for omkostninger i forbindelse med løsning af opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, som denne har fået henlagt i medfør af § 21, stk. 1.

Endelig foreslås det i § 13, stk. 3, at betaling opkræves af den private juridiske person hos den, der har anmodet om den særlige ydelse eller ekspedition efter stk. 1, eller bestilt den pågældende opgave efter stk. 2.

2.10.3. Erindringskrivelser og rentetilskrivning ved for sen eller udeblivende betaling m.v. (§ 14)

2.10.3.1. Gældende ret

Betalingsforpligtelser, der er fastsat ved forordning, eller som følger af regler fastsat i henhold til frøloven, og som ikke opfyldes rettidigt over for den afgiftsopkrævende myndighed, tillægges, medmindre andet er fastsat ved forordning, efter frølovens § 1, stk. 7, en årlig rente svarende til renten i henhold til rentelovens § 5. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr.

Efter planteskadegørerlovens § 11, stk. 2, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, fastsætte regler om renter ved for sen indbetaling af gebyrer og om opkrævning af gebyrer for erindringsskrivelser.

Efter driftslovens § 15 tillægges betalingsforpligtelser, der er fastsat i loven eller i regler udstedt i henhold til loven, og som ikke betales, en årlig rente svarende til den i renteloven fastsatte referencesats med tillæg fra forfaldsdagen at regne. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr. For erindringsskrivelser betales et gebyr på 100 kr., som reguleres med tilpasningsprocenten i lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste med 10 delelige kronebeløb.

2.10.3.2. Miljø-og Fødevarerministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i § 14, stk. 1, bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om opkrævning af beløb, der er nævnt i § 12, herunder ved brug af særlige e-betalings-tjenester.

Den foreslåede bestemmelse er ny, og har til formål at sikre, at der ikke udføres kontrol hos virksomheder, som ikke har betalt for tidligere udført brugerfinansieret kontrol, som f.eks. importkontrol. Hensigten er i overensstemmelse med den almindelige samtidighedsgrundsætning (ydelse-mod-ydelse-principet, der indebærer, at ydelser i princippet skal udveksles samtidigt, medmindre andet aftales), at kunden har betalt for kontrollen eller reserveret pengene til betaling for denne, før kontrollen igangsættes.

I dag faktureres virksomhederne bagudrettet for den kontrol, de har fået udført. Dette sker på baggrund af oplysninger om kontrollen og kontrollens varighed.

Hensigten med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at der kan fastsætte krav om, at opkrævning af betaling for et brugerbetalt kontrolbesøg sker forud for eller i direkte forbindelse med kontrolbesøget.

Det er endvidere hensigten, at der på sigt stilles en e-betalingsløsning til rådighed, hvor kunderne kan tilgå et online betalingsmodul og indbetale forud for den kontrol, de skal have udført. Den elektroniske betalingsløsning er endnu ikke udviklet, men det er hensigten, at der etableres en e-betalingsløsning, som kan f.eks. tilgås via Landbrugsstyrelsens hjemmeside eller tilbydes til kunderne som en app, således at den let kan tilgås. Når betalingen er registreret, kan kontrollen udføres. Kunden får efter afsluttet betaling sendt en kvittering automatisk, som kan bruges til at dokumentere, hvad der er betalt for.

Hvis der under kontrollen opstår behov for at lave mere kontrol eller udstede flere certifikater end, der er betalt for på forhånd, skal der findes en løsning til at håndtere dette i betalingsmodulet. Det kan f.eks. ske ved, at der ved betalingen reserveres et beløb, som styrelsen således har en trækingsret på i tilfælde af, at der er behov for dette. Er behovet der ikke, så bortfalder reservationen. Dette er en almindelig kendt metode ved online køb. Hvis det ikke er muligt at etablere en løsning i betalingsmodulet, kan der være behov for, at udstede en manuel faktura for kontrollen efterfølgende. Da efterfølgende fakturering er ressourcekrævende, kan det være nødvendigt at indføres et faktureringsgebyr til disse situationer, når e-betaling er indført.

I tilfælde af, at kontrollen ikke finder sted alligevel, krediteres kunden for det beløb, der er betalt og reservation annulleres. Krediteringen kan enten udføres manuelt eller styres via betalingsløsningen, således at beløbet kun reserveres under betalingsprocessen og først trækkes, når kontrollen har fundet sted.

Indtil e-betalingsløsningen er etableret, og for de områder, der ikke er omfattet af betalingsløsningen, vil der ske fakturering efter afslutningen af kontrolbesøget. Det er hensigten, at der er i medfør af den foreslåede bestemmelse vil blive fastsat regler om, at gebyrer m.v. forfalder ved påkrav, og betaling skal ske senest 30 dage efter fakturaens dato.

Det foreslås i § 14, stk. 2, at betalingsforpligtelser, der er fastsat ved forordning inden for lovens område, i denne lov eller i regler udstedt i medfør af denne lov, og som ikke betales rettidigt, tillægges, medmindre andet er fastsat i Den Europæiske Unions retsakter, en årlig rente, der svarer til den fastsatte referenceniveau i renteloven med tillæg fra forfaldsdagen at regne. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr. For rykkerbreve betales et gebyr på 100 kr., som reguleres med tilpasningsprocenten i lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste hele kronebeløb, der kan deles med 10.

Med forslaget videreføres frølovens § 1, stk. 7, planteskadegørerlovens § 11, stk. 2 og driftslovens § 15 for så vidt angår hjemmehørende plantearter, der er uønskede. Den foreslåede bestemmelse er enslydende med den, der er fastsat i andre love på Miljø- og Fødevarerministeriets område, f.eks. § 4 a i lov om foderstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1000 af 2. juli 2018.

Den foreslåede bestemmelse i § 14, stk. 2, vil finde anvendelse på alle betalingsforpligtelser nævnt i lovens § 12, indtil der etableres en e-betalingsløsning i henhold til stk. 1, og for sådanne forpligtelser, der ikke omfattes af den etablerede e-betalingsløsning. Bestemmelsen finder tillige anvendelse for betalingsforpligtelser efter den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 2, hvorefter kontrolmyndigheden for den ansvarliges regning kan gennemføre de foranstaltninger, der er nødvendige for helt eller delvist at leve op til meddelt forbud eller påbud.

2.11. Kontrol og tilsyn (§ 15)

2.11.1. Gældende ret

Virksomheders og borgernes regelefterlevelse forudsætter effektivt tilsyn og kontrol med lovgivningen, og ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i frølovens § 1, stk. 3, nr. 8, jf. stk. 1 og 2, derfor bemyndiget til at fastsætte regler om kontrol med overholdelsen af bestemmelser om produktion og salg af frø, kartofler samt levende planter og plantedele, herunder fastsætte regler med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions retsakter om forhold, der er omfattet af loven. Ligeledes er ministeren i planteskadegørerlovens § 1, jf. § 2, bemyndiget til at fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af indslæbning og udbredelse af planteskadegørere, herunder fastsætte regler til gennemførelse af Den Europæiske Unions direktiver.

Der er med hjemmel i bestemmelserne udstedt en række bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse nr. 540 af 2. maj 2019 om planter, der efter bekendtgørelsens § 1 har til formål at beskytte imod spredning af visse skadegørere og sikre kvaliteten af formeringsmateriale m.v. omfattet af bekendtgørelsen. Herudover kan nævnes bekendtgørelse nr. 548 af 28. maj 2018 om avl m.v. af kartofler, ligeledes indeholder regler, der har til formål at beskytte imod spredning af visse skadegørere og sikre kvaliteten af læggemateriale m.v. omfattet af bekendtgørelsen.

Endelig er ministeren i driftslovens § 13, stk. 1, bemyndiget til at fastsætte regler om kontrol og tilsyn, som er nødvendige for anvendelse af loven eller af regler fastsat i medfør af loven. Bemyndigelsen er bl.a. udnyttet i bekendtgørelse nr. 1548 af 11. december 2015 om flyvehavre.

2.11.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges i § 15, stk. 1, til at fastsætte regler om tilsyn og kontrol med overholdelsen af loven eller de i medfør heraf fastsatte regler eller Den Europæiske Unions forskrifter om forhold omfattet af denne lov.

Med den foreslåede bemyndigelse, der hænger sammen med den foreslåede bestemmelse i § 26 om ministerens bemyndigelse til at henlægge opgaver til andre offentlige myndigheder og private juridiske personer, kan ministeren fastsætte nærmere regler for, hvordan myndighederne skal prioritere, planlægge, gennemføre og følge op på kontrollen. Den foreslåede bemyndigelse vil således være væsentlig som grundlag for, at kontrolmyndighederne lever op til en række af de centrale krav i kontrolforordningen, såfremt dele af varetagelsen af kontrolopgaverne efter denne uddelegeres til f.eks. private juridiske personer. Som eksempel kan nævnes kravene i kontrolforordningens artikel 3 om, at kontrollen skal foretages regelmæssigt på grundlag af en risikovurdering og med passende hyppighed, såfremt den som udgangspunkt skal foretages uanmeldt, og artikel 9, hvorefter der som led i kontrollen skal udarbejdes kontrolrapporter, som den kontrollerede skal have adgang til.

Det foreslås endvidere, at ministeren i § 15, stk. 2, bemyndiges til at fastsætte regler om opbevaring af oplysninger og analysemateriale med henblik på tilsyn og kontrol med overholdelsen af loven eller de i medfør heraf fastsatte regler eller Den Europæiske Unions forskrifter om forhold omfattet af denne lov.

2.12. Afgørelser, påbud og forbud – bekæmpelse og foranstaltninger for ejers regning (§ 16)

2.12.1. Gældende ret

Virksomheders og borgeres regelefterlevelse forudsætter endvidere effektiv håndhævelse af lovgivningen. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er derfor i planteskadegørerlovens § 2, nr. 1 og 3-10, bemyndiget til at fastsætte regler om påbud og forbud, som f.eks. forbud mod tilsåning eller tilplantning af arealer samt påbud om isolering af disse.

Hvis en ejer eller en bruger af et areal eller en producent, ejer, importør eller eksportør af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier undlader at gennemføre påbudte foranstaltninger, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter planteskadegørerlovens § 10 lade arbejdet udføre på den pågældende bekostning.

Efter driftslovens § 14 kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling meddele de forbud og påbud, der er nødvendige for at sikre overholdelsen af loven eller af regler fastsat i medfør af loven.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i driftslovens § 10, stk. 3, 1. pkt. bemyndiget til at fastsætte bestemmelser om, at ministeren kan lade bekæmpelse eller forebyggelse af udbredelse af flyvehavre og kæmpebjørneklo udføre, såfremt påbud herom ikke er efterkommet af ejeren eller brugeren inden for en nærmere fastsat frist. Ministeren er endvidere bemyndiget i driftslovens § 10, stk. 3, 2. pkt., til at fastsætte, at bekæmpelsen af disse arter sker helt eller delvis for ejerens eller brugerens regning. Bemyndigelsen i driftslovens § 10, stk. 3, er udnyttet ved flyvehavrebekendtgørelsens § 2, stk. 2.

2.12.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter lovens § 16, stk. 1, kan træffe de afgørelser, herunder meddele de forbud og påbud, der er nødvendige for overholdelse af loven eller af regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af loven.

De afgørelser, som ministeren bemyndiges til at fastsætte i medfør af bestemmelse, er afgørelser i forvaltningslovens forstand, hvorved der forstås en forvaltningsakt, dvs. en udtalelse, der går ud på at fastsætte, hvad der er eller skal være ret i et foreliggende tilfælde. Sådanne afgørelser kan gå ud på, at give

tilladelser f.eks. efter plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 1, om midlertidigt tilladelse til indførsel i, flytning inden for samt opbevaring og opformering i Danmark af EU-karantæneskadegørere til officielle testmæssige, videnskabelige eller uddannelsesmæssige formål, forsøg, planteforædling eller avl. Det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 2 og 3, at en tilladelse, der gives i henhold til artikel 8, stk. 1, skal omfatte en nærmere opregnet række betingelser, begrænsninger og restriktioner. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 1, træffe afgørelse om tilladelse i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 1, herunder fastsætte de nærmere vilkår for udnyttelsen af den pågældende tilladelse, jf. plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 2 og 3. Efter plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 4, skal den myndighed træffe alle de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af manglende overholdelse af vilkårene for en tilladelse meddelt i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 1. Det fremgår af bestemmelsen, at disse foranstaltninger kan være inddragelse af den tilladelse, som meddelt i henhold til artikel 8, stk. 1. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan i sådanne tilfælde i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 1, træffe afgørelse om tilladelse i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 1

Et påbud er en afgørelse i forvaltningslovens forstand, der går ud på at præcisere, hvordan den ansvarlige skal overholde lovgivningen. Påbud meddeles som udgangspunkt skriftligt med angivelse af en frist for efterkommelse. Som eksempel kan nævnet påbud om at bekæmpe flyvehavre.

Et forbud er en afgørelse i forvaltningslovens forstand, der går ud på at præcisere, hvad en virksomhed eller en landmand skal undlade at gøre for at overholde lovgivningen. Som eksempel kan nævnes forbud mod flytning af planter, hvor der er mistanke om forekomst af skadegørere, indtil analyseresultatet fra et officielt laboratorium foreligger. Som illustreret ved det sidste eksempel kan et forbud være midlertidigt, og i den nævnte situation vil det typisk blive ophævet, når kontrolmyndigheden på baggrund af analyseresultatet har konstateret, at der ikke er forekomst af skadegørere.

Ud over påbud om helt konkrete handlinger vil der eksempelvis også kunne gives påbud om at fremsende dokumentation for, at der er rettet op på overtrædelser. Der kan i den forbindelse både fastsættes en frist for indsendelse af dokumentationen og en frist for gennemførelse af de nødvendige tiltag.

Som det fremgår, vil indholdet i de enkelte påbud og forbud afhænge af den konkrete situation.

Som udgangspunkt skal påbud og forbud meddeles til den ansvarlige for virksomheden, f.eks. en gartner eller en landmand. Dog kan kontrolmyndigheden i nødvendigt omfang meddele påbud og forbud til personer, som repræsenterer virksomhedsejeren, for eksempel en ansat, der i kontrolsituationen håndterer planter, uden at disse personer som sådan er ansvarlig for herfor. Muligheden for at meddele påbud og forbud til den person, som aktuelt håndter f.eks. planter gælder også i tilfælde, hvor kontrolmyndigheden ikke umiddelbart kan fastslå det formelle ejer- og ansvarsforhold. Dette kan f.eks. være tilfældet i e-handelssituationer.

I de fleste tilfælde forudsætter påbud og forbud, at kontrolmyndigheden har konstateret en overtrædelse. Det vil dog i medfør af bestemmelsen være muligt at meddele påbud og forbud allerede på det tidspunkt, hvor det er åbenlyst, at der vil ske en overtrædelse af reglerne, hvis forholdet ikke rettes.

Det foreslås endvidere, at ministeren i henhold til § 16, stk. 2, 1. pkt., kan bestemme, at påbud eller forbud meddelt i medfør af stk. 1 skal gennemføres for den ansvarliges regning.

Med den foreslåede bestemmelse gives der kontrolmyndigheden hjemmel til at gennemføre de foranstaltninger, som er nødvendige for at helt eller delvist at leve op til et meddelt forbud eller påbud, og pålægge den ansvarlige at refundere tilsynsmyndigheden de dermed forbundne udgifter.

Den foreslåede bestemmelse vil kunne anvendes i situationer, hvor det f.eks. plantesundhedsmæssigt er nødvendigt at gennemføre foranstaltningerne, og den ansvarlige enten ikke kan eller ikke vil gøre dette

inden for en rimelig frist. Bestemmelsen vil f.eks. endvidere kunne anvendes til at foretage bekæmpelse af flyvehavre.

Det foreslås endvidere i § 16, stk. 2, 2. pkt., at lovens § 17 om pligt til at yde bistand og § 18 om adgang uden retskendelse finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med kontrolmyndigheden gennemførelse af foranstaltningerne for den ansvarliges regning. Der henvises til afsnit 2.13. og 2.14., og bemærkningerne til §§ 17 og 18 nedenfor.

Bestemmelsen, der er en videreførelse af planteskadegørerlovens § 10, 2. pkt. er særligt rettet mod de tilfælde, der er tale om, at f.eks. planter med konstateret forekomst af skadegørere befinder sig i et aflåst produktionslokale, og hvor det plantesundhedsmæssigt er afgørende, at kontrolmyndigheden får mulighed for at komme i besiddelse af de pågældende planter med henblik på efterfølgende destruktion.

2.13. Bistand under kontrolbesøg (§ 17)

2.13.1. Gældende ret

Efter frølovens § 2, stk. 2, skal virksomheder omfattet af loven efter anmodning give ministeren de oplysninger, der er nødvendige for kontrollen med overholdelsen af fastsatte bestemmelser, og skal yde fornøden bistand ved gennemførelsen af kontrollen.

Efter planteskadegørerlovens § 4, stk. 2, skal ejere eller brugere af arealer og producenter, ejere, importører eller eksportører af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier yde fornøden bistand ved gennemførelse af eftersyn efter § 4, stk. 1.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan efter planteskadegørerlovens § 5 vederlagsfrit udtage prøver af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier til undersøgelse for forekomst af planteskadegørere, og afkræve ejere eller brugere af arealer og producenter, ejere, importører eller eksportører af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier foreliggende oplysninger, som er nødvendige for at træffe beslutninger efter loven eller regler fastsat i medfør af loven.

2.13.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Med den foreslåede bestemmelse i § 17 videreføres pligten til at yde myndigheden bistand i forbindelse med kontrol. Bestemmelsen er dog tilpasset sprogligt, så den svarer til lignende bestemmelser i anden lovgivning på Miljø- og Fødevarerministeriets område, som f.eks. § 20 i økologiloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 21 af 4. januar 2017.

Det foreslås i § 17, stk. 1, at den, der er omfattet af reglerne i denne lov, af regler fastsat i medfør af denne lov eller af bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af denne lov, efter anmodning fra ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling eller den, ministeren bemyndiger hertil, skal give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som er påkrævet af hensyn til gennemførelse af kontrol efter loven, samt vederlagsfrit yde ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, fornøden bistand ved kontrol, undersøgelser og udtagning af prøver, kopiering og udlevering af skriftligt materiale og udskrifter af oplysninger, som opbevares i elektronisk form.

Pligten til at medvirke ved kontrol omfatter såvel afgivelse af oplysninger, som myndigheden anser for nødvendige for kontrollen, som praktisk bistand i forbindelse med kontrol. Bistanden kan bl.a. bestå i identifikation og kopiering af dokumenter, samt udtagning, indpakning og forsendelse af prøve. Det er præciseret i bestemmelsen, at den fornødne bistand skal ydes vederlagsfrit.

Oplysningspligten vil være begrænset af retssikkerhedslovens § 10, hvorefter bestemmelser i lovgivningen m.v. om pligt til at meddele oplysninger til myndigheden ikke gælder i forhold til mistænkte, hvis der er konkret mistanke om, at en enkeltperson eller en juridisk person har begået en lovovertrædelse,

der kan medføre straf, medmindre det kan udelukkes, at de oplysninger, som søges tilvejebragt, kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse. Den foreslåede bestemmelse vil dermed ikke kunne anvendes i tilfælde, hvor der foreligger mistanke om et strafbart forhold, medmindre der er tale om at tilvejebringe oplysninger til brug for behandlingen af andre spørgsmål end fastsættelse af straf. I de tilfælde, hvor der foreligger mistanke om et strafbart forhold, må kontrolmyndigheden gå frem efter retsplejelovens regler.

Det foreslås endvidere i § 17, stk. 2, at ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, som led i løsningen af opgaver i henhold til loven eller til regler, som er fastsat i medfør af loven eller Den Europæiske Unions forordninger om forhold om fattet af denne lov, vederlagsfrit kan medtage dokumenter, herunder udskrift af elektroniske data eller kopier heraf, samt vederlagsfrit medtage eller udtage prøver af planter, planteprodukter og andre objekter mod kvittering.

Myndighederne vil vederlagsfrit kunne forlange udskrifter af data, der er opbevaret elektronisk og kopier af relevant materiale. Det vil dog kun være oplysninger, som er af direkte betydning for kontrollen, der kan kræves afgivet i medfør af den pågældende bestemmelse.

Myndighederne vil med bestemmelsen vederlagsfrit kunne forlange prøver af planter, planteprodukter og andre objekter af enhver art mod kvittering, som led i løsningen af opgaver i henhold til loven eller til regler, som er fastsat i medfør af loven eller Den Europæiske Unions forordninger om forhold om fattet af denne lov. Der kan f.eks. være tale om udtagning af blindprøver. Ved blindprøver forstås, at der udtages prøver af f.eks. planter uden synlige symptomer. Det vil i henhold til den foreslåede bestemmelse være muligt for plantesundhedsmyndigheden vederlagsfrit at udtage prøver i forbindelse med undersøgelser af den generelle plantesundhedstilstand i Danmark i medfør af § 7.

2.14. Adgang uden retskendelse (§ 18)

2.14.1. Gældende ret

For at sikre, at kontrolmyndigheden har mulighed for at gennemføre det forudsatte tilsyn og kontrol på planteområdet, indeholder både frøloven, planteskadegørerloven og driftsloven bestemmelser om adgang uden retskendelse.

Det fremgår således af frølovens § 2, stk. 1, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling eller den, ministeren bemyndiger hertil, mod behørig legitimation og uden retskendelse har adgang til registrede virksomheder, hvor det er påkrævet af hensyn til kontrollen med overholdelse af bestemmelser fastsat efter loven, og kan vederlagsfrit udtage prøver til undersøgelse.

Det fremgår endvidere af planteskadegørerlovens § 4, stk. 1, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling med henblik på at gennemføre bekæmpelse eller for at forebygge indslæbning og udbredelse af planteskadegørere kan foretage eftersyn af offentlig og privat ejendom og transportmidler. Eftersynet skal efter bestemmelsen være nødvendigt for at kontrollere overholdelsen af gældende bestemmelser eller for at træffe beslutning om fastsættelse af regler efter lovens § 1 og kan ske uden retskendelse. På forlangende skal nødvendigheden af eftersynet begrundes og legitimation skal forevises.

Endelig fremgår det af driftsloven § 13, stk. 2, at ministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, har til enhver tid mod behørig legitimation adgang til arealer omfattet af loven med henblik på gennemførelse af kontrol og løsning af opgaver i henhold til loven eller regler fastsat i medfør af loven. Politiet yder om nødvendigt bistand hertil.

Ved kontrollen skal kontrolmyndigheden bl.a. overholde lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, jf. lov nr. 442 af 9. juni 2004 med senere ændringer (herefter retssikkerhedsloven). Retssikkerhedslovens kapitel 2 og 3 finder efter retssikkerhedslovens §

1, stk. 1, anvendelse ved tvangsindgreb, som foretages af den offentlige forvaltning uden for strafferetsplejen, og som består i husundersøgelse eller undersøgelse eller beslaglæggelse af breve og andre papirer.

Formålet med retssikkerhedsloven er at sikre borgeres og virksomheders rettigheder, når myndigheder anvender tvangsindgreb uden for strafferetsplejen. Kontrolmyndighedens fysiske kontrol betragtes normalt som et tvangsindgreb. Loven øger virksomhedernes retssikkerhed ved bl.a. at stille krav i forhold til varsel, bistand, repræsentation og skriftlige information.

Alle private virksomheder er beskyttet af retssikkerhedsloven. Offentlige virksomheder, lokaler på private virksomheder med fuld offentlig adgang (f.eks. butikslokaler) samt kontrol, der alene foretages i det fri eller på marker, er ikke omfattet af alle bestemmelser i loven. Rekvireres kontrollen af virksomheden er den ikke omfattet af varslingsreglerne i retssikkerhedsloven, idet der ikke er tale om et tvangsindgreb.

Kontrollen skal efter retssikkerhedslovens § 5, stk. 1 og 2, som udgangspunkt varsles og begrundes over for borgeren mindst 14 dage før kontroltidspunktet. Begrundelsen skal forklare lovhjemlen og den konkrete anledning til den forestående kontrol. Disse krav opfyldes ved at sende et varslingsbrev mindst 14 dage før, kontrollen foretages. I visse tilfælde kan der efter retssikkerhedslovens § 5, stk. 4, dog foretages en kontrol uden varsel. Dette gælder bl.a. i tilfælde, hvor formålet med kontrollen ville forspildes ved varsel.

Tilsynsmyndigheden har ikke adgang uden retskendelse i de tilfælde, hvor der med rimelig grund foreligger mistanke om en strafbar overtrædelse. I et sådant tilfælde skal kontrolmyndigheden gå frem efter retsplejelovens regler.

2.14.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Med den foreslåede bestemmelse i § 18 videreføres adgangen for ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling til foretage tvangsindgreb uden retskendelse. Bestemmelsen er dog tilpasset sprogligt, så den svarer til lignende bestemmelser i anden lovgivning på Miljø- og Fødevareministeriets område, som f.eks. § 11 i lov om gødning og jordforbedringsmidler, jf. lovbekendtgørelse nr. 16 af 4. januar 2017.

Det foreslås således i lovforslagets § 18, stk. 1, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling eller den, ministeren bemyndiger hertil, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til offentlig og privat ejendom, lokaliteter, transportmidler, forretningsbøger, papirer m.v., herunder også materiale, der opbevares i elektronisk form, for at tilvejebringe oplysninger, der er nødvendige til brug for løsning af opgaver i henhold til denne lov, regler fastsat i medfør af loven eller bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af loven.

Med udtrykket ”den, ministeren bemyndiger hertil”, gives der mulighed for, at andre, såsom repræsentanter for EU-Kommissionen og EU’s Revisionsret, ifølge med repræsentanter for de danske myndigheder, kan medvirke ved kontrollen. Denne mulighed indebærer ikke, at de pågældende EU-repræsentanter kan træffe beslutninger inden for lovens område. Sådanne beslutninger kan kun træffes af de danske myndigheder. Repræsentanter for tilsynsmyndigheden og bemyndigede personer skal forevise nødvendig legitimation for den ansvarlige eller en repræsentant for denne.

Som udgangspunkt skal dette ske, inden kontrollen påbegyndes, men er ejeren eller en repræsentant for denne ikke til stede, kan kontrollen gennemføres uden at forevise legitimation. Kommer ejeren eller en repræsentant for denne til stede senere, forevises legitimationen på dette tidspunkt.

Med den foreslåede bestemmelse gives der adgang til, at myndigheden kan foretage tvangsindgreb uden retskendelse, idet der er tale om kontrolforanstaltninger, og en domstolsprøvelse derfor i overvejende grad vil blive af formel karakter. Den foreslåede bestemmelse i § 18, stk. 1, er nødvendig, da der kan

forekomme tilfælde, hvor et kontrolbesøg skal gennemføres uvarslet f.eks. i henhold til artikel 9, stk. 4, i kontrolforordningen, og uden at sagen forsinkes ved, at myndigheden skal indhente retskendelse.

Som det fremgår af bestemmelsen, så kan tvangsindgreb kun finde anvendelse, hvis det skønnes nødvendigt for løsning af opgaver efter loven eller EU-reguleringen. Det almindelige proportionalitetsprincip indebærer, at myndigheden til enhver tid er forpligtet til at anvende den mindst indgribende reaktion, som er tilstrækkelig til opnåelse af formålet.

Kontrollen kan ske uden retskendelse og skal gennemføres i overensstemmelse med retssikkerhedsloven). Retssikkerhedslovens kapitel 2 og 3 finder efter retssikkerhedslovens § 1, stk. 1, anvendelse ved tvangsindgreb, som foretages af den offentlige forvaltning uden for strafferetsplejen, og som består i husundersøgelse eller undersøgelse eller beslaglæggelse af breve og andre papirer.

Formålet med retssikkerhedsloven er at sikre borgernes og virksomheders rettigheder, når myndigheder anvender tvangsindgreb uden for strafferetsplejen. Kontrolmyndighedens fysiske kontrol betragtes normalt som et tvangsindgreb. Loven øger virksomhedernes retssikkerhed ved bl.a. at stille krav i forhold til varsel, bistand, repræsentation og skriftlig information.

Alle borgere og private virksomheder er beskyttet af retssikkerhedsloven. Offentlige virksomheder, lokaler på private virksomheder med fuld offentlig adgang (f.eks. butikslokaler) samt kontrol, der alene foretages i det fri eller på marker, er ikke omfattet af alle bestemmelser i loven. Rekvireres kontrollen af virksomheden, er den ikke omfattet af varslingsreglerne i retssikkerhedsloven, idet der ikke er tale om et tvangsindgreb.

Kontrollen skal efter retssikkerhedslovens § 5, stk. 1 og 2, som udgangspunkt varsles og begrundes over for borgeren mindst 14 dage før kontroltidspunktet. Begrundelsen skal forklare lovhjemlen og den konkrete anledning til den forestående kontrol. Disse krav opfyldes ved at sende et varslingsbrev mindst 14 dage før, kontrollen foretages. I visse tilfælde kan der efter retssikkerhedslovens § 5, stk. 4, dog foretages en kontrol uden varslingsbrev. Dette gælder bl.a. i tilfælde, hvor formålet med kontrollen ville forspildes ved varslingsbrev.

Kontrolmyndigheden har ikke adgang uden retskendelse i de tilfælde, hvor der med rimelig grund foreligger mistanke om en strafbar overtrædelse. I et sådant tilfælde skal kontrolmyndigheden gå frem efter retsplejelovens regler.

Retten til adgang uden retskendelse omfatter såvel offentlige og private ejendomme, lokaliteter og transportmidler, såsom landbrugsbedrifter og virksomheder m.v., herunder lokaler og køretøjer, der anvendes som led i virksomheden. Kontrolmyndigheden har endvidere ret til at gøre sig bekendt med alt skriftligt materiale, der opbevares i elektronisk form, i det omfang det skønnes nødvendigt for at udøve kontrol efter loven og uanset opbevaringssted. Det bemærkes, at kontrollen kan gennemføres på lokaliteter, hvor en opdeling i en privat og en forretningsmæssig del ikke er mulig. Det er derfor ikke muligt at begrænse adgangen til kontrol inklusive retten til at gennemse dokumenter m.v. til den forretningsmæssige del. Dette gælder også i situationer, hvor kontrollen gennemføres for at vurdere, om der på stedet er erhvervsmæssige aktiviteter omfattet af særligt plantesundhedslovgivningen.

Det bemærkes, at der i forbindelse med kontrollen kan være behov for at foretage fotografiske optagelser eller lignende. Lovforslaget tilsigter ingen ændringer i den allerede eksisterende praksis med hensyn til adgangen til at fotografere, når dette skønnes nødvendigt. Det kan f.eks. være for at sikre bevis til brug for en eventuel senere straffesag eller til brug for klarlæggelse og nærmere undersøgelse af, om der foreligger en overtrædelse.

Det forudsættes, at fotografering som hidtil anvendes med mådehold, og kun når dette er nødvendigt for at kunne dokumentere forhold af betydning for afgørelse af en kontrolsag, og hvor disse forhold enten er af flygtig karakter eller er vanskelige at beskrive verbalt.

Fotografier behandles i overensstemmelse med den øvrige lovgivning om dokumenter og oplysninger som fastsat i f.eks. forvaltningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014, som ændret ved lov nr. 503 af 23. maj 2018, databeskyttelsesforordningen, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016, og databeskyttelsesloven, jf. lov nr. 502 af 23. maj 2018. Det betyder bl.a., at fotografier, ligesom andre dokumenter i sagen, skal journaliseres. Ligesom det gør sig gældende for andre dokumenter m.v., der skal indgå i afgørelsens faktiske grundlag, forudsættes det, at der i forbindelse med en partshøring oplyses om fotograferingen eller prøveudtagninger.

Den foreslåede bestemmelse i § 18 finder også anvendelse i situationer, hvor det af plantesundhedsmæssige grunde skønnes nødvendigt at skaffe sig hurtig adgang til private ejendomme. Dette kan f.eks. være i tilfælde, hvor der fra offentligheden er modtaget oplysninger om mistanke om fund af en prioriteret EU-karantæneskadegørere. Sådanne oplysninger kan være tilstrækkelig troværdige til at kræve opfølgning fra plantesundhedsmyndigheden uden at være tilstrækkeligt underbyggede til en ransagningskendelse efter retsplejeloven. I sådanne tilfælde kan der opstå et akut behov for at skaffe sig adgang, hvis der eksempelvis ikke er personer til stede på den private ejendom.

Offentlige myndigheder har som udgangspunkt ikke ret til at anvende magt. I den forbindelse omfatter magtanvendelse også tilsynsmyndighedernes ret til at skaffe sig adgang til private ejendomme, hvis det forudsætter behov for at gennembryde eller fjerne hindringer som eksempelvis en låst dør eller en ejer, som nægter kontrolmyndigheden adgang. I sådanne situationer er det kun politiet, som er tillagt magt-anvendelsesbeføjelser til at gennemtvinge retten til adgang uden retskendelse.

Det foreslås derfor i § 18, stk. 2, at politiet yder om nødvendigt bistand til gennemførelse af den i § 18, stk. 1 nævnte kontrol, og at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte nærmere regler herom. Med den foreslåede bestemmelse gives der således mulighed for, at kontrolmyndigheder med bistand fra politiet kan få adgang, hvis det er nødvendigt at gennembryde eller fjerne hindringer for at kunne varetage opgaver inden for lovens område.

Den foreslåede bestemmelse i § 18 forventes som hidtil kun undtagelsesvis at blive bragt i anvendelse.

2.15. Offentliggørelse af kontrolresultater (§ 19)

2.15.1. Gældende ret

Efter frølovens § 1, stk. 3, nr. 8, er ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiget til at fastsætte regler om offentliggørelse af kontrol- og analyseresultater samt resultaterne af den officielle sortsafprøvning.

Bemyndigelsen er bl.a. udnyttet ved sortslistebekendtgørelsens § 11, hvorefter TystofteFonden hvert år underretter anmelderne om resultaterne af den officielle værdiafprøvning og offentliggør afprøvningsresultaterne. Efter anmodning fra en anmelder kan TystofteFonden undlade at offentliggøre foreløbige afprøvningsresultater, jf. sortslistebekendtgørelsens § 11, 2. pkt.

Det fremgår endvidere af frølovens § 1 a, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling ved fastsættelse af regler efter § 1, stk. 3, nr. 8, kan fastsætte regler om offentliggørelse med navns nævnelse af resultater samt art og omfang af sanktioner på grundlag af kontrol, som gennemføres i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven, jf. § 1 a, stk. 1, 1. pkt. Ministeren kan efter § 1 a, stk. 1, 2. pkt., fastsætte regler om, at klage ikke har opsættende virkning.

Bemyndigelsen er udnyttet ved kartoffelbekendtgørelsens § 44, hvorefter Landbrugsstyrelsen offentliggør resultater på grundlag af kontrollen. Offentliggørelsen indeholder navn, adresse og autorisationsnummer på virksomheder autoriseret efter bekendtgørelsens §§ 4 og 5 samt resultatet af en gennemført avlskontrol, som er inklusiv en eventuel laboratorieanalyse for forekomst af virus ved undersøgelse af knolde til høst. Formålet med offentliggørelsesordningen er at give slutbruger mulighed for

at træffe et kvalificeret valg i relation til avlsklasse og sort ved indkøb af læggemateriale. Offentliggørelsen sker ved afslutningen af avlskontrollen. De berørte bliver orienteret om offentliggørelsen ved fremsendelse af den endelige avlskontrolrapport. Oplysningerne har – som det fremgår ovenfor – en sådan karakter, at de kan henføres til læggekartoffelavlaren, der efter omstændighederne kan være en bestemt fysisk person. Offentliggørelsen omfatter ikke oplysninger om egentlige lovovertrædelser eller sanktioner.

Bemyndigelsen er endvidere udnyttet i sædekornsbekendtgørelsens § 53, stk. 2, hvoraf det fremgår, at TystofteFondens kontrol- og analyse resultater offentliggøres. Formålet med offentliggørelsesordningen er at oplyse om analyseresultater vedr. partier af sædekorn, der er anmeldt til certificering, men solgt inden analyseresultaterne foreligger. Offentliggørelsen indeholder oversigter over de enkelte virksomheders produktion af partier af vintersæd og vårsæd efter de danske kvalitetsnormer, vandindhold i prøver udtaget stikprøvevis af sædekornspartierne. Offentliggørelsen finder sted årligt, men omfatter ikke oplysninger om lovovertrædelser eller sanktioner.

Der findes tilsvarende offentliggørelsesbestemmelse i grønsagsfrøbekendtgørelsens § 45, stk. 2 og markfrøbekendtgørelsens § 53, stk. 2.

For så vidt angår bestemmelsen i grønsagsfrøbekendtgørelsen har den ikke hidtil været anvendt i praksis, mens bestemmelsen i markfrøbekendtgørelsen er udnyttet, således at der offentliggøres en statistik over producerede certificerede partier af markfrø og producerede henholdsvis godkendte eller kasserede avlspartier af de enkelte arter.

Endelig er bemyndigelsen udnyttet ved bekendtgørelse nr. 660 af 31. maj 2018 om fødevarerkontrol og offentliggørelse af kontrolresultater. Bekendtgørelsen indeholder reglerne om den såkaldte Smiley-ordning på fødevarerområdet, der administreres af en anden styrelse under Miljø- og Fødevareministeriet, Fødevarestyrelsen. Hjemmelsgrundlaget for Smiley-ordningen omfatter ud over frøloven, primært lov om fødevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 999 af 2. juli 2018 og økologiloven, lovbekendtgørelsen nr. 21 af 4. januar 2017, samt landbrugsstøtteleven, jf. lovbekendtgørelse nr. 231 af 22. marts 2018.

Efter frølovens § 1 a, stk. 2, kan ministeren endvidere fastsætte regler om, på hvilken måde og i hvilken form virksomheder skal offentliggøre kontrolresultater efter stk. 1, herunder på hvilke betingelser virksomheder kan fritages for pligten til at gøre kontrolresultater tilgængelige.

Ministerens for fødevarer, fiskeri og ligestilling er herudover bemyndiget i frølovens § 1 a, stk. 3, 1. pkt., til at fastsætte formen for og omfanget af offentliggørelse, herunder at offentliggørelse kan ske elektronisk. Ministeren kan efter frølovens § 1 a, stk. 3, 2. pkt., bestemme, at visse resultater ikke skal offentliggøres.

Endelig kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter frølovens § 1 a, stk. 4, 1. pkt., bestemme, at offentliggørelse skal ske på grund af et af ministeren oprettet edb-informationssystem vedrørende kontrolresultater. Ministeren kan efter frølovens § 1 a, stk. 4, 2. pkt., på ethvert tidspunkt, herunder periodisk, videregive såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger fra informationssystemet til en ubestemt kreds af modtagere.

Efter frølovens § 1 a, stk. 4, 3. pkt., har enhver adgang til fra informationssystemet at få meddelt oplysninger, der enten har været offentliggjort, eller som skal offentliggøres. Adgangen omfatter såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger.

2.15.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser

Med den foreslåede bestemmelse i § 19 foreslås bemyndigelser til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i frølovens § 1, stk. 3, nr. 8, og § 1 a, til at etablere offentliggørelsesordninger inden for planteområdet videreført, idet bestemmelsen dog foreslås tilpasset sprogligt, så den svarer til lignende bestemmelser i anden lovgivning på Miljø- og Fødevarerministeriets område.

Den foreslåede bemyndigelse er udformet som en generel hjemmel, der omfatter alle kontrolresultater på planteområdet. Det er dog hensigten, at muligheden for at offentliggøre oplysninger om sanktioner begrænses til ordninger, der er forbrugerorienterede og dermed bidrager til relevant forbrugeroplysning for derigennem at understøtte fair konkurrencevilkår – særligt Smiley-ordningen.

Vurderingen af, om bemyndigelsesbestemmelsen skal udnyttes til at etablere en offentliggørelse på et bestemt område, vil ske med udgangspunkt i de kriterier, som er anbefalet i betænkning nr. 1516/2010 om offentlige myndigheders offentliggørelse af kontrolresultater, afgørelser mv. Disse kriterier fremgår i form af en "tjekliste" i betænkningens kapitel 4, punkt 6, som indeholder seks spørgsmål, som det i betænkningen anbefales, at man gennemgår forud for indførelsen af nye ordninger med systematisk offentliggørelse af oplysninger om kontrolresultater og afgørelser m.v. på internettet i ikke-anonymiseret form.

Som det fremgår af betænkningen, skal der være et konkret behov for, at der sker offentliggørelse på en sådan måde, at navne på fysiske eller juridiske personer fremgår eller kan udledes af det offentliggjorte. Hvis der under ordningen forventes offentliggjort oplysninger om den enkelte fysiske eller juridiske person, hvis offentliggørelse i almindelighed må betragtes som værende særligt indgribende, taler det imod at etablere ordningen.

Der skal være samfundsmæssige hensyn, som taler for at etablere ordningen, og disse samfundsmæssige interesser skal være så tungtvejende, at ordningen – på trods af karakteren af de oplysninger om fysiske og juridiske personer, som forventes offentliggjort under ordningen – bør etableres.

Der skal være klar lovhjemmel til at etablere ordningen, og det skal af bemærkningerne fremgå, hvordan der med den påtænkte ordning vil kunne tænkes at ske fravigelse af persondataloven og de almindelige regler om tavshedspligt. Det skal i den forbindelse understreges, at databeskyttelsesforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF) og databeskyttelsesloven (lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger) fastlægger de persondataretlige rammer for de offentliggørelsesordninger, som etableres med hjemmel i lovforslagets § 19.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at de allerede iværksatte offentliggørelsesordninger for kontrolresultater på planteområdet, herunder Smiley-ordningen, efter Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering er i overensstemmelse med disse databeskyttelsesregler. Smiley-ordningen blev forinden iværksættelsen forelagt Datatilsynet til udtalelse.

Som led i etableringen af en offentliggørelsesordning skal der slutteligt tages stilling til, hvilke regler der af retssikkerhedsmæssige grunde bør opstilles administrativt for forvaltningsmyndighedernes behandling af sager, som falder ind under den påtænkte offentliggørelsesordning.

Den foreslåede bestemmelse i § 19 er udformet således, at de nævnte seks kriterier kan opfyldes.

2.15.3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i § 19, stk. 1, 1. pkt., udtrykkeligt bemyndiges til at fastsætte regler om offentliggørelse med navns nævnelser af resultater samt art og omfang af sanktioner på grundlag af kontrol, som gennemføres i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven eller af Den Europæiske Unions forordninger.

Hjemlen til offentliggørelse omfatter resultaterne dels fra ordinær offentlig kontrol med både national lovgivning og fællesskabslovgivning, dels fra andre relevante offentlige kontroller, f.eks. resultater fra kontrolkampagner. Offentliggørelsen under Smiley-ordningen vil omfatte både gode og dårlige kontrolresultater, herunder indskærpsler, påbud, forbud, politianmeldelser m.v.

Det foreslås endvidere, at ministeren i § 19, stk. 1, 2. pkt., bemyndiges til at fastsætte regler om, at klage ikke har opsættende virkning på offentliggørelsen. Erfaringerne fra fødevareområdet viser, at kontrolresultaterne skal offentliggøres hurtigst muligt efter kontrollen, for at resultaterne er relevante for forbrugerne. I henhold til bestemmelsen bliver det derfor muligt at offentliggøre kontrolresultater, inden klagemulighederne er udtømte, eller inden der er faldet endelig dom. Hvis et kontrolresultat påklages eller indbringes for domstolene, vil det offentliggjorte kontrolresultat efterfølgende i relevant omfang blive korrigeret, hvis klageren får medhold ved klageinstansen henholdsvis frifindes af domstolene.

Det foreslås i § 19, stk. 2, 1. led, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, på hvilken måde og i hvilken form kontrolresultaterne skal gøres tilgængelige for offentligheden. Som led i Smiley-ordningen skal detailvirksomheder offentliggøre kontrolresultaterne ved ophængning i detailvirksomhederne og på deres evt. egne hjemmesider. Engrosvirksomheder skal offentliggøre kontrolresultaterne på deres hjemmesider.

Virksomheder kan i øvrigt frit anvende kontrolresultaterne i markedsføring, så længe det ikke er vildledende. Herved får virksomhederne et positivt incitament til at sikre overholdelse af lovgivningen.

Det foreslås i § 19, stk. 2, 2. led, at ministeren bemyndiges til at fritage virksomheder for pligten til at gøre kontrolresultater tilgængelige. På fødevareområdet er virksomheder uden fast kontrolfrekvens således fritaget fra at offentliggøre deres kontrolrapporter på deres hjemmeside, da de kan være adskillige år gamle og derfor ikke aktuelle.

Det foreslås i § 19, stk. 3, 1. pkt., at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om formen for og omfanget af offentliggørelse, herunder at offentliggørelse kan ske i elektronisk form.

På fødevareområdet sker der løbende offentliggørelse af kontroloplysninger på internettet. Kontrolresultaterne bliver sammenfattet i en lettilgængelig kategorisering på basis af objektive kriterier, som på detailområdet bliver anskueliggjort ved grafiske symboler – de såkaldte smileyer.

Det foreslås i § 19, stk. 3, 2. pkt., at ministeren tillægges kompetence til at bestemme, at visse resultater ikke skal offentliggøres. Formålet med offentliggørelsen er at sikre forbrugerne relevant og aktuel information, og der kan være kontrolresultater, der vil være mindre relevante for forbrugerne. Offentliggørelse kan eksempelvis være vildledende, hvis den er baseret på en enkelt observation og ikke på et egentlig kontrolbesøg. Som eksempel kan nævnes en situation, hvor det ved en administrativ kontrol er konstateret, at en registreringspligtig virksomhed er registreret hos den relevante myndighed. En sådan kontrol, hvor der udarbejdes en kontrolrapport uden anmærkninger, kunne forlede forbrugerne til at tro, at der er gennemført en egentlig fysisk kontrol, hvor alt er fundet at være i orden. Resultatet af sådanne administrative kontroller vil derfor ikke blive omfattet af offentliggørelsen.

Det foreslås i § 19, stk. 4, 1. pkt., at ministeren tillægges kompetence til at bestemme, at offentliggørelse skal ske på grundlag af et af ministeren oprettet elektronisk informationssystem vedrørende kontrolresultater. Under Smiley-ordningen bliver kontrolrapporterne offentliggjort på internettet på hjemmesiden findsmiley.dk

Endelige foreslås det i § 19, stk. 4, 2.-4. pkt., at ministeren tillægges kompetence til - til brug for offentliggørelse - på ethvert tidspunkt, herunder periodisk, at videregive såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger fra informationssystemet til en ubestemt kreds af modtagere. Enhver har adgang til fra informationssystemet at få meddelt oplysninger, som enten har været offentliggjort, eller som skal offentliggøres. Adgangen omfatter såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger.

2.16. Obligatorisk digital kommunikation (§ 20)

2.16.1. Gældende ret

Der findes ingen bestemmelser i hverken frøloven eller planteskadegørerloven til at fastsætte krav om obligatorisk digital kommunikation mellem virksomhederne på den ene side og på den anden side Miljø- og Fødevareministeriet.

Som led i udmøntningen af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015 vedtog Folketinget i juni 2012 lov om Digital Post fra offentlige afsendere, jf. lovbekendtgørelse nr. 801 af 13. juni 2016 (her- efter lov om offentlig digital post). Lov om offentlig digital post indebærer, at det som hovedregel er obligatorisk for borgere og virksomheder at have en digital postkasse til brug for modtagere af digital post fra det offentlige. Loven giver myndighederne ret til at sende meddelelser, dokumenter m.v. digitalt til borgere og virksomheder. Loven fastslår, at digitale meddelelser fremsendt gennem løsningen har samme retsvirkning som meddelelser, dokumenter m.v., der sendes som traditionel papirpost.

På læggekartoffelområdet fremgår det af kartoffelbekendtgørelsens § 9, at læggekartoffelavlere hvert år skal anmelde til landbrugsstyrelsen, hvilke arealer der påtænkes anvendt til avl af læggekartofler med henblik på styrelsens udtagning af jordprøver til brug for undersøgelse for forekomst af planteskadegø- rerer kartoffelcystenematoder.

Herudover skal læggekartoffelavlere efter kartoffelbekendtgørelsens § 13, stk. 1, give Landbrugsstyrelsen oplysninger om læggematerialet med henblik på styrelsens marksyn som forudsætning for godken- delse af avlen af læggekartofler, jf. kartoffelbekendtgørelsens § 24.

For begge typer af henvendelser gælder det, at henvendelsen til Landbrugsstyrelsen skal ske ved brug af et særligt skema. Med henblik på at sikre en bedre, hurtigere og mere effektiv sagsbehandling til gavn for erhvervet, har Landbrugsstyrelsen gjort det muligt at anvende Miljø- og Fødevareministeriets por- talløsning Tast selv-service til at foretage de pågældende henvendelser.

Derudover er det fast praksis for så vidt angår anmeldelse af arealer til avlskontrol og høstede avlspar- tier, der anmeldes til certificering til TystofteFonden, at disse anmeldelser foregår digitalt. Det samme gælder for indberetninger af resultater fra avlskontrollen. Anmeldelser og indberetning sker via en por- talløsning, via system til system løsninger og i enkelte tilfælde via e-mail. Samtidig sender TystofteFon- den afgørelser om godkendelse af avlspartier og godkendelse af certificerede partier elektronisk til virk- somhederne. Godkendelser sendes via system til system-løsninger og e-mail. Den digitale kommunika- tion bidrager til hurtig og effektiv sagsbehandling ved TystofteFonden.

2.16.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser

Det fremgår af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi for 2016-2020 "Et stærkere og mere trygt di- gitalt samfund", at et af de tre mål for udviklingen mod en mere digital offentlig sektor de kommende år er, at det digitale skal være let, hurtigt og sikre god kvalitet. De fem initiativer under den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi indebærer bl.a. at borgere/virksomheder skal tilbydes et bedre overblik over deres sager og at alle meddelelser fra det offentlige er digitale.

Landbrugsstyrelsen har i sin strategi "Nemt, enkelt og til tiden" et særligt strategisk indsatsområde om "Digitalisering i Centrum". Indsatsområdet indeholder en række projekter, som f.eks. etableringen af en ny kundeportal, der samordner al kommunikation med Landbrugsstyrelsens kunder. Kundeportalen skal gøre kommunikationen mellem kunder og Landbrugsstyrelsen mere tydelig og intuitiv og erstatte de forskelligartede løsninger, som stilles til rådighed i dag.

Opfyldelse af målsætningerne i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi og realiseringen af de forudsætte gevinster og effekter af Landstyrelsens digitaliseringsplan i styrelsens strategi forudsætter, at det ikke skal være frivilligt men obligatorisk at kommunikere med Miljø- og Fødevarerministeriet via ministeriets portalløsninger.

Miljø- og Fødevarerministeriet ønsker at automatisere store dele af sagsbehandlingen helt eller delvist og sikre en bedre, hurtigere og effektiv kommunikation med brugerne. Dette indebærer bl.a. et behov for at kommunikationen og sagsbehandlingen i videst muligt omfang foregår digitalt, f.eks. ved brug af portalløsningen Tast selv-service. Ved at fjerne manuelle rutiner og papirhåndtering frigives tid og ressourcer hos virksomheder og det offentlige. Ligeledes vil det øge mulighederne for automatisering og forenkling af de bagvedliggende forretningsprocesser.

Det foreslås derfor, at der i lovens § 20 indføres bestemmelser med henblik på at gøre det obligatorisk at anvende digital kommunikation om forhold omfattet af loven eller regler fastsat i medfør af loven.

2.16.3. Lovforslagets indhold

Med henblik på at særligt understøtte realiseringen af de forudsætte gevinster og effekter af Landstyrelsens digitaliseringsplan i styrelsens strategi foreslås det, at det ikke skal være frivilligt men obligatorisk at kommunikere med Miljø- og Fødevarerministeriet via ministeriets portalløsninger.

Det foreslås således, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i lovens § 20, stk. 1, bemyndiges til fastsætte regler om, at al skriftlig kommunikation til og fra Miljø- og Fødevarerministeriet om forhold omfattet af loven eller af regler udstedt i medfør af lovene skal foregå digitalt. Det foreslås, at hjemlen udformes som en bemyndigelse til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling. Hensigten er, at der løbende vil blive indført krav om obligatorisk digital kommunikation i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling vil kunne anvende bestemmelsen både på enkelt områder, efterhånden som det skønnes hensigtsmæssigt, at der indføres en samlet digital og automatiseret sagsbehandling og kommunikation, eller generelt for større områder. Det er i første omgang tanken at udnytte bemyndigelsen til at gøre det obligatorisk at anvende Tast selv-service på læggekartoffelområdet og videre at gøre anvendelsen af digital kommunikation obligatorisk i forbindelse med Tystoftefondens certificering og dertil knyttede opgaver som beskrevet ovenfor i afsnit 2.16.1.

Den foreslåede bestemmelse i lovens § 20 finder anvendelse parallelt med lov om offentlig digital post, hvorefter virksomheder og private som hovedregel er forpligtede til at have en digital postkasse til brug for modtagere af digital post fra det offentlige, herunder fra Miljø- og Fødevarerministeriet.

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i § 20, stk. 2, bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte digitale formater og digital signatur eller lignende. Derved bliver det muligt ved bekendtgørelse at fastsætte krav om anvendelse af bestemte it-systemer, herunder særlige portalløsninger, elektroniske formularer, skemaer og lignende, og særlige digitale formater m.v.

Ved bekendtgørelse kan der endvidere, hvor det er relevant, fastsættes bestemmelser, som skal lette overgangen til digital kommunikation. Der vil således kunne fastsættes bestemmelser om undtagelse fra kravet om digital kommunikation, f.eks. for visse grupper vedkommende eller i tilfælde, hvor materialet på grund af sin særlige beskaffenhed ikke er egnet til digital fremsendelse.

For at gøre kommunikationen mellem borgere/virksomheder og myndigheder så overskuelig som mulig er det hensigten, at enhver kommunikation skal finde sted enten gennem en portalløsning etableret af Miljø- og Fødevarerministeriet (f.eks. Tast selv-service) eller gennem den digitale postløsning Offentlig

Digital Post under borger.dk eller virk.dk. Det vil afhænge af den pågældende kommunikations art og indhold hvilken kommunikationskanal, der skal finde anvendelse.

I en række tilfælde vil de rationaliseringer, som Miljø- og Fødevareministeriet forventes at høste i forbindelse med digitalisering, kun kunne opnås i fuld udstrækning, hvis al kommunikation finder sted inden for den etablerede portalløsning.

Det vil fremgå af bekendtgørelser, der udstedes på området, på hvilken måde kommunikationen mellem Landbrugsstyrelsen og de pågældende virksomheder eller personer fremover skal foregå.

Erhvervet og andre relevante parter vil blive inddraget i forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelserne.

Efter den foreslåede bestemmelse til § 20, stk. 3, anses en digital meddelelse for at være kommet frem til adressaten, dvs. til modtageren af meddelelsen, når den er tilgængelig for denne. En hvilken som helst skriftlig kommunikation, som foretages digitalt, herunder også en afgørelse, som sendes via e-mail, via den offentlige digitale postløsning eller på anden digital vis, er omfattet af bestemmelsen. Dette svarer til, at et papirbrev anses for at være kommet frem, når det pågældende brev er lagt i adressatens fysiske postkasse.

Det er normalt uden betydning, om en afgørelse er kommet til adressatens kundskab. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Adressaten bærer således alene risikoen ved ikke at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen.

Forslaget har betydning for alle meddelelser, herunder også for om f.eks. en indberetning eller lignende kan anses for rettidig fremkommet. Fremkomsttidspunktet er normalt afgørende for, om en indberetning eller lignende til en myndighed anses for rettidig.

En meddelelse til en myndighed vil normalt være tilgængelig for myndigheden på det tidspunkt, hvor myndigheden kan behandle eller læse meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig, uanset om afsenderen måtte betragte meddelelsen som sendt før kl. 24.00.

Lovgivningen indeholder på nogle områder krav om eller forudsætter, at dokumenter, som udarbejdes af fysiske personer, virksomheder eller andre myndigheder, skal være underskrevet.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at underskriftskravet kan opfyldes på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det i § 20, stk. 4, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskrivere anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det § 20, stk. 5, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan opfyldes, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil. Med den foreslåede bestemmelse sikres det, at underskriftskravet ikke udgør en unødigt barriere for digital kommunikation.

2.17. Delegation og klage

2.17.1. Delegation og bemyndigelse til at regulere klageadgangen (§ 21)

2.17.1.1. Gældende ret

Efter frølovens § 3, stk. 1, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndige offentlig- eller privatretlige juridiske og fysiske personer til på sine vegne og på nærmere fastsatte vilkår at varetage nærmere angivne offentlige kontrol- og tilsynsfunktioner i medfør af loven.

Hensigten med bestemmelsen er at etablere hjemmel til at delegere udøvelse af offentlige kontrol- og tilsynsfunktioner til private organisationer og eventuelt enkeltpersoner inden for nærmere fastsatte rammer og på nærmere fastsatte vilkår. Det er en forudsætning for, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling får fuld indsigt i den pågældendes udøvelse af de nævnte funktioner på det offentliges vegne, at dette sker efter regler fastsat af styrelsen, og at den pågældende ikke har personlig eller økonomisk fordel af resultatet af udøvelsen af disse funktioner. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 1991-92, tillæg A, L 52 som fremsat, at hvis disse forudsætninger er opfyldt, vil en delegation opfylde kravet i de EU-direktiver, der er nævnt i bemærkningerne til § 2 om, at en foranstaltning skal træffes på statens ansvar for, at den kan betegnes som offentlig.

Ifølge tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for finansåret 2019 kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bl.a. henlægge opgaver inden for certificering af planteformeringsmateriale og sortsadministration til en privat juridisk person. Ministeren kan herunder overlade til den private juridiske person at løse opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, dels delegere kompetence til at træffe forvaltningsafgørelser til den juridiske person.

Ministeren kan fastsætte regler om adgang til at klage over den private juridiske persons forvaltningsafgørelser, herunder om at afgørelserne ikke kan indbringes for en administrativ myndighed, og om den private juridiske persons adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage, jf. stk. 2.

Det fremgår af anmærkningerne til tekstanmærkningen, at hensigten med bestemmelsen er at kunne henlægge opgaver omkring forvaltning af planteformeringsmateriale, herunder sortsafprøvning, til en privat juridisk person tættere på de erhverv, der efterspørger de pågældende ydelser. Der er således åbnet mulighed for, at sortsafprøvningen og de opgaver, der naturligt hænger sammen med varetagelsen heraf, kan udføres af en privat juridisk person, f.eks. en erhvervsdrivende fond, som samtidig skal være uafhængig af økonomiske og kommercielle interesser i de virksomheder, hvis materiale den private juridiske person skal afprøve.

Det daværende Fødevareministerium stiftede den 1. december 2014 sammen med otte fonde og virksomheder den erhvervsdrivende fond, TystofteFonden, hvis formål er at drive sortsafprøvning og dertil knyttede opgaver.

Efter § 5, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1273 af 27. november 2017 om Landbrugsstyrelsens opgaver og beføjelser (herefter delegationsbekendtgørelsen) er beføjelserne til at træffe afgørelse om optagelse af plantesorter på den danske sortliste og certificering af planteformeringsmateriale m.v. henlagt til TystofteFonden, dog således, at beføjelsen til at træffe afgørelse om afvisning af optagelse af en sort på sortlisten, hvis dyrkningen heraf kan medføre risiko for menneskers, dyrs eller planters sundhed eller for miljøet, udøves af direktøren for Landbrugsstyrelsen.

Den 1. juli 2015 overtog TystofteFonden opgaver vedrørende den danske sortliste fra Landbrugsstyrelsen. Optagelse på sortlisten, som er en forvaltningsretlig afgørelse, kan kun ske efter afprøvning af de nye sorters egenskaber. Denne afprøvning, som har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, er tillige blevet foretaget af TystofteFonden fra den 1. juli 2015.

Som det fremgår ovenfor, så varetager TystofteFonden ligeledes opgaver vedr. certificering af planteformeringsmateriale m.v. Certificering, der er en forvaltningsretlig afgørelse, er en forudsætning for omsætning og eksport af planteformeringsmateriale og sker i henhold til regler og retningslinjer udstedt af EU, OECD, ISTA m.fl.

Som grundlag for certificeringen foretages kontrol af marker, hvor der sker opformering af frø og sædekorn samt prøvetagning af de færdige partier. Disse kontrolopgaver har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed. Væsentlige dele af denne kontrol varetages af andre private aktører. Officiel prøvetagning af frø konkurrenceudsættes - senest i december 2017 - og varetages på nuværende tidspunkt af Baltic Control Certificering A/S.

Den egentlige forvaltningsvirksomhed, der er omfattet af delegationen, er omfattet af de samme lovbestemmelser og principper, som Landbrugsbrugsstyrelsen under Miljø- og Fødevareministeriet selv var omfattet af, da styrelsen varetog denne virksomhed, dvs. forvaltningsloven, offentlighedsloven, miljøoplysningsloven, ombudsmandsloven, arkivloven og almindelige forvaltningsretlige principper. Den egentlige forvaltningsvirksomhed er således omfattet af bl.a. krav om begrundelse af afgørelser, parts-offentlighed og aktindsigt.

Landbrugsstyrelsen fører tilsyn med, at Tystoftefonden opfylder kravene til sortsafprøvning som beskrevet i Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortsliste over landbrugsplanter, samt de til enhver tid gældende regler og praksis på området. Endvidere føres der et årligt tilsyn med alle aspekter af certificeringen af frø og sædekorn. Tilsynet omfatter: forvaltningsregler, faglige regler og fondens almindelige funktion. Fonden skal efter anmodning udlevere alle oplysninger om fondens aktiviteter, som Landbrugsstyrelse finder relevante for tilsynet.

Efter frølovens § 3, stk. 2, planteskadegørerlovens § 12, stk. 1, og driftslovens § 16, stk. 1, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, hvis ministeren henlægger sine beføjelser efter loven til en myndighed under ministeriet, fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at klage ikke kan indbringes for en anden administrativ myndighed, og om at myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Det følger af det almindelige over-/underordningsforhold, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan delegerer sine beføjelser til en institution under ministeriet, f.eks. Landbrugsstyrelsen.

Med bestemmelserne i frølovens § 3, stk. 2, planteskadegørerlovens § 12, stk. 1, og driftslovens § 16, stk. 1, bemyndiges ministeren til at fastsætte regler om klageadgang i forbindelse med delegation og til at fastsætte regler om afskæring af klageadgang.

Bestemmelserne indebærer, at det bliver muligt helt eller delvist at afskære klageadgangen. Som alt overvejende hovedregel fraviges 2-instansprincippet ikke, men hensigten med bestemmelserne er at gøre det muligt at afskære klageadgang i de situationer, hvor der er principielt er mulighed for at få prøve afgørelser i 3-instanser.

Hvis adgangen ikke afskæres, indebærer bestemmelserne, at det er muligt at regulere selve indsendelsen og behandlingen af klager. Der vil eksempelvis kunne fastsættes en frist for udnyttelse af rekursmuligheden, krav til klagens form og indhold eller regler om klagens indsendelse.

Folketingets Ombudsmand har i FOB 1997, s. 87 ff. givet udtryk for, at remonstration i tilfælde, hvor der er indgivet klage, kræver udtrykkelig hjemmel. Derfor er ministeren i bestemmelserne endvidere bemyndiget til at fastsætte regler om remonstration, dvs. at en sag kan genoptages af den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden vil således kunne træffe en ny realitetsafgørelse, som giver klageren helt eller delvist medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen. Denne nye afgørelse kan også påklages til rekursinstansen.

Bestemmelserne i frølovens § 3, stk. 2, planteskadegørerlovens § 12, stk. 1, og driftslovens § 16, stk. 1, svarer til lignende bestemmelser i anden lovgivning på Miljø- og Fødevareministeriets område, som f.eks. § 18, stk. 1, i økologiloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 21 af 4. januar 2017.

Bestemmelserne i frølovens § 3, stk. 2, planteskadegørerlovens § 12, stk. 1, og driftslovens § 16, stk. 1, er senest udnyttet ved bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevareministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Fødevareministeriets Klagecenter blev nedlagt den 1. februar 2017 med oprettelsen af Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. § 24, stk. 1, i lov nr. 1715 af 27. december 2016. Bestemmelserne har derfor ikke på nuværende tidspunkt noget konkret anvendelsesområde.

Efter frølovens § 3 a, planteskadegørerlovens § 12 a og driftslovens § 16 a kan afgørelser truffet i henhold til lovene eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i lovene eller i henhold til

regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Der henvises til bemærkningerne nedenfor i afsnit 2.17.1.1.

Efter frølovens § 3, stk. 3, og planteskadegørerlovens § 12, stk. 2, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter forhandling med vedkommende minister henlægge sine beføjelser efter loven til en anden statslig myndighed eller institution. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over disse myndigheder eller institutioners afgørelser, herunder om, at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens eller institutionens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Af bemærkningerne til bestemmelserne, jf. Folketingstidende 2004-05/2, tillæg A, L 122, fremgår, at baggrunden for bestemmelserne var oprettelsen af Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender ved kongelig resolution af 2. august 2004 og 9. august 2004, jf. bekendtgørelse nr. 855 af 12. august 2004 om ændringer i ministeriernes forretningsområder, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1530 af 20. december 2004, hvorved ministeriet fik tilført en række sagsområder fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. I den forbindelse blev Fødevestyrelsen, hvorunder fødevareregionerne henhører, overført til det nye ministerium.

Bestemmelserne i frølovens § 3, stk. 3, og planteskadegørerlovens § 12, stk. 2, indebærer, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan delegere sine beføjelser efter loven til en statslig myndighed eller institution uden for ministerområdet. Hensigten med bestemmelserne er at skabe grundlag for at opnå langsigtede rationaliseringsgevinster ved f.eks. etablering af servicefællesskaber på tværs af institutioner og myndigheder.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling vil bevare sine beføjelser, herunder instruktionsbeføjelsen, på de områder, der uddelegeres til andre statslige myndigheder eller institutioner, da disse funktionelt vil høre under ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling.

Bestemmelserne i frølovens § 3, stk. 3, 2. pkt. og planteskadegørerlovens § 12, stk. 2, 2. pkt., indeholder i lighed med bestemmelserne i frølovens § 3, stk. 2, planteskadegørerlovens § 12, stk. 1, og driftslovens § 16, stk. 1, bemyndigelse til ministeren til at fastsætte regler om klageadgang i forbindelse med delegation og til at fastsætte regler om afskæring af klageadgang.

Der findes lignende bestemmelser i anden lovgivning på Miljø- og Fødevarerministeriets område, f.eks. § 5, stk. 2, i lov om foderstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1000 af 2. juli 2018.

Ved kongelig resolution af 23. november 2007, jf. bekendtgørelse nr. 266 af 17. april 2008 om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene, blev Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender nedlagt, og ressortansvaret for bl.a. Fødevestyrelsen blev overført til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (det nuværende Miljø- og Fødevarerministerium). Hjemlerne til uddelegering af kompetence til andre statslige myndigheder og institutioner samt kompetencen til regeludstedelse har derfor ikke på nuværende tidspunkt noget konkret anvendelsesområde.

2.17.1.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Hvis ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling henlægger sine beføjelser efter loven til en myndighed under ministeriet, foreslås ministeren i § 21, stk. 1, 1. pkt., bemyndiget til at fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren foreslås endvidere i § 21, stk. 1, 2. pkt. bemyndiget til at fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

Med den foreslåede bestemmelse videreføres ministerens bemyndigelser efter frølovens § 3, stk. 2, planteskadegørerlovens § 12, stk. 1 og driftslovens § 16, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at det bliver muligt helt eller delvist at afskære klageadgangen. Det er som hidtil ikke hensigten at udnytte bemyndigelsen til at fravige 2-instansprincippet men derimod at gøre det muligt at afskære klageadgang i de situationer, hvor der principielt er mulighed for at få prøvet afgørelser i 3-instanser.

Det er som hidtil muligt i medfør af den foreslåede bestemmelse at regulere selve indsendelsen og behandlingen af klager. Der vil eksempelvis kunne fastsættes en frist for udnyttelse af rekursmuligheden, krav til klagens form og indhold eller regler om klagens indsendelse. Ligeledes kan der i medfør af bestemmelsen fastsættes krav om, at klager skal indgives gennem den myndighed, som har truffet afgørelsen. Denne såkaldte "postkassemodel" indebærer, at myndigheden skal videresende klagen med myndighedens bemærkninger. Herved opnås en hurtigere og mere effektiv sagsgang.

Ligeledes er det i medfør af den foreslåede bemyndigelse som hidtil muligt at fastsætte regler om remonstration, dvs. at en sag kan genoptages af den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden vil således kunne træffe en ny realitetsafgørelse, som giver klageren helt eller delvist medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen. Denne nye afgørelse kan også påklages til rekursinstansen.

Den foreslåede bestemmelse i plantelovens § 21, stk. 1, svarer til lignende bestemmelser i anden lovgivning på Miljø- og Fødevarerministeriets område, som f.eks. § 18, stk. 1, i økologiloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 21 af 4. januar 2017.

Den foreslåede bestemmelse har ikke på nuværende tidspunkt noget konkret anvendelsesområde.

Det foreslås, jf. § 21, stk. 2, 1. pkt., at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter forhandling med vedkommende minister kan henlægge sine beføjelser efter loven til en anden statslig myndighed eller institution. Ministeren foreslås i § 21, stk. 2, 2. pkt., bemyndiget til i forbindelse hermed til at fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens eller institutionens afgørelser, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Den foreslåede bestemmelse i plantelovens § 21, stk. 2, er en videreførelse af bestemmelserne i frølovens § 3, stk. 3, og planteskadegørerlovens § 12, stk. 2. Bestemmelsen indebærer, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling som hidtil vil kunne delegerer sine beføjelser efter loven til en statslig myndighed eller institution uden for ministerområdet. Hensigten med bestemmelserne er fortsat at skabe grundlag for at opnå langsigtede rationaliseringsgevinster ved f.eks. etablering af servicefællesskaber på tværs af institutioner og myndigheder. Den foreslåede bestemmelse har ikke på nuværende tidspunkt noget konkret anvendelsesområde.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling vil bevare sine beføjelser, herunder instruktionsbeføjelsen, på de områder, der uddelegeres til andre statslige myndigheder eller institutioner, da disse funktionelt vil høre under ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling.

Det foreslås i § 21, stk. 3, 1. pkt., at ministeren kan henlægge sine beføjelser til at træffe visse afgørelser i medfør af regler fastsat efter §§ 3-5 og 20, om sortsadministration, certificering eller godkendelse af planteformeringsmateriale, og om autorisation af virksomheder og laboratorier med egenkontrol og autorisation af personer, der medvirker ved egenkontrol, til private juridiske personer. Det foreslås endvidere i § 21, stk. 3, 2. pkt., at ministeren kan henlægge løsningen af visse opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, som følger af regler fastsat i medfør af §§ 3-5, 20 og 24, om sagsbehandlingsskridt i forbindelse med sortsadministration, certificering eller godkendelse af planteformeringsmateriale, og autorisation, samt teknisk afprøvning, kontroldyrkning, prøvetagning og analyse til private juridiske personer. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over afgørelser truffet af den private juridiske person, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om den private juridiske persons adgang til at

genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan ændre en afgørelse, uden at der foreligger en klage. Den private juridiske person er undergivet ministerens instruktion og tilsyn i de sager, som er henlagt efter denne bestemmelse.

Den foreslåede bestemmelse i § 21, stk. 3, er en videreførelse af frølovens § 3, stk. 1, og af tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for finansåret 2019.

Det er som hidtil hensigten med den foreslåede bestemmelse at kunne henlægge opgaver omkring forvaltning af planteforneringsmateriale, herunder sortsafprøvning, til en privat juridisk person tættere på de erhverv, der efterspørger de pågældende ydelser. Der er således fortsat mulighed for, at sortsafprøvningen og de opgaver, der naturligt hænger sammen med varetagelsen heraf, kan udføres af en privat juridisk person, f.eks. en erhvervsdrivende fond, som samtidig skal være uafhængig af økonomiske og kommercielle interesser i de virksomheder, hvis materiale den private juridiske person skal afprøve.

Den egentlige forvaltningsvirksomhed, der er omfattet af delegationen, er omfattet af de samme lovbestemmelser og principper, som ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling vil være, hvis denne selv skulle varetage denne virksomhed, dvs. forvaltningsloven, offentlighedsloven, miljøoplysningsloven, ombudsmandsloven, arkivloven og almindelige forvaltningsretlige principper. Den egentlige forvaltningsvirksomhed er således omfattet af bl.a. krav om begrundelse af afgørelser, partsoffentlighed og aktindsigt.

Efter bestemmelsen vil ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling have mulighed for at ændre en afgørelse uden, at der foreligger en klage. Ministeren vil kunne udøve sin tilsynsbeføjelse efter almindelige forvaltningsretlige regler samt have instruktionsbeføjelser over for den private juridiske person i de sager, som henlægges efter bestemmelsen.

Spørgsmålet om klagers opsættende virkning reguleres af de almindelige forvaltningsretlige regler. En klage vil som udgangspunkt ikke have opsættende virkning, men både den myndighed, som har truffet afgørelsen i første instans, og klagemyndigheden kan tillægge en klage opsættende virkning, hvis klager anmoder om det, og formålet med den påklagede afgørelse ikke derved forspildes.

2.17.2. Indbringelse af klager for Miljø- og Fødevarerklagenævnet (§ 22)

2.17.2.1. Gældende ret

Efter frølovens § 3 a, stk. 1, planteskadegørerlovens § 12 a, stk. 1 og driftslovens § 16 a, stk. 1, kan afgørelser truffet i henhold til lovene eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i lovene eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet (herefter klagenævnsloven).

Miljø- og Fødevarerklagenævnet er inddelt i ni afdelinger. Afdelingen omhandlet i klagenævnslovens § 3, stk. 1, nr. 4, er sammensat af 1 formand, 2 medlemmer, der er udpeget af landsretterne, og to særligt sagkyndige i jordbrugsforhold. Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen i klagenævnslovens § 3, stk. 1, nr. 4, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 44 som fremsat, side 36, så skal disse særlige sagkyndige have viden inden for bl.a. planteavl.

Det fremgår endvidere af frølovens § 3 a, stk. 1, planteskadegørerlovens § 12 a, stk. 1 og driftslovens § 16 a, stk. 1, Nævnets afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Bestemmelsen indebærer, at afgørelserne, hvis de er truffet af en styrelse under Miljø- og Fødevarerministeriet eller en privat juridisk person efter delegation, ikke kan indbringes for ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling.

Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal efter frølovens § 3 a, stk. 2, planteskadegørerlovens § 12 a, stk. 2, og driftslovens § 16 a, stk. 2, indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Ifølge bemærkningerne til klagenævnsløven, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 44 som fremsat, side 27, så indebærer kravet om, at en klage skal indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, en pligt for den myndighed, hvis afgørelse, der er påklaget, til at overveje, om der er grundlag for at genoptage sagen og dermed også en retlig mulighed for – men normalt ikke en pligt til – at genoptage sagen til fuld realitetsbehandling (remonstrationsadgang i forbindelse med indgivelse af klage). Det fremgår endvidere, at reglen også gælder for de afgørelser, der er truffet af private i henhold til delegation, medmindre der er fastsat særlige regler for klageadgangen ved bekendtgørelse i medfør af særlovene.

Efter klagenævnsløvens § 21 skal indgivelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med nævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Nævnet afviser som udgangspunkt en klage, der ikke indgives ved digital selvbetjening.

Myndigheden skal efter frølovens § 3 a, stk. 2, 2. pkt., planteskadegørerlovens § 12 a, stk. 2, 2. pkt., og driftslovens § 16 a, stk. 2, 2. pkt., hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. I nogle tilfælde har førsteinstansen dog behov for længere tid, f.eks. hvis klagepunkterne vedrører komplicerede forhold. Endvidere kan førsteinstansen have behov for længere tid til at undersøge, om der er grundlag for at genoptage sagen.

Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter, jf. frølovens § 3 a, stk. 2, 3. pkt., planteskadegørerlovens § 12 a, stk. 2, 3. pkt., og driftslovens § 16 a, stk. 2, 3. pkt.

Efter § 7 i bekendtgørelse nr. 131 af 30. januar 2017 om forretningsorden for Miljø- og Fødevarerklagenævnet (herefter klagenævnsbekendtgørelsen) skal klage til nævnet indbringes inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Spørgsmålet om klagers opsættende virkning reguleres ikke i frøloven, planteskadegørerloven eller driftsloven, men følger af de almindelige forvaltningsretlige regler. En klage har således som udgangspunkt ikke opsættende virkning, men både den myndighed, som har truffet afgørelsen i første instans, og Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan tillægge en klage opsættende virkning, hvis klager anmoder om det, og formålet med den påklagede afgørelse ikke derved forspildes.

Der betales ikke gebyr indbringelse af afgørelser truffet efter lovene for Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. klagenævnsløvens § 19, nr. 5.

Efter klagenævnsbekendtgørelsens § 15 offentliggør nævnet løbende dets afgørelser og redegør herunder særskilt for nævnets principielle afgørelser. Offentliggørelsen finder sted på Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelsesportal mfknaefgoerelser.dk.

2.17.2.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Det foreslås, jf. § 22, stk. 1, at afgørelser truffet i henhold til loven eller regler udstedt i medfør heraf eller i henhold til Den Europæiske Unions forordninger kan, hvis ikke andet er fastsat i regler udstedt i medfør af § 21, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i den afdeling, der er nævnt i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Med forslaget videreføres muligheden for at indbringe afgørelser truffet i henhold til loven eller regler udstedt i medfør heraf for Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf.

Muligheden for at indbringe afgørelser for Nævnet foreslås dog udvidet til også at omfatte afgørelser truffet i henhold til Den Europæiske Unions forordninger i overensstemmelse med kontrolforordningens artikel 7, hvis det er fastsat, at afgørelser, der træffes af de kompetente myndigheder i henhold til kontrolforordningens artikel 55, artikel 66, stk. 3 og 6, artikel 67, artikel 137, stk. 3, litra b), og artikel 138, stk. 1 og 2, vedrørende fysiske eller juridiske personer, er omfattet af sådanne personers ret til at klage i overensstemmelse med national ret.

Den foreslåede bestemmelse i plantelovens § 22, stk. 1, indebærer dermed, at de afgørelser, som træffes i henhold til plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen med tilhørende gennemførelsesbestemmelser, som hovedregel kan påklages til nævnet.

Med forslaget vil det som hidtil være afdelingen omhandlet i klagenævnslovens § 3, stk. 1, nr. 4, hvortil der er tilknyttet to særligt sagkyndige i jordbrugsforhold, der som udgangspunkt behandler sagen, og Nævnets afgørelser vil fortsat ikke kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Forslaget indebærer, at afgørelserne ikke kan indbringes for ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling.

Det foreslås i § 22, stk. 2, 1. pkt., at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet som hidtil skal indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Med forslaget videreføres førsteinstansens remonstrationsadgang, idet kravet om skriftlig indgivelse af klage via førsteinstansen som førnævnt indebærer en pligt for førsteinstansen, hvis afgørelse, der er påklaget, til at overveje, om der er grundlag for at genoptage sagen og dermed også en retlig mulighed for – men normalt ikke en pligt til – at genoptage sagen til fuld realitetsbehandling.

Det foreslås i § 22, stk. 2, 2. pkt., at myndigheden som hidtil, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen skal videresende klagen til klageinstansen.

Forslaget indebærer, at førsteinstansen, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen, men førsteinstansen vil som hidtil i visse tilfælde kunne fravige oversendelsesfristen, hvis denne på grund af indholdet af klagen har behov for længere tid, f.eks. hvis klagepunkterne vedrører komplicerede forhold, eller førsteinstansens har behov for længere tid til at undersøge, om der er grundlag for at genoptage sagen.

Endelig foreslås det i § 22, stk. 2, 3. pkt., at klagen ved videresendelsen som hidtil skal være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.

For så vidt angår spørgsmålet om klagers opsættende virkning, så foreslås dette fortsat ikke reguleret i planteloven, men vil som udgangspunkt fortsat følge af de almindelige forvaltningsretlige regler. En klage har således som udgangspunkt ikke opsættende virkning, men både den myndighed, som har truffet afgørelsen i første instans, og Miljø- og Fødevareklagenævnet kan tillægge en klage opsættende virkning, hvis klager anmoder om det, og formålet med den påklagede afgørelse ikke derved forspildes.

Det fremgår af kontrolforordningens artikel 7, 2. pkt., at retten til klage ikke berører de kompetente myndigheders forpligtelse til straks at gribe ind for at eliminere eller begrænse risiciene for bl.a. planters sundhed i overensstemmelse med kontrolforordningen og plantesundhedsforordningen.

I forhold til betaling af gebyr foreslås det, at den hidtidige retstilstand videreføres, og at der ikke opkræves gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet. Der henvises til § 2, nr. 1, i det

samtidig fremsatte forslag om ændring af lov om plantenyheder og lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

2.18. Straf (§ 23)

2.18.1. Gældende ret

Overtrædelser af bestemmelser truffet i medfør af frølovens § 1, stk. 1 og 2, samt overtrædelser af § 2, stk. 2, straffes efter frølovens § 4, stk. 1, med bøde.

Efter frølovens § 4, stk. 2, kan der i forskrifter efter lovens § 1 fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne samt for overtrædelse af bestemmelser i Det Europæiske Fællesskabs forordninger og beslutninger om forhold, der er omfattet af frøloven.

Bemyndigelsen i § 4, stk. 2, er f.eks. udnyttet ved sædekornsbekendtgørelsens § 54, hvorefter salg af restpartier af sædekorn, der ikke er blevet godkendt ved kontroldyrkning, straffes med bøde for overtrædelse af bekendtgørelsens § 24.

Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes efter planteskadegørerlovens § 13, stk. 1, med bøde den, der giver urigtige oplysninger eller undlader at give oplysninger efter lovens § 5, nr. 2. Efter planteskadegørerlovens § 13, stk. 2, straffes endvidere overtrædelser af § 4, stk. 2, med bøde.

Endelig kan der i bestemmelser, der fastsættes efter planteskadegørerloven, fastsættes straf af bøde for den, der overtræder forskrifter i bestemmelserne og den, der underlader at efterkomme forbud og påbud, der meddeles efter bestemmelserne, jf. planteskadegørerlovens § 13, stk. 3.

Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning straffes med bøde den, der overtræder forbud eller undlader at efterkomme et påbud meddelt i henhold til driftslovens § 14, jf. driftslovens § 18, stk. 1, nr. 2.

Efter driftslovens § 18, stk. 2, kan der fastsætte straf af bøde i regler, der fastsættes i medfør af loven for overtrædelse af bestemmelser i reglerne.

Bemyndigelsen i driftslovens § 18, stk. 2, er udnyttet ved flyvehavrebekendtgørelsen § 7, hvorefter overtrædelse af bekendtgørelsens § 1 om ejers og brugers pligt til at holde alle dyrkede og udyrkede arealer fri af flyvehavre, straffes med bøde.

I bødeudmålingen indgår overtrædelsens omfang samt de sparede omkostninger ved den sparede bekæmpelse, herunder lugning og sprøjtning, jf. TfL2001.207V. Efter fund af flyvehavre på et areal på 10,6 ha rejstes tiltale med påstand om en bøde på 5.500 kr. Bøden var beregnet på grundlag af et notat fra Plantedirektoratet, der tog udgangspunkt i et beløb på 600 kr. pr. ha svarende til omkostningerne ved en fuldstændig bekæmpelse af flyvehavre for arealer med flere kolonier/udbredt forekomst af flyvehavre. Da tiltalte uden held havde forsøgt bekæmpelse, blev der fradraget 200 kr. pr. ha for kemisk bekæmpelse med godkendt middel og 50 kr. pr. ha for lugning. Landsretten stadfæstede byrettens dom, hvorefter der ikke var grundlag for at tilsidesætte Plantedirektoratets bødeberegning, idet der herved var taget højde for de bekæmpelsesforanstaltninger, som tiltalte havde udført.

Den beskrevne bødeberegning ligger til grund for den bødeberegning, der anvendes i forbindelse med Landbrugsstyrelsens meddelelse af administrative bødeforelæg efter driftslovens § 19. Der henvises til bemærkningerne i afsnit 2.19, i de almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 24.

Efter driftslovens § 18, stk. 3, frølovens § 4, stk. 3, og planteskadegørerlovens § 13, stk. 4, kan der pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Efter straffelovens § 26, stk. 1, omfatter bestemmelser om strafansvar for selskaber m.v., medmindre andet er bestemt, enhver juridisk person, herunder aktie-, anparts- og andelsselskaber, interessentskaber, foreninger, fonde, boer, kommuner og statslige myndigheder. Endvidere omfatter strafansvaret efter straffelovens § 26, stk. 2, enkeltmandsvirksomheder, for så vidt disse navnlig under hensyn til deres størrelse og organisation kan sidestilles med de i stk. 1 nævnte selskaber.

2.18.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Det foreslås i § 23, stk. 1, nr. 1, at den, der overtræder et forbud eller undlader at efterkomme påbud meddelt efter § 16, kan straffes med bøde.

Det foreslås endvidere i § 23, stk. 1, nr. 2, at den, der undlader at afgive oplysninger eller undlader at stille bistand til rådighed efter § 17, kan straffes med bøde.

Det foreslås i § 23, stk. 2, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i regler, som udstedes i medfør af ministerens øvrige bemyndigelser i loven.

Bestemmelsen indebærer, at ministeren f.eks. kan fastsætte bestemmelser om straf for manglende bekæmpelse af flyvehavre efter regler fastsat i medfør af den foreslåede bemyndigelse i lovforslagets § 11.

Det foreslås i § 23, stk. 3, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser fastsat af den Europæiske Union om forhold, der er omfattet af denne lov.

Den foreslåede bestemmelse er en forudsætning for at sikre håndhævelsen af bestemmelserne på området, herunder den håndhævelse af EU-forskrifterne, som Danmark som medlemsland er forpligtet til.

Bestemmelsen giver mulighed for, at der kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen med tilhørende gennemførelsesbestemmelser. Ligeledes giver bestemmelsen mulighed for at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af gennemførelsesbestemmelser til markedsdirektiver, der udstedes af den Europæiske Union i forordningsform. Der er tale om 637/2009/EC, 217/2006/EC, 217/2006/EC, 69/2004/EC, 230/2003/EC, 16002/2002/EC, 1597/2002/EC og 1598/2002/EC.s

Det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 108, at medlemsstaterne skal fastsætte bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af forordningen, og træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, forholdsmæssige og have afskrækkende virkning. Ligeledes fremgår det af kontrolforordningens artikel 139, stk. 1, 1. og 2. pkt., at medlemsstaterne skal fastsætte regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af forordningen, og skal træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelse og have afskrækkende virkning.

Det er hensigten, at udnytte den foreslåede bemyndigelse i § 23, stk. 3, til ved bekendtgørelse at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af relevante bestemmelser i plantesundhedsforordningen og plantesundhedsforordningen. Der henvises til opregningen i bemærkningerne til den foreslåede § 28.

Efter kontrolforordningens artikel 139, stk. 2, skal medlemsstaterne sikre, at de økonomiske sanktioner for overtrædelse af forordningen og de regler, der er omhandlet i forordningens artikel 1, stk. 2, begået ved svigagtige eller vildledende adfærd i henhold til national lovgivning som minimum afspejler den økonomiske fordel for den pågældende operatør eller efter omstændighederne en procentdel af operatørens omsætning. Beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere fremgår af kontrolforordningens artikel 1, stk. 2, litra g).

Begås en overtrædelse af selskaber m.v. (juridiske personer), foreslås det i § 23, stk. 4, at der kan pålægges strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

2.19. Administrative bødeforelæg (§ 24)

2.19.1. Gældende ret

Efter frølovens § 5, stk. 1, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling ved overtrædelse af bestemmelser fastsat efter lovens § 1 under overholdelse af bestemmelserne i retsplejelovens regler om indholdet af anklageskrifter i politisager tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, hvis den, der har begået overtrædelse, erkender sig skyldig og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde. Hvis bøden betales i rette tid, eller bliver den efter stedfunden vedtagelse inddrevet eller afsonet, bortfalder videre forfølgning, jf. § 5, stk. 2.

Efter planteskadegørerlovens § 13, stk. 5, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling tilkendegive, hvis en overtrædelse af bestemmelser fastsat efter loven skønnes ikke at ville medføre højere straf end bøde, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning. Det er en betingelse herfor, at den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde. Bestemmelserne i retsplejelovens § 895 – nu retsplejelovens § 834, stk. 1, nr. 2 og 3, og stk. 2, om krav til indholdet af et anklageskrift – finder tilsvarende anvendelse for så vidt angår den i stk. 5 nævnte tilkendegivelse, jf. § 13, stk. 6. Hvis bøden betales i rette tid, eller bliver den efter vedtagelsen inddrevet eller afsonet, bortfalder den videre forfølgning, jf. § 13, stk. 7.

Efter driftslovens § 19, stk. 1, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling tilkendegive, hvis en overtrædelse af regler i loven eller af regler udstedt i medfør af loven skønnes ikke at ville medføre højere straf end bøde, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde. Med hensyn til den i stk. 1, nævnte tilkendegivelse finder retsplejelovens regler om krav til indholdet af et anklageskrift og om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, tilsvarende anvendelse, jf. driftslovens § 19, stk. 2. Det fremgår af driftslovens § 19, stk. 3, at hvis bøde betales i rette tid, eller bliver den efter stedfunden vedtagelse inddrevet eller afsonet, bortfalder videre forfølgning.

Det er en forudsætning for anvendelse af administrative bødeforelæg efter ovennævnte regler, at sagen er klar såvel med hensyn til overtrædelsens indhold, som med hensyn til de retsregler, der er overtrådt. Det er som anført i bestemmelserne ligeledes en forudsætning, at den pågældende erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist at betale en nærmere angivet bøde, dvs. er indforstået med, at sagen kan afgøres med et bødeforelæg. Den pågældende kan ved at nægte sig skyldig eller ved at undlade at betale bøden få prøvet sagen ved domstolene.

Der er herudover en forudsætning for anvendelse af administrative bødeforelæg, at bødeniveauet for overtrædelsen er i overensstemmelse med retspraksis.

Det følger af § 11 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, jf. lovbekendtgørelse nr. 29 af 12. januar 2015 med senere ændringer, at vedtagne bøder kan inddrives ved udpantning.

Muligheden for at afslutte overtrædelsessager med vedtagelse af et administrativt bødeforelæg efter § planteskadegørerlovens § 13, stk. 5-7, anvendes i dag i forbindelse med overtrædelse af reglerne om udskiftning af læggemateriale ved avl af konsumkartofler, som fremgår af § 31, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 584 af 28. maj 2018 om avl m.v. af kartofler. Efter bestemmelsen må kartofler, der er avlet på godkendte

læggekartofler, indkøbt året før, på egen ejendom eller forpagtede arealer, kun anvendes til avl af konsumkartofler, hvis der hvert år indkøbes godkendte læggekartofler af den pågældende sort svarende til mindst 10 pct. af det areal og mindst 10 pct. af den mængde, der skal anvendes til lægning året efter.

Ved anvendelse af f.eks. egen avl af konsumkartofler som læggemateriale frem for godkendte læggekartofler, kan der opnås en betydelig besparelse. Efter retspraksis udgør bødeniveauet 800/920 kr. pr. hektar, hvor der ikke er anvendt godkendte læggekartofler.

Modellen for beregning af bødestørrelser sker ud fra følgende principper:

- 1) Den beregnede prisforskel ved brug af konsumkartofler frem for indkøb af godkendte læggekartofler udgør 40/46 kr. pr. hkg. Prisforskellen er fastlagt ved en beregning, der er sket ud fra de gennemsnitlige salgspriser over en årrække (1994-2008), hvilket har givet en prisforskel på 73 kr. pr. hkg. Den fremkomne prisforskel er reduceret til ca. 50 pct. for at tage højde for udsving i prisen.
- 2) Der anvendes gennemsnitligt 20 hkg. kartofler pr. hektar.

Ligeledes anvendes administrative bødeforelæg efter frølovens § 5 i dag i forbindelse med overtrædelse af krav om, at partier af frø og sædekorn først må sælge, når de er certificeret, som f.eks. fremgår af § 24, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1351 af 19. november 2017 om sædekorn. Betingelserne for certificering findes i bekendtgørelsens kapitel 6, og indebærer bl.a. at partier af sædekorn skal overholde de EU-minimumskvalitetsnormer, der er fastsat i bekendtgørelsens bilag 5.

Ved bødeberegningen tages der udgangspunkt i overskridelsens størrelse, hvilket f.eks. vil sige hvor lav spireevnen er i forhold til den fastsatte norm og antallet af partier der overskrider i forhold til virksomhedens produktion. Herudover tages der hensyn til, om der er forekommet overskridelser i virksomheden tidligere. Der gives typisk en bøde på 5.000 kr. for virksomhedens samlede overtrædelse. Der er dog givet administrative bøder på mellem 2.000 og 10.000 kr.

Endelig anvendes muligheden for at afslutte overtrædelsessager med vedtagelse af et administrativt bødeforelæg efter driftslovens § 19 i forbindelse med manglende bekæmpelse af flere kolonier/udbredt forekomst af flyvehavre, jf. flyvehavrebekendtgørelsen § 1 og § 7, stk. 1, nr. 1.

Bødeniveauet beregnes pr. ha ud fra, hvad der typisk svarer til omkostningerne ved en fuldstændig bekæmpelse af flyvehavre. Ved beregningen af de kemiske bekæmpelsesomkostninger er der taget udgangspunkt i et af markedets mest anvendte og billigste bekæmpelsesmidler.

Eksempel på beregning af bekæmpelsesomkostninger (pr. ha):

Bekæmpelsesmiddel	380 kr.
Udbringningsomkostninger	60 kr.
Efterfølgende lugning	160 kr.
I alt	<hr/> 600 kr.

Der tages hensyn til, at der er forsøgt bekæmpelse af flyvehavre. Har jordbrugeren uden held forsøgt at bekæmpe flyvehavren, betragtes dette som en formildende omstændighed, og bødeniveauet pr. ha reduceres:

Eksempel på beregning af reduktion af bødeniveauet ved forsøgt bekæmpelse (pr. ha):

Kemisk bekæmpelse med godkendt middel:	200 kr.
Lugning	50 kr.

Reduktion af bøden beror på et skøn over indsatsen. Med hensyn til kemisk bekæmpelse gives der en reduktion svarende til det antal ha, som det pågældende middel kan behandle ved godkendt dosering.

Har jordbrugeren i flere år i træk udført bekæmpelse uden effekt, sidestilles det med manglende forsøg på bekæmpelse, og bødestørrelsen reduceres derfor ikke.

Det bemærkes, at ethvert bødebeløb afrundes til nærmeste 500 kr.

Eksempel på beregning af udbredt forekomst af flyvehavre på 10,6 ha, hvor der er forsøgt både kemisk bekæmpelse med 5 liter bekæmpelsesmiddel, som i godkendt dosis kan behandle 2 ha, og lugning:

$2 \text{ ha} \times (600 \text{ kr./ha} \div 200 \text{ kr./ha} \div 50 \text{ kr./ha}) + 8,6 \text{ ha} \times (600 \text{ kr./ha} \div 50 \text{ kr./ha}) = 5.500 \text{ kr. (afrundet)}$.

2.19.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Vedtagelse af et administrativt bødeforelæg opfattes ofte som en mere enkel og mindre belastende afgørelsesform end en indenretlig afgørelse, som involverer såvel politi som retsvæsen. Anvendelse af administrative bødeforelæg indebærer en aflastning af domstolene og tillige en hurtigere afgørelse af den enkelte sag.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at det er hensigtsmæssigt, at landbrugere og virksomheder i relativt ukomplicerede sager fortsat kan vælge mellem de to muligheder.

Med forslaget til § 24 videreføres muligheden i de gældende bestemmelser i frølovens § 13, planteskadegørerlovens § 13, stk. 5-7, og driftslovens § 19, idet bestemmelsen dog er sprogligt tilpasset, så den svarer til lignende bestemmelser i anden lovgivning, f.eks. § 257 i lov om kapitalmarkeder, jf. lovbekendtgørelse nr. 12 af 8. januar 2018.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 24, stk. 1, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at der for nærmere angivne sager om overtrædelser af planteloven, regler fastsat i medfør af planteloven og regler i den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af planteloven, der ikke skønnes at medføre højere straf end bøde, i et bødeforelæg kan tilkendegives, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelserne, erklærer sig skyldig i overtrædelserne og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale en bøde som angivet i bødeforelægget.

Det forudsættes, at den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse alene anvendes til at give ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling mulighed for at udstede administrative bødeforelæg ved overtrædelse af de i bekendtgørelsen nærmere angivne bestemmelser, hvor overtrædelserne generelt er ensartede og ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål, og hvor sanktionsniveauet ligger fast. Overtrædelserne skal generelt være klare og umiddelbart konstaterbare, og sagens afgørelse, herunder fastsættelsen af bødens størrelse, skal være uden skønsmæssige elementer af betydning.

Det vil næppe kunne udelukkes, at der vil kunne opstå konkrete tilfælde, hvor overtrædelse af de pågældende bestemmelser alligevel ikke kan anses for ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål, eller hvor der kan rejses tvivl om det rette sanktionsniveau. Det forudsættes, at sagen i så fald vil blive overgivet sagen til politiet og anklagemyndigheden til videre foranstaltning frem for at udstede et bødeforelæg.

Miljø- og Fødevareministeriet er på nuværende tidspunkt af den opfattelse, at en række bestemmelser er af en sådan karakter, at overtrædelser generelt vil være ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål. De overtrædelser, der er nævnt ovenfor i afsnit 2.19.1, der vedrører overtrædelse af udskiftningsreglerne i forbindelse med avl af konsumkartofler og certificeringskravet vedr. salg af frø og sædekorn m.v., og reglerne om bekæmpelse af flyvehavre vurderes fortsat at være egnede til udstedelse af administrative bødeforelæg

Det er forudsat, at en udvidelse af det nuværende anvendelsesområde for ordningen med administrative bødeforelæg skal ske efter forhandling med Justitsministeriet, som bl.a. kan inddrage Rigsadvokaten i overvejelserne.

Det er fortsat en forudsætning for, at sagen kan afsluttes ved et administrativt bødeforelæg, at den pågældende fysiske eller juridiske person dels erklærer sig skyldig, dels vedtager sagens udenretlige afgørelse. Hvis den pågældende fysiske eller juridiske person ikke ønsker at acceptere et administrativt bødeforelæg, enten fordi vedkommende ikke ønsker at erkende sig skyldig eller ikke kan erklære sig indforstået med, at sagen afgøres af Miljø- og Fødevarerministeriet, overgår sagen til politi og anklagemyndighed med henblik på en sædvanlig strafferetlig forfølgelse.

Det foreslås i § 24, stk. 2, at retsplejelovens regler om krav til indholdet af et anlageskrift, og om at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, finder tilsvarende anvendelse på bødeforelæg.

Det foreslås i § 24, stk. 3, at hvis bøden vedtages, bortfalder videre forfølgning.

Vedtagne bøder kan som hidtil inddrives ved udpantning, jf. § 11 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Det bemærkes overordnet, at lovforslaget supplerer først og fremmest plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen, som har økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for staten.

Lovforslaget har endvidere i vid udstrækning karakter af en bemyndigelseslov med henblik på videreførelse af gennemførelsen af markedsdirektiverne vedr. frø, kartofler og planter i dansk ret, videreførelse af tiltag til bekæmpelse af hjemmehørende uønskede plantearter.

Lovforslaget forventes på den baggrund ikke i sig selv at have økonomiske eller implementeringsmæssige konsekvenser for staten, regioner og kommuner.

I forbindelse med udstedelsen af bekendtgørelser i medfør af lovens bemyndigelsesbestemmelser, vil der blive foretaget en vurdering af eventuelle økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for stat, kommuner og regioner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det bemærkes overordnet, at lovforslaget supplerer først og fremmest plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen, som har økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har endvidere i vid udstrækning karakter af en bemyndigelseslov med henblik på videreførelse af gennemførelsen af markedsdirektiverne vedr. frø, kartofler og planter i dansk ret og videreførelse af tiltag til bekæmpelse af hjemmehørende uønskede plantearter.

Lovforslaget forventes på den baggrund ikke i sig selv at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

I forbindelse med udstedelsen af bekendtgørelser i medfør af lovens bemyndigelsesbestemmelser, vil der blive foretaget en vurdering af eventuelle økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Principperne for agil erhvervsrettet regulering er på grund af lovforslaget karakter af en bemyndigelseslov ikke relevante for forslaget.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovslaget har ikke i sig selv miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten og internationale forpligtelser

Lovforslaget indeholder en række bemyndigelsesbestemmelser, hvorefter der kan fastsættes nødvendige supplerende bestemmelser af hensyn til anvendelsen i Danmark af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/2031 af 26. oktober 2016 om beskyttelsesforanstaltninger mod (plantesundhedsforordningen) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevare- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler (kontrolforordningen) for så vidt beskyttelsen mod planteskadegørere.

Forordninger er ifølge Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (herefter TEUF) artikel 288, 1. og 2. pkt. almengyldig, er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Forordningerne indeholder ikke sanktionsbestemmelser, men det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 108 og kontrolforordningens artikel 139, stk. 1, at medlemsstaterne fastsætter regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af forordningerne og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de gennemføres. Med henblik på opfyldelse af forpligtelserne i de beskrevne bestemmelser, foreslås ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i lovforslagets § 23, stk. 3, bemyndiget til at fastsætte regler om straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser fastsat af den Europæiske Union om forhold, der er omfattet af loven. Medlemsstaterne skal senest den 14. december 2019 give Kommissionen meddelelse om disse bestemmelser, jf. plantesundhedsforordningens artikel 108 og kontrolforordningens artikel 139, stk. 1.

Det fremgår af kontrolforordningens artikel 7, at afgørelser, der træffes af de kompetente myndigheder i henhold til en nærmere angivet bestemmelse i forordningen vedrørende fysiske eller juridiske personer, er omfattet af sådanne personers ret til at klage i overensstemmelse med national ret. Det foreslås derfor i lovforslagets § 27, at afgørelser truffet i henhold til loven eller regler fastsat i medfør heraf eller i henhold til Den Europæiske Unions forordninger kan påklages Miljø- og Fødevarerministeriet.

Lovforslaget indeholder endvidere i § 10, stk. 1, en bemyndigelse til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling til at fastsætte regler om compensation til ejere i forbindelse med påbudt tilintetgørelse af planter, planteprodukter eller andre objekter efter den foreslåede § 16. Herunder foreslås ministeren i § 10, stk. 2, bemyndiget til at fastsætte regler om, i hvilket omfang udgifter i forbindelse med påbudte foranstaltninger mod planteskadegørere, herunder udgifter til bekæmpelsesmidler, kan kompenseres.

Efter TEUF artikel 107 er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med det indre marked i det omfang, den påvirker samhandlen mellem medlemsstaterne.

Det er en generel betingelse, at artikel 107 kun finder anvendelse på støtte rettet mod virksomheder, som er omfattet af TEUFs virksomhedsbegreb. Begrebet virksomhed er fortolket og udviklet af Domstolen, og indebærer, at en enhed, uanset dens retlige status og finansieringsmåde, er omfattet af virksomhedsbegrebet, såfremt denne enhed udøver økonomisk aktivitet.

Den kompensationsordning, som kan etableres i medfør af den foreslåede § 10, omfatter både private borgere og virksomheder, som f.eks. gartnerier og landbrug, idet behovet for bekæmpelse af og forebyggelse af indslæbning af planteskadegørere retter sig mod alle steder, hvor der findes planter, planteprodukter og andre objekter, der kan opformere og sprede planteskadegørere. Da kompensationsordningen omfatter virksomheder, vil den som udgangspunkt være omfattet af TEUF artikel 107. Det er dog ikke al støtte, der kan anses som statsstøtte i EU-retlig forstand, og som nødvendiggør anmeldelse af ordningen til Kommissionen. Bestemmelsen i TEUF artikel 107 indeholder således flere kumulative betingelser for, at et initiativ er omfattet af statsstøttebegrebet. Betingelserne er opdelt i følgende kriterier:

- Er der tale om statsmidler?
- Er der tildelt en fordel?
- Er ordningen selektiv?
- Fordrejer eller truer ordningen med at fordreje konkurrencevilkårene?
- Er der samhandlingspåvirkning?

Det er hensigten, at statskassen i lighed med den eksisterende ordning i planteskadegørerlovens § 7, skal kompensere ejere for tab, som følge af påbudt tilintetgørelse af planter, planteprodukter eller andre objekter efter den foreslåede § 16, jf. lovforslagets § 10, stk. 1. Dog således, at såfremt det tilintetgjort, er angrebet af skadegørere, kan dette tab også søges kompenseret. Det er ligeledes hensigten, at statskassen i lighed med den eksisterende ordning i planteskadegørerlovens § 8, stk. 2, skal kunne kompensere udgifter i forbindelse med påbudte foranstaltninger mod planteskadegørere, herunder udgifter til bekæmpelsesmidler, jf. lovforslagets § 10, stk. 2.

Den kompensationsordning, som kan etableres i medfør af den foreslåede § 10, finansieres således af statsmidler.

Udgifterne ved påbudte foranstaltninger påhviler som hovedregel den, som påbuddet er rettet imod.

Det er hensigten, at den kompensationsordning, som etableres i medfør af den foreslåede i § 10, stk. 1, hvorefter der kan ydes kompensation til ejere i forbindelse med påbudt tilintetgørelse af planter, planteprodukter eller andre objekter efter den foreslåede § 16, i lighed med den eksisterende ordning i planteskadegørerlovens § 7, jf. § 9, stk. 2, begrænses således, at krav på kompensation bortfalder, hvis den pågældende ejer ved overtrædelse af påbud eller forbud meddelt i medfør af den foreslåede § 16, eller på anden måde ved uforsvarlig adfærd har nødvendiggjort tilintetgørelsen.

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at den kompensation, som ejeren vil kunne opnå efter ordningen etableret i medfør af den foreslåede § 10, stk. 1, på de beskrevne betingelser, ikke vil udgøre en fordel, og dermed er der ikke tale om statsstøtte i EU-retlig forstand omfattet af TEUF artikel 107.

For så vidt angår den kompensationsordning, som ministeren er bemyndiget til at etablere i medfør af den foreslåede § 10, stk. 2, om kompensation for udgifter i forbindelse med påbudte foranstaltninger mod planteskadegørere, herunder udgifter til bekæmpelsesmidler, vil den indebære en fordel for virksomhederne, idet der vil være tale om at kompensere virksomhederne for udgifter, som de almindeligvis selv må afholde som en del af deres driftsomkostninger.

Det er hensigten, at den kompensationsordning, som ministeren er bemyndiget til at etablere i medfør af den foreslåede § 10, stk. 2, i lighed med den gældende ordning i planteskadegørerlovens § 8, stk. 2, som udgangspunkt etableres således, at der i visse særlige tilfælde af udbrud af planteskadegørere, som f.eks. prioriterede EU-karantæneskadegørere, jf. plantesundhedsforordningens artikel 6, på visse nærmere betingelser kan opnås kompensation for udgifter til påbudte foranstaltninger, der rettes mod en bredere kreds af virksomheder og borgere. Det er endvidere hensigten at udnytte bemyndigelsen i § 10, stk. 2, til i visse særlige tilfælde af udbrud af planteskadegørere at etablere en kompensationsordning, hvorefter der overlades ministeren en skønsbeføjelse med hensyn til, om der skal ydes en kompensation

i konkrete tilfælde. Det er hensigten, at ordningen vil blive indrettes således, at spørgsmålet om muligheden for at opnå kompensation vil blive vurderet på baggrund af en konkret og individuel vurdering af sagens omstændigheder, herunder den offentlige interesse i bekæmpelse af den pågældende skadegører af hensyn til beskyttelsen af f.eks. den danske natur.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at en kompensationsordning med det beskrevne indhold, er omfattet af artikel 107, stk. 1, idet der er mulighed for at tildele kompensationen selektivt til nogle ansøgerne og ikke til andre. Dette skyldes, at den ovenfor beskrevne kompensationsordning er en fravigelse fra det almindelige system, der indebærer, at udgifterne ved påbudte foranstaltninger påhviler den, som påbuddet er rettet imod, og at der foreslås tillagt ministeren en skønsmæssig beføjelse til at yde kompensation i konkrete tilfælde.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at kompensation efter den ovenfor beskrevne ordning etableret i medfør af den foreslåede § 10, stk. 2, som fritager modtagere fra sædvanlige udgifter eller omkostninger i dennes daglige drift, må betragtes som konkurrenceforvridende, idet kompensationen styrker en virksomheds position i forhold til andre virksomheder, som denne konkurrerer med i samhandlen inden for Unionen. Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at kompensationen efter den ovenfor beskrevne ordning etableret i medfør af den foreslåede § 10, stk. 2, dermed også potentielt har samhandelspåvirkninger. Det er Miljø- og Fødevareministeriets samlede vurdering, at kompensation efter den ovenfor beskrevne ordning etableret i medfør af den foreslåede § 10, stk. 2, opfylder kriterierne i TEUF art. 107, stk. 1, og dermed udgør statsstøtte, som ikke er omfattet af undtagelserne i artikel 107, stk. 2 og 3. Efter TEUF artikel 108, stk. 3, skal ordningen som udgangspunkt anmeldes til og godkendes af Kommissionen, inden den kan sættes i kraft. Ved tilrettelæggelsen af kompensationsordningen i denne sammenhæng vil det være relevant at anvende Kommissionens retningslinjer af 1. juli 2014 for statsstøtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter 2014-2020, jf. EU-Tidende C 204/4 af 1.7.2014, s. 1 med efterfølgende ændringer, særligt Del II, kapitel 1, afsnit 1.2.1.3 om støtte til omkostningerne ved forebyggelse, bekæmpelse og udryddelse af dyresygdomme og skadegørere og støtte til at råde bod på skader forårsaget af dyresygdomme og skadedyrsangreb, og/eller kapitel 2, afsnit 2.8.1. og 2.3.1, jf. del I, kapitel 3

Efter TEUF artikel 109 kan Rådet imidlertid bestemme, at visse former for støtte er fritaget for anmeldelsespligten efter TEUF artikel 108, stk. 3. I henhold til TEUF artikel 108, stk. 4, kan Kommissionen vedtage forordninger vedrørende disse former for støtte. Det fremgår af artikel 1 i Rådets forordning (EU) 2015/1588 af 13. juli 2015 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på visse former for horisontal statsstøtte, jf. EU-Tidende 2015, nr. L 248 af 24. september 2015, s. 1, at Kommissionen ved forordning kan erklære, at en række former for støtte er forenelig med det indre marked og ikke omfattet af underretningspligten i artikel 108, stk. 3 (gruppefritagelser). I medfør af forordningen har Kommissionen vedtaget forordning Nr. 702/2014 af 25. juli 2014 om forenelighed med det indre marked efter artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde af visse kategorier af støtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter, hvor især artikel 26 om støtte til omkostningerne ved forebyggelse, bekæmpelse og udryddelse af dyresygdomme og skadegørere og støtte til kompensation for skader forårsaget af dyresygdomme og skadedyrsangreb og artikel 34 om støtte til forebyggelse og genopretning af skader på skove som følge af skovbrande, naturkatastrofer, ugunstige vejrforhold, skadedyrsangreb og katastrofebegivenheder vil være relevante.

Det fremgår af artikel 2 i Rådets forordning (EU) 2015/1588 af 13. juli 2015, at Kommissionen kan beslutte, at en støttetildeling på baggrund af det indre markeds udvikling og funktion ikke opfylder alle kriterierne i artikel 107, stk. 1, i TEUF og derfor er fritaget for underretningspligten i artikel 108, stk. 3, i TEUF, forudsat at støtten til den samme virksomhed i en given periode ikke overstiger et bestemt fast beløb (de minimis). I medfør af forordningen har kommissionen vedtaget forordning Nr. 1408/2013 af

18. december 2013 om anvendelse af artikel 107 og 108 om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte i landbrugssektoren med senere ændringer.

Det er en forudsætning, at den ordning, som ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling foreslås bemyndiget til at fastsætte i medfør af § 10, stk. 2, kan etableres inden for de ovenfor beskrevne regelsæt, for at der kan udbetales kompensation i overensstemmelse med EU-retten.

Danmark har mulighed for at opnå EU-tilskud til den kompensation, som udbetales i henhold til den ordning, der etableres i medfør af den foreslåede § 10, stk. 2, på de betingelser og vilkår, der fremgår af artikel 16-18, jf. artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 652/2014 af 15. maj 2014 om bestemmelser vedrørende forvaltning af udgifter i tilknytning til fødevarekæden, dyresundhed og dyrevelfærd samt til plantesundhed og planteformeringsmateriale.

Som det fremgår ovenfor, så følger det af TEUF artikel 216, stk. 2, at de internationale aftaler, som Unionen indgår med et eller flere tredjelande eller en eller flere interntonale organisationer, jf. TEUF artikel 216, stk. 1, er bindende for medlemsstaterne. For så vidt angår nationale støtteordninger i landbrugssektoren, så reguleres disse under WTO-aftalen om landbrugssektoren, som trådte i kraft i 1995 og blev færdigbehandlet i Uruguay-runden (1986-1994). Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at den ordning, som ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling foreslås bemyndiget til at fastsætte i medfør af § 10, stk. 2, etableret i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler også vil være forenelig med EU's internationale forpligtelser og navnlig med WTO-aftalen om landbrug.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 8. juli til 22. august 2019 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F, Aarhus Universitet, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Advokatsamfundet, Agri Nord, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Biologiforbundet, Bornholms Landbrug, Brancheudvalget for Biogas, Brancheudvalget for Frø, Bæredygtigt Landbrug, Centrovic, DAKOFA, DAKOFO, Danmarks Biavlereforening, Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Landbougdom, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Dansk Akvakultur, Dansk Amatørfiskerforening, Dansk Botanisk Forening, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Frø, Dansk Gartneri, Dansk Industri (DI), Dansk Juletræsdyrkerforening, Dansk, Kartoffelhandlerforening, Dansk Kartoffelproducentforening, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Miljøteknologi, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Planteværn, Dansk Skovforening, Dansk Træforening, Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA), Danske Advokater, Danske Biavlere Landsforening, Danske Havne, Danske Juletræer, Danske Kartoffler, Danske Maskinstationer og Entreprenører, Danske Regioner, Danske Sortsejere, Danske Svineproducenter, Danske Vandløb, Danske Vandværker, Den Danske Dommerforening, Den Danske Landinspektørforening, Datatilsynet, Det Danske Fjerkræråd, Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet (Københavns Universitet), Det Økologiske Råd, Djursland Landboforening, Dronningeavlereforeningen af 1921, DTU Miljø, Ejendomsforeningen Danmark, ErhvervsBiavlerne, Erhvervsstyrelsen Team Effektiv Regulering, Ferskvandsfiskeriforeningen, Finans Danmark, Foreningen af Danske Handelsmøller, Foreningen af Danske Landskabsarkitekter, Foreningen af Danske Planteavlere, Foreningen af Danske Stammeejere af Mark- og Havefrø, Foreningen af miljø-, plan- og naturmedarbejdere i det offentlige

(ENVINA), Foreningen for Biodynamisk Jordbrug, Foreningen for Reduceret jordbearbejdning i Danmark, Frie bønder – levende land, Friluftsrådet, Frøsektionen, Greenpeace, Haveselskabet, Hedeselskabet, Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi (Københavns Universitet), Institut for Plante- og Miljøvidenskab (Københavns Universitet), KL, Kolding-Herreds Landbrugsforening, Kopenhagen Fur, Københavns Universitet, Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet, Skov og Landboskab, Kødbranchens Fællesråd, Landbo Limfjord, LandboForeningen Midtjylland, Landbo-Nord, LandboSyd, LandboThy, Landbrug & Fødevarer, Landbrugets Kartoffelfond, Landbrugsrådgivning Syd, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen for Dansk Fåreavl, Landsforeningen Praktisk Økologi, Lemvigegnens Landboforening, Levinsen & Abies A/S, LHN, LMO, Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug (Aarhus Universitet), Nationalt Center for Miljø og Energi (Aarhus Universitet), NF Plus, NOAH, Nordic Seed A/S, Odsherreds Landboforening, Patriotisk Selskab, Plantning og Landskab, Landsforeningen, Rådgivningscenter Nord, SAGRO, Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere, Sammenslutningen af Danske Småøer, Sammenslutningen af Danske Sortsejere, Science and Technology (Aarhus Universitet), SEGES, SEGES Svineproduktion, Skov og Landskab (Københavns Universitet), Skovdyrkerne, SvineRådgivningen, Sønderjysk Landboforening, Verdens Skove, Vestjysk Landboforening, Vkst, WWF Verdensnaturfonden, Økologisk Landsforening, Østdansk Landboforening, Udvalg for plantesorter og udsæd, Udvalget for skovfrø og –planter, Planter sundhedsudvalget, UFPP arbejdsgruppen for kartofler

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/ merudgifter (hvis ja, angiv om- fang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommune og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU retlige aspekter	
Er i strid med de frem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i frølovens § 1, stk. 1, bemyndiget til at fastsætte regler om produktion og salg af frø, kartofler samt levende planter og plantedele. Ministeren er herudover bemyndiget til at fastsætte regler eller træffe bestemmelser med henblik på opfyldelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af loven. Endelig er ministeren bemyndiget til at fastsætte de regler, der er nødvendige for anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold, der er omfattet af loven.

I medfør af frølovens § 1 er der fastsat regler, der gennemfører de såkaldte markedsdirektiver, der omfatter følgende direktiver med efterfølgende ændringer og tilhørende gennemførelsesbestemmelser:

- Rådets direktiv 66/401/EØF af 14. juni 1966 om handel med frø af foderplanter
- Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn
- [Rådets direktiv 68/193/EØF af 9. april 1968 om handel med vegetativt formeringsmateriale af vin]
- Rådets direktiv 98/56/EF af 20. juli 1998 om afsætning af prydplanteformeringsmateriale
- Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale
- Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortsliste over landbrugsplantearter
- Rådets direktiv 2002/54/EF af 13. juni 2002 om handel med bederoefrø
- Rådets direktiv 2002/55/EF af 13. juni 2002 om handel med grøntsagsfrø
- Rådets direktiv 2002/56/EF af 13. juni 2002 om handel med læggekartofler
- Rådets direktiv 2002/57/EF af 13. juni 2002 om handel med frø af olie- og spindplanter
- Rådets direktiv 2008/72/EF af 15. juli 2008 om afsætning af plantemateriale og formeringsmateriale af grøntsagsplanter bortset fra frø
- Rådets direktiv 2008/90/EF af 29. september 2008 om afsætning af frugtplanteformeringsmateriale og frugtplanter bestemt til frugtproduktion

Herudover er der i medfør af loven fastsat nationale kvalitetsnormer for læggekartofler og konsumkartofler, jf. § 24 og bilag 7-9 (læggekartofler) og § 37 og bilag 13 (konsumkartofler) i bekendtgørelse nr. 584 af 28. maj 2018 om avl m.v. af kartofler (herefter kartoffelbekendtgørelsen).

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i planteskadegørerlovens § 1, bemyndiget til at fastsætte regler om bekæmpelse og om forebyggelse af indslæbning og udbredelse af levende organismer, dog ikke hvirveldyr, samt vira, der direkte og indirekte kan forvolde tab for planteavl (planteskadegørere), og regler til gennemførelse af regler fastsat af Det Europæiske Fællesskab.

I medfør af planteskadegørerlovens § 1 er der fastsat regler, der gennemfører de såkaldte plantesundhedsdirektiver, der omfatter følgende direktiver med efterfølgende ændringer og tilhørende gennemførelsesbestemmelser:

- Rådets direktiv 69/464/EØF af 8. december 1969 om bekæmpelse af kartoffelbrok
- Rådets direktiv 74/647/EØF af 9. december 1974 om bekæmpelse af nellikeviklere
- Rådets direktiv 93/85/EØF af 4. oktober 1993 om bekæmpelse af kartoflens ringbakteriose
- Rådets direktiv 98/57/EF af 20. juli 1998 om bekæmpelse af *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al.

- Rådets direktiv 2000/29/EF af 8. maj 2000 om foranstaltninger mod indslæbning i Fællesskabet af skadegørere på planter eller planteprodukter og mod deres spredning inden for Fællesskabet
- Rådets direktiv 2006/91/EF af 7. november 2006 om bekæmpelse af San José skjoldlusen
- Rådets direktiv 2007/33/EF af 11. juni 2007 om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder og om ophævelse af direktiv 69/465/EØF

Endelig træffer ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter driftslovens § 10, stk. 1, bestemmelse om, hvilke plantearter der skal anses for uønskede, fordi de kan skade afgrøderne, naturen og landskabet. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i driftslovens § 10, stk. 2, bemyndiget til at fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af uønskede plantearter. Begrebet "uønskede plantearter" omfatter både den invasive ikke-hjemmehørende plantearter, som f.eks. kæmpebjørneklo, og hjemmehørende plantearter, som f.eks. flyvehavre.

I medfør af bemyndigelsen i driftslovens § 10, stk. 2, er der bl.a. fastsat regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af flyvehavre i flyvehavrebekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 1548 af 11. december 2015.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.7.

Som en del af Miljø- og Fødevareministeriets arbejde med at skabe en mere enkel, klar og sammenhængende lovstruktur på miljø- og fødevarerområdet (Lovkompasset) foreslås det, at samle reglerne om produktion og salg af frø, kartofler samt levende planter og plantedele med reglerne om bekæmpelse og om forebyggelse af planteskadegørere. Hertil kommer indarbejdelse af bekæmpelse og udbredelse af uønskede plantearter, der anses for uønskede, fordi de kan skade afgrøderne, naturen eller landskabet. Ministeriet vurderer, at samlingen af reglerne er hensigtsmæssig på grund af reglernes indbyrdes sammenhæng.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 1.4.

Det foreslås således, at lov om planter og plantesundhed m.v. vil finde anvendelse produktion af og handel med planter og bekæmpelse af uønskede hjemmehørende plantearter, jf. *stk. 1*.

Ved handel med planter forstås, jf. forslaget til *stk. 3, nr. 1*, salg, herunder lagerføring, fremvisning, frembydelse eller besiddelse med henblik på salg, udbud til salg og enhver overdragelse, levering eller overførsel med henblik på kommerciel udnyttelse af planter til tredjepart mod vederlag eller vederlagsfrit.

Den foreslåede definition af handel har grundlag i de definitioner af begreberne handel, afsætning markedsføring, der anvendes i markedsdirektiverne, jf. f.eks. artikel 2, litra i), i Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale (markedsføring), artikel 2, nr. 3, i Rådets direktiv 98/56/EF af 20. juli 1998 om afsætning af prydplanteformeringsmateriale (afsætning) og artikel 1 a i Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn (handel).

Ved planter forstås, jf. forslaget til *stk. 3, nr. 3*, levende planter og følgende levende plantedele:

- a) Frø i botanisk forstand, herunder frø i kogler og frøstande, bortset fra sådanne, som ikke er bestemt til brug som såsæd.
- b) Frugter i botanisk forstand.
- c) Grøntsager.
- d) Rod- og stængelknolde, løg, jordstængler, rødder, grundstammer og stoloner.
- e) Skud, stængler og udløbere.
- f) Afskårne blomster.
- g) Grene med eller uden løv.
- h) Fældede træer med løv.

- i) Blade, løv.
- j) Plantevævskulturer, herunder cellekulturer, kimplasma, meristemer, kimæriske kloner og materiale produceret ved mikroformering.
- k) Levende pollen og sporer.
- l) Knopper, okuleringsmateriale, stiklinger, podekviste og podninger.

Den foreslåede definition stk. 3, nr. 2, er i vid udstrækning en gengivelse af plantesundhedsforordningens artikel 2, nr. 1. Dog er definitionen af frø i den foreslåede, § 1, stk. 3, nr. 3, litra a, suppleret med frø i form af kogler og frugtstande. Suppleringen er nødvendig, idet frømateriale efter Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale også omfatter kogler og frugtstande.

Med den foreslåede afgrænsning af begrebet planter sikres det, at lovens anvendelsesområde er tilstrækkeligt bredt i forhold til den fortsatte implementering af markedsdirektiverne som opregnet ovenfor, som hidtil har været reguleret i frøloven.

Som det fremgår ovenfor, så er den foreslåede definition af begrebet planter i vid udstrækning en gengivelse af plantesundhedsforordningens artikel 2, nr. 1, jf. stk. 3, nr. 3. Dette gælder tillige definitionen i begrebet planteprodukter. Efter plantesundhedsforordningens artikel 2, nr. 2, defineres planteprodukter som produkter af uforarbejdet materiale af vegetabilisk oprindelse og de forarbejdede produkter, der i kraft af deres natur eller deres forarbejdning kan udgøre en risiko for spredning af karantæneskadegørere. Det fremgår dog af bestemmelsen, at medmindre andet angives i de i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 28, 30 og 41 vedtagne gennemførelsesretsakter, betragtes træ kun som et planteprodukt, hvis det opfylder mindst en af følgende betingelser:

- a) Det har helt eller delvis bevaret sin naturlige runde form med eller uden bark.
- b) Det har ikke bevaret sin naturlige runde form som følge af savning, skæring eller kløvning.
- c) Det har form af flis, spåner, savsmuld, træaffald, høvlspåner eller skrot af træ og har ikke undergået en behandling, som indebærer anvendelse af lim, varme eller tryk eller en kombination heraf til at producere pellets, briketter, krydsfiner eller spånplader.
- d) Det anvendes eller er bestemt til anvendelse som emballagemateriale, uanset om det faktisk anvendes til transport af varer

Med henblik på at sikre, at lovens anvendelsesområde er tilstrækkeligt bredt til at rumme eventuelle ændringer vedrørende definitionen af træ som planteprodukt, der følger af de gennemførelsesretsakter, der kan vedtages i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 28, 30 og 41, foreslås det, at definitionen af planteprodukter i *stk. 3, nr. 2*, ikke omfatter den begrænsning for så vidt angår træ, der fremgår af definitionen af planteprodukter i plantesundhedsforordningens artikel 2, nr. 2. Det er dog ikke hensigten, at loven skal finde anvendelse på træ i videre omfang end plantesundhedsforordningen med tilhørende gennemførelsesbestemmelser eller IPPC-konventionen.

Ligeledes finder loven anvendelse på bekæmpelse m.v. af planter, som direkte kan forvolde tab for planteavl, som f.eks. hjemmehørende plantearter, der er uønskede.

Ved hjemmehørende plantearter forstås almindeligvis naturligt forekommende plantearter, der ikke er indført af mennesker. Flyvehavre, der er en ukrudtsplante af græsfamilien, er en hjemmehørende plantearart. Definitionen af begrebet hjemmehørende plantearter er ikke foreslået medtaget i forslaget til lovens § 1, stk. 3, da der er tale om et almindeligt kendt udtryk.

Forslaget i § 1, stk. 1, om at lov om planter og plantesundhed m.v. også skal omfatte bekæmpelse af uønskede hjemmehørende plantearter indebærer, at reguleringen af uønskede hjemmehørende plantearter overføres fra lov om drift af landbrugsjorder.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.7.

Med henblik på sikring af plantesundheden foreslås det, jf. *stk. 2, 1. pkt.*, at lov om planter og plantesundhed m.v. endvidere skal finde anvendelse på enhver art, stamme eller biotype af patogener, dyr og parasitplanter, der er skadelige for planter eller planteprodukter (skadeskadegørere).

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* stemmer overens med plantesundhedsforordningens artikel 1, *stk. 1 og 2*. Det fremgår således af plantesundhedsforordningens artikel 1, *stk. 1*, at forordningen fastsætter regler vedrørende plantesundhedsmæssige risici, som udgøres af enhver art, stamme eller biotype af patogener, dyr eller parasitplanter, der er skadelige for planter eller planteprodukter ("skadegørere"), og foranstaltninger til at begrænse disse risici til et acceptabelt niveau.

Efter plantesundhedsforordningens artikel 1, *stk. 2*, kan ikke-parasitære planter betragtes som skadegørere i henhold til forordningen, når der er dokumentation for, at andre ikke-parasitære planter end dem, der er reguleret i henhold til artikel 4, *stk. 1*, i forordning (EU) nr. 1143/2014 af 22. oktober 2014 om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikkehjemmehørende arter.

Det bemærkes, at visse organismer, de såkaldte vektorer, kan optræde som smittespredere ved at overføre andre skadegørere fra planter til andre planter, men som ikke nødvendigvis selv forvolder stor skade på planter. Disse vektorer vil derfor blive anset som skadegørere og opført på Kommissionens liste over EU-karantæneskadegørere, jf. plantesundhedsforordningens artikel 5, *stk. 2*, og er allerede i dag reguleret af plantesundhedsdirektivet, jf. direktivets bilag 1 og 2. Som et eksempel på en vektor kan nævnes træbukke i slægten *Monochamus*, som er en vektor for skadegøreren, fyrrevednematoden, og spreder denne fra træ til træ, når træbukken gnaver i unge skud af nåletræer. Fyrrevednematoden er en mikroskopisk rundorm, der kan blokere træers saftstrømme og dermed forårsage visnedød i nåletræer.

Den foreslåede bestemmelse i *§ 1, stk. 2, 2. pkt.*, medfører, at loven også finder anvendelse på andre objekter, med hvilke der kan indslæbes eller spredes skadegørere, herunder jord og vækstmedier. Skadegørere indslæbes og spredes ikke kun via planter og planteobjekter men kan også spredes ved hjælp af andre objekter. Sådanne objekter kan f.eks. være brugte landbrugsmaskiner og nødhjælpsudstyr, der ikke er rengjort for jord- eller planterester, træemballage, jord og andre vækstmedier.

Den foreslåede bestemmelse i *§ 1, stk. 2*, indebærer, at lovens anvendelsesområde for så vidt angår bekæmpelse af planteskadegørere udvides i forhold til den gældende bestemmelse i planteskadegørerlovens *§ 1*. Med forslaget til *§ 1, stk. 2*, udvides lovens anvendelsesområde for så vidt angår bekæmpelse af planteskadegørere, således at den ikke længere er begrænset til kun at angå planteskadegørere, der kan forvolde tab for planteavl, men fremover retter sig mod alle planteskadegørere, uanset om disse findes i planteproduktionen, skove, naturområder og beplantede områder m.v.

Til § 2 [Bemyndigelse til at gennemføre EU-lovgivning m.v.]

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i frølovens *§ 1, stk. 1, 1. pkt.*, bemyndiget til at fastsætte regler om produktion og salg af frø, kartofler samt levende planter og plantedele. Ministeren er herudover i frølovens *§ 1, stk. 1, 2. pkt.*, bemyndiget til at fastsætte regler eller træffe bestemmelser med henblik på opfyldelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af loven. Endelig er ministeren i frølovens *§ 1, stk. 1, 3. pkt.*, bemyndiget til at fastsætte de regler, der er nødvendige for anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold, der er omfattet af loven.

I medfør af frølovens § 1, stk. 1 er der, som det fremgår ovenfor, fastsat regler, der gennemfører de såkaldte markedsdirektiver. Der er i medfør af bestemmelsen udstedt en række bekendtgørelser, der implementerer markedsdirektiverne med tilhørende gennemførelsesbestemmelser. Oversigten over bekendtgørelser fremgår af afsnit 2.2.1. i de almindelige bemærkninger, hvortil der henvises.

For så vidt angår bemyndigelsen til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i frølovens § 1, stk. 1, 2. pkt., til at træffe konkrete bestemmelser med henblik på opfyldelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af loven, så forudsættes bestemmelsen alene anvendt i tilfælde af, at der f.eks. skal gennemføres EU-beslutninger om hastende foranstaltninger vedrørende f.eks. importbegrænsninger, og hvor der ikke er tid til at afvente udstedelse af generelle regler.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i frølovens § 1, stk. 2, bemyndiget til at træffe bestemmelser om fravigelse af reglerne i de i frølovens § 1, stk. 1, nævnte retsakter, i det omfang disse indeholder adgang hertil.

I Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/478 af 16. marts 2017 er der fastsat regler om fritagelse af en række medlemsstater for forpligtelsen til for visse arters vedkommende at anvende Rådets direktiv 66/401/EØF, 66/402/EØF, 68/193/EØF, 1999/105/EF, 2002/54/EF, 2002/55/EF og 2002/57/EF. Den nævnte afgørelse indebærer, at Danmark for så vidt angår visse arter af foderplanter, sædekorn, bederoe, grøntsagsfrø, olie- og spindplanter samt skovfrø- og plantearter, der enten ikke kan dyrkes i Danmark eller som har meget lille økonomisk betydning i Danmark, er fritaget for forpligtelsen til at implementere direktiverne for så vidt angår disse arter. Ligeledes indebærer afgørelsen, at Danmark er fritaget for forpligtelsen til at gennemføre Rådets direktiv 68/193/EØF af 9. april 1968 om handel med vegetativt formeringsmateriale af vin.

Herudover findes der en række regler i markedsdirektiverne, der åbner adgang for medlemsstaterne til enten at fastsætte lempede eller skærpede krav til det materiale, der dyrkes i medlemsstaten, i forhold til direktivernes krav.

Som eksempel på et bestemmelse, der giver mulighed for fastsættelse af skærpede regler kan nævnes artikel 5 i Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn, hvorefter medlemsstaterne kan fastsætte strengere regler end direktivets regler for så vidt angår f.eks. tolerancer for indhold af kerne af anden kornart og frø af andre plantearter i egne producerede partier af sædekorn, der certificeres med henblik på salg. Artiklen er i medfør af bemyndigelsen i frølovens § 1, stk. 2, udnyttet i Danmark til bl.a. at fastsætte 0-tolerance for indhold af flyvehavre (*Avena fatua*) i partier af sædekorn, jf. sædekornsbekendtgørelsens § 14 og bilag 5, afsnit III. Ved Kommissionens beslutning 74/269/EØF af 2. maj 1974 om bemyndigelse af visse medlemsstater til at tage strengere forholdsregler i tilfælde af, at der findes *Avena fatua* i frø af foderplanter og i såsæd, er Danmark i forbindelse med import bemyndiget til at fastsætte krav om, at sædekorn ikke må forhandles i Danmark, medmindre det er ledsaget af en officiel attest, der er udstedt i henhold til artikel 11 i direktivet om handel med sædekorn (66/402/EØF), jf. artikel 2, stk. 1. Bemyndigelsen i artikel 2, stk. 1, i beslutning 74/269/EØF er i medfør af frølovens § 1, stk. 2, udnyttet i sædekornsbekendtgørelsen § 32, stk. 4.

Et yderligere eksempel på muligheden for fastsættelse af skærpede regler er muligheden i artikel 5 i Rådets direktiv 2002/56/EØF af 13. juni 2002 om handel med læggekartofler. Det fremgår af artikel 3, at medlemsstaterne skal foreskrive, at læggekartofler kun bringes i handlen, hvis de er officielt certificerede, og hvis de opfylder de mindstekrav, der er fastsat i direktivets bilag I og II. Medlemsstaterne kan dog for så vidt angår mindstekravene i henhold til direktivets artikel 5 fastlægge yderligere eller strengere betingelser for certificering af deres egen produktion. Muligheden i direktivets artikel 5 er udnyttet i kartoffelbekendtgørelsens bilag 7 og 8, til at fastsætte strengere regler for så vidt angår de tærskelværdier, der gælder for forekomst af symptomer på virus og sortbensyge ved marksyn af læggekartoffelavlens i vækst, og ved laboratorieundersøgelser for forekomst af virus i kartoffelknolde efter høst.

Som eksempel på muligheden for at fastsætte lempeligere regler end direktivets regler, kan nævnes artikel 2, stk. 2, litra b) i Rådets direktiv 66/402/EØF af 14. juni 1966 om handel med sædekorn. Det fremgår af bestemmelsen, at medlemsstaterne kan fastsætte de officielle undersøgelser vedrørende spireevnen og den specifikke renhed ved godkendelsen (certificeringen) ikke foretages på alle partier, undtagen hvis der består tvivl om, hvorvidt de i direktivets bilag II fastsatte betingelser er overholdt.

Bestemmelsen er bl.a. udnyttet ved sædekornsbekendtgørelsens § 15, hvorefter antallet af analyser, der skal foretages af såkaldte store partier af sædekorn (moderpartier på op til 120 tons) med henblik på at konstatering af, om kvalitetsnormerne i bekendtgørelsens bilag 5 er overholdt, er reduceret, såfremt den producerende virksomhed har sikret sig, at moderpartiet overholder EU-kvalitetsnormerne i bilag 5, der er en gennemførelse af direktivets bilag II.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i planteskadegørerlovens § 1, bemyndiget til at fastsætte regler om bekæmpelse og om forebyggelse af indslæbning og udbredelse af levende organismer, dog ikke hvirveldyr, samt vira, der direkte og indirekte kan forvolde tab for planteavl (planteskadegørere), og regler til gennemførelse af regler fastsat af Det Europæiske Fællesskab.

I medfør af planteskadegørerlovens § 1 er der, som det fremgår ovenfor af bemærkningerne til § 1 fastsat regler, der gennemfører de såkaldte plantesundhedsdirektiver. Der er i medfør af bestemmelsen udstedt en række bekendtgørelser, der implementerer plantesundhedsdirektiverne med tilhørende gennemførelsesbestemmelser. Oversigten over bekendtgørelserne fremgår af afsnit 2.2.1. i de almindelige bemærkninger, hvortil der henvises.

Herudover er bekendtgørelse nr. 1122 af 20. september 2013 om certificering af virksomheder der fremstiller træemballage i medfør af planteskadegørerlovens § 1. Bekendtgørelsen opfylder behandlings- og mærkningsbestemmelserne i den gældende plantesundhedsstandard ISPM 15 med henblik på opfyldelse af de danske forpligtelser i henhold til IPPC-konventionen.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler eller træffe bestemmelser med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions direktiver, beslutninger og afgørelser om forhold, der er omfattet af denne lov.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til frølovens § 1, stk. 1, 2. pkt. og planteskadegørerlovens § 1, stk. 1.

Med den foreslåede bestemmelse bemyndiges ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling til at fastsætte regler med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions direktiver, beslutninger og afgørelser om forhold, der er omfattet af loven, og gør det muligt at videreføre den danske implementering af markedsdirektiverne med tilhørende gennemførelsesbestemmelser, der er oplistet ovenfor.

Ligeledes gøres det muligt at videreføre grundlaget for den danske implementering af fire særdirektiver på plantesundhedsområdet, indtil disses ophævelse den 1. januar 2021, jf. plantesundhedsforordningens artikel 113, stk. 2. Det drejer sig om følgende direktiver:

- Rådets direktiv 69/464/EØF af 8. december 1969 om bekæmpelse af kartoffelbrok
- Rådets direktiv 93/85/EØF af 4. oktober 1993 om bekæmpelse af kartofflens ringbakteriose
- Rådets direktiv 98/57/EF af 20. juli 1998 om bekæmpelse af *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al.
- Rådets direktiv 2007/33/EF af 11. juni 2007 om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder og om ophævelse af direktiv 69/465/EØF

For så vidt angår Rådets direktiv 2006/91/EF af 7. november 2006 om bekæmpelse af San José skjoldlusen og Rådets direktiv 74/647/EØF af 9. december 1974 om bekæmpelse af nellikeviklere, så fremgår det af plantesundhedsforordningens artikel 109, stk. 2, jf. artikel 113, stk. 2, at disse direktiver ophæves. Det fremgår af betragtning nr. 3 i præambelen til plantesundhedsdirektivet, at de skadegørere, som er

omfattet af de pågældende direktivet efter disses vedtagelse er blevet spredt til hele Unionens område, hvorfor indeslutningsforanstaltningerne deri ikke længere kan anvendes. Direktiverne ophæves derfor uden at blive erstattet af foranstaltninger efter plantesundhedsforordningen.

For så vidt angår Rådets direktiv 2000/29/EF af 8. maj 2000 om foranstaltninger mod indslæbning i Fællesskabet af skadegørere på planter eller planteprodukter og mod deres spredning inden for Fællesskabet, så fremgår det af betragtning nr. 2 i præambelen til plantesundhedsdirektivet, at Rådet opfordrede den 21. november 2008 opfordrede Kommissionen til at foretage en evaluering af den plantesundhedsordning, som var fastlagt i direktivet. Ifølge betragtning nr. 3 i præambelen til plantesundhedsforordningen, så er det på baggrund af resultatet af denne evaluering og erfaringerne med anvendelsen af direktivet, at direktivet erstattet af plantesundhedsforordningen. Det fremgår endvidere, at anvendelsen af forordningsformen sker for at sikre ensartet anvendelse af de nye regler.

Den foreslåede bemyndigelse i stk. 1, 1. pkt. til at træffe konkrete bestemmelser med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions direktiver, beslutninger og afgørelser om forhold, der er omfattet af loven forudsættes som hidtil anvendt i tilfælde af, at der f.eks. skal gennemføres EU-afgørelser om hastende foranstaltninger vedrørende f.eks. importbegrænsninger, og hvor der ikke er tid til at afvente udstedelse af generelle regler.

Det foreslås endvidere, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i *stk. 1, 2. pkt.*, bemyndiges til at fastsætte regler eller træffe de beslutninger, som er nødvendige for anvendelsen af Den Europæiske Unions forordninger om forhold, som er omfattet af denne lov.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til frølovens § 1, stk. 1, 3. pkt.

De i stk. 1, 2. pkt. nævnte forordninger er efter EUF-traktatens artikel 288 almengyldige. De er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat. Det kan dog være nødvendigt eller hensigtsmæssigt at udstede nationale regler til supplerende af en forordnings bestemmelser. Forordningerne kan forudsætte, at medlemsstaterne fastsætter regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af forordningerne, ligesom en forordning kan give medlemsstaterne adgang til at vælge mellem flere angivne løsninger. Der kan desuden være tale om udstedelse af regler af mere administrativ art, f.eks. om administrerende myndighed, ansøgningsprocedurer og tilsyn m.v.

Den foreslåede bestemmelse indebærer bl.a., at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, i tilfælde hvor en retsakt pålægger medlemsstaterne at foretage et obligatorisk valg mellem flere løsninger, er bemyndiget til at foretage dette valg.

Den foreslåede bestemmelse udgør hjemmelgrundlaget for gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/2031 af 26. oktober 2016 om beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere med tilhørende gennemførelsesbestemmelser.

Ligeledes udgør den foreslåede bestemmelse hjemmelgrundlaget for gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevarer- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler (forordningen om offentlig kontrol) for så vidt angår plantesundhedsområdet med tilhørende gennemførelsesbestemmelser.

Kontrolforordningen udgør en harmoniseret EU-ramme for tilrettelæggelsen af offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter end offentlig kontrol i hele agrofødevarekæden, herunder på plantesundhedsområdet. Visse regler om offentlig kontrol på plantesundhedsområdet var tidligere fastsat i Rådets direktiv 2000/29/EF, som ophæves og afløses af kontrolforordningen for så vidt angår reguleringen af offentlig kontrol på området.

Det foreslås i *stk. 1, 3. pkt.*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler om fravigelse af reglerne i de ovennævnte retsakter, i det omfang disse indeholder adgang hertil.

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til frølovens § 1, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse betyder, at såfremt retsakten indeholder adgang for medlemsstaterne til at fravige retsakten, for så vidt angår forhold omfattet af loven, er ministeren således bemyndiget til at afgøre, om adgangen skal udnyttes. Dette indebærer, at såfremt en retsakt åbner adgang for medlemsstaterne til at fravige retsakten ved at fastsætte afvigende regler, er ministeren bemyndiget til at afgøre, om og på hvilken måde denne adgang skal udnyttes.

Som det fremgår ovenfor, så findes der en række regler i markedsdirektiverne med tilhørende gennemførelsesbestemmelser, der indeholder adgang for medlemsstaterne til enten at fastsætte lempede eller skærpede krav til det materiale, der dyrkes i medlemsstaten, i forhold til direktivernes krav. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling vil således i medfør af den foreslåede bestemmelse kunne beslutte at udnytte disse adgange til at fravige retsakterne og fastsætte de afvigende regler. Det er hensigten med hjemmelen i den foreslåede bestemmelse i stk. 1, 3. pkt., at videreføre de gældende afvigende regler, der er fastsat med hjemmel frølovens § 1, stk. 2, der afviger markedsdirektivernes krav. Der henvises til eksemplerne herpå, som beskrevet i afsnit 2.2.1. Samtidig vil ministeren kunne fastsætte regler der afviger [afventer yderligere beskrivelse fra Planter.]

Det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 31, stk. 1, at medlemsstaterne på deres område kan anvende strengere foranstaltninger end dem, der er vedtaget i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 28, stk. 1, 2 og 3, artikel 30, stk. 1, 3 og 4, hvis det er begrundet i målet om plantesundhedsbeskyttelse og er i overensstemmelse med principperne i afsnit 2, bilag II. De strengere foranstaltninger må ikke påføre eller resultere i forbud mod eller restriktioner for indførelse på eller flytning inden for og gennem Unionens område af planter, planteprodukter og andre objekter ud over dem i plantesundhedsforordningens artikel 40-58 og 71-102. Artikel 31 finder efter plantesundhedsforordningens artikel 37, stk. 9, tilsvarende anvendelse på de foranstaltninger, som skal træffes af medlemsstaterne vedrørende regulerede ikkekarantæneskadegørere og de respektive planter til plantning.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling vil således i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 1, 3. pkt., kunne beslutte at udnytte de adgange for medlemsstaterne til at fravige plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen med tilhørende gennemførelsesbestemmelser ved at fastsætte afvigende regler og vil således eksempelvis kunne beslutte at anvende plantesundhedsforordningens artikel 31, stk. 1, og artikel 37, stk. 9, til at fastsætte regler om strengere plantesundhedsforanstaltninger inden for de rammer, som beskrevet i artikel 31, stk. 1.

Endelig foreslås det i *stk. 2*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling som noget nyt bemyndiges til at fastsætte regler med henblik på opfyldelse af internationale traktater, konventioner og aftaler inden for lovens område.

Hensigten med den foreslåede bestemmelse er at sikre hjemmel til, at der kan fastsættes regler på områder, hvor Danmark har påtaget sig forpligtelser til at opfylde internationale traktater, konventioner og aftaler inden for lovforslagets område.

Den foreslåede bestemmelse udgør således hjemmelgrundlaget for opfyldelsen af de danske forpligtelser efter IPPC-konventionen.

Til § 3 [Registrering af professionelle operatører]

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i frølovens § 1, stk. 1, bemyndiget til at fastsætte regler om produktion og salg af frø, kartofler samt levende planter og plantedele. Det fremgår af frølovens § 1, stk. 3, nr. 1, at regler udstedt i medfør af stk. 1 blandt andet kan indeholde forskrifter om registrering af produktions- og salgsvirksomheder.

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler om registrering, godkendelse eller autorisation af professionelle operatører. Ministeren fastsætter nærmere regler herom, herunder om særlige frister, betingelser og vilkår for registrering m.v.

Begrebet professionelle operatører skal forstås i overensstemmelse med definitionen i plantesundhedsdirektivets artikel 2, nr. 9, hvorefter en professionel operatør forstås som enhver offentligretlig eller privatretlig person, der er erhvervsmæssigt involveret i og juridisk ansvarlig for en eller flere af følgende aktiviteter vedrørende planter, planteprodukter og andre objekter:

- a) plantning
- b) avl
- c) produktion, herunder dyrkning, opformering og vedligeholdelse
- d) indførelse på og flytning inden for og ud af Unionens område
- e) markedsføring
- f) opbevaring, indsamling, forsendelse og forarbejdning

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2*, vil ministeren kunne fastsætte regler om at professionelle operatører er registreringspligtige i det omfang, der er adgang hertil i EU's retsakter om forhold omfattet af loven.

Med den foreslåede bestemmelse vil det blive muligt at fastsætte krav om registrering af yderligere kategorier af avlere eller andre professionelle operatører, end den, der fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 65, stk. 1, i overensstemmelse med plantesundhedsforordningens artikel 65, stk. 1, 2. pkt., hvis det vurderes ud fra skadegørerrisikoen ved de planter, som de dyrker, eller ved enhver anden af deres aktiviteter, at være nødvendigt. Det er hensigten, at ministeren vil udnytte bemyndigelsen, således at ministeren i tilfælde af et skadegørerudbrud vil kunne fastsætte regler om at visse professionelle operatører skal registreres med henblik på at kunne sikre en effektiv bekæmpelse af skadegørerne. Den foreslåede bestemmelse skal her ses i sammenhæng med lovforslagets § 6. Det forventes, at det vil være professionelle operatører som f.eks. kirkegårde og anlægsgartnere, der vil blive omfattet af reglerne.

Ligeledes vil det med den foreslåede bestemmelse være muligt at fastsætte krav om, at professionelle operatører, der udelukkende leverer små mængder af planter, planteprodukter og andre objekter direkte til slutbrugere på andre måder end gennem fjernsalgsaftaler skal registreres, selvom disse efter plantesundhedsforordningens artikel 65, stk. 3, litra a) som udgangspunkt ikke er omfattet af registreringspligten. Ved at fastsætte krav om registrering af professionelle operatører, der udelukkende leverer små mængder af planter, planteprodukter og andre objekter direkte til slutbrugere på andre måder end gennem fjernsalgsaftaler, udnyttes det nationale råderum i artikel 65, stk. 3, 2. pkt.

Det er derudover hensigten at udnytte bestemmelsen til at implementere artikel 6, stk. 1, i Rådets direktiv 98/56/EF af 20. juli 1998 om afsætning af prydblanteformeringsmateriale, der indebærer, at leverandører skal officielt registreres i forbindelse med de aktiviteter, de udfører i henhold til direktivet, og artikel 6, stk. 4, i Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale, der indebærer, at leverandører af forstligt formeringsmateriale skal være officielt registreret.

Endelig er det hensigten at udnytte den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte krav om, at visse yderligere professionelle operatører skal registreres eller autoriseres. Sådanne bestemmelser fastsættes af administrative hensyn med henblik på at sikre en effektiv administration og kontrol af området for certificering af planteformeringsmateriale. Med den foreslåede bestemmelse er det hensigten at videreføres kravet i f.eks. sædekornsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, hvorefter en virksomhed med sæde her i landet, der producerer og udvejer sædekorn eller fører sædekorn ind i landet med henblik på salg, skal være registreret. Denne registrering varetages i dag af TystofteFonden.

Til § 4 [Navngivning, sortslisten og kåringslisten]

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i *stk. 1*, bemyndiges til at fastsætte regler om navngivning af sorter af landbrugs- og havebrugsplantearter.

Med den foreslåede bemyndigelse videreføres ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndigelse i frølovens § 1, stk. 3, nr. 2, til at fastsætte regler om navngivning af sorter af landbrugs- og havebrugsplantearter, som er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 942 af 11. august 2015 om plantesortsnavne.

Det er hensigten at udnytte bemyndigelsen til at fastsætte regler om, at sortsnavnet skal være egnet som generisk betegnelse for sorten og som identifikation af denne.

Det fremgår artikel 9, stk. 6 i Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortsliste over landbrugsplantearter, at for så vidt angår en sortsbetegnelses egnethed finder artikel 63 i Rådets forordning (EF) nr. 2100/94 af 27. juli 1994 om EF-sortsbeskyttelse anvendelse. Der findes en tilsvarende bestemmelse i artikel 9, stk. 6, i Rådets direktiv 2002/55/EF af 13. juni 2002 om handel med grønsagsfrø.

I medfør af bestemmelserne i direktivernes artikel 9, stk. 6, er der fastsat gennemførelsesbestemmelser med hensyn til egnetheden af sortsbetegnelser for landbrugsplantearter og grøntsagsarter i Kommissionens forordning (EF) Nr. 637/2009 af 22. juli 2009.

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i *stk. 2, 1. pkt.*, bemyndiges til at fastsætte regler om en officiel fortegnelse over godkendte sorter landbrugsplante-, frugtplante- og grønsagsarter (sortslisten).

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, 1. pkt.*, videreføres ministerens bemyndigelse i frølovens § 1, stk. 3, nr. 2, der er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1406 af 30. november 2008 om en fortegnelse over godkendte sorter af landbrugsplante-, frugtplante- og grønsagsarter (sortslisten).

Det fremgår af artikel 1 i Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortsliste over landbrugsplantearter, at direktivet omhandler optagelsen af de forskellige sorter af bederoer, foderplanter, korn, kartofler samt olie- og spindplanter i en fælles sortsliste over landbrugsplantearter, hvis frø eller planter kan forhandles i henhold til direktiverne om handel med bederoefrø (2002/54/EF), med frø af foderplanter (66/401/EØF), med sædekorn (66/402/EØF) med læggekartofler (2002/56/EF), og med frø af olie- og spindplanter (2002/57/EF).

Det fremgår endvidere af artikel 3 i Rådets direktiv 2002/53/EF, at hver medlemsstat skal udarbejde en eller flere lister over de sorter, som med officiel tilladelse kan godkendes og afsættes på deres territorium.

Det er hensigten med den foreslåede bemyndigelse i *stk. 2, 1. pkt.*, at fastsætte regler til gennemførelse af artikel 7 i Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortsliste over landbrugsplantearter.

Det fremgår af artikel 3 i Rådets direktiv 2002/55/EF af 13. juni 2002 om handel med grønsagsfrø, grønsagsfrø kun kan godkendes og bringes i handlen, når den pågældende sort er officielt godkendt i en medlemsstat. Efter artikel 3, stk. 2, skal hver medlemsstat udarbejde en eller flere lister over de sorter, der er officielt tilladt til godkendelse, kontrol og forhandling på deres område.

Det er hensigten med den foreslåede bemyndigelse i *stk. 2, 1. pkt.*, at fastsætte regler til gennemførelse af artikel 3, stk. 2, i Rådets direktiv 2002/55/EF.

Det fremgår af artikel 7, stk. 1, i Rådets direktiv 2008/90/EF af 29. september 2008 om afsætning af frugtplanteformeringsmateriale og frugtplanter bestemt til frugtproduktion, at formeringsmateriale og

frugtplanter afsættes med angivelse af, hvilken sort materialet og planterne tilhører. Det fremgår af artikel 7, stk. 6, at der kan Kommissionen kan træffe afgørelse om udarbejdelse og offentliggørelse af en fælles liste. Kommissionens bemyndigelse er udnyttet ved Kommissionens gennemførelsesdirektiv 2014/97/EU af 15. oktober 2014 om gennemførelse af Rådets direktiv 2008/90/EF for så vidt angår registrering af leverandører og sorter samt den fælles sortlisten.

Det er hensigten med den foreslåede bemyndigelse i stk. 2, 1. pkt., at fastsætte regler til gennemførelse af artikel 3-10 i Kommissionens gennemførelsesdirektiv 2014/97/EU.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler om en officiel fortegnelse over godkendt formeringsmateriale af slægter og arter af træer, der finder forstlig anvendelse (kåringlisten).

Med den foreslåede bemyndigelse videreføres bemyndigelsen til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i frølovens § 1, stk. 3, nr. 3, om oprettelse af en officiel fortegnelse over godkendt formeringsmateriale af slægter og arter af træer, der finder forstlig anvendelse, som er udnyttet ved nr. 596 af 31. maj 2017 om skovfrø og –planter.

Det fremgår af artikel 10, stk. 1, i Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale, at hver medlemsstat skal udarbejde et nationalt register over grundmateriale af forskellige arter af forstligt formeringsmateriale, som er godkendt på dens område. Hver medlemsstat skal udarbejde en sammenfatning af det nationale register i form af en national liste.

Det er hensigten med den foreslåede bemyndigelse i stk. 2, 2. pkt., at fastsætte regler til gennemførelse af artikel 10 i Rådets direktiv 1999/105/EF af 22. december 1999 om markedsføring af forstligt formeringsmateriale.

Til § 5 [Bemyndigelse til at fastsætte regler om produktion og handel med planter]

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler om produktion og handel med planter, herunder om afprøvning og godkendelse af sorter af landbrugs- og havebrugsplantearter og af formeringsmateriale af slægter og arter af træer, om klassificering og godkendelse til salg på grundlag af oprindelse, anvendelse, sundhed, kvalitet og behandling, om dokumentation, egenkontrol, indførsel, udførsel, pakning og mærkning samt regnskab over lager og salg.

Med den foreslåede bestemmelse videreføres ministerens bemyndigelse i frølovens § 3, stk. 1, nr. 2-7, jf. § 1, og dermed hjemmelsgrundlaget for gennemførelsen markedsdirektiverne som opregnet i afsnit 1.5 i dansk ret. Ligeledes er det hensigten, at den foreslåede bemyndigelse vil blive udnyttet til at fastsætte de regler, der er nødvendige for at udnytte det nationale råderum, som er muligt inden for rammerne af markedsdirektiverne, som beskrevet i afsnit 2.2.1. i de almindelige bemærkning og i bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 1. Der henvises til disse.

Til § 6 [Bemyndigelse til at fastsætte regler om foranstaltninger mod skadegørere m.v.]

Det foreslås i *stk. 1*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte regler om foranstaltninger til at begrænse skadegørerrisici til et acceptabelt niveau og om underretning af offentligheden og professionelle operatører om sådanne foranstaltninger i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af denne lov, samt om fravigelse af offentlighedens og professionelle operatørers underretningsforpligtelser fastsat i Den Europæiske Unions forordninger.

Med den foreslåede bestemmelse bliver det muligt at fastsætte de nødvendige supplerende regler om foranstaltninger i Danmark med henblik på at begrænse skadegørerrisici til et acceptabelt niveau i overensstemmelse med plantesundhedsforordningen.

Der kan både være tale om foranstaltning mod karantæneskadegørere og EU-regulerede ikke-karantæneskadegørere.

Til § 7 [Undersøgelse af plantesundhedstilstanden]

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i *stk. 1, 1. pkt.*, tillægges kompetence til at undersøge plantesundhedstilstanden i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af denne lov. Samtidig foreslås det i § 7, *stk. 1, 2. pkt.*, at ministeren tillægges kompetence til at undersøge plantesundhedstilstanden for skadegørere, der ikke er omfattet af Den Europæiske Unions forordninger. Det foreslås endvidere, at undersøgelsen kan foretages på offentlige og private ejendomme og lokaliteter og af transportmidler, maskiner og emballage.

Undersøgelserne foretaget efter *stk. 1*, består af visuelle undersøgelser, herunder passiv skadegørerobservation, jf. forslaget til *stk. 2, 1. pkt.* Det foreslås endvidere, at ministeren i *stk. 2, 2. pkt.*, som led i undersøgelserne efter *stk. 1*, endvidere bemyndiges til at indsamle prøver og foretage analyse heraf.

I forbindelse med den passive skadegørerobservation vil ministeren kunne opsætte feromonfælder på privat ejendom med henblik på indsamling af skadegørere.

Undersøgelserne skal baseres på solide videnskabelige og tekniske principper og foretages på passende tidspunkter med hensyn til muligheden for at påvise den pågældende skadegørere.

Den konkrete undersøgelsesmetode vil derfor afhænge af, hvilken skadegørere der er tale om, herunder også hvilken teknologisk løsning, der kan tænkes anvendt i situationen. Det vil således i visse situationer kunne være relevant at foretage undersøgelserne med droner, mens det i andre tilfælde vil være den mest hensigtsmæssige undersøgelsesform at foretage fysiske undersøgelser af et mindre afgrænset område med bistand fra en specialtrænet sporhund.

§ 7, *stk. 2*, finder tilsvarende anvendelse på undersøgelser omfattet af § 7, *stk. 1, 2. pkt.*

Til § 8 [Foranstaltninger påkrævet efter tredjelandes plantesundhedslovgivning]

Efter § 3 i planteskadegørerloven kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling ved udførsel af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier træffe de foranstaltninger, som er påkrævet efter modtagerlandets plantesundhedslovgivning.

Det foreslås, at planteskadegørerlovens § 3 videreføres, og ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling foreslås derfor bemyndiget til ved eksport af planter, planteprodukter og andre objekter med hvilke der kan spredes skadegørere, herunder jord eller vækstmedier, at træffe afgørelse om iværksættelse af nødvendige de foranstaltninger, som er påkrævet efter modtagerlandets plantesundhedslovgivning.

Til § 9 [Grænsekontrolsteder og andre kontrolsteder i tilknytning til grænsekontrolsteder]

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling med bestemmelsen i § 9 bemyndiges til at fastsætte regler om, at der i forbindelse med udpegning af et grænsekontrolsted eller et andet kontrolsted i tilknytning til et grænsekontrolsted uden udgift for staten stilles udstyrede lokaler og indretninger

til rådighed for grænsekontrollen i overensstemmelse med Den Europæiske Unions forskrifter med henblik på kontrol af planter, planteprodukter og andre objekter ved import fra andre lande, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union. Det foreslås endvidere, at ministeren i § 9, stk. 2, bemyndiges til at fastsætte regler om at omkostningerne i forbindelse med drift af grænsekontrolsteder helt eller delvist afholdes af de lokale interessenter på ekspeditionscentre inden for grænsekontrolstedet. Endelige foreslås det, at ministeren efter § 9, stk. 3, kan indgå aftaler om etablering og drift af grænsekontrolsteder helt eller delvist finansieres af lokale interessenter.

Til § 10 [Kompensationsordning]

Udgifterne ved gennemførelse af påbudte foranstaltninger efter regler fastsat i medfør af planteskadegørerloven påhviler som hovedregel den, som påbuddet er rettet til, jf. planteskadegørerlovens § 8, stk. 1. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan dog efter planteskadegørerlovens § 8, stk. 2, bestemme, at udgifter i forbindelse med påbudte foranstaltninger, herunder udgifter til bekæmpelsesmidler skal afholdes af statskassen.

Statskassen kan efter planteskadegørerlovens § 7 erstattet tab som følge af en påbudt tilintetgørelse af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier samt emballage, medmindre det tilintetgjorte er angrebet af eller befængt med planteskadegørere.

Krav om erstatning efter planteskadegørerlovens § 7 fortabes, hvis det ikke er fremsat inden 6 måneder efter, at den påbudte tilintetgørelse har fundet sted, jf. planteskadegørerlovens § 9, stk. 1.

Hvis den, som de påbudte foranstaltninger er rettet imod, ved overtrædelse af bestemmelser fastsat efter loven, af forbud eller påbud meddelt efter sådanne bestemmelser eller på anden måde ved uforsvarlig adfærd har nødvendiggjort tilintetgørelsen, bortfalder retten til erstatning efter planteskadegørerlovens § 7, jf. planteskadegørerlovens § 9, stk. 1.

For at understøtte efterlevelsen af anmeldelsesforpligtelserne for professionelle aktører og private i plantesundhedsforordningen, finder Miljø- og Fødevarerministeriet det hensigtsmæssigt, at der er mulighed for yde ejeren en kompensation ved påbud om behandling, destruktion og efterfølgende fjernelse af planter, planteprodukter eller andre objekter som foranstaltning mod skadegørere og for udgifter i forbindelse med rengøring og desinfektion af lokaler, arealer, vand, jord, vækstmedier, anlæg, maskiner og udstyr. Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at muligheden for ydelse af kompensation bør begrænses, således at det ikke er alle foranstaltninger efter plantesundhedsforordningen, der kan opnå kompensation for. Kompensationsmuligheden bør afspejle de muligheder, som Miljø- og Fødevarerministeriet har mulighed for at opnå EU-medfinansiering til i henhold til forordning 652/2014 eller regler, der måtte erstatte forordningen.

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges i *stk. 1*, til at fastsætte regler om, at staten kan yde ejeren en kompensation i forbindelse med påbudt tilintetgørelse af planter, planteprodukter eller andre objekter efter § 16.

Herudover foreslås ministeren bemyndiget i *stk. 2*, til at fastsætte regler om, i hvilket omfang udgifter i forbindelse med påbudte foranstaltninger mod skadegørere, herunder udgifter til bekæmpelsesmidler, kan kompenseres.

Det er hensigten at udnytte bemyndigelserne i *stk. 1* og *2*, til at etablere en kompensationsordning, der gør det muligt for professionelle aktører og private at få kompenseret tab og andre udgifter ved foranstaltninger mod skadegørere inden for rammerne af forordning 652/2014 eller regler, der måtte erstatte forordningen.

Endelig foreslås ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i *stk. 3* bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om beregning af kompensationen i henhold til *stk. 1* og *2*.

Det er hensigten at udnytte bemyndigelsen i det foreslåede stk. 3, til at fastsætte nærmere regler om, hvilke tab og udgifter, der kan indgå i den kompensation, der ydes i henhold til de foreslåede bestemmelser i stk. 1 og 2, som svarer til, hvilke udgifter, der anses for støtteberettigende i artikel 18, stk. 1, litra c og d, i forordning 652/2014 eller regler, der måtte erstatte forordningen.

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering at ydelse af kompensation i henhold til den kompensationsordning, som ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling foreslås bemyndiget til at etablere i medfør af den foreslåede bestemmelse, vil udgøre statsstøtte. Det er derfor en forudsætning, at den foreslåede kompensationsordning etableres inden for rammerne af de statsstøtteretlige regler.

Til § 11

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling træffer i driftslovens § 10, stk. 1, bestemmelse om, hvilke plantearter der skal anses for uønskede, fordi de kan skade afgrøderne, naturen eller landskabet.

Ministerens bemyndigelse til at føre en optegnelse over uønskede plantearter omfatter både hjemmehørende og introducerede invasive plantearter, der er uønskede, fordi de kan blive eller er blevet truede enten for de dyrkede afgrøder eller for den hjemmehørende natur.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i driftslovens § 10, stk. 2, bemyndiget til at fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af uønskede plantearter, herunder om håndtering, behandling, overdragelse og transport ad offentlig vej af varer og produkter med indhold af uønskede plantearter, krav om rengøring af transportmidler, maskiner, redskaber, emballage og lokaler, der har været anvendt til transport, behandling, håndtering og opbevaring af varer med indhold af uønskede plantearter, behandling af arealer med forekomst af uønskede plantearter og pligt til at afgive oplysning om forekomst af uønskede plantearter, herunder ved overdragelse af ejendoms- eller brugsret til arealer eller ved anvendelse af maskiner og redskaber m.v., der tilhører andre.

Ministerens bemyndigelser er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1548 af 11. december 2015 om flyvehavre og bekendtgørelse nr. 842 af 23. juni 2017 om bekæmpelse af kæmpebjørneklo. Der henvises til afsnit 2.7.1 i de almindelige bemærkninger.

Som det fremgår ovenfor af afsnit 1.2.3. i de almindelige bemærkninger, har der siden 1956 eksisteret regulering i Danmark, der indebærer effektiv bekæmpelse og forebyggelse af flyvehavreforekomster. Dette skyldes ønsket om beskyttelse af landbrugserhvervet mod de betydelige økonomiske tab, som følger af reduceret udbytte og omkostninger til bekæmpelsesforanstaltninger. Ud over den effektive udrydelseskampagne rettet mod flyvehavre i Danmark i medfør af driftsloven, er der i medfør af frøloven fastsat danske særregler om 0-tolerance for indhold af flyvehavre i udsædspartier produceret i Danmark, jf. sædekornsbekendtgørelsens § 14 og bilag 5, afsnit III, og krav om, at importerede partier af sædekorn ikke må forhandles i Danmark, medmindre det er ledsaget af en officiel attest, der attesterer, at partiet er fri for flyvehavre.

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at en samling af regelgrundlaget, der har til formål at udrydde flyvehavre, vil bidrage væsentligt til overskueligheden af reguleringen for borgere og virksomheder. Det foreslås derfor, at regelgrundlaget vedr. bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af hjemmehørende plantearter, der er uønskede, samles med reguleringen af produktion og salg af planter i den foreslåede nye lov om planter og plantesundhed m.v.

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i *stk. 1*, bemyndiges til at fastsætte hvilke hjemmehørende plantearter, der skal anses for uønskede.

Ved hjemmehørende plantearter forstås naturligt forekommende plantearter, der ikke er indført af mennesker. Flyvehavre er et eksempel på en hjemmehørende plantearter. Som det fremgår ovenfor af afsnit

1.2.3, er flyvehavre en ukrudtsplante af græsfamilien med stor spredningsevne, da kernen spredes på mange måder, f.eks. med vind, vand, fugle og via diverse landbrugsmaskiner.

Det er hensigten, at bestemmelsen i det foreslåede stk. 1, vil blive anvendt til at videreføre de gældende regler om bekæmpelse af flyvehavre. Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, er dog også beregnet på den situation, hvor andre arter kan blive eller er blevet truende for de dyrkede afgrøder eller for de øvrige hjemmehørende arter.

Optagelse andre arter på den foreslåede optegnelse eller ændring af optegnelsen, der forudsættes fastsat ved bekendtgørelse, vil som hidtil ske efter forudgående af relevante høringsparter, herunder landbrugsorganisation og andre organisationer med natur- og miljøbeskyttelse som formål.

Det foreslås endvidere i stk. 1, at ministeren med henblik på bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af hjemmehørende plantearter, der er uønskede, bemyndiges til at fastsætte regler om

- 1) håndtering og behandling af varer og produkter med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter,
- 2) transport ad offentlig vej af varer og produkter med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter,
- 3) rengøring af transportmidler, maskiner, redskaber, emballage og lokaler, der har været anvendt til transport, behandling, håndtering og opbevaring af varer med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter,
- 4) overdragelse af varer og produkter med indhold af uønskede hjemmehørende plantearter,
- 5) behandling af dyrkede og udyrkede arealer med forekomst af uønskede hjemmehørende plantearter og
- 6) pligt til at afgive oplysning om forekomst af uønskede hjemmehørende plantearter, herunder ved overdragelse af ejendoms- eller brugsret til arealer eller ved anvendelse af maskiner og redskaber m.v., der tilhører andre.

For at sikre den effektive udryddelseskampagne mod flyvehavre, som angår både landbrugsjorder og andre arealer, der har indflydelse på driften af landbrugsjorder efter overflytningen af bemyndigelsen fra driftsloven til den foreslåede nye plantelov, foreslås det, at ministerens bemyndigelse i § 11, stk. 1, nr. 10, præciseres, således at det klart fremgår af bestemmelsen, at kravene om behandling af arealer med forekomst af uønskede hjemmehørende plantearter omfatter dyrkede og udyrkede arealer med forekomst af uønskede hjemmehørende plantearter. Ved fastsættelse af regler efter den foreslåede bestemmelse, vil definitionen af udyrkede arealer i driftslovens § 2, stk. 1, blive lagt til grund.

Ved "udyrkede arealer" forstås derfor landbrugsjorder, hvor der ikke foregår nogen form for drift. Rydning for opvækst af træer og buske, herunder ved slåning, betragtes i denne forstand ikke som drift.

Selve naturkvaliteten på arealet er uden betydning for definitionen. Braklagte arealer betragtes i driftslovens forstand som udyrkede arealer. Det anses som drift, hvis der foregår jordbehandling, såning, græsning, slæt og anvendelse som udspretningsareal for husdyrgødning, eller hvis arealet på lignende måde indgår i driften eller giver et udbytte.

Begrebet omfatter dyrkede og udyrkede arealer uanset, om disse er offentligt eller og privat ejede.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling foreslås i *stk. 2*, bemyndiget til at fastsætte, at reglerne om bekæmpelse af uønskede plantearter finder anvendelse for ejere og brugere af ubebyggede og ubefæstede arealer, samt virksomheder tilknyttet landbrugsdrift.

Ved ejere og brugere forstås både fysiske og juridiske personer og sammenslutninger heraf. Ved ejer forstås den juridiske ejer, som kan være en virksomhed, et selskab eller lignende såvel som en enkeltperson eller en personkreds. Ved bruger forstås den fysiske eller juridiske person, som enten i kraft af ejerskab eller i kraft af en aftale med ejeren har råderet over et areal.

Ved bebyggede arealer forstås de arealer, der står bygninger på, og ved befæstede arealer dem, der har belægning i form af asfalt eller grus på veje, fliser og lignende.

Virksomheder, der er knyttet til driften af landbrugsjorderne omfatter f.eks. maskinstationer.

Hensigten med den foreslåede bemyndigelse i stk. 2, er at gøre det muligt at videreføres reglerne i flyvehavrebekendtgørelsen uændret, og dermed kan den effektive udryddelseskampagne mod flyvehavre i Danmark opretholdes i uændret omfang.

Til § 12 [Betalingsforpligtelser]

Ministerens for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan efter frølovens § 1, stk. 3, nr. 9, fastsætte regler om opkrævning af gebyrer til dækning af udgifterne ved afprøvning, godkendelse, kontrol og administration og gebyrer til hel eller delvis dækning af omkostningerne for erindringsskrivelser.

Efter frølovens § 1, stk. 6, kan bestillinger på plantesundhedscertifikater for frø- og konsumvarer, der skal udføres til stater, der ikke er medlem af den Europæiske Union, mod betaling af et tillæg til certifikatgebyret behandles forud for tidligere modtagne bestillinger. I hastende tilfælde betales et gebyr op 50 pct. af certifikatgebyret fastsat i medfør af frølovens § 1, stk. 3, nr. 9 (II-gebyr). I meget hastende tilfælde betales et yderligere tillæg på 400 kr. (II-gebyr med fortrin)

Efter planteskadegørerlovens § 11, stk. 1, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fastsætte gebyrer til dækning af udgifterne ved kontrollen med indførsel og udførsel af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier.

Der henvises til afsnit 2.10.1.1. i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at bemyndigelser til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i frølovens § 1, stk. 3, nr. 9, til at fastsætte regler om opkrævning af gebyrer til dækning af udgifterne ved afprøvning, godkendelse, kontrol og administration, og i planteskadegørerlovens § 11, stk. 1, til at fastsætte gebyrer til dækning af udgifterne ved kontrollen med indførsel og udførsel af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier videreføres.

Bestemmelsen foreslås dog sprogligt opdateret og udvidet med henblik på at danne grundlag for opkrævning af gebyrer til dækning af Miljø- og Fødevareministeriets omkostninger i forbindelse med kontrol og udgifter i forbindelse med andre særlige ydelser og ekspeditioner, der følger af indførelsen af den nye plantesundhedsforordning og kontrolforordning. Ifølge kontrolforordningens artikel 79, skal myndighederne f.eks. som noget nyt opkræve gebyrer for ekstra kontrolbesøg, når der er tale om besøg, som ikke ellers var planlagt og som skyldes manglende overholdelse og hvor det derfor er nødvendigt med et opfølgende besøg. Dette princip er nyt og indebærer, at der skal opkræves gebyrer for ekstra kontrolbesøg.

Det foreslås derfor, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i § 12, stk. 1, bemyndiges til at fastsætte gebyrer til dækning af omkostningerne ved kontrollen med indførsel og udførsel af planter, planteprodukter og andre objekter, der udføres efter loven eller regler fastsat i medfør af loven eller af Den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov.

Det foreslås endvidere, at ministeren i § 12, stk. 2, kan fastsætte gebyrer til dækning af omkostningerne ved afprøvning, godkendelse, kontrol og administration.

Det foreslås endvidere at videreføre hjemlen i frølovens § 1, stk. 6, til at opkræve tillæg for hastebehandling af plantesundhedscertifikater for frø- og konsumvarer.

Det foreslås således i § 12, stk. 3, at bestillinger på plantesundhedscertifikater for frø og konsumvarer, der udføres til stater, der ikke er medlemmer af den Europæiske Union, mod betaling af et tillæg til

certifikatgebyret kan behandles forud for tidligere modtagne bestillinger. I hastende tilfælde betales et tillæg på 50 pct. af certifikatgebyret, som fastsat efter stk. 1. I meget hastende tilfælde betales tillige et tillæg på 400 kr.

Det er hensigten, at bestemmelsen som hidtil kan anvendes i tilfælde, hvor det er nødvendigt for virksomhedernes ekspedition af hastende eksportordre på frø og konsumvarer, herunder fødevarerhjelpe, katastrofehjelpe og lignende, til stater, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union, og som kræver et plantesundhedscertifikat som betingelse for at tillade indførsel af det pågældende parti.

Til § 13 [betaling for opgaver, der varetages af private juridiske personer]

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i *stk. 1*, bemyndiges til at fastsætte regler om betaling for særlige ydelser og ekspeditioner, herunder godkendelse til optagelse på sortliste og certificering af planteforermingsmateriale m.v., som er henlagt til private juridiske personer i medfør af § 21, stk. 1.

Det foreslås endvidere i *stk. 2*, at private juridiske personer kan opkræve betaling i henhold til egen prisliste for omkostninger i forbindelse med løsning af opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, som denne har fået henlagt i medfør af § 21, stk. 1.

Endelig foreslås det i *stk. 3*, at betaling opkræves af den private juridiske person hos den, der har anmodet om den særlige ydelse eller ekspedition efter stk. 1, eller bestilt den pågældende opgave efter stk. 2.

Til § 14 [Opkrævning af betalinger og rentetilskrivning ved for sen eller udeblivende betaling m.v.]

Det foreslås i *stk. 1*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om opkrævning af beløb, der er nævnt i § 12, herunder ved brug af særlige e-betalings tjenester.

Den foreslåede bestemmelse er ny, og har til formål at sikre, at der ikke udføres kontrol hos virksomheder, som ikke har betalt for tidligere udført brugerfinansieret kontrol, som f.eks. importkontrol. Hensigten med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at der kan fastsætte krav om, at opkrævning af betaling for et brugerbetalt kontrolbesøg sker forud for eller i direkte forbindelse med kontrolbesøget.

Det er endvidere hensigten, at der på sigt stilles en e-betalingsløsning til rådighed, hvor kunderne kan tilgå et online betalingsmodul og indbetale forud for den kontrol de skal have. Den elektroniske betalingsløsning er endnu ikke udviklet. Der henvises til afsnit xx i de almindelige bemærkninger.

Indtil e-betalingsløsningen er etableret, og for de områder, der ikke er omfattet af betalingsløsningen, vil der ske fakturering efter afslutningen af kontrolbesøget. Det er hensigten, at der er i medfør af den foreslåede bestemmelse vil blive fastsat regler om, at gebyrer m.v. forfalder ved påkrav, og betaling skal ske senest 30 dage efter fakturaens dato.

Betalingsforpligtelser, der er fastsat ved forordning, eller som følger af regler fastsat i henhold til frøloven, og som ikke opfyldes rettidigt over for den afgiftsopkrævende myndighed, tillægges, medmindre andet er fastsat ved forordning, efter frølovens § 1, stk. 7, en årlig rente svarende til renten i henhold til rentelovens § 5. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr.

Efter planteskadegørerlovens § 11, stk. 2, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, fastsætte regler om renter ved for sen indbetaling af gebyrer og om opkrævning af gebyrer for erindringskrivelser.

Det foreslås i *stk. 2*, at betalingsforpligtelser, der er fastsat ved forordning inden for lovens område, i denne lov eller i regler udstedt i medfør af denne lov, og som ikke betales rettidigt, tillægges, medmindre

andet er fastsat i Den Europæiske Unions retsakter, en årlig rente, der svarer til den fastsatte referencesats i renteloven med tillæg fra forfaldsdagen at regne. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr. For rykkerbreve betales et gebyr på 100 kr., som reguleres med tilpasningsprocenten i lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste hele kronebeløb, der kan deles med 10.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2, vil finde anvendelse på alle betalingsforpligtelser nævnt i lovens § 12, indtil der etableres en e-betalingsløsning i henhold til stk. 1, og for sådanne forpligtelser, der ikke omfattes af den etablerede e-betalingsløsning. Bestemmelsen finder tillige anvendelse for betalingsforpligtelser efter den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 2, hvorefter kontrolmyndigheden for den ansvarliges regning kan gennemføre de foranstaltninger, der er nødvendige for helt eller delvist at leve op til meddelt forbud eller påbud.

Den foreslåede bestemmelse er enslydende med den, der er fastsat i andre love på Miljø- og Fødevarerministeriets område, f.eks. § 4 a i lov om foderstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1000 af 2. juli 2018.

Til § 15 [Kontrol og tilsyn]

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges i *stk. 1*, til at fastsætte regler om tilsyn og kontrol med overholdelsen af loven eller de i medfør heraf fastsatte regler eller Den Europæiske Unions forskrifter om forhold omfattet af denne lov.

Med den foreslåede bemyndigelse, der hænger sammen med den foreslåede bestemmelse i § 26 om ministerens bemyndigelse til at henlægge opgaver til andre offentlige myndigheder og private juridiske personer, kan ministeren fastsætte nærmere regler for, hvordan myndighederne skal prioritere, planlægge, gennemføre og følge op på kontrollen. Den foreslåede bemyndigelse vil således være væsentlig som grundlag for, at kontrolmyndighederne lever op til en række af de centrale krav i kontrolforordningen, såfremt dele af varetagelsen af kontrolopgaverne efter denne uddelegeres til f.eks. private juridiske personer. Som eksempel kan nævnes kravene i kontrolforordningens artikel 3 om, at kontrollen skal foretages regelmæssigt på grundlag af en risikovurdering og med passende hyppighed, såfremt den som udgangspunkt skal foretages uanmeldt, og artikel 9, hvorefter der som led i kontrollen skal udarbejdes kontrolrapporter, som den kontrollerede skal have adgang til.

Det foreslås endvidere, at ministeren i *stk. 2*, bemyndiges til at fastsætte regler om opbevaring af oplysninger og analyseresultater med henblik på tilsyn og kontrol med overholdelsen af loven eller de i medfør heraf fastsatte regler eller Den Europæiske Unions forskrifter om forhold omfattet af denne lov.

Til § 16 [Afgørelser, påbud og forbud]

Virksomheders og borgeres regelefterlevelse forudsætter endvidere effektiv håndhævelse af lovgivningen. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er derfor i planteskadegørerlovens § 2, nr. 1 og 3-10, bemyndiget til at fastsætte regler om påbud og forbud, som f.eks. forbud mod tilsåning eller tilplantning af arealer samt påbud om isolering af disse.

Hvis en ejer eller en bruger af et areal eller en producent, ejer, importør eller eksportør af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier undlader at gennemføre påbudte foranstaltninger, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter planteskadegørerlovens § 10 lade arbejdet udføre på den pågældende bekostning.

Efter driftslovens § 14 kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling meddele de forbud og påbud, der er nødvendige for at sikre overholdelsen af loven eller af regler fastsat i medfør af loven.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er i driftslovens § 10, stk. 3, 1. pkt. bemyndiget til at fastsætte bestemmelser om, at ministeren kan lade bekæmpelse eller forebyggelse af udbredelse af flyvehavre og kæmpebjørneklo udføre, såfremt påbud herom ikke er efterkommet af ejeren eller brugeren inden for en nærmere fastsat frist. Ministeren er endvidere bemyndiget i driftslovens § 10, stk. 3, 2. pkt., til at fastsætte, at bekæmpelsen af disse arter sker helt eller delvis for ejerens eller brugerens regning. Bemyndigelsen i driftslovens § 10, stk. 3, er udnyttet ved flyvehavrebekendtgørelsens § 2, stk. 2.

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter *stk. 1*, kan træffe de afgørelser, herunder meddele de forbud og påbud, der er nødvendige for overholdelse af loven eller af regler udstedt i medfør heraf eller bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af loven.

De afgørelser, som ministeren bemyndiges til at fastsætte i medfør af bestemmelse, er afgørelser i forvaltningslovens forstand, hvorved der forstås en forvaltningsakt, dvs. en udtalelse, der går ud på at fastsætte, hvad der er eller skal være ret i et foreliggende tilfælde. Sådanne afgørelser kan gå ud på, at give tilladelser f.eks. efter plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 1, om midlertidigt tilladelse til indførsel i, flytning inden for samt opbevaring og opformering i Danmark af EU-karantæneskadegørere til officielle testmæssige, videnskabelige eller uddannelsesmæssige formål, forsøg, planteforædling eller avl. Det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 2 og 3, at en tilladelse, der gives i henhold til artikel 8, stk. 1, skal omfatte en nærmere opregnet række betingelser, begrænsninger og restriktioner. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 1, træffe afgørelse om tilladelse i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 1, herunder fastsætte de nærmere vilkår for udnyttelsen af den pågældende tilladelse, jf. plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 2 og 3. Efter plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 4, skal den myndigheden træffe alle de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af manglende overholdelse af vilkårene for en tilladelse meddelt i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 1. Det fremgår af bestemmelsen, at disse foranstaltninger kan være inddragelse af den tilladelse, som meddelt i henhold til artikel 8, stk. 1. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan i sådanne tilfælde i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 1, træffe afgørelse om tilladelse i henhold til plantesundhedsforordningens artikel 8, stk. 1

Et påbud er en afgørelse i forvaltningslovens forstand, der går ud på at præcisere, hvordan den ansvarlige skal overholde lovgivningen. Påbud meddeles som udgangspunkt skriftligt med angivelse af en frist for efterkommelse. Som eksempel kan nævnet påbud om at bekæmpe flyvehavre.

Et forbud er en afgørelse i forvaltningslovens forstand, der går ud på at præcisere, hvad en virksomhed eller en landmand skal undlade at gøre for at overholde lovgivningen. Som eksempel kan nævnes forbud mod flytning af planter, hvor der er mistanke om forekomst af skadegørere, indtil analyseresultatet fra et officielt laboratorium foreligger. Som illustreret ved det sidste eksempel kan et forbud være midlertidigt, og i den nævnte situation vil det typisk blive ophævet, når kontrolmyndigheden har konstateret på baggrund af analyseresultatet har konstateret, at der ikke er forekomst af skadegørere.

Ud over påbud om helt konkrete handlinger vil der eksempelvis også kunne gives påbud om at fremsende dokumentation for, at der vil blive rettet op på overtrædelser. Der kan i den forbindelse både fastsættes en frist for indsendelse af dokumentationen og en frist for gennemførelse af de nødvendige tiltag.

Som det fremgår, vil indholdet i de enkelte påbud og forbud vil afhænge af den konkrete situation.

Som udgangspunkt skal påbud og forbud meddeles til den ansvarlige for virksomheden, f.eks. en gartneri eller en landmand. Dog kan kontrolmyndigheden i nødvendigt omfang meddele påbud og forbud til personer, som repræsenterer virksomhedsejeren, for eksempel en ansat, der i kontrolsituationen håndterer planter, uden at disse personer som sådan er ansvarlig for herfor. Muligheden for at meddele på-

bud og forbud til den person, som aktuelt håndter f.eks. planter gælder også i tilfælde, hvor kontrolmyndigheden ikke umiddelbart kan fastslå det formelle ejer- og ansvarsforhold. Dette kan f.eks. være tilfældet i e-handelssituationer.

I de fleste tilfælde forudsætter påbud og forbud, at kontrolmyndigheden har konstateret en overtrædelse. Det vil dog i medfør af bestemmelsen være muligt, at meddele påbud og forbud allerede på det tidspunkt, hvor det er åbenlyst, at der vil ske en overtrædelse af reglerne, hvis forholdet ikke rettes.

Det foreslås endvidere, at ministeren i henhold til *stk. 2, 1. pkt.*, kan bestemme, at påbud eller forbud meddelt i medfør af stk. 1 skal gennemføres for den ansvarliges regning.

Med den foreslåede bestemmelse gives der kontrolmyndigheden hjemmel til at gennemføre de foranstaltninger, som er nødvendige for at helt eller delvist at leve op til et meddelt forbud eller påbud, og pålægge den ansvarlige at refundere tilsynsmyndigheden de dermed forbundne udgifter.

Den foreslåede bestemmelse vil kunne anvendes i situationer, hvor det f.eks. plantesundhedsmæssigt er nødvendigt at gennemføre foranstaltningerne, og den ansvarlige enten ikke kan eller ikke vil gøre dette inden for en rimelig frist. Bestemmelsen vil f.eks. endvidere kunne anvendes til at foretage bekæmpelse af flyvehavre.

Det foreslås endvidere i *stk. 2, 2. pkt.*, at lovens § 17 om pligt til at yde bistand og § 18 om adgang uden retskendelse finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med kontrolmyndigheden gennemførelse af foranstaltningerne for den ansvarlige regning. Der henvises afsnit 2.13. og 2.14., og bemærkningerne til §§ 17 og 18 nedenfor.

Bestemmelsen, der er en videreførelse af planteskadegørerlovens § 10, 2. pkt., er særligt rettet mod de tilfælde, der er tale om, at f.eks. planter med konstateret forekomst af skadegørere befinder sig i et aflåst produktionslokale, og hvor det plantesundhedsmæssigt er afgørende, at kontrolmyndigheden får mulighed for at komme i besiddelse af de pågældende planter med henblik på efterfølgende destruktion.

Til § 17 [Pligt til at yde myndigheden bistand]

Efter frølovens § 2, stk. 2, skal virksomheder omfattet af loven efter anmodning give ministeren de oplysninger, der er nødvendige for kontrollen med overholdelsen af fastsatte bestemmelser, og skal yde fornøden bistand ved gennemførelsen af kontrollen.

Efter planteskadegørerlovens § 4, stk. 2, skal ejere eller brugere af arealer og producenter, ejere, importører eller eksportører af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier yde fornøden bistand ved gennemførelse af eftersyn efter § 4, stk. 1.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan efter planteskadegørerlovens § 5, nr. 2, afkræve ejere eller brugere af arealer og producenter, ejere, importører eller eksportører af planter, planteprodukter, jord og andre vækstmedier foreliggende oplysninger, som er nødvendige for at træffe beslutninger efter loven eller bestemmelser fastsat efter loven.

Det foreslås i *stk. 1*, at den, der er omfattet af reglerne i denne lov, af regler fastsat i medfør af denne lov eller af bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af denne lov, efter anmodning fra ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling eller den, ministeren bemyndiger hertil, skal give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som er påkrævet af hensyn til gennemførelse af kontrol efter loven, samt vederlagsfrit yde ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, fornøden bistand ved kontrol, undersøgelser og udtagning af prøver, kopiering og udlevering af skriftligt materiale og udskrifter af oplysninger, som opbevares i elektronisk form.

Med den foreslåede bestemmelse i § 17 videreføres pligten til at yde myndigheden bistand i forbindelse med kontrol.

Pligten til at medvirke ved kontrol omfatter såvel afgivelse af oplysninger, som myndigheden anser for nødvendige for kontrollen, som praktisk bistand i forbindelse med kontrol. Bistanden kan bl.a. i identifikation og kopiering af dokumenter, samt udtagning, indpakning og forsendelse af prøve. Det er præciseret i bestemmelsen, at den fornødne bistand skal ydes vederlagsfrit.

Oplysningspligten vil være begrænset af retssikkerhedslovens § 10. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit xx.

Det foreslås endvidere i *stk. 2*, at ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, som led i løsningen af opgaver i henhold til loven eller til regler, som er fastsat i medfør af loven eller Den Europæiske Unions forordninger om forhold om fattet af denne lov, vederlagsfrit kan medtage dokumenter, herunder udskrift af elektroniske data eller kopier heraf, samt vederlagsfrit medtage eller udtage prøver af planter, planteprodukter og andre objekter mod kvittering.

Myndighederne vil dermed vederlagsfrit kunne forlange udskrifter af data, der er opbevaret elektronisk og kopier af relevant materiale. Det vil dog kun være oplysninger, som er af direkte betydning for kontrol, der kan kræves afgivet i medfør af den pågældende bestemmelse.

Myndighederne vil med bestemmelsen vederlagsfrit kunne forlange prøver af planter, planteprodukter og andre objekter af enhver art mod kvittering, som led i løsningen af opgaver i henhold til loven eller til regler, som er fastsat i medfør af loven eller Den Europæiske Unions forordninger om forhold om fattet af denne lov. Der kan f.eks. være tale om udtagning af blindprøver. Ved blindprøver forstås, at der udtages prøver af f.eks. planter uden synlige symptomer. Det vil i henhold til den foreslåede bestemmelse være muligt for plantesundhedsmyndigheden vederlagsfrit at udtage prøver i forbindelse med undersøgelser af den generelle plantesundhedstilstand i Danmark i medfør af § 7.

Til § 18 [Adgang uden retskendelse]

For at sikre, at kontrolmyndigheden har mulighed for at gennemføre det forudsatte tilsyn og kontrol på planteområdet, indeholder både frøloven, planteskadegørerloven og driftsloven bestemmelser om adgang uden retskendelse.

Det fremgår således af frølovens § 2, stk. 1, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling eller den, ministeren bemyndiger hertil, mod behørig legitimation og uden retskendelse har adgang til registrerede virksomheder, hvor det er påkrævet af hensyn til kontrollen med overholdelse af bestemmelser fastsat efter loven, og kan vederlagsfrit udtage prøver til undersøgelse.

Det fremgår endvidere af planteskadegørerlovens § 4, stk. 1, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling med henblik på at gennemføre bekæmpelse eller for at forebygge indslæbning og udbredelse af planteskadegørere kan foretage eftersyn af offentlig og privat ejendom og transportmidler. Eftersynet skal efter bestemmelsen være nødvendigt for at kontrollere overholdelsen af gældende bestemmelser eller for at træffe beslutning om fastsættelse af regler efter lovens § 1 og kan ske uden retskendelse. På forlangende skal nødvendigheden af eftersynet begrundes og legitimation skal forevises.

Endelig fremgår det af driftsloven § 13, stk. 2, at ministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, har til enhver tid mod behørig legitimation adgang til arealer omfattet af loven med henblik på gennemførelse af kontrol og løsning af opgaver i henhold til loven eller regler fastsat i medfør af loven. Politiet yder om nødvendigt bistand hertil.

Der henvises til afsnit 2.14. i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at adgangen for ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling til foretage tvangsindgreb uden retskendelse videreføres.

Det foreslås således i *stk. 1*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling eller den, ministeren bemyndiger hertil, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse

adgang til offentlig og privat ejendom, lokaliteter, transportmidler, forretningsbøger, papirer m.v., herunder også materiale, der opbevares i elektronisk form, for at tilvejebringe oplysninger, der er nødvendige til brug for løsning af opgaver i henhold til denne lov, regler fastsat i medfør af loven eller bestemmelser i Den Europæiske Unions forordninger om forhold omfattet af loven.

Med udtrykket ”den, ministeren bemyndiger hertil”, gives der mulighed for, at andre, såsom repræsentanter for EU-Kommissionen og EU’s Revisionsret, ifølge med repræsentanter for de danske myndigheder, kan medvirke ved kontrollen. Denne mulighed indebærer ikke, at de pågældende EU-repræsentanter kan træffe beslutninger inden for lovens område. Sådanne beslutninger kan kun træffes af de danske myndigheder.

Repræsentanter for kontrolmyndigheden og bemyndigede personer skal forevise nødvendig legitimation for den ansvarlige eller en repræsentant for denne. Som udgangspunkt skal dette ske, inden kontrollen påbegyndes, men er ejeren eller en repræsentant for denne ikke til stede, kan kontrollen gennemføres uden at forevise legitimation. Kommer ejeren eller en repræsentant for denne til stede senere, forevises legitimationen på dette tidspunkt.

Den foreslåede bestemmelse er nødvendig, da der kan forekomme tilfælde, hvor et kontrolbesøg skal gennemføres uvarslet f.eks. i henhold til artikel 9, stk. 4, i kontrolforordningen, og uden at sagen forsinkes ved, at myndigheden skal indhente retskendelse.

Som det fremgår af bestemmelsen, så kan tvangsindgreb kun finde anvendelse, hvis det skønnes nødvendigt for løsning af opgaver efter loven eller EU-reguleringen. Det almindelige proportionalitetsprincip indebærer, at myndigheden til enhver tid er forpligtet til at anvende den mindst indgribende reaktion, som er tilstrækkelig til opnåelse af formålet.

Kontrollen kan ske uden retskendelse og skal gennemføres i overensstemmelse med retssikkerhedsloven. Der henvises til afsnit 2.14. i de almindelige bemærkninger.

Retten til adgang uden retskendelse omfatter såvel offentlige og private ejendomme, lokaliteter og transportmidler, såsom landbrugsbedrifter og virksomheder m.v., herunder lokaler og køretøjer, der anvendes som led i virksomheden. Kontrolmyndigheden har endvidere ret til at gøre sig bekendt med alt skriftligt materiale, der opbevares i elektronisk form, i det omfang det skønnes nødvendigt for at udøve kontrol efter loven og uanset opbevaringssted. Det bemærkes, at kontrollen kan gennemføres på lokaliteter, hvor en opdeling i en privat og en forretningsmæssig del ikke er mulig. Det er derfor ikke muligt at begrænse adgangen til kontrol inklusive retten til at gennemse dokumenter m.v. til den forretningsmæssige del. Dette gælder også i situationer, hvor kontrollen gennemføres for at vurdere, om der på stedet er erhvervsmæssige aktiviteter omfattet af særligt plantesundhedslovgivningen.

Det bemærkes, at der i forbindelse med kontrollen kan være behov for at foretage fotografiske optagelser eller lignende. Det forudsættes, at fotografering som hidtil anvendes med mådehold, og kun når dette er nødvendigt for at kunne dokumentere forhold af betydning for afgørelse af en kontrolsag, og hvor disse forhold enten er af flygtig karakter eller er vanskelige at beskrive verbalt.

Fotografier behandles i overensstemmelse med den øvrige lovgivning om dokumenter og oplysninger som fastsat i f.eks. forvaltningsloven, jf. lovebekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014, som ændret ved lov nr. 503 af 23. maj 2018, databeskyttelsesforordningen, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016, og databeskyttelsesloven, jf. lov nr. 502 af 23. maj 2018. Det betyder bl.a., at fotografier, ligesom andre dokumenter i sagen, skal journaliseres. Ligesom det gør sig gældende for andre dokumenter m.v., der skal indgå i afgørelsens faktiske grundlag, forudsættes det, at der i forbindelse med en partshøring oplyses om fotograferingen eller prøveudtagninger.

Den foreslåede bestemmelse finder også anvendelse i situationer, hvor det af plantesundhedsmæssige grunde skønnes nødvendigt at skaffe sig hurtig adgang til private ejendomme. Dette kan f.eks. være i tilfælde, hvor der fra offentligheden er modtaget oplysninger om mistanke om fund af en prioriteret EU-

karantæneskadegørere. Sådanne oplysninger kan være tilstrækkelig troværdige til at kræveopfølgning fra plantesundhedsmyndigheden, uden at være tilstrækkeligt underbyggede til en ransagningskendelse efter retsplejeloven. I sådanne tilfælde kan der opstå et akut behov for at skaffe sig adgang, hvis der eksempelvis ikke er personer til sted på den private ejendom.

Offentlige myndigheder har som udgangspunkt ikke ret til at anvende magt. I den forbindelse omfatter magtanvendelse også tilsynsmyndighedernes ret til at skaffe sig adgang til private ejendomme, hvis det forudsætter behov for at gennembyrde eller fjerne hindringer som eksempelvis en låst dør eller en ejer, som nægter kontrolmyndigheden adgang. I sådanne situationer er det kun politiet, som er tillagt magt-anvendelsesbeføjelser til at gennemtvinge retten til adgang uden retskendelse.

Det foreslås derfor i *stk. 2*, at politiet yder om nødvendigt bistand til gennemførelse af den i *stk. 1* nævnte kontrol, og at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte nærmere regler herom. Med den foreslåede bestemmelse gives der således mulighed for, at kontrolmyndigheder med bistand fra politiet kan få adgang, hvis det er nødvendigt at gennembyrde eller fjerne hindringer for at kunne varetage opgaver inden for lovens område.

Den foreslåede bestemmelse i § 18 forventes som hidtil kun undtagelsesvis at blive bragt i anvendelse.

Til § 19 [Offentliggørelse af kontrolresultater]

Efter frølovens § 1, *stk. 3*, nr. 8, er ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiget til at fastsætte regler om offentliggørelse af kontrol- og analyseresultater samt resultaterne af den officielle sortsafprøvning.

Det fremgår endvidere af frølovens § 1 a, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling ved fastsættelse af regler efter § 1, *stk. 3*, nr. 8, kan fastsætte regler om offentliggørelse med navns nævnelser af resultater samt art og omfang af sanktioner på grundlag af kontrol, som gennemføres i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven, jf. § 1 a, *stk. 1*, 1. pkt. Ministeren kan efter § 1 a, *stk. 1*, 2. pkt., fastsætte regler om, at klage ikke har opsættende virkning.

Efter frølovens § 1 a, *stk. 2*, kan ministeren endvidere fastsætte regler om, på hvilken måde og i hvilken form virksomheder skal offentliggøre kontrolresultater efter *stk. 1*, herunder på hvilke betingelser virksomheder kan fritages for pligten til at gøre kontrolresultater tilgængelige.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling er herudover bemyndiget i frølovens § 1 a, *stk. 3*, 1. pkt., til at fastsætte formen for og omfanget af offentliggørelse, herunder at offentliggørelse kan ske elektronisk. Ministeren kan efter frølovens § 1 a, *stk. 3*, 2. pkt., bestemme, at visse resultater ikke skal offentliggøres.

Endelig kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter frølovens § 1 a, *stk. 4*, 1. pkt., bestemme, at offentliggørelse skal ske på grund af et af ministeren oprettet edb-informationssystem vedrørende kontrolresultater. Ministeren kan efter frølovens § 1 a, *stk. 4*, 2. pkt., på ethvert tidspunkt, herunder periodisk, videregive såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger fra informationssystemet til en ubestemt kreds af modtagere.

Efter frølovens § 1 a, *stk. 4*, 3. pkt., har enhver adgang til fra informationssystemet at få meddelt oplysninger, der enten har været offentliggjort, eller som skal offentliggøres. Adgangen omfatter såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger.

Der henvises til afsnit 2.15. i de almindelige bemærkninger.

Med den foreslåede bestemmelse i § 19 foreslås bemyndigelserne til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i frølovens § 1, stk. 3, nr. 8, og § 1 a, til at etablere offentliggørelsesordninger inden for planteområdet videreført, idet bestemmelsen dog foreslås tilpasset sprogligt, så den svarer til lignende bestemmelser i anden lovgivning på Miljø- og Fødevareministeriets område.

Den foreslåede bemyndigelse er udformet som en generel hjemmel, der omfatter alle kontrolresultater på planteområdet. Det er dog hensigten, at muligheden for at offentliggøre oplysninger om sanktioner begrænses til ordninger, der er forbrugerorienterede og dermed bidrager til relevant forbrugeroplysning for derigennem at understøtte fair konkurrencevilkår – særligt Smiley-ordningen.

Vurderingen af, om bemyndigelsesbestemmelsen skal udnyttes til at etablere en offentliggørelse på et bestemt område, vil ske med udgangspunkt i de kriterier, som er anbefalet i betænkning nr. 1516/2010 om offentlige myndigheders offentliggørelse af kontrolresultater, afgørelser mv. Disse kriterier fremgår i form af en "tjekliste" i betænkningens kapitel 4, punkt 6, som indeholder seks spørgsmål, som det i betænkningen anbefales, at man gennemgår forud for indførelsen af nye ordninger med systematisk offentliggørelse af oplysninger om kontrolresultater og afgørelser m.v. på internettet i ikke-anonymiseret form.

Som det fremgår af betænkningen, skal der være et konkret behov for, at der sker offentliggørelse på en sådan måde, at navne på fysiske eller juridiske personer fremgår eller kan udledes af det offentliggjorte. Hvis der under ordningen forventes offentliggjort oplysninger om den enkelte fysiske eller juridiske person, hvis offentliggørelse i almindelighed må betragtes som værende særligt indgribende, taler det imod at etablere ordningen.

Der skal være samfundsmæssige hensyn, som taler for at etablere ordningen, og disse samfundsmæssige interesser skal være så tungtvejende, at ordningen – på trods af karakteren af de oplysninger om fysiske og juridiske personer, som forventes offentliggjort under ordningen – bør etableres.

Der skal være klar lovhjemmel til at etablere ordningen, og det skal af bemærkningerne fremgå, hvordan der med den påtænkte ordning sker eller vil kunne ske fravigelse af persondataloven og de almindelige regler om tavshedspligt. Det skal i den forbindelse understreges, at databeskyttelsesforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF) og databeskyttelsesloven (lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger) fastlægger de persondataretlige rammer for de offentliggørelsesordninger, som etableres med hjemmel i lovforslagets § 19.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at de allerede iværksatte offentliggørelsesordninger for kontrolresultater på planteområdet, herunder Smiley-ordningen, efter Miljø- og Fødevareministeriets vurdering er i overensstemmelse med disse databeskyttelsesregler. Smiley-ordningen blev forinden iværksættelsen forelagt Datatilsynet til udtalelse.

Som led i etableringen af en offentliggørelsesordning skal der slutteligt tages stilling til, hvilke regler der af retssikkerhedsmæssige grunde bør opstilles administrativt for forvaltningsmyndighedernes behandling af sager, som falder ind under den påtænkte offentliggørelsesordning.

Den foreslåede bestemmelse i § 19 er udformet således, at de nævnte seks kriterier kan opfyldes.

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i *stk. 1, 1. pkt.*, udtrykkeligt bemyndiges til at fastsætte regler om offentliggørelse med navns nævnelser af resultater samt art og omfang af sanktioner på grundlag af kontrol, som gennemføres i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven eller af Den Europæiske Unions forordninger.

Hjemlen til offentliggørelse omfatter resultaterne dels fra ordinær offentlig kontrol med både national lovgivning og fællesskabslovgivning, dels fra andre relevante offentlige kontroller, f.eks. resultater fra kontrolkampagner. Offentliggørelsen under Smiley-ordningen vil omfatte både gode og dårlige kontrolresultater, herunder indskærpsler, påbud, forbud, politianmeldelser m.v.

Det foreslås endvidere, at ministeren i *stk. 1, 2. pkt.*, bemyndiges til at fastsætte regler om, at klage ikke har opsættende virkning på offentliggørelsen. Erfaringerne fra fødevareområdet viser, at kontrolresultaterne skal offentliggøres hurtigst muligt efter kontrollen, for at resultaterne er relevante for forbrugerne. I henhold til bestemmelsen bliver det derfor muligt at offentliggøre kontrolresultater, inden klagemulighederne er udtømte, eller inden der er faldet endelig dom. Hvis et kontrolresultat påklages eller indbringes for domstolene, vil det offentliggjorte kontrolresultat efterfølgende i relevant omfang blive korrigeret, hvis klageren får medhold ved klageinstansen henholdsvis frifindes af domstolene.

Det foreslås i *stk. 2, 1. led*, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, på hvilken måde og i hvilken form kontrolresultaterne skal gøres tilgængelige for offentligheden. Som led i Smiley-ordningen skal detailvirksomheder offentliggøre kontrolresultaterne ved ophængning i detailvirksomhederne og på deres evt. egne hjemmesider. Engrosvirksomheder skal offentliggøre kontrolresultaterne på deres hjemmesider.

Virksomheder kan i øvrigt frit anvende kontrolresultaterne i markedsføring, så længe det ikke er vildledende. Herved får virksomhederne et positivt incitament til at sikre overholdelse af lovgivningen.

Det foreslås i *stk. 2, 2. led*, at ministeren bemyndiges til at fritage virksomheder for pligten til at gøre kontrolresultater tilgængelige. På fødevareområdet er virksomheder uden fast kontrolfrekvens således fritaget fra at offentliggøre deres kontrolrapporter på deres hjemmeside, da de kan være adskillige år gamle og derfor ikke aktuelle.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.*, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om formen for og omfanget af offentliggørelse, herunder at offentliggørelse kan ske i elektronisk form.

På fødevareområdet sker der løbende offentliggørelse af kontroloplysninger på internettet. Kontrolresultaterne bliver sammenfattet i en lettilgængelig kategorisering på basis af objektive kriterier, som på detailområdet bliver anskueliggjort ved grafiske symboler – de såkaldte smileyer.

Det foreslås i *stk. 3, 2. pkt.*, at ministeren tillægges kompetence til at bestemme, at visse resultater ikke skal offentliggøres. Formålet med offentliggørelsen er at sikre forbrugerne relevant og aktuel information, og der kan være kontrolresultater, der vil være mindre relevante for forbrugerne. Offentliggørelse kan eksempelvis være vildledende, hvis den er baseret på en enkelt observation og ikke på et egentlig kontrolbesøg. Som eksempel kan nævnes en situation, hvor det ved en administrativ kontrol er konstateret, at en registreringspligtig virksomhed er registreret hos den relevante myndighed. En sådan kontrol, hvor der udarbejdes en kontrolrapport uden anmærkninger, kunne forlede forbrugerne til at tro, at der er gennemført en egentlig fysisk kontrol, hvor alt er fundet at være i orden. Resultatet af sådanne administrative kontroller vil derfor ikke blive omfattet af offentliggørelsen.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.*, at ministeren tillægges kompetence til at bestemme, at offentliggørelse skal ske på grundlag af et af ministeren oprettet elektronisk informationssystem vedrørende kontrolresultater. Under Smiley-ordningen bliver kontrolrapporterne offentliggjort på internettet på hjemmesiden findsmiley.dk

Endelige foreslås det i *stk. 4, 2.-4. pkt.*, at ministeren tillægges kompetence til - til brug for offentliggørelse - på ethvert tidspunkt, herunder periodisk, at videregive såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger fra informationssystemet til en ubestemt kreds af modtagere. Enhver har adgang til fra informationssystemet at få meddelt oplysninger, som enten har været offentliggjort, eller som skal offentliggøres. Adgangen omfatter såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger.

Til § 20 [Obligatorisk digital kommunikation]

Der findes ingen bestemmelser i hverken frøloven eller planteskadegørerloven til at fastsætte krav om obligatorisk digital kommunikation mellem virksomhederne på den ene side og på den anden side Miljø- og Fødevareministeriet.

På læggekartoffelområdet fremgår det af kartoffelbekendtgørelsens § 9, at læggekartoffelavlere hvert år skal anmelde til landbrugsstyrelsen, hvilke arealer der påtænkes anvendt til avl af læggekartofler med henblik på styrelsens udtagning af jordprøver til brug for undersøgelse for forekomst af planteskadegøreren kartoffelcystenematoder.

Herudover skal læggekartoffelavlere efter kartoffelbekendtgørelsens § 13, stk. 1, give Landbrugsstyrelsen oplysninger om læggematerialet med henblik på styrelsens marksyn som forudsætning for godkendelse af avlen af læggekartofler, jf. kartoffelbekendtgørelsens § 24.

For begge typer af henvendelser gælder det, at henvendelsen til Landbrugsstyrelsen skal ske ved brug af et særligt skema. Med henblik på at sikre en bedre, hurtigere og mere effektiv sagsbehandling til gavn for erhvervet, har Landbrugsstyrelsen gjort det muligt at anvende Miljø- og Fødevareministeriets portalløsning Tast selv-service til at foretage de pågældende henvendelser.

Landbrugsstyrelsen har i sin strategi "Nemt, enkelt og til tiden" et særligt strategisk indsatsområde om "Digitalisering i Centrum". Indsatsområdet indeholder en række projekter, som f.eks. etableringen af en ny kundeportal, der samordner al kommunikation med LBSTs kunder. Kundeportalen skal gøre kommunikationen mellem kunder og LBST mere tydelig og intuitiv, og skal erstatte de forskellige løsningsmetoder, som stilles til rådighed i dag.

Med henblik på at understøtte realiseringen af de forudsatte gevinster og effekter af Landstyrelsens digitaliseringsplan i Landbrugsstyrelsen strategi foreslås det, at det ikke skal være frivilligt, men obligatorisk at kommunikere med Miljø- og Fødevareministeriet via ministeriets portalløsninger.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.16.

Det foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i *stk. 1*, bemyndiges til fastsætte regler om, at al skriftlig kommunikation til og fra Miljø- og Fødevareministeriet om forhold omfattet af loven eller af regler udstedt i medfør af loven skal foregå digitalt.

Bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt f.eks. mellem Landbrugsstyrelsen og virksomhederne også omfatter kommunikation mellem styrelsen og en rådgiver, f.eks. en konsulent, advokat eller lign., som optræder på virksomhedens eller borgerens vegne over for styrelsen.

Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede. Det er i første omgang tanken, at udnytte bemyndigelsen til at gøre det obligatorisk at anvende Tast selv-service på læggekartoffelområdet som beskrevet ovenfor.

Kravet om obligatorisk digital kommunikation indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til Landbrugsstyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Det foreslåede krav om, at al kommunikation skal ske digitalt til og fra Miljø- og Fødevarerministeriet, er en fravigelse af det almindelige forvaltningsretlige udgangspunkt om, at der er formfrihed for virksomheden til at henvende sig til offentlige myndigheder, som virksomheden vil. Dette følger blandt andet af lovbemærkningerne til forvaltningslovens § 32 a, jf. Folketingstidende 2001-02/2, tillæg A, s. 2062 ff.

Forvaltningslovens § 32 a giver mulighed for, at vedkommende minister kan fastsætte regler om ret til at anvende digital kommunikation ved henvendelser til den offentlige forvaltning og om de nærmere vilkår herfor, herunder fravige formkrav i lovgivningen, der hindrer anvendelsen af digital kommunikation. Forvaltningslovens § 32 a åbner imidlertid alene op for, at der kan fastsættes regler, der giver virksomheden en ret til at kommunikere digitalt med det offentlige, men ikke mulighed for at fastsætte en pligt for virksomheden til at kommunikere digitalt.

Det foreslås derfor, at der etableres hjemmel i plantelovens § 25 til at fastsætte krav om, at det bliver obligatorisk for virksomhederne at kommunikere digitalt med Miljø- og Fødevarerministeriet om forhold omfattet af loven eller regler udstedt i medfør af loven, herunder at anvende de digitale selvbetjeningsløsninger, som Miljø- og Fødevarerministeriet stiller til rådighed.

Hvis en henvendelse sendes på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 1, at myndigheden har pligt til at vejlede om, hvorledes manglerne kan afhjælpes. Kun hvis der, f.eks. inden for en fastsat frist, ikke er rettet på de mangler, den pågældende ved vejledning er gjort opmærksom på, kan henvendelsen afvises eller oplysningerne anses for ikke at være modtaget.

Det er lagt til grund, at en afvisning af at tage en sag under realitetsbehandling på grund af manglende anvendelse af den obligatoriske digitale kommunikation er en afgørelse og indebærer en sagsbehandling, der følger de almindelige forvaltningsretlige regler og principper om eksempelvis partshøring og begrundelse. Det er ikke hensigten med indførelse af krav om digital kommunikation at ændre på, hvordan den offentlige myndighed håndterer situationer, hvor virksomheden overskrider en eventuel frist. Der vil således i samme omfang som hidtil kunne tages hensyn til årsagen til, at en frist ikke er overholdt.

De sanktioner, der i dag er knyttet til manglende indberetning eller indsendelse i papirform, vil også finde anvendelse, når indberetning eller indsendelse ikke sker i overensstemmelse med de krav om digital indberetning, der fastsættes i bekendtgørelse i henhold til dette lovforslag.

Af bekendtgørelserne, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Miljø- og Fødevarerministeriet, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen som en bemyndigelse er det muligt ved bekendtgørelse at fastsætte regler om, at visse grupper ikke skal være omfattet af kravet om pligtsmæssig digital kommunikation. Undtagelsesmuligheden tænkes at have en yderst begrænset rækkevidde.

Herudover vil det være muligt for virksomheder efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet, f.eks. til de jordbrugere, der bor i områder, hvor det er teknisk problematisk at koble sig på internettet.

Hvad angår fritagelse for tilslutning til Offentlig Digital Post, henvises der i det hele til de regler, som Finansministeriet (Digitaliseringsstyrelsen) har fastsat om henholdsvis fritagelse af fysiske personer fra tilslutning til Offentlig Digital Post m.v. og fritagelse af juridiske enheder med CVR-nummer samt fysiske personer med erhvervsaktiviteter for tilslutning til Offentlig Digital Post. Fritagelse for tilslutning til Offentlig Digital Post medfører ikke samtidig fritagelse for pligten til at benytte en af Miljø- og Fødevarerministeriet etableret portalløsning til kommunikation vedrørende forhold omfattet driftsloven.

Det forhold, at en virksomhed oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den

pågældende selv at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende eksempelvis anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter forslaget til *stk. 2* bemyndiges ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling endvidere til at fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation.

Der er ikke ved de foreslåede formkrav om anvendelse af digital kommunikation lagt op til at ændre grundlæggende forvaltningsretlige regler eller principper om eksempelvis notatpligten, myndighedernes vejledningspligt, pligten til at oplyse en sag tilstrækkeligt m.v.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder oplyser en e-mailadresse, som Landbrugsstyrelsen kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. Dette forventes i praksis at være vedkommende virksomheds eller borgers e-mailadresse i Offentlig Digital Post.

Der vil også kunne stilles krav om anvendelse af digital signatur eller lignende i forbindelse med andre former for digital kommunikation, eksempelvis via digitale selvbetjeningsløsninger, så Landbrugsstyrelsen har sikkerhed for, at afsenderen er den, som vedkommende giver sig ud for at være.

Der kan efter forslaget ved bekendtgørelse stilles krav om, at virksomheden skal anvende bestemte it-systemer og særlige digitale formater for at sikre, at styrelsen kan håndtere de modtagne indberetninger.

Landbrugsstyrelsen vil som offentlig myndighed fortsat skulle iagttage de databeskyttelsesretlige regler i forbindelse med håndtering af personoplysninger, som indsendes digitalt, samt ved udvikling og implementering af digitale selvbetjeningsløsninger. De centrale regler om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger findes i databeskyttelsesforordningen, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016, og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Med forslaget til *stk. 3* foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen. Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

Det er i denne forbindelse uden betydning, om adressaten for myndighedens meddelelse har bragt sig i stand til at tilgå meddelelsen, f.eks. hvis modtageren af en meddelelse, som myndigheden har sendt til den pågældende via den offentlige digitale postløsning, ikke har skaffet sig den fornødne offentlige digitale signatur til at modtage meddelelser i den offentlige digitale postløsning, jf. lov om Offentlig Digital Post, eller modtageren i sit elektroniske system har installeret anordninger (spamfiltre, firewalls osv.), som afviser at modtage meddelelser.

Det er endvidere uden betydning, om adressaten oplever, at vedkommendes egen computer ikke fungerer, at vedkommende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til adressaten selv at overvinde.

Den foreslåede bestemmelse finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for Landbrugsstyrelsen på det tidspunkt, hvor styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem.

En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig, uanset om afsenderen betragter meddelelsen som sendt før kl. 24.00.

IT-problemer hos Landbrugsstyrelsen (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til Landbrugsstyrelsen.

Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for styrelsen inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse til en myndighed ikke fastlægges som følge af problemer med myndighedens it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

Det vil således ikke kunne komme virksomheden til skade, at indberetning modtages efter fristens udløb, hvis dette skyldes systemnedbrud hos myndigheden.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.*, at hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør heraf er et krav, at et dokument, som er udstedt af andre end ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet. Det foreslås endvidere i *stk. 4, 2. pkt.*, at sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 4*, vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Miljø- og Fødevarerministeriet, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet.

Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes en bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i *stk. 5*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift, jf. *stk. 4*, kan opfyldes. Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes til at fastsætte regler om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil.

Der vil kunne forekomme tilfælde, hvor en ansøgning til Miljø- og Fødevarerministeriet skal være ledsaget f.eks. af en tilladelse fra en kommune. Sådanne originale tilladelser og lignende udstedt af andre myndigheder skal kunne indsendes som bilag til en ansøgning til Miljø- og Fødevarerministeriet, og der vil således kunne fastsættes regler om, at underskriftskravet vil kunne opfyldes ved at sådanne originale tilladelser og lignende udstedt af andre myndigheder vedlægges i indscannet form.

Endvidere kan der stilles krav om, at virksomheder eller fysiske personer, som indsender dokumenter til en myndighed uden personlige underskrifter, skal opbevare et eksemplar af det pågældende dokument forsynet med originale underskrifter, som myndigheden kan forlange at få forevist i kontroløjemed.

Til § 21 [Delegation]

Efter frølovens § 3, stk. 1, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndige offentlig- eller privatretlige juridiske og fysiske personer til på sine vegne og på nærmere fastsatte vilkår at varetage nærmere angivne offentlige kontrol- og tilsynsfunktioner i medfør af loven.

Efter frølovens § 3, stk. 2, planteskadegørerlovens § 12, stk. 1 og driftslovens § 16, stk. 1, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, hvis ministeren henlægger sine beføjelser efter loven til en myndighed under ministeriet, fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at klage ikke kan indbringes for en anden administrativ myndighed, og om at myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Efter frølovens § 3, stk. 3, og planteskadegørerlovens § 12, stk. 2, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter forhandling med vedkommende minister henlægge sine beføjelser efter loven til en anden statslig myndighed eller institution. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over disse myndigheder eller institutioners afgørelser, herunder om, at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens eller institutionens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Ifølge tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for finansåret 2019 kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bl.a. henlægge opgaver inden for certificering af planteformeringsmateriale og sortsadministration til en privat juridisk person. Ministeren kan herunder overlade til den private juridiske person at løse opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, dels delegerede kompetence til at træffe forvaltningsafgørelser til den juridisk person.

Ministeren kan fastsætte regler om adgang til at klage over den private juridiske persons forvaltningsafgørelser, herunder om at afgørelserne ikke kan indbringes for en administrativ myndighed, og om den private juridiske persons adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage, jf. stk. 2.

Der henvises til afsnit 2.17. i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling ved henlæggelse af sine beføjelser efter loven til en myndighed under ministeriet bemyndiges til at fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren foreslås endvidere i *stk. 1, 2. pkt.* bemyndiget til at fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at det bliver muligt helt eller delvist at afskære klageadgangen. Det er som hidtil ikke hensigten, at udnytte bemyndigelsen til at fraviges 2-instansprincippet, men derimod at gøre det muligt at afskære klageadgang i de situationer, hvor der er principielt er mulighed for at få prøve afgørelser i 3-instanser.

Det er som hidtil muligt i medfør af den foreslåede bestemmelse, at regulere selve indsendelsen og behandlingen af klager. Der vil eksempelvis kunne fastsættes en frist for udnyttelse af rekursmuligheden, krav til klagens form og indhold eller regler om klagens indsendelse. Ligeledes kan der i medfør af bestemmelsen fastsættes krav om, at klager skal indgives gennem den myndighed, som har truffet afgørelsen. Denne såkaldte "postkassemodel" indebærer, at myndigheden skal videresende klagen med myndighedens bemærkninger. Herved opnås en hurtigere og mere effektiv sagsgang.

Ligeledes er det i medfør af den foreslåede bemyndigelse som hidtil muligt at fastsætte regler om remonstration, dvs. at en sag kan genoptages af den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden vil således kunne træffe en ny realitetsafgørelse, som giver klageren helt eller delvist medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen. Denne nye afgørelse kan også påklages til rekursinstansen.

Den foreslåede bestemmelse har ikke på nuværende tidspunkt noget konkret anvendelsesområde.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter forhandling med vedkommende minister kan henlægge sine beføjelser efter loven til en anden statslig myndighed eller institution. Ministeren foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, bemyndiget til i forbindelse hermed, at fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens eller institutionens afgørelser, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Den foreslåede bestemmelsen i *stk. 2*, indebærer, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling som hidtil vil kunne delegerer sine beføjelser efter loven til en statslig myndighed eller institution uden for ministerområdet. Hensigten med bestemmelserne er fortsat at skabe grundlag for at opnå langsigtede rationaliseringsgevinster ved f.eks. etablering af servicefællesskaber på tværs af institutioner og myndigheder. Den foreslåede bestemmelse har ikke på nuværende tidspunkt noget konkret anvendelsesområde.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling vil bevare sine beføjelser, herunder instruktionsbeføjelsen, på de områder, der uddelegeres til andre statslige myndigheder eller institutioner, da disse funktionelt vil høre under ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.*, at ministeren kan henlægge sine beføjelser til at træffe visse afgørelser i medfør af regler fastsat efter §§ 3-5 og 15, om sortsadministration, certificering eller godkendelse af planteformeringsmateriale, og om autorisation af virksomheder og laboratorier med egenkontrol og autorisation af personer, der medvirker ved egenkontrol, til private juridiske personer. Det foreslås endvidere i *stk. 3, 2. pkt.*, at ministeren kan henlægge løsning af visse opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, som følger af regler fastsat i medfør af §§ 3-5, 15 og 19, om sagsbehandlingsskridt i forbindelse med sortsadministration, certificering eller godkendelse af planteformeringsmateriale, og autorisation, samt teknisk afprøvning, kontroldyrkning, prøvetagning og analyse til private juridiske personer. Det foreslås i *stk. 3, 3. pkt.*, at ministeren i forbindelse hermed kan fastsætte regler om adgangen til at klage over afgørelser truffet af den private juridiske person, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om den private juridiske persons adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Det foreslås i *stk. 3, 4. pkt.*, at ministeren kan ændre en afgørelse, uden at der foreligger en klage. Endelig foreslås det i *stk. 3, 5. pkt.*, at den private juridiske person er undergivet ministerens instruktion og tilsyn i de sager, som er henlagt efter denne bestemmelse.

Det er som hidtil hensigten med den foreslåede bestemmelse *stk. 3*, at kunne henlægge opgaver omkring forvaltning af planteformeringsmateriale, herunder sortsafprøvning, til en privat juridisk person tættere på de erhverv, der efterspørger de pågældende ydelser. Der er således fortsat mulighed for, at sortsafprøvningen og de opgaver, der naturligt hænger sammen med varetagelsen heraf, kan udføres af en privat juridisk person, f.eks. en erhvervsdrivende fond, som samtidig skal være uafhængig af økonomiske og kommercielle interesser i de virksomheder, hvis materiale den private juridiske person skal afprøve.

Den egentlige forvaltningsvirksomhed, der er omfattet af delegationen, er omfattet af de samme lovbestemmelser og principper, som ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling vil være, hvis denne selv skulle varetage denne virksomhed, dvs. forvaltningsloven, offentlighedsloven, miljøoplysningsloven, ombudsmandsloven, arkivloven og almindelige forvaltningsretlige principper. Den egentlige forvaltningsvirksomhed er således omfattet af bl.a. krav om begrundelse af afgørelser, partsoffentlighed og aktindsigt.

Efter bestemmelsen vil ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling have mulighed for at ændre en afgørelse, uden at der foreligger en klage. Ministeren vil kunne udøve sin tilsynsbeføjelse efter almindelige forvaltningsretlige regler, samt have instruktionsbeføjelser over for den private juridiske person i de sager, som henlægges efter bestemmelsen.

For så vidt angår spørgsmålet om klagers opsættende virkning, så foreslås dette fortsat ikke reguleret i planteloven, men vil som udgangspunkt fortsat følge af de almindelige forvaltningsretlige regler. En klage har således som udgangspunkt ikke opsættende virkning, men både den myndighed, som har truffet afgørelsen i første instans, og klageinstansen kan tillægge en klage opsættende virkning, hvis klager anmoder om det, og formålet med den påklagede afgørelse ikke derved forspildes.

Til § 22 [Klage]

Efter frølovens § 3 a, stk. 1, planteskadegørerlovens § 12 a, stk. 1 og driftslovens § 16 a, stk. 1, kan afgørelser truffet i henhold til lovene eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i lovene eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet (herefter klagenævnsloven).

Der henvises til afsnit 2.17.2. i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås i *stk. 1*, at afgørelser truffet i henhold til loven eller regler udstedt i medfør heraf eller i henhold til Den Europæiske Unions forordninger kan, hvis ikke andet er fastsat i regler udstedt i medfør af § 21, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den afdeling, der er nævnt i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Med forslaget videreføres muligheden for at indbringe afgørelser truffet i henhold til loven eller regler udstedt i medfør heraf for Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf.

Muligheden for at indbringe afgørelser for Nævnet foreslås dog udvidet til også at omfatte afgørelser truffet i henhold til Den Europæiske Unions forordninger i overensstemmelse med kontrolforordningens artikel 7, hvis det er fastsat, at afgørelser, der træffes af de kompetente myndigheder i henhold til kontrolforordningens artikel 55, artikel 66, stk. 3 og 6, artikel 67, artikel 137, stk. 3, litra b), og artikel 138, stk. 1 og 2, vedrørende fysiske eller juridiske personer, er omfattet af sådanne personers ret til at klage i overensstemmelse med national ret.

Den foreslåede bestemmelse i plantelovens § 22, stk. 1, indebærer dermed, at de afgørelser, som træffes i henhold til plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen med tilhørende gennemførelsesbestemmelser, som hovedregel kan påklages til nævnet.

Med forslaget vil det som hidtil være afdelingen omhandlet i klagenævnslovens § 3, stk. 1, nr. 4, hvortil der er tilknyttet to særligt sagkyndige i jordbrugsforhold, der som udgangspunkt behandler sagen, og Nævnets afgørelser vil fortsat ikke kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Forslaget indebærer, at afgørelserne ikke kan indbringes for ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet som hidtil skal indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Med forslaget videreføres førstinstansens remonstrationsadgang, idet kravet om skriftlig indgivelse af klage via førstinstansen som førnævnt indebærer en pligt for førstinstansen, hvis afgørelse, der er påklaget, til at overveje, om der er grundlag for at genoptage sagen og dermed også en retlig mulighed for – men normalt ikke en pligt til – at genoptage sagen til fuld realitetsbehandling.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at myndigheden som hidtil, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen skal videresende klagen til klageinstansen.

Forslaget indebærer, at førsteinstansen, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen, men førsteinstansen vil som hidtil i visse tilfælde kunne fravige oversendelsesfristen, hvis denne på grund af indholdet af klagen har behov for længere tid, f.eks. hvis klagepunkterne vedrører komplicerede forhold, eller førsteinstansens har behov for længere tid til at undersøge, om der er grundlag for at genoptage sagen.

Endelig foreslås det i *stk. 2, 3. pkt.*, at klagen ved videresendelsen som hidtil skal være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.

For så vidt angår spørgsmålet om klagers opsættende virkning, så foreslås dette fortsat ikke reguleret i planteloven, men vil som udgangspunkt fortsat følge af de almindelige forvaltningsretlige regler. En klage har således som udgangspunkt ikke opsættende virkning, men både den myndighed, som har truffet afgørelsen i første instans, og Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan tillægge en klage opsættende virkning, hvis klager anmoder om det, og formålet med den påklagede afgørelse ikke derved forspildes.

Det fremgår af kontrolforordningens artikel 7, 2. pkt., at retten til klage ikke berører de kompetente myndigheders forpligtelse til straks at gribe ind for at eliminere eller begrænse risiciene for bl.a. planters sundhed i overensstemmelse med kontrolforordningen og plantesundhedsforordningen.

Til § 23 [Straffebestemmelse]

Overtrædelser af bestemmelser truffet i medfør af frølovens § 1, stk. 1 og 2, samt overtrædelser af § 2, stk. 2, straffes efter frølovens § 4, stk. 1 med bøde. Efter frølovens § 4, stk. 2, kan der i forskrifter efter lovens § 1 fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne samt for overtrædelse af bestemmelser i Det Europæiske Fællesskabs forordninger og beslutninger om forhold, der er omfattet af frøloven.

Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning straffes efter planteskadegørerlovens § 13, stk. 1, med bøde den, der giver urigtige oplysninger eller undlader at give oplysninger efter lovens § 5, nr. 2. Efter planteskadegørerlovens § 13, stk. 2, straffes endvidere overtrædelser af § 4, stk. 2, med bøde. Endelig kan der i bestemmelser, der fastsættes efter planteskadegørerloven, fastsættes straf af bøde for den, der overtræder forskrifter i bestemmelserne og den, der underlader at efterkomme forbud og påbud, der meddeles efter bestemmelserne, jf. planteskadegørerlovens § 13, stk. 3.

Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning straffes med bøde den, der overtræder forbud eller undlader at efterkomme et påbud meddelt i henhold til driftslovens § 14, jf. driftslovens § 18, stk. 1, nr. 2. Efter driftslovens § 18, stk. 2, kan der fastsætte straf af bøde i regler, der fastsættes i medfør af loven for overtrædelse af bestemmelser i reglerne.

Efter driftslovens § 18, stk. 3, frølovens § 4, stk. 3, og planteskadegørerlovens § 13, stk. 4, kan der pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Der henvises til afsnit 2.18.1. i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 1*, at den, der overtræder et forbud eller undlader at efterkomme påbud meddelt efter § 16, kan straffes med bøde.

Det foreslås endvidere i *stk. 1, nr. 2*, at den, der undlader at afgive oplysninger eller undlader at stille bistand til rådighed efter § 17, kan straffes med bøde.

Det foreslås i *stk. 2*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i regler, som udstedes i medfør af ministerens øvrige bemyndigelser i loven.

Bestemmelsen indebærer, at ministeren f.eks. kan fastsætte bestemmelser om straf for manglende bekæmpelse af flyvehavre efter regler fastsat i medfør af den foreslåede bemyndigelse i lovforslagets § 11.

Det foreslås i *stk. 3*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser fastsat af den Europæiske Union om forhold, der er omfattet af denne lov.

Den foreslåede bestemmelse er en forudsætning for at sikre håndhævelsen af bestemmelserne på området, herunder den håndhævelse af EU-forskrifterne, som Danmark som medlemsland er forpligtet til.

Bestemmelsen giver mulighed for, at der kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen med tilhørende gennemførelsesbestemmelser. Ligeledes giver bestemmelsen mulighed for at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af gennemførelsesbestemmelser til markedsdirektiver, der evt. udstedes af den Europæiske Union i forordningsform.

Det fremgår af plantesundhedsforordningens artikel 108, at medlemsstaterne skal fastsætte bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af forordningen, og træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, forholdsmæssige og have afskrækkende virksomhed.

Det er hensigten, at udnytte den foreslåede bemyndigelse i *stk. 3* til ved bekendtgørelse at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af følgende bestemmelser i plantesundhedsforordningen:

- Indslæbning, flytning, opbevaring, opformering eller frigivelse af en EU-karantæneskadegører i strid med plantesundhedsforordningens artikel 5,
- Professionelle operatørers overtrædelse af pligten efter plantesundhedsforordningens artikel 9, *stk. 3*, til at underrette myndighederne om enhver dokumentation, som de måtte have vedrørende en overhængende fare for indtrængen af en EU-karantæneskadegører eller en skadegører, som medlemsstaten mener opfylder betingelserne for optagelse på listen over EU-karantæneskadegører, jf. plantesundhedsforordningens artikel 29, eller som er omfattet af foranstaltninger vedtaget af EU-Kommissionen i henhold til artikel 30, *stk. 1*.

Det fremgår af kontrolforordningens artikel 139, *stk. 1, 1. og 2. pkt.*, at medlemsstaterne skal fastsætte regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af forordningen, og skal træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelse og have afskrækkende virkning.

Det er hensigten, at udnytte den foreslåede bemyndigelsen i *stk. 3* til ved bekendtgørelse at fastsætte straf af bøde for overtrædelse af følgende bestemmelser i kontrolforordningen:

Efter kontrolforordningens artikel 139, *stk. 2*, skal medlemsstaterne sikre, at de økonomiske sanktioner for overtrædelse af forordningen og de regler, der er omhandlet i forordningens artikel 1, *stk. 2*, begået ved svigagtige eller vildledende adfærd i henhold til national lovgivning som minimum afspejler den økonomiske fordel for den pågældende operatør eller efter omstændighederne en procentdel af operatørens omsætning. Beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere fremgår af kontrolforordningens artikel 1, *stk. 2, litra g*).

Begås en overtrædelse af selskaber m.v. (juridiske personer), foreslås det i *stk. 4*, at der kan pålægges strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Til § 24 [Administrative bødeforelæg]

Efter frølovens § 5, planteskadegørerlovens § 13, *stk. 5-7*, og driftsloven kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling i overtrædelsessager tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning,

hvis den, der har begået overtrædelse, erkender sig skyldig og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde. Hvis bøden betales i rette tid, eller bliver den efter stedfunden vedtagelse inddrevet eller afsonet, bortfalder videre forfølgning, jf. § 5, stk. 2.

Muligheden for at afslutte overtrædelsessager med vedtagelse af et administrativt bødeforelæg efter frølovens § 5 anvendes i forbindelse med overtrædelse af krav om, at partier af frø og sædekorn først må sælge, når de er certificeret, som f.eks. fremgår af § 24, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1351 af 19. november 2017 om sædekorn. Betingelserne for certificering findes i bekendtgørelsens kapitel 6, og indebærer bl.a. at partier af sædekorn skal overholde de EU-minimumskvalitetsnormer, der er fastsat i bekendtgørelsens bilag 5.

Muligheden for at afslutte overtrædelsessager med vedtagelse af et administrativt bødeforelæg efter § planteskadegørerlovens § 13, stk. 5-7, anvendes i dag i forbindelse med overtrædelse af reglerne om udskiftning af læggemateriale ved avl af konsumkartofler, som fremgår af § 31, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 584 af 28. maj 2018 om avl m.v. af kartofler.

Endelig anvendes muligheden for at afslutte overtrædelsessager med vedtagelse af et administrativt bødeforelæg efter driftslovens § 19 i forbindelse med manglende bekæmpelse af flere kolonier/udbredt forekomst af flyvehavre, jf. flyvehavrebekendtgørelsen § 1 og § 7, stk. 1, nr. 1.

Der henvises til afsnit 2.19.1. i de almindelige bemærkninger.

Vedtagelse af et administrativt bødeforelæg opfattes ofte som en mere enkel og mindre belastende afgørelsesform end en indenretlig afgørelse, som involverer såvel politi som retsvæsen. Anvendelse af administrative bødeforelæg indebærer en aflastning af domstolene og tillige en hurtigere afgørelse af den enkelte sag.

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at det er hensigtsmæssigt, at landbrugere og virksomheder i relativt ukomplicerede sager fortsat kan vælge mellem de to muligheder.

Med forslaget til § 24 videreføres muligheden i de gældende bestemmelser i frølovens § 13, planteskadegørerlovens § 13, stk. 5-7, og driftslovens § 19, idet bestemmelsen dog er sprogligt tilpasset, så den svarer til lignende bestemmelser i anden lovgivning, f.eks. § 257 i lov om kapitalmarkeder, jf. lovbeholdtgørelse nr. 12 af 8. januar 2018.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at der for nærmere angivne sager om overtrædelser af planteloven, regler fastsat i medfør af planteloven og regler i den Europæiske Unions forordninger om forhold, der er omfattet af planteloven, der ikke skønnes at medføre højere straf end bøde, i et bødeforelæg kan tilkendegives, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale en bøde som angivet i bødeforelægget.

Det forudsættes, at den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse alene anvendes til at give ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling mulighed for at udstede administrative bødeforelæg ved overtrædelse af de i bekendtgørelsen nærmere angivne bestemmelser, hvor overtrædelserne generelt er ensartede og ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål, og hvor sanktionsniveauet ligger fast. Overtrædelserne skal generelt være klare og umiddelbart konstaterbare, og sagens afgørelse, herunder fastsættelsen af bødens størrelse, skal være uden skønmæssige elementer af betydning.

Det vil næppe kunne udelukkes, at der vil kunne opstå konkrete tilfælde, hvor overtrædelse af de pågældende bestemmelser alligevel ikke kan anses for ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål, eller hvor der kan rejses tvivl om det rette sanktionsniveau. Det forudsættes, at sagen i så fald vil blive

overgivet sagen til politiet og anklagemyndigheden til videre foranstaltning frem for at udstede et bødeforelæg.

Miljø- og Fødevarerministeriet er på nuværende tidspunkt af den opfattelse, at en række bestemmelser er af en sådan karakter, at overtrædelser generelt vil være ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsproblemer. De overtrædelser, der er nævnt ovenfor i afsnit 2.19.1, der vedrører overtrædelse af udskiftningsreglerne i forbindelse med avl af konsumkartofler og certificeringskravet vedr. salg af frø og sædekorn m.v., og reglerne om bekæmpelse af flyvehavre vurderes fortsat at være egnede til udstedelse af administrative bødeforelæg.

Det er forudsat, at en udvidelse af det nuværende anvendelsesområde for ordningen med administrative bødeforelæg skal ske efter forhandling med Justitsministeriet, som bl.a. kan inddrage Rigsadvokaten i overvejelserne.

Det er fortsat en forudsætning for, at sagen kan afsluttes ved et administrativt bødeforelæg, at den pågældende fysiske eller juridiske person dels erklærer sig skyldig, dels vedtager sagens udenretlige afgørelse. Hvis den pågældende fysiske eller juridiske person ikke ønsker at acceptere et administrativt bødeforelæg, enten fordi vedkommende ikke ønsker at erkende sig skyldig eller ikke kan erklære sig indforstået med, at sagen afgøres af Miljø- og Fødevarerministeriet, overgår sagen til politi og anklagemyndighed med henblik på en sædvanlig strafferetlig forfølgelse.

Det foreslås i *stk. 2*, at retsplejelovens regler om krav til indholdet af et anklageskrift, og om at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, finder tilsvarende anvendelse på bødeforelæg.

Det foreslås i *stk. 3*, at hvis bøden vedtages, bortfalder videre forfølgning.

Vedtagne bøder kan som hidtil inddrives ved udpantning, jf. § 11 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Til § 25 [Ikrafttrædelse]

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 14. december 2019.

Det foreslås endvidere i *stk. 2*, at lov om frø, kartofler og planter, jf. lovbekendtgørelse nr. 12 af 4. januar 2017, ophæves den 14. december 2019.

Den foreslåede nye lovs foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt og frølovens ophævelsestidspunkt følger dermed ikke de fælles ikrafttrædelsesdatoer for erhvervsrettet lovgivning. Plantesundhedsforordningen trådte i kraft den 13. december 2016. Kontrolforordningen trådte i kraft den 27. april 2017. For begge forordningers vedkommende finder de fleste af forordningsbestemmelserne anvendelse fra 14. december 2019, jf. plantesundhedsforordningens artikel 113, stk. 1 og kontrolforordningens artikel 167, stk. 1.

Som beskrevet ovenfor i de almindelige bemærkninger afsnit 1.5., og bemærkningerne til lovforslagets § 1, udgør den foreslåede nye lov om planter og plantesundhed m.v. det hjemmelsmæssige grundlag for gennemførelsen af plantesundhedsforordningen og plantesundhedsforordningen for så vidt angår plantesundhed.

Efter plantesundhedsforordningens artikel 109, stk. 1, som ændret ved kontrolforordningens artikel 165, stk. 1, nr. 16, og plantesundhedsforordningens artikel 109, stk. 2, ophæves følgende direktiver ved plantesundhedsforordningen den 14. december 2019:

- 1) Rådets direktiv 2000/29/EF af 8. maj 2000 om foranstaltninger mod indslæbning i Fællesskabet af skadegørere på planter eller planteprodukter og mod deres spredning inden for Fællesskabet
- 2) Rådets direktiv 74/647/EØF af 9. december 1974 om bekæmpelse af nellikevklere

3) Rådets direktiv 2006/91/EF af 7. november 2006 om bekæmpelse af San José skjoldlusen

For så vidt følgende særdirektiver på plantesundhedsområdet, følger det af plantesundhedsforordningens artikel 113, stk. 2, at disse direktiver ophæves den 1. januar 2022:

- 1) Rådets direktiv 69/464/EØF af 8. december 1969 om bekæmpelse af kartoffelbrok
- 2) Rådets direktiv 93/85/EØF af 4. oktober 1993 om bekæmpelse af kartofflens ringbakteriose
- 3) Rådets direktiv 98/57/EF af 20. juli 1998 om bekæmpelse af *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al.
- 4) Rådets direktiv 2007/33/EF af 11. juni 2007 om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder og om ophævelse af direktiv 69/465/EØF

Det foreslås derfor i *stk. 3*, at lov om planteskadegørere, jf. lovbekendtgørelse nr. 14 af 4. januar 2017, ophæves den 1. januar 2022.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at planteskadegørerloven fortsat udgør det hjemmelsmæssige grundlag for gennemførelse af de fire særdirektiver på plantesundhedsområdet, indtil direktiverne afløses af plantesundhedsforordningen med tilhørende gennemførelsesbestemmelser den 1. januar 2022.

Det foreslås i *stk. 4*, at de regler, der er udstedt i medfør af lov om frø, kartofler og planter og lov om planteskadegørere, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler fastsat i medfør af denne lov.

- Bekendtgørelse nr. 1421 af 30. november 2018 om grønsagsfrø
- Bekendtgørelse nr. 1406 af 30. november 2018 om en fortegnelse over godkendte sorter af landbrugsplante-, frugtplante- og grønsagsarter (sortslisten)
- Bekendtgørelse nr. 1394 af 30. november 2018 om sædekorn
- Bekendtgørelse nr. 1393 af 30. november 2018 om markfrø
- Bekendtgørelse nr. 1120 af 3. september 2018 om planteskadegørere
- Bekendtgørelse nr. 1118 af 3. september 2018 om planter
- Bekendtgørelse nr. 660 af 31. maj 2018 om fødevarerkontrol og offentliggørelse af kontrolresultater for så vidt angår offentliggørelse af resultater af kontrol af regler fastsat i medfør af lov om frø, kartofler og planter
- Bekendtgørelse nr. 584 af 28. maj 2018 om avl m.v. af kartofler
- Bekendtgørelse nr. 1348 af 29. november 2017 om salg af træ af platan
- Bekendtgørelse nr. 596 af 31. maj 2017 om skovfrø og -planter
- Bekendtgørelse nr. 1690 af 20. december 2016 om betaling for kontrol med planteformeringsmateriale
- Bekendtgørelse nr. 942 af 11. august 2015 om plantesortsnavne
- Bekendtgørelse nr. 1031 af 26. september 2014 om betaling for plantesundhedskontrol m.m.
- Bekendtgørelse nr. 1192 af 13. december 2012 om betaling for kontrol med skovfrø og -planter m.m.
- Bekendtgørelse nr. 1235 af 15. december 2011 om betaling for jordprøvetagning m.v., på arealer, der skal anvendes til dyrkning af læggekartofler
- Bekendtgørelse nr. 452 af 16. maj 2011 om bekæmpelse af kartoffelcystenematoder
- Bekendtgørelse nr. 97 af 31. januar 2007 om planteskadegøreren *Ralstonia solanacearum*
- Bekendtgørelse nr. 96 af 31. januar 2007 om kartoffelringbakteriose
- Bekendtgørelse nr. 9 af 11. januar 1985 om bekæmpelse af kartoffelbrok
- Bekendtgørelse nr. 1122 af 20. september 2013 om certificering af virksomheder der fremstiller træemballage m.v.
- Bekendtgørelse nr. 1225 af 13. december 2011 om betaling for certificering og kontrol med virksomheder der fremstiller træemballage m.v.

Ifølge artikel 288 i EUF-traktaten er der forskel på, om et område harmoniseres ved et direktiv eller en forordning.

Til forskel fra et direktiv er en forordning ifølge EUF-traktatens artikel 288, 1. og 2. pkt. almengyldig, bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen virker således som love i medlemsstaterne, og de gælder i den form, som de er vedtaget, og de må som udgangspunkt ikke gennemføres i national ret.

Ud over, at forordningerne som udgangspunkt ikke må gennemføres i medlemsstaterne, vil medlemsstaternes modstridende lovgivning blive fortrængt af forordningerne, hvorefter det vil være hensigtsmæssigt at ophæve denne lovgivning, således at der ikke opstår nogen usikkerhed om retstilstanden. Forordningerne vil ikke i sig selv være tilstrækkelig hjemmel til at ophæve lovgivningen.

Plantesundhedsforanstaltninger og regler om kontrol fastsat med henblik på gennemførelse af direktiver, der afløses af plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen henholdsvis den 14. december 2019 og 1. januar 2022, fastsat i ovennævnte bekendtgørelser, vil således skulle ophæves ved bekendtgørelse med ikrafttrædelse samtidig med, at forordningerne finder anvendelse.

For så vidt angår bekendtgørelse nr. 80 af 1. marts 1976 om bekæmpelse af nellikeviklere, der er gennemfører direktiv 74/647/EØF og bekendtgørelse nr. 41 af 7. februar 1951 om foranstaltninger til bekæmpelse af San Jose-skjoldlusen, der er gennemfører direktiv 2006/91/EØ, da de to pågældende direktiver ikke erstattes med bestemmelser i plantesundhedsforordningen, jf. plantesundhedsforordningens artikel 167, stk. 2, litra b og e, da. Det fremgår af betragtning nr. 3 i præamblen til plantesundhedsforordningen, at de skadegørere, som er omfattet af de pågældende direktiver efter disses vedtagelse er blevet spredt til hele Unionens område, hvorfor indeslutningsforanstaltningerne deri ikke længere kan anvendes. Direktiverne ophæves derfor uden at blive erstattet af foranstaltninger efter plantesundhedsforordningen, hvorfor disse bekendtgørelser, der har hjemmelsmæssigt ophæng i lov om planteskadegørere, som foreslås ophævet den 1. januar 2022, jf. stk. 3, vil skulle ophæves ved bekendtgørelse med ikrafttrædelse den 14. december 2019.

Til § 26 [Territorialbestemmelse]

Bestemmelsen svarer til frølovens § 7, planteskadegørerlovens § 15 og driftslovens § 21, hvorefter loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2016/2031

af 26. oktober 2016

om beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 228/2013, (EU) nr. 652/2014 og (EU) nr. 1143/2014 og om ophævelse af Rådets direktiv 69/464/EØF, 74/647/EØF, 93/85/EØF, 98/57/EF, 2000/29/EF, 2006/91/EF og 2007/33/EF

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R2031&qid=1539610201587&from=DA>

[Det indsatte link erstattes inden fremsættelsen med fulde ordlyd af forordningens bestemmelser.]

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2017/625

af 15. marts 2017

om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevarer- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plante-sundhed og plantebeskyttelsesmidler, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001, (EF) nr. 396/2005, (EF) nr. 1069/2009, (EF) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) nr. 652/2014, (EU) 2016/429 og (EU) 2016/2031, Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 og (EF) nr. 1099/2009 samt Rådets direktiv 98/58/EF, 1999/74/EF, 2007/43/EF, 2008/119/EF og 2008/120/EF og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 og (EF) nr. 882/2004, Rådets direktiv 89/608/EØF, 89/662/EØF, 90/425/EØF, 91/496/EØF, 96/23/EF, 96/93/EF og 97/78/EF og Rådets afgørelse 92/438/EØF (forordningen om offentlig kontrol)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R0625&qid=1539610201587&from=DA>

[Det indsatte link erstattes inden fremsættelsen med fulde ordlyd af forordningens bestemmelser.]